Cópiese la portada

M.S. 4.º perg.º con 100 hojas foliadas y la portada bien tratado, completo.

M.:- Ergier de Praedestinatione.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

16[illegible]

De Divinā Prædestinatione Iustorum et Impiorum reprobatione.

Auctore Rº. Pᵉ. Balthasare de Equerbuig=
Bætice Provinciæ olim Præpositus=
Provincialis Anno Dni=
1667.

Es del D. D. Marcos de Torrijos, y Vargas, Canonigo dela Metropolitana de Granada, a quien se a de volver.

[illegible]

Liber de Prædestinatione Sanctorum.

Arduas, et difficiles Divinæ prædestinationis materias exponimus, in quo doctorum, et PP. labora usq. ad stupores effecit; accessit scholasticorum DDrum ardor et ingenium, qq adeò locupletata e, ut inter theologiæ principes materias merito locum comparaverit.

Necdum tamen undequaq. explanata e: iudicia enim Dei, quæ præcipue in bonorum prædestinatione, et improborum reprobatione elucent, abyssus multa, et viæ, per quas utraq. conducit, investigabiles. Quamvis ergo impares tanto mysterio, et investigabili sacro, illud explandum suscipimus, pro more, et mediocritate nostra, semper memores illius, ne progrediamur in hac difficili materia, quia scrutator maiestatis, opprimetur a gloria, et alterius, non plus sapere, quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem. Valete.

Controversia Prima.
De Divina Prædestinatione Sanctorum.

DISPUTATIO 1a

De essa, et exista prædestinaõis.

Quæstio 1a

Quid sit prædestinatio.

Sectio 1a

Definit prædestinaõ.

1. Prædestinaõ idem ē ac prævia, et ans destinaõ, resolũo, sive detraõ: quare voltas illa, qua Ds decer-nit resolutorie, sive se detrat ab æterno ad cōferendam in tempe gloriam creaturæ intellua-li, a theologis dicit prædestinaõ. Quæ ab eisdem dupliciter usurpat: 1o laté, p quacumq volte Diva destinante, sivé ordinante creaturam intellualem, sive ad bea-titudinem æternam, sivé ad æternam damnaõem; quo sensu dixit Augg lib 15 de civit. cap 1o civitatem Dei prædestinatam eē ad gloriam; civitatem vo diaboli ad ignem æternum eē prædestinatam. 2o ab eisdem usurpat strictē

strictè, scilt p volte Divá ordinanti creaẽ
intelluaib in vitam ẽtram: qua raõe dicit
actorum 13. crediderunt quotquot præordi-
nati erant in vitam ẽtram.

2. In hac quæõe
et strictâ prædestinaõis acceptaõe, prædes-
tinaõem defimus: prædestinaõ ẽ Dei ẽtra
et efficax destinaõ creæ ralis in vitam ẽ-
tram. Dicit Dei, q sicut solus Ds pot
de facto vitam ẽtram conferre, solus etm pt
eam efficaciter, hoc ẽ, ita ut sortiat effum
decernere. Dicit ẽtra, q cum prædestinaõ
sit actus liber Dei, eiq immanens, sive
is sit actus intellis, sive voltis, nunc ẽ, ẽẽ
ẽtram; alioq Ds aliqd intelligeret, t vellet
in tempe, qd n intellexisset, t n voluisset ab
ẽtrõ, qd summæ eius perfoi, tam in intelligen-
do, qm in volendo repugnat.

3. Dicit efficax des-
tinaõ, q n quæcumq destinaõ in vitam ẽ-
tram, sive quæcumq voltas eam conferendi, ẽ
strictè prædestinaõ: alioq cum Ds velit,
oẽs hoẽs salvos fieri, et pp quos pro eis fuerit
mortuus, ut scilt oẽs vitam ẽtram consequant,
oẽs hoẽs essent prædestinati, q falsum ẽ, mãr
cũ eorum pars, n prædestinata, sd præscita ẽ.

4. Dicit creæ intellua-
lis: sola ẽn hæc ẽ capax prædestinaõis: cum

en

ex predestinaõ sit ad vitam ętram, hoc ē, ad
Visam, et amorem Dei, ęternaq inde subsequuta
bona. Solam crea intellualis, Vg Angg, et
hō, et idem ē de qualibet alio crea rali,
sit capax Deum Videndi, et amandi, so Divā
voltas, quę eir creas intelluales versat, pre-
destinaõ nuncupat.

9. Hanc ā defioem ēē
bonam, et rectam fati Phag. ut sum multis
his ipsis notum ē, bonā et recta defio ē, quę
constat gere pxo dris vlmy, et dria ipsa
vlma, qualis ē trivialis illa defio hō ē
aial rali: sd defio predicta sic se het:
ēē em destinaoem, n quomolibet, sd efficacem
n cuiuscumq obti, sd creę intellualis, ē conceptum
generiq, l quasi generiq, q pxe coniungit
cum vlma dria predestinaois, qualis ē spa-
lis destinaõ in vitam ętram: nullq em co-
ceptum inter predictum utrumq conceptum mediat:
ergo predicta ē recta, et bona defio.

10. Probat: qd
p defioem istam essa alicuiq obti nobis ma-
nifestat, sicut explar, ut ex his notum ē,
tot em conceptum primarium, id ē, alios n sup-
ponentes, in qq predestinaõ consistat, ali-
cuiq essę sit conceptum, et manifestaões: sd n
alterius, preter essam predestinaois: n em sit co-
ceptum damnaois, qua Ds improbis penam
ętram destinat, l amoris, quo Ds diligit

oia

oiā quæcumq fecit; et alterius Divi prati: quo sit ipsius, et essalis ceptus prædestinaois; contextus. pro eos nobis explat essā prædestinaois, quo rquirit ad bonam et rectam eiusdem desfoem.

2°: recta defiñio ē, quæ cvenit oi, et soli definito, ut vulgati dictat parvemiā; d talis ē nra prædestinaois defiñio, ut dictabit ex solutoz argutorum: quo &c.

Sectio

Difficultatum explaoē illustrat defiñ.

7. Dico ē: quod in bona desfoē solū det poni dria vlma, et gēs illi proxus, ut pet in desfoē hois, quæ his duobus solis ctinet aial rale: aliog defiñ, si vlterius se extendat, evadit redundans, et coenter vitiosa: Sed in nra desfoē plures ceptus ponunt, pretur drias vlmas, qualis ē spalis destinaō ad glam; et gēs illi proxus, quale ē destinaoem ēē efficacem: ponit eñ, quod hæc destinaō sit Dei, quod sit ēterna, quod sit creæ intellualis, qui ceptus nimis cmes sit alijs Divis personis, et coenter ñ immatē diunguit cum vlmā dria prædestinaois: quo defiñ ñ ē bona. Consentaneoq: et melius defiñ prædestinaō destinaō efficax ad glam.

8. Ret neg. maiorem: et eñ de raoē bonæ defoïs sit, quod ctiñt dria vlma, et gēs illi proxo, nē aliog cpetat alijs à defiñ, si ñ afferat vlmas drias. Vel sit nimis obscura; si ñ afferat gēs illi proxus, in quo præsuponunt ceteri ceptus magis cmes. Non

trā

in vitiosa ẽ defso, si in ea aliq ɔceptg dmis prẽsertiṁ nobiliores explicent, eã mediocritate, qũ ɔducat ad faciliores intelligẽ, neq eas prẽ multitudine gravent, et ɔfundant. Sic se hẽt defsõ nrã, vt eã expendenti patebit; qũ ã ibi affert ɔpendiosiorẽ, et qũ brevitis amatoribg arridebit, prẽsertiṁ nrã ɔprehensa, quã prẽlucente à nobis etm ɔprobat, sine huig in luce vitio nimis obscuritis laborat.

// 2ᵃ ẽ q̃ a volũs, quã Ds improbis, et reprobis vult effaciter pœnas ẽtrãs, ẽ prẽdestinão: ɔcilius en Valentinus cap. 3. sic ait, fidenter fatemur prẽdestinãoẽ electorũ ad vitã, et prẽdestinãoẽ impiorũ ad mortẽ. ɔsonat Augg nuper relatg, et insup in Enchyr. cap 100. vbi ait, quosdã a Deo prẽdestinatos ẽẽ ad pœnã: cui accedunt Fulgentig et alij PP. et ɔd huiusmi volũs n̄ ẽ in vitã ẽtrãs: ḡo malẽ defst prẽdestinão.

// Rẽt disting° maiorẽ. Volũs quã Ds vlt ẽ prẽdestinão latẽ sũdo, strictẽ nõ. Defsimg ã prẽdestinãoẽ n̄ latẽ, ɔd strictẽ, et prt ab Aplo vsurpat, qui solg inter sptores canonicos voce prẽdestinationis vsg ẽ, et q nunqm in orde ad pœnã eã vsurpavit. Vndẽ pẽt responsũ ad Aug. Fulg. et alios, q n̄ strictẽ vt Aplg, et scholastici, ɔd latẽ vtunt voce prẽdestinãois

// 3ᵃ

3ª ē, q̃ voltas effax
ɔferendi grãm sanctifantem, qua hō ɔstuit filius
adoptivus Dei, ṅ ē voltas effax ɔferendi vitam
glãm: plures enī hanc ṅ sṫ assecuti, q̃ illam
habuerunt, oēs scilt q̃ in grã ṅ perseveraverunt;
sed voltas grãm sanctifantem ɔferendi ē predesti-
nao, ut ɔstat ex illo ad Ephes. 1. predesti-
navit nos in adoptionem filiorum. Et insupr
ad Rom. 8. nam quos prescivit, et predes-
tinavit conformes fieri imaginis filij sui: q̃
defiō nrã predestinaois, quæ so respicit glãm
ṅ ɔpetit oī predestinaoi, cum xª plus sit
etm predestinao ad glãm. Consequenter nec bo-
na ē defiō nrã.

Cfrat ex S. Aug. passim
et presertim in Enchir. cap 100 appellante
destinaoem ad grãm predestinaoem. Et insuper
docente, q̃ predestinao sit, sciã, et preparao
beneficiorum, quibus certisse liberant, quicumque libe-
rant: Ubi apparet clare voltm ɔferendi grãm
finalem, quã electi infallibiliter liberant, ēe
predestinaoem. Cfrat 2º ex S. Tho. in 1, ubi
docet, q̃ predestinao sit, preparao grẽ in presẽ,
et glẽ in futuro.

Ad dedo maem, et disgdo
mūm, voltas Dei ē predestinao, ut coniuncta cum
volti efficaci ɔferendi glãm dedo; ut se pre-
cise, no: alioq oēs, q̃ grãm adoptionis ɔsequunt,
essent predestinati, q̃ falsum ē: plures enī eorum

sṫ

sit praesciti, et reprobi. Quod si dicas, esse praedestinatos non absolute, sed ad gratiam. Responsio ipsa indicat, praedestinationem ad gratiam non esse simpliciter et proprie praedestinationem: cum talis praedestinatio absolute non dicatur talis, nec per eam praedestinati, absolute dicantur praedestinati, sed solo cum addito. Utrumque a textu Apostoli ibi allatus non favet adversariis: loquitur enim ibi Apostolus de iis, qui praedestinati sunt ad gloriam, ratione cuius destinatio eorum ad gratiam dicitur praedestinatio.

Ad Confirmationem respondetur, Augustinum destinationem ad gratiam, ut coniunctam cum destinatione efficaci ad gloriam, dicere praedestinationem, non aliter. Similiter praescientiam et praeparationem beneficiorum, quae Doctores dicere praedestinationem, quatenus actu isti cum destinatione efficaci ad gloriam coniunguntur. Ad Tertiam respondetur, eam esse confirmationem doctrinae nostrae, ut enim Sanctus Doctor dicat praeparationem gratiae esse praedestinationem, eam expresse coniungit cum praeparatione, sive destinatione ad gloriam. In qua destinatione consistere praedestinationem secundum mentem Divi Thomae, et Thomistarum fere omnium cum eo certissimum est: cum secundum illius sententiam, praedestinatio sit transmissio creaturae rationalis in vitam aeternam. Quo nil expressius pro nostra desione potuit excogitari.

Ad secundam, quae erat, quod non potest non esse praedestinatio totalis illa, quae solo distinguit praedestinatum a reprobo: Respondeo enim effectum praedestinationis in genere causae quasi formalis esse reddere obiectum

praedesti-

prædestinatus, q. n. fit, nisi illud s.o disting.do a reprobo: & voltas efax ꝯferendi perseveraꝫ in grá ꝑ se disting.it prædestinatus a reprobo: prig en prædestinatus perseverat in grá, qm illi ꝯferat glá; nullꝫ nisi prædestinatus perseverat in grá: ergo voltas ōis perseveraꝫ in grá ē prædestinaō; coentꝫ n. in sola volte ccōis glaꝫ ꝯsistit prædestinaō.

Res ꝯcl.do maꝫ, et dig.do maꝫ, voltas efax d.o ut ꝯnexta cuꝫ volte efaci ꝯferendi glaꝫ ꝯcedo; ꝗꝫ se præcisse nō: sicn cuꝫ volte efaci ꝯferendi perseveraꝫ in grá Dꝫ n. ꝯiungeret voltꝫ efacꝫ ꝯferendi glaꝫ, ut pt de poā abtā n. ꝯiungere, sic perseverans n. esset prædestinatꝫ, nec disting.eret a reprobo, qm tuꝫ ad pœnaꝫ essēlꝫ, et præsipnaꝫ, quę ꝯsistit in carentia visis Dei. Non ergo voltas efax perseverę in grá ꝗꝫ se ē essēlr prædestinaō

Sectio 3.a

ꝯcles aliquę inferiunt.

1.a ꝯclo, de facto dat in Deo prædestinaō. ꝯclo ē certissa, et de fide. P.: qa prædestinaō ē voltas efax Dei ꝯferendi glaꝫ creę intelluali, ut ꝯstat ex dictis sd huiusmi voltas dat in Deo, ut ꝯstat ex innumeris sspę testimonijs, luc. 12, nolite timere pusillꝫ grex, qa ꝯplacuit Patri vro

dare vobis regnum. Math. 25. Venite bene-
dicti Patris mei, possidete praeparatum vo-
bis regnum ab origine mundi. Et sic de aliis,
ubi complacentia, et praeparatio regni significant
volitionem efficacem conferendi gloriam, ergo in actuali: ergo
de facto datur in Deo praedestinatio

Dico 2.º est, quia prae-
destinatio est volitas efficax conferendi gloriam; sed haec
volitas, rebus ut nunc, repugnat in Deo: ergo et prae-
destinatio, consequenter ea non datur in Deo. Probatur minor
quia si aliqua volitas esset in Deo, quot-
quot praedestinati essent non possent non consequi
gloriam: alioquin posset frustrari volitas efficax Di-
vina, quod est impossibile; constat a adultos, qui gloriam
consequuntur, posse eam non consequi, cum libere conse-
quantur: ergo haec volitas repugnat.

Eadem minor probatur
quia unusquisque, quantumvis nullius sceleris
conscius, debet cum timore, et tremore conari
propriam salutem, id est, gratiam sanctificantem, et per
eam mediam gloriam consequi: sed talis conatus esset
abjiciendus data praedestinatione: ea enim data,
cum haec sit infrustrabilis, praedestinatus licet nil co-
naretur gloriam consequeretur: ergo non datur praedestinatio. 3.º Probatur
quia data praedestinatione, praedestinatus, aut potest
damnari, aut non? Si primum: [redacted], ergo prae-
destinatio non est infallibilis, et infrustrabilis... Si
secundum, ergo in ordine ad damnationem libertas praedes-
tinati absorpta est, et extincta.......

Resp.

// Ad. du. maj. et neg. min. Ad las. probaces. distinguo eas, quotquot prędestinati essent ń possent ń conseq. glas. impoa. consenti dato, impoa. antli no. Et lt ex supoe prędestinaois ń possint ń consequi glam; cum tn prędestinao ń sit suposito ans, sd cons usum liberum voltis p scias medias odiate prę visum, t. ex supoe prędestinaois prędestinati ń possint ń conseqi glam, ea impoa e impoa cons. Vnde duo sequunt, sum prędestinatos adhuc libere conseq. glam, q impoa cons ń tollit libertm. Vm e, prędestinaoem ń posse frustrari, q ea presuponit essalr usum liberi arbitrij odiate prędvisum p scias medias, qua prędsuposita, repat essalr, equimpotis ń consecutio gloę.

// Ad das probaces dato maj, et no min. lt en prędestinao sit infrustrabilis, cum tn suponat conatum prędestinati odiate prędvisum, nisi hic conet, ń conseqúet gloam, imo neq erit prędestinatę. Quemadmodum en, cui prędscripti sit a Deo septuaginta anni vitę ex supoe curę moderatę propriç valetudis odiate prędvisę, si tales curas abjiciat, neq tot annos vivet, neq a Deo erunt prędscripti; sil q in aetras salutem ń conat, neq glam conseqúet, neq erit prędestinatę. // Ad 3 am probaces. neo prędestinatum poa antli posse

damnari

damnari, q^a ex pte prij, sive actu primi suavis operaõis, nil het incompatibile cum pecco, et etrã damnaõe; poa v^o coenti ñ posse damnari, q^a hęc involvit honestum vsum liberi arbitrij, q ex supõe, q sit ñ relinquit poam ad peccatum, neq ad damnaõem, sieq fundat prędestinaõem. Vndé duo sequunt; sum libertem prędestinati ñ ẽẽ absorptam, q^a poa ãnsti prędestinatus pt damnari. Sum, prędestinaõem ẽẽ certam, et infallibilem, q^a hęc ñ existit, nisi ex supõe impoẽ coentis ad damnaõem.

Quaré arbitror, ad quęstm, an prędestinatus posset damnari? nunqm rendum ãbte; imminat eñ dilemma libertatis eversę, et prędestinaõis frustrabilis. Rendum ẽ q sub datã distõe, qua sl expositã nil phibet ãbte, et sine addito dicere, posse damnari subĩnlligit eñ poã ãnsti; et dicere ãbte, et sine addito ñ posse damnari: subĩnlligit poã coenti: Vtrumq eñ verum ẽ, et expers oĩs otraditionis, cum affiãõ sit de poa ãnsti, et ñãõ de poa coenti.

2ª oclo.

Oẽs q de facto gloãm osequunt, sũt prędestinati; oclo ẽ omis Thõrum oº Catrinum docentem so Beatam Virginem, Joanem Bapt. Aplos, paucosq alios eximię sanctitatis ẽẽ prędtos, et reliquos v^o q glam osequunt, ñ prędtos, sd salvandos

salvandos ee. P.so ex Plo ad Rom. 8. quos
prædestinavit, hos et vocavit; et quos vocavit, hos
et iustificavit; quos a iustificavit, illos et glo-
rificavit: loquit a Plg de oig tag glorificatis
quag glorificandis, vt ex dicitu constat, sd ois glo-
rificatos dicit prædtos, iustificatos, et vocatos: g oes,
q glaj consequunt sut prædes[illegible]tinati.

2.° P. evertin-
do fundaj Caterini: g.a in tantuj illi so sut
prædestinati, qq ine sanctitas eximia in
quantuj parla præ importat excellentiaj sin-
gulares in tro prædestinaois, gla scilt, quo-
les excellentiaj so prædicti hent: sd tales
excellentiaj n importat, sd so antecellentiaj
tempis tri prædestinaoe vu gloæ, vt pet in præ-
scientia, et prædefinioe, quæ nullaj excellentiaj in
tris, sd so præcellentiaj temporis vu tri im-
portant: g raoe illiq salvandi ois, sut præ-
destinati.

Ad 1.° dices, g.a prædestinaõ
dicit destinaoes ad gloaj vnig præ alio: sd
so ij q sut eximiæ sanctitatis trant desti-
naoes præ aliis ad gloaj: g so sut prædesti-
nati. Rett nando maej: parla eni præ
ibi n importat excessuj vnig præ alio, sd so
antecedentiaj tempis in destinaoe ad gloaj
vu subti ad gloaj destinati, et vu gloæ ad
quaj destinat: cuj vtruq hoc sit in tem-
pore, illa v.o ab ætro; alioq so Xpg esset

præ des-

prędestinatus, cum solus iste prę omnibus sit destinatus ad gloriam.

Dato tamen quod parcula prę denotet excellentiam singularem in termino adquem subiecta destinantur, comparatio non fit inter destinatos ad gloriam, sed inter horum collectionem, et collectionem eorum, qui destinantur ad pęnas ęternas, quorum illa dicitur prędestinatorum, 2.a vero non prędestinatorum, sed prę scitorum, eo quod terminus ad quem destinantur contenti in 1.a collectione sit singularis excellentię, collatione facta cum termino ad quem destinantur contenti in 2.a

Sectio 4.a

Alię delusiones.

3.a delusio: circa intellectualis est obiectum prędestinationis. Patet delusio, quia obiectum actus vitalis est quod per talem actum attingitur: sed per prędestinationem attingitur circa intellectualis: prędestinatione enim vult Deus creaturę intellectuali gloriam, ut constat ex dictis: ergo circa intellectualis est obiectum prędestinationis. Quę circa dicitur etiam subiectum prędestinationis, eo quod ipsa denominatur prędestinata, quod proprium est subiectorum. Dicitur insuper finis cui prędestinationis: quia est subiectum, cui per prędestinationem vult Deus bonum gloriae, quod est finis cuius. Dixi in delusione, circa intellectualis: quia cum Deus esse alter sit gloriosus et beatus incapax est subiectionis ad illam

prędes-

prædestinaõem.

4.ª Dico: gloã ē obtum prædestinaõis; Sic Dmitur Theoli contra Durandum, Cartagenam, Alarcon, et alios. Pbatur: q.a gloã attingit p prædestinaõem, vt cstat ex desoē à nobis tradita, et insup ex desoē S. Thomæ supra posita: Sed obtum prædestinaõis ē q.d per ipsam attingit: ergo gloã ē obtum prædestinationis; quæ gloã etm dicit finis quies q.d sit bonum q.d Ds vult prædestinato per prædestinaõem. Cfirmatur ex Plo ad Rom. 9. vt ostenderet divitias gloæ suæ in vasa misericordiæ, quæ prædestinavit in gloam. Vbi inter alia docet Aplus, gloam ēē obtum prædestinationis, et insup ēē finem quem intentum prædestis, quos vocat vasa misericordiæ.

Obiicies 1.º ē ipso, q.a x.a Augus, prædestinaõ ē præscia, et præparaõ beneficiorum, qs certisse liberant quicumq liberant, Sed ibi nil ce de gloam: ergo hæc n ē obtum prædestinaõis. 2.º, q.a p perseveriam in grã fit certissē liberaõ: hac enim præcisse posita nullus damnabit: Sed prædestinaõ ē præcisse cc hanc certissam liberaõem: ergo sola grã, et n gloã ē obtum prædestinaõis. 3.º q.a gloã ē finis a Deo intentus prædestinato, vt a nobis asserit: Sed prædestinaõ n ē cc finis: ē enim prædestinaõ pars providæ, vt infra dicet: providã a n ē cc finis, cuius sit pars

prudẽ, quæ sõ ẽ cũ media: q͏̃ gloã n' ẽ obtũ
prędestinaõis.

Ret' ad sũ 2ũ ma͏ũ, et
neg. mi͏ũ: p beneficia enĩ intelligũt, inter alia,
gloã, quæ ẽ maxũ beneficiũ, et quo formalr
fit liberaõ; cũ tñ p alia beneficia n' fiat,
nisi tñ qntũ cũ gloã iungunt. Ad 2ũ
disquo ma͏ũ, p perseveraũ in grã fit certissa
liberaõ, quatenus hęc ex pmiõe Dñ gloã cũ gloã
iungitur ceđo; p perseveraũ in grã pręcise,
et sub se, nõ. Si enĩ q̃ perseveraret in grã,
nec tñ Ds illi gloã infunderet, hic nedũ
liber esset à miseria, vt pet in aiabus pur
gatorij perseverantibus in grã, nedũ tñ
liberis a miseria pęnę.

Ad 3ũ ceđo ma͏ũ,
et disquo mi͏ũ, prędestinaõ n' ẽ cũ finẽ vl=
mũ ceđo; n' ẽ cũ finẽ n' vlmũ nõ. finis vl-
mus rerũ oĩũ ẽ gloã Dei, cuius grã Ds oĩa o-
perat, xa illud, vniversa propter se ipsũ operatus
ẽ Dñs. finis n' vlmus ẽ gloã, siue beatitu-
do prędestinati. finis n' vlmus hẽt raõẽ me-
dij rũ finis vlmi, et hac raõẽ gloã prędes-
tinati pt ẽẽ obtũ prędestinaõis, ut prędes-
tinaõ sit pars providẽ, et providã pars
prudẽ, de quo quęste sequenti; et ut provi-
da, et prudã n' versent cũ finẽ sd sõ cũ me-
diã, q.o mõ n' disputo.

2a Dẽ lo grã
ẽ

ē obtus prædestinaōis; sic dmitur Theoli D. Nomin. et Caterinus. D. qª voltas efax Iferendi gras finales, siue qd idem ē, perseveras in grā, vt dunicta cus volte efaci Iferendi gloās, ē prædestinão, vt sæpe ditus ē a nobis ex S. Aug. S. Tho. et Omi Theologorus: Id huigmi voltas attingit gras vt ex tris pet: ḡ grā ē obtus prædestinaōis. Ifrat ex Plo ad Ephes. 2º prædestinavit nos in adoptus filiorus. Vbi adoptiō filiorus Dei, quæ fit p̄ gras expressē ponit, vt obtus prædestinationis.

A Dºē b; qª parita prævie destinaōe efaci ad gloās certissē illas sequit sic destinatus: alioq t destinão n̄ esset efax, tū ēet certa: Id prædestinão so ē nasia ad hanc certitās Isequutiones: ad alia ení ē superflua: ḡ ea so destinão, et n̄ destinão ad gras, ē prædestinão, et cōnter grā n̄ ē obtus prædestinaōis.

Ia. D. ē, qª destinaōes ad gras, vt dunitas cus destinaōe ad gloās, attingere gras n̄ satisē, neq vt destinão ad gras sit prædestinão, neq vt grā sit obtus prædestinaōis: Alioq Pri voltas currendi, vt dunita cus volte efaci Dei Iferendi gloās erit prædestinão, et cursq Pri erit obtus prædestinationis: Vtrumq ení Iplexus voltus æque Imittit cus gloā: ḡ grā n̄ ē obtus prædestinaōis.

Rei ad firmando mais: nisi ení ad voltus illas ac-

cedat

accidat voltas applicandi media grę ad collaoẽ
gloę, seu destinatq ñ ɔsequit gloaṁ: effacia eñ
et certitudo voltis illig ñ stat in eo, q se sola
inferat gloaṁ, sd in eo, q certissē inferat voltṁ
de medys, que voltas, dum presentaṁ providaṁ, ē voltas
grę: ideoq mō hęc voltas ē natio ad ɔsequu-
tionem gloę.

Ad 2um nō ans: voltas eñ
ɔferendi graṁ, ut ɔiuncta cum volte ɔferendi gloaṁ
ē predestinaō, et grā ē obtum predestinaois: q
grā ē medium ad gloaṁ, et gloā ē finis grę, ideoq.
integrant unum obtum predestinaois, sicut ex vol-
te grę, et volte gloę etiam integrat una predesti-
naō: q ut inquit Phs, ubi ē unum propter aliud
ibi ē unum tm; at inter cursum Vri, et gloaṁ nul-
lus ē ordo unius ad aliud, sive propter aliud, neq cur-
sus Vri ē medium ad gloaṁ: ideoq. neq. cursus ē ob-
tum predestinaois, nec voltas cursus ē predesti-
naō, qmvis ut ɔiuncta cum destinaōe ad gloaṁ ɔ-
nectat cum gloā.

6o dico, lt tot sint obta
predestinaois inadeqa, vg substā intellualis, que
ē finis cui, et subtum predestinatum; gloā, que
ē finis qui, et tus ad quem subtum predestinat,
et grā, que ē medium ad ɔsequutem gloę; adhuc
tn unum ē obtum adęum predestinaois, unum inquam
ñ unitate simplicitatis, sd unitate ordinis. Pr.
q plura, que inter se servant ordem, qmtumvis
plura, unum tm dicunt: sic en pluralitas omn

rerum

rerum creatarum, unus mundus dicitur; pluralitas civium una civitas; domesticorum una familia, et sic de alijs: sed pluralitas obiectorum praedestinationis servat ordinem finis, et mediorum ad finem, ut constat ex dictis: ergo haec pluralitas obiectorum, ipsaque plura obiecta unum sit obiectum adaequatum praedestinationis.

Quaestio 2.a

An praedestinatio sit pars subiectiva, vel tantum obiectiva providentiae?

Sectio 1.a

Aliqua praesupponuntur.

Suppono primum, quod providentia sit quaedam Dei scientia repraesentans Deo, qua ratione, unaquaeque creatura sit dirigibilis in proprium finem, ut coniuncta cum actuali destinatione creaturae in talem finem. Suppositio est clara, et exemplo amplius declaratur. Cognoscit Deus finem meum, et sic esse compositum, mediaque ad hoc necessaria esse introducere dispositiones in materiam, approximare agens passo, et reliqua, haecque media decernit sive destinat, scientia haec, et destinatio mediorum est providentia.

Unde patet, plura esse discrimina inter providentiam, et praedestinationem. Primum, quod providentia sit communis omnibus creaturis: cognoscit enim Deus, quomodo omnis creatura sit dirigibilis in proprium finem, et omnem quam produxit, saltem inefficaciter destinat in proprium

finem

finem; cum tn̄ predestinão sō sit cū creās raōles, vt supᵃ dictum ē: Ds q̄ oēs pvidet creās, et n̄ oēs predestinet. Discrimen 2um ē, q̄ finis pvidē sit nalis, et supnalis; at predestinaōis tō sit supnalis. Imò n̄ quilibet finis supnalis satis ē ad predestinaōem, s sō finis gloē, et grē, vt infallibr cnexē cum gloā, vt sępe à nobis dictum ē.

Discrimen 3um ē, qᵈ destinão pvidē potest ēē efficax, et inefficax, vt pet in reprobis, qs Ds pvida supnali destinat, et vult gloām xᵃ illud Pli, q vult oēs salvos fieri, quę destinão, et voltas n̄ ē efficax: alioq reprobi salvi fierent; cum tn̄ destinão predestinaōis debeat ēē efficax, vt cstat ex dictis quęst. 1ᵃ sect. 1ᵃ § dicit efficax destinão.

Dum presuponit ptem subtivam eam ēē, de qua aliqd tnqm rão superior essalr prat, vg hō ē pars subtiva aīalis, qᵃ aīal tnqm rão superior prat essalr de hōe. At vᵒ pars obtiva alicuiq ea ē, cuiq obtum ē pars obti alterig, vg predinentia Sti ē pars obtiva Oīpot, qᵃ Stig q̄ ē obtum suę predinentię ē pars obti totig Oīpoē, qᵈ ē ens pducibile.

Vndè pet, pculdubio predestinaōem ēē ptem obtivam providē. Quia obtum predestinaōis tō ē creō intellualis; providē vᵒ oīs creā. Obtum predestinaōis sō respicit vt tum, et finem gloam p media grē cequendam; at obtum

obiu provid. respicit ut totu, et finem est id ad quod
una pt dirigi, qq^d illud sit. Crea à intellua-
lis pars, collectis oīs creā, et grá et gloā pars
est collectis oīu triōnu ad quos pt eaeo dirі-
gi: predestinao ergo est pars obiva provid.

3um prae-
supponit, praeter ptes subivas, et obivas ee aliq
alias, quae integrales nuncupant, quales sūt
illae, de qq licet totu nō praedicet essalr, tamen rao
superior, ppterea nō sint ptes subivas totiq, neq
aliunde sint ptes essales, pptea qd essa totiq
maneat sine illis, nec fralr auferat ex prae
cissâ ablaoe illarum; adhuc tn perfciunt, et
integrant totu: ut manq pars integralis e
hōis, eo qd integret, et perfcat hōem.

4um praesu-
ponit, dum loquimur de provida, et praedestinaoe fralr
et ut se tenent ex pte Dei, utq actu immanentes
illiq, raoes ptis, et totiq nō sumi vr: pars enī vr, et
totu vr, distinct vr: distio á realis inter prato di-
vo, quae inter se nō hant opposioes relativas pdu-
centis, et pducti, repat summe perfioi simpli-
citati Diae: sumit ergo rao totiq, et ptis fralr,
et raoe nrā, qua raoe sō importat distioes fralis
raoīs, quae nullas importat imperfioes in Deo,
sed perfioes summae fecunditatis, raoe cuiq nō
pt nisi pluribq ceptibq a nobis exprimi.

His po-
sitis sō sa docet, praedestinaoes sō ee ptes
obivas

obtivas pvidẽ, et nullo mõ subtivas, t fráles, sic Dmitir Thistz. 2ª docet, prędestĩnãoẽ ẽẽ ptez pvidẽ ñ so fráles, sd etm subtivas, et esiales, sic ex Thistis Capreolo, et Soto, ex nris vº Moliña Aririze, Alarcon, et alij. 3ª docet, prędestĩnãoẽ ẽẽ ptez fráles, integrales tn Dioẽ pvidẽ: ideoq. ñ ẽẽ ptez subtivas illiq, sd tã se herẽ xũ providẽ, sicut se hẽt manq t pes ru hoĩs; sic Hurtado cũ PP. Suar. Vasquez et alijs.

Sectio 2ª

Multiplici delusẽ sentã nrã pfert.

1ª délo, intir pvidas Dei puré nales, et prędestĩnãoẽ, quę ẽ pars providẽ supernalis, aliqua intercedit distĩo fralr et raoẽ nrã. P. q ãt ubi intercedit distĩo fralr, et raoẽ nrã, ubi tri diversĩ Dnotant; vt pet in hoc; ubi pptzã intir aĩal et rale intercedit distĩo fralr, et raoẽ nrã: sd in pvidã Diva puré nali, et prędestĩnãoẽ diversi tri Dnotant: illa eñ Dnotat fines assequibiles a creã virib nrĩs; hęc vº gras et gloãs virib nrĩs à creã inassequibiles: q procul dubio sit tri diversi; g intir pvidas Dei puré nales, et prędestĩnãoes aliqua intercedit distĩo fralr, et raoẽ nrã.

Reũt Thistz

Phistz; autẽ prov͞idẽ pure n͞alis, et p̃destinativis n͞ ẽẽ f̃ralr distus, q͞a prov͞idã n͞ specificat a finibz particularibz rerũ provisarũ, alioq tot essent in Deo disting͞uend͞e sp͞es prov͞idẽ, quot sunt sp͞es rerũ creatarũ: s͞d specificat a fine vlt͞mo intento à provisore, vt p̃et in prov͞idã regali, millitari et œconomicâ; quæ ex D͞iuo Thoma distinguunt, q͞a respiciunt diversos f͞nes vltimos intentos a provisore. Cũ ergo o͞is prov͞idã D͞iuã, sivè ea sit purè n͞alis, sivè sup͞nalis, et p̃destinativa vnũ f͞inẽ vltimũ intentũ à Deo provisore respiciat, nempe glo͞aũ Dei, vnde ẽ, eas autẽ n͞ distingui f̃ralr.

Ad 2͞m ẽ 1°, q͞a illa f̃ralr distinguunt, quorũ vnũ p͞t concipi sinè alio: sicut eñ separatio realis arguit distc͞tẽ realẽ, ità separatio f̃ralis conceptuũ arguit distc͞tẽ f̃ralẽ: s͞d provid͞ã pure n͞alis p͞t concipi sine p̃destinatione, vt p̃et in Ph͞is gentilibz, q͞ prov͞idaũ n͞alẽ agnoverunt, n͞ tn p̃destinatiõẽ, nec prov͞idaũ sup͞nalẽ: ergo provid͞a purè n͞alis, et p̃destinatio f̃ralr distinguunt.

2͞m 2°. q͞a autẽ intellͣ et voltis specificant ab obiecto f̃rali, et fine p͞xo, n͞ v°a remoto operantis: eadẽ eñ ẽ scientia philosophica, t logicã scita ex eisdẽ p̃missis, sivè finis remotẽ et vltimẽ operantis sit bonũ veritatis, lucri, t honoris: s͞d p̃destinatio, et provid͞ã purè n͞alis s͞nt autẽ intellͣ t voltis: ergo n͞ à fine

a fine ultimo intento a provisore, et ab obiectis formalibus sibi proprijs, et proprijs specificant. Exempla a allata in contrarium solutionis nihil probant, ut videbimus in responsione argumentorum.

2a Dico: praedestinatio est pars essentialis rationis providentiae Divinae adaequate consideratae. Probatur quia illa est pars essentialis rationis alicuius totius ex cuius praecisa ablatione non manet formaliter denominatio totius: non enim res aufert formaliter, nisi ex ablatione illius, quod ad eiusdem essentiam spectat: sed ex praecisa ablatione praedestinationis non manet conceptus adaequatus Divinae providentiae: manet enim solo conceptus providentiae naturalis, et supernaturalis inefficacis, et non praedestinativae; cum conceptus adaequatus providentiae Divinae utramque claudat providentiam supernaturalem efficacem, et praedestinationem: ergo haec est pars essentialis providentiae Divinae.

3a Dico. Providentia pure naturalis, et praedestinatio ea ratione, qua distinguuntur conveniunt simpliciter in ratione providentiae; et conceptus providentiae Divinae est univocus ratione illarum. Probatur quia de providentia Divina pure naturali dicitur absolute quod sit providentia Divina, quod probatur abstracte etiam dicitur de praedestinatione. Insuper illa dirigit in fines naturales, haec in supernaturales gratiae, et gloriae, quod est utramque convenire simpliciter in ratione dirigentis in finem: sed conceptus dirigentis in finem est conceptus proprius providentiae, ut constat ex dictis: ergo conveniunt in conceptu providentiae: consequenter conceptus providentiae est univocus ratione utriusque: ad univocationem enim ex parte nostra propria, aliud non exigit prae-

ter

prętur ǝveniās simplr.

4ª ǝclo: prędestinaõ ẽ pars subtiva provid̃ę. P.ª q.ª ea ẽ pars subtiva rũ totiꝗ, de quo totũ prat. essalr, et vt raõ superior: sd de prędestinaõe pvidẽa tnqm raõ superior, et essalis prat: pratũ en inquo aliqua simplr ǝveniunt, et vltriꝗ ẽ pratũ essale eorũ, tnqm raõ superior, et essalr prat de his, quę in eo ǝveniunt; ǝveniunt ã simplr pvidẽ nãlis, et prędestinaõ in raõe pvidę Divę, et vlteriꝗ vtriꝗ essale ẽ ẽẽ pvidaũ: ꝗ prędestinaõ, et ideũ ẽ de pvidã nãli, ẽ pars subtiva Divę pvidę.

Sectio 3ª

Arguitur ǝª prędictas ǝclusiones.

1º arguit ǝª 1ªm q.ª finis intentus à Deo p pvidaũ ẽ vnꝰ, gloã scilt eiusdẽ: sd vnitas, et diversitas pvidę desumit à fine vltmo pvidentis, n ab obo frali, et fine cuiuslibet actꝰ: alioꝗ tot essent in Deo pvidę spe diversę, quot sũt rerũ spes, qs pvidet: ideoꝗ alia esset pvidã qª ęlos, alia cũ quodlibet elentũ, et sic de alijs: ꝗ inter pvidaũ, + nãlẽ et prędestinaõẽ nulla intercedit distio raõis.

Ǝfrat 1º ex D. Thoma 2ª 2ę q. 50. dividente pvidaũ in regalẽ, milli

tarẽ

militares et œconomicas ex fine vniali provi-
sorii, nõ ex finibg partlaribg actuũ. 2do ex
scĩa Dei, quæ vnica fmalr ē, lt respiciat plura
scibilia. 3° ex Oipoã fmalr vnica, lt respi-
ciat plura pducibilia. 4° ex arte Diva
vnicâ fmalr, lt respiciat plura factibilia. 5°
ex lege ætrâ Dei, quæ vnica fmalr ē, lt respi-
ciat plura dirigibilia: qd sibi prædestinaõ,
iett pvidã malis sit vnus fmalr, lt respiciant
plura ordinabilia, eo qd oĩa sint in ordẽ
ad vnũ finẽ, scilt gloãm Dei; nõ minᵍ qm
scĩa in orde ad vnũ scibile, Oipoã in ordẽ
ad vnũ pducibile, ars in orde ad vnũ facti-
bile, et lex in orde ad vnũ dirigibile.

Ret 2do
mãm, et disquendo mũs, vnitas, et diversitas
pvidæ dra totalis 2do, providæ partialis nõ, et
quoniam in Deo vnicg ē finis vlmg pvidæ, ideó
vnica ē pvidã totalis; sd quoniam plures sit
finẽs nõ vlmi, pluraq. obta partialia fmalia
actuũ Divæ pvidæ, ideoq sit plures providæ
ptiales spẽ diversæ in Deo p multiplicitẽ
opeũ, et rebg qq pvidet; vg alia ē pvidã
ptialis q̃ cælos, alia cã quodlibet elentũ
et sic de alijs.

Ad 3am ppaões ret, sanctum
thomam sic divisisse nõ pvidãm, sd prudãm, qm
sic divisit ex fine vlmõ prudentis, quin ibi
nãret, qmlibet dictarũ speũ prude posse
in alias

in alias speciales subdividi, ut re vera dividitur
œconomica in serviles, quæ Dominus in ordine ad
servos disponit; in gamicas, sive uxorias, quæ
virus in ordine ad uxores guvernat; et in Pa-
trias, quæ Patres familias cum filijs etiam disponit.
Qua ratione et millitaris prudentia potest subdividi
in equestres, pedestres, et tormentarias, et sic
de alijs, propter quod non unica prudentia habetur, sed plu-
res sunt necessarij.

Ad 2am nego, scientiam Dei esse
unicam unitate simplicitatis formalis: sunt enim in Deo
plures scientiæ formaliter distinctæ, ut scientia necessaria, libera
et media, et sic de alijs divisionibus, de quibus
egimus in lib. de scientia Dei. Solum scientia Dei est formaliter
una unitate quasi convenientiæ, quatenus omnes eius
actus conveniunt in tendendo in verum ut verum. Ad 3am
respondetur, similiter Omnipotentiam solum esse formaliter unam, quatenus omnes
eius formalitates, et præcontinentiæ conveniunt in
tendendo circa producibile, ut producibile: unitas enim
simplicitatis formalis non datur in Omnipotentia, cum alia
sit formalitas productiva hominis, alia equi, et sic de
alijs.

Ad 4am respondeo, etiam artem in
Deo esse multiplicem formaliter: alia enim est in Deo
ars efficiendi homines, alia Angelos, et sic de alijs,
quæ formaliter una ars dicuntur eo quod omnes respi
ciant factibile, ut factibile, et in hoc conve-
niant. = Ad 5am similiter respondetur, unam legem esse in
Deo non unitate simplicitatis formalis, sed convenien-

tia

Convenientia formaliter in ratione ad dirigibile ut tale. Unde per quidam puri naturales divini, quidam supernaturales omnes, et praedestinationes esse unam Dei quidam non unite simplicitatis formalis, sed convenientia formaliter tendentium in ordinabile ad finem.

2° arguit, quia si pars essentialis est ea, ex cuius praecisa ablatione tollitur formaliter totum omnis pars erit essentialis: ex praecisa enim ablatione cuiuslibet tollitur formaliter aliquod totum, ut ex ablatione manus licet non tollat formaliter homo, tollit tamen formaliter integer homo, sive homo sub denominatione integri: sed hoc est falsum; quaedam enim partes sunt essentiales, quaedam integrales: ergo licet ex ablatione praedestinationis tollatur formaliter quidam adaequate conceptus, non inde sequitur esse partem essentialem eius, sed adhuc poterit esse pars integralis.

Resp. distinguo maiorem, si pars essentialis dicatur, omnis pars erit essentialis rationi totius, quod constituit, concedo, rationi totius quod integrat, nego: ratio enim totius quod constituit, ita se gerit, ut ex praecisa ablatione non maneat formaliter totum; at ratio totius, cuius pars integralis est, ita se gerit, ut eo praecise ablata, adhuc maneat formaliter totum, licet non adeo perfectum ac erat sub parte integrali: ut manus est pars essentialis hominis, ut integri, quia ablata praecise manu homo non manet sub denominatione formali integri; est tamen pars integralis rationi hominis absolute, quia ex praecisa eius ablatione, licet non maneat homo formaliter integer, et omnino perfectus,

manet

manet tn̄ ábst. hō.

Prędestinaō q.ᵒ ɔ̄parata cum ɔ̄vidā adeq. ɔ̄cepta ē pars essalis illius, q.ᵃ ɔ̄vida adeq. ɔ̄cepta importat ɔ̄vidas n̄ales, supnales omnes, et prędestinaōes, q.ᵈ totum n̄ manet fr̄alr. ex pręcisa ablaōe prędestinaōis. At si prędestinaō ɔ̄paret cum ɔ̄vidā inadeq. ɔ̄cepta v.g.ᵃ cum ɔ̄vidā pure n̄ali sō ē pars integralis illius q. lt maneat fr̄alr ɔ̄vida Naturalis sine prędestinaōe, n̄ tn̄ manet adeo perfecta, ac si ē cum prędestinaōe: q.ᵃ prędestinaō ɔ̄movet ɔ̄vidas n̄ales; et hęc ē simplr̄ nāria ad prędestinaōes: ideoq. quęlibet rū alterius ē pars integralis, et quęlibet rū totius ē pars essalis.

3.ᵒ oᵃ 3.ᵃˢ q.ᵃ ubi n̄ ē dist.ᵒ realis n̄ ē ɔ̄venia simplr: ɔ̄venia enī ē duarum t. plurium, cum nūl se cum ipso ɔ̄veniat: s.ᵈ inter ɔ̄vidas Divās n̄ales, et prędestinationes n̄ ē dist.ᵒ realis, vt p.ˢ se p̄it: q. ibi neq. ē ɔ̄venia simplr, et ɔ̄sequenter nec univocaō: hęc enī n̄ ē ubi n̄ ē ɔ̄venia simplr, vt p̄et in hōe vō et p̄ictō, interquos in raōe hōis n̄ ē univocaō, q.ᵃ in eo raōe n̄ ē ɔ̄venia simplr.

R.ᵉᵒ dist.ᵒ maiōem: ubi n̄ ē dist.ᵒ realis d.ᵒ n̄ ē ɔ̄venia simplr obtiva dado, fr̄alis n̄o. s.ᵈ ē, ubi dist.ᵒ realis n̄ ē, n̄ ē ɔ̄venia simplr obtorum; p.ᵗ tn̄ ēē ɔ̄venia simplr ɔ̄ceptuum, sive actuum, qq. obtūm cognit. Tunc ā ē ɔ̄venia fr̄alis, q.ᵈᵒ res sigfata p. ɔ̄ceptum simplr

ɔ̄venit

dvenit obtis, siue ea vr disguant, siue so fundali, vt pet in raoe entis Divi, in quo oiá prata fpria Dei dveniunt simplr dveniá frali, q raoe entis Divi sigfata p dupstu entis Divi simplr dvenit oiq pratis fprijs Dei.

Cujq rao sigfata p dupstu fraly fvidz Divz simplr dveniat fvidz Divz nali, et prdestinaoi: inde e vtrasq dvenire in raoe Divz fvidz dvenia simplr ri obtiva et reali, sd frali, et coenter raoey fvidz Divz ee vtriq vnicocay, vnde pete vtrigg. discrimen à dupstu hoiu rú veri, et picti, ey res sigfata per dupstu hois, scilt aial rali ri dpetat simplr hoi picto, cuy tri dpetat hoi vero.

4° d° 4ay delis: q fvida Diva e totuy actuale resultans ex fvida [redacted] nali, supnali dmi, et prdestinaoe ri minq qm ho ex ma et fra, t vt meliq dicay ex aiali et rali. si en a fvida Diva aufferas fvidas nales, t prdestinaoey ri manet summe et infi perfecta, qualis nario e fvida Diva: sd ptes essales totiq ri st ptes subtivz totiq, nq hoc de illis prat vt pet in ma, qy ri e pars subtiva hois, nq prat de hoe; et idey videre lt in aiali, qy ri e pars subtiva hois, nq ho prat praoe saltey directa de aiali: q° prdestinao ri e pars subtiva fvidé Divé.

Dprat, q totuy multiplat

in

in partibus subjectivis: totum enim est universale ratione partium subjectivarum; universale autem cum sit unum in multis multiplicatur in inferioribus: sed scientia Divina non multiplicatur in scientia naturali, et praedestinatione: haec enim utraque est idem et simplex Deus, absque ulla oppositione relativa: ergo praedestinatio non est pars subjectiva Divinae scientiae.

Respondeo distinguendo majorem: scientia Divina dicta totalis concedo; partialis vel praescindens a partiali et totali nego: licet enim scientia Divina totalis resultet tanquam totum ex praedestinatione, et aliis Divinis scientiis particularibus, sive hae naturales sint sive supernaturales; non tamen sic resultant omnes scientiae particulares, quarum una est praedestinatio: sed omnes sunt compartes unam scientiam totalem formaliter et ratione nostra constituentes. Insuper scientia Divina ut praescindens ab omnibus scientiis particularibus non est totum actuale resultans ex omnibus scientiis particularibus, sed totum, quod a Dialecticis dicitur potestativum + ratione cujus superius superior de suis inferioribus praedicabilis. + seu potentiale;

Quod optime explicatur exemplo substantiae praescindentis a completa, et incompleta, quae ut sic non est totum actuale resultans ex omnibus substantiis incompletis, sive partialibus, sed totum potestativum tam de illis, quam de substantia completa, sive totali praedicabile: nec obstat scientiam Divinam esse infinite summe perfectam, quoniam talis esse objective, et realiter; non vero formaliter et ex nostro modo concipiendi, cum ex parte modi concipiendi finito et imperfecto

nostro

mo à nobis decipiat: ideoq sit imperfecte n. positive, neq native, sd præcisive, hoc ē, n. afirmando aliqm̄ impfoēm, neq nando aliquam per fōēm, sd a pluribus personibus præscindendo.

Ad dfraōem disquo maiorem, totam multiplicat do nr, t fabr decido, sō nr nō, vt pet in ente, cuiq ptes subtivę sit actio, et passio, quę in dmiori sa sō fabr multiplicant, siue disqunt. Nec pet in attributo Divo, cuiq ptes subtivę adhuc in thistarum sa sit Oipōa, scia, et cętera attributa Divo in parlari; cum tn hęc sō fabr disquant, siue multiplicunt. Providam a Divam nales, et prędestinaōes fabr disqui, et multiplari, pbatum a nobis ē supa deb. 8o.

Quęstio. 3a.

Quinam actus tum ex pte intellus Divi, tum ex pte Divę voltis pse requirant ad prędestinaōem?

Sectio. 1a.

Prænotaōes ad resolutionem quęstis.

1a ē in intellu Divo reperiri triplicem sciam; alia ē simplicis intelligę, qua cognit internam rerum politem, vq n. repugnam eres intelludlis, gloę eodem dscribilis, et mediorum grę, quę posit dducere ad collaoem gloę.

Alia

Alia ẽ sciã visis, qua Ds cognit prędictas creas poles ẽẽ extra cas, sive abte extere p aliqua drã temporis. 3ª sciã in intlu Divo reperta ẽ sciã media, qua Ds cognit cręs intelectualis operaões liberas extentes ñ abte, sd 9diate, vg. perseverãz ingrã talis cręz, si auxio 9gruo illi Ds opituler.

2ª prenotaõ ẽ, in volte Divã ẽẽ etm triplicẽz actuz, hũz intentionis, quo Ds vult efficitr gloãz cręz intlluali, sive iste antecedat pręvioẽz abtaz extz cręz intlluali, meritoruzq. ipsiq, sive ñ, de quo infra ex professo: ẽ en celeberrima huiq mẽ drᵃ. 2s actz ẽ electionis, quo Ds eligit ea media, quę cognit ẽẽ pportionata ad hoc, vt crea intlluali 9sequat gloãz, vg auxiuz, qd cognoscit ẽẽ 9gruuz, vt creã pseveret in grã. 3s actz ẽ executionis, quo Divã voltas applicat suaz oipoaz ad ponenduz extra cas media pportionata ad 9secutionẽz finis glor, quam intendit, vg auxiuz 9gruuz ad pseverandũz in grã.

Quẽz actuz executionis aliquomodo frali disgui in Deo ab electiõe, indesitat, qd actz Diõz voltis electivz, et executivz, qmtuzvis rr et obtive indibilis, 9notat in nobis actz rr distos; cuz pleruzq vno actu eligamq mediuz pportionatuz ad finẽz, alio mediuz ipsuz executioni mandemq. Quaz 9notatarum

distioẽz

distioēs* ad respondendas distioēs raois in actus denotantes ipse saepius a nobis dictum, et probatum est. * sufficere,

3.ª ē praeter praedicta actus intellg, et volis Deus poni à theologis alium actum adeò nārium ad praedestinaōem, ut in eo, ad ipsos, consistat praedestinao, quem dicunt imperium, de quo multa docent. Hunc ēē actum intellg distinctum à triplici illius operaōe communiter notâ, q explat per oraōem, factioē. Dicunt ē, imperium subsequi ad electionem mediorum, et antecedere actum executivum, quem alii vocant usum activum. Dicunt ē, munus imperij ēē applicare poas executivas ad operaōem, insinuando volti, et eidem intimando executionem mediorum.

4.ª ē, praedestinaōem ad gloam aliam ēē adultorum, aliam parvulorum. Illa respicit merita ipsius praedestinati: n. enim confert Deus adulto ulli gloam, nisi propter merita xta illud Apli n. coronabitur, nisi q legitime certaverit: quare gloā ī adultorum semper hēt raoem praemij, coronae, et bravij. Praedestinao vº parvulorum nullo mō respicit eorum merita, sed sō eorumdem dicessum in grā, quare gloā confert illis n. per mm coronae, et praemij, sed sō per mm haereditatis eisdem debitae titulo filiationis adoptivae, qm hent per graam in baptismate receptam.

5.ª ē, illud q se requiri

requiri ad predestinaõem, qd ad eam fralr et raõe ̃tra ̃currit tnqm illius ̃stitivum, tnqm cã, siue quasi cã, t tnqm ̃dio, sine qua ñ pt intelligi predestinão, cum cetera quæ sic ñ ̃currunt ad predestinaõem, quantumvis cum ea ̃iungat, adhuc p identitatem ad eam pse ñ requirant, sd solu p accns, Vg immensitas Diuã, quæ é idem ũr cum predestinaõe, cum aliunde nullo predictorum mõ ̃currat ad predestinaõem, ñ pse requirit ad illam.

His suppositis ̃veniunt vnanimr Theoli in eo, qd scia simplicis intelligẽ pse requirat ad predestinaõem. ̃veniunt insup in eo, qd scia visis pse requirat ad predestinaõem; tum qd hæc importat voltem executivam ̃ferendi gliam presertim adultis qs de facto ñ nisi post abite pvisa merita decernitur, ut infra explicabit.=

Quare tota diffas disputaõis devolvit ad sciam mediam: anslt ea pse requirat ad pdestinaõem. Nam unanimiter Thõi. Affirant Jesuitæ, quibus oẽs Scholi cum Poncio sufragant. Nos aũ ut claritati ̃sulamus pvarias ̃clusões mentem nram apriemus.

Nihil deest.

Sectio 2a.

Duplex dicto admittitur recepta probat.

1a dicto: ad predestinaoem prout importat tm intenoem glae, qm electionem mediorum, et eorum executionem per se requirit scia simplis intellige: ideoq. ut Ds predestinet Petrum v.g. ad gloam requirit scia, qua Ds cognoscat Petrum ee possem, gloam ee possem, et insuper ee posita media grae, per quae ad gloam Petrus perducendus e.

Pbatur qa predestinao, ut oes predicti actus e actus Divinae voluntatis, isq efficax ut ex dictis constat, circa gloam, circa media, et circa executionem gloae: sed talis actus per se requirit sciam simplis intellige: ergo predestinao per se requirit sciam simplis intellige. Pmor: quantum Divinae voluntatis per se requirit cognem obti: tum qa nil volitum, quin precognitum: tum qa talis actus e voluntarius; voluntarium autem e a principio intrinseco singula cognoscente: tum denique qa talis actus e liber; libertas autem n stat sine cogne, sine iudicio raonis, qd respicit tam terminum finitum, tum radicem.

Atq. talis cogno per se requisita ad tales actus Divinae voluntatis e scia simplis intellige: e enim scia comprehensiva obti, ideoq cognoscens qd e in obto

omne

oijq. illius fraliter, quarum una ē politas obti; sciā ā cognoscens politem obti ē sciā simplis intelligē: ḡ predestinao p se requirit sciām simplis intelligē.

Psat, qª quilibet actus Divus, voltis ē expers oīs impfeōis: ideoq. nulla imprudē maculā infectus: sd actus effax voltis expers maculē sicū impfeōis imprudē p se exigit cognem politis obti, et mediorum ad illius executionem; ideoq imprudentius ēēt actus, quo qs effatir appeteret eum gruum honoris ł divitiarum et sic de alijs, quem n̄ cognoreet et abti et sibi ēē polem: ḡ predestinao p se requirit cognem politis gloē mediorum ad executionem illius, et subti predti, quē cogno aliud n̄ ē, nisi sciā simplis intelligē predictorum obtorum.

2ª Pelo: ad predestinaoem put importat actum executivum dandi gloam adultis, ppter eorum merita, requirit sciā visis meritorum. P.q. ad talem actum executivum Ds movet a meritorum abta exta paliqua dria temporis: Ds eū adultis n̄ cfert gloam, nisi pptr merita aliqº abte extantia, vt cstat ex innumeris Sē testimonijs, sd precipue ex illo Math. 25. venite benedicti Patris mei possidete paratum vobis regnum ab origine mundi: esurivi eñ et dedistis mihi manducare &ª Vbi exponit

Vniale

vniuale iudicium, ibiq iusti propter merita, quæ aliquando absolute extiterunt in æternum coronant, et iniusti propter eorum demerita æterno igni addicunt.

Atq obiectum non mouet voluntatem, nisi non trahat eius actum, nisi vt cognitum, vt constat ex 8o de Deo: et insuper obiectum absolute existens non cognoscit vt absolute existens nisi per scientiam visionis, hæc enim est natura scientiæ visionis, per vt distinguitur ab omni alia scientia, cognoscere scilicet obiectum absolute existens per aliqua differentia temporis, cognoscere ipsum vt sic existentem: ergo scientia visionis per se requiritur ad prædestinationem, prout hæc importat voluntatem executiuam dandi gloriam propter merita.

Sectio 3a
Dolo tertio.

Scientia media per se requiritur ad prædestinationem, prout hæc importat electionem mediorum conducentium ad executionem gloriæ. Ergo quia talis electio est mediorum non qualiumcumque, sed infallibiliter inferentium gloriam tum q D. Augustinus docet, quod prædestinatio sit scientia et præparatio beneficiorum, quo certissime liberant, quicumque liberant; vbi per certissime denotat media esse infallibiliter inferentia gloriam tum quia prædestinatio est actus efficax Diuinæ voluntatis, et illum supponens: ideoq infrustrabilis; frustrabilis autem esset, si media, quæ eligit, non inferrent

inferent infallibr gloam. Atq sine scia media nulla Ds pt eligere media infallibr inferentia gloam: ergo scia media pse requirit ad prędestinaoem, qt hęc importat prędictas electiones. Pbatur minor, qa media ad gloam sunt auxia, sive grę, quę inferunt actus liberos; n eni adultus sequit gloam, nisi raoe actuum liberorum, scilt raoe meritorum, vt dictum e, sed nulla sut auxia, quę infallibr inferant actus liberos independentr à scia media: ora eni sut ex se, et ab intro indiria ad actum liberum, t eius naoem, alioq evertetent libertem: ergo de pto ad vltimum sine scia media nullo pt Ds eligere media infallibr inferentia gloam.

Rent Thistę medium electum à Deo pr prędestinaoem ee pręmoem physicam ex se et ab intro infallibr inferentem actum liberum meritorium, et consequentr gloam omnio independentr à scia media: ideoq. hanc pse n requiri ad prędestinaoem. solutio hęc tota nitit pręmoi physicę, qm abunde impugnavi lib. de gra actuali, disp. 2. q. 4. pr sectiones multas; et insup lib. de scia Dei disp. 3. q. 3. sect. 1. impugnando decretum thisticum, vnde ea oriti: ideoq de pręmoe hic nec verbum faciam.

Rent alij; occasione datâ à S. Agra docente ad quidam Dioam pse n requiri

requiri sciã mediã; media infallibr inferentia atq liberos n̄ here infallibilitã illationis a sciã media, neq. ex se, et ab intro eos infallibr inferre: n here infallibilitã ab ipsa exta ??iata alterũ, quã ??iatẽ ??iungunt; ex quorũ ??iate extentẽ supõe eos infallibr inferunt. Aliunde ã Voltas Divã cũ ex se et ab intro rectissã sit, eligit p predestinaoẽ talia media, absq. vlla necessite sciẽ mediẽ.

In pris doctrã hęc indigna ẽ Theologa Jesuitã: ??ponit ẽn certitudẽ predestinaois cũ liberte creatâ independentir a sciã media, quę duo n̄ posse ??poni, magnũ totiq, religionis cũ PPes nři ??a predetratores ingenti cũ periculo, et gloã corã Summis Pontificibq ppugnarunt: desertoris q vt minimũ infamiã incurrit, q cũq. Theolg ex nřis, q. libertẽ creatã, et certitudẽ predestinaois posse ??poni independentir a sciã media presumit.

??a deinde p q ??a electio predestinativa ẽ spalr beneficea, q ??a predestinatiq: ideoq presuponens cognẽ spalis beneficij, q p talẽ electionẽ ??ferr predestinato, vt docet Augq sępe relatq, dũ dicit predestinaoẽ ẽẽ prescã, et preparaoẽ beneficiorũ &a. ?? talis sciã presupposita ẽ sciã media: si ẽn sõ esset

sciã

scia simplis intellige, so cognoscit Ds per medium, qd eligit posse predtum perduci ad gloam, qd dme e org grz auxilii, et n spale beneficium grz efficacis. Hc cognio, sive scia presupposita e scia media, qua scit Ds cognoscit, qd si hoc auxium oferat conjunget cum operatione, et cum gloa, qua so raoe electio illa pt ee spalr benefica.

Pbr 2o q dum Ds eligit predestto media in orde ad gloam aliqd spale illi vult, qd n vult reprobis; alioqui ex pte Dei nulla esset discretio inter predestum et reprobum, contra illud Apli, qs e q te dicernit: sd requit Ds velle hoc spale independenter a scia media: hoc enim spale e conexio oppiata medii, sive auxii cum operaoe, quz n scit, nisi p sciam mediam: ergo hec pr se requirit ad predestinaoem.

Pbr 3o qa ad voltem, qua Ds vult efficiter mundum facere per se requirit scia simplis intellige, qa Ds cognovit, mundum, ejusq ptes ee potes; requirit insup ars Diva dictans quomo mundus sit efficiendus; ac tandem p se requirunt ideæ Divæ reprantes singula indiua, quz oia claudit scia simplis intellige. Quz oia agnoscunt Theoli in Deo, n so ppter summam perfoem Entis Divi, Verum etm ppter exigentiam Divæ Voltis, quz nil pt velle, nisi prelucente pre

dictâ

prædictâ sciâ, ni alioq. iri in incogtũ, temerè, et incertè ferat.

Atq. nisi electio prædestinativa præsupponat sciam mediam fert iri in incogtũ, temerè, et incertè: vult enĩ media dnixã infallibr cũ actibq liberis, et gloã, quæ infallibilas ñ cognoscit, nisi p sciam mediam: ergo ad tales electionẽ p se requirit sciã media.

Neq. obstat summa, et infa rectitudo Divæ voltis: hæc enĩ ñ sistit iri eo, q indẽntir a sciã, et cogñe absq. periculo frustraoĩs t erroris tendat certo iri obtũ, sive scopũ, quẽ sibi præfigit; sd in eo q essalr præexigat sciam tales, qualis requirit, vt ipsa absq. oĩ imperfoẽ tendat iri suũ obtũ. Q si supponat tendere iri obtũ sine illuminaõe, et directioẽ suæ, ex vi suppoĩs sequit, tendaẽ ẽẽ frustrabilẽ, incertã, et imperfectã: supponit enĩ abẽẽ radicẽ certitudis, et infrustrabilitis, qualis ẽ sũa, quãm essalr dnutit Diva voltas, vt sit certa et infallibilis: sd cũ hæc plura dedimq, coq. recolenda lib. de grã actuali disp. 2. q. 3. sect. 5.

sect.

Sectio 4ª

Occurrit argutis sᵒ 3ae delij.

Quorum hujc ē, qª Ds indeentir a sciā media cognit politty gloz et mediorum infallibr inferentium gloam: verum eñ politty cognit Ds p sciam simplis intellig indentir a sciā media: Ød eo ipso pt effacitir intendere gloam, et eligere media eam infallibr inferentia; ad amorem eñ effacem obti suffit cognº politis obti: ergº ad prędestinaoem pse ñ requirit sciā media: prędicta eñ intio et electio indentes à sciā mediā est prędestinao.

Instat, qª nulla ē repugnā in eo qd cogta a Deo politē auxij illig, qd effaxē nullā hitā raoē eigdem effacis, et maliter se hente cognē effacis, quę sciā mediam Ds decernat effacitir tali auxij: Ød tale decrūm esset prędestinao; esset eñ voltas effax medij infallibr inferentis gloam: ergº sciā media pse ñ requirit ad prędestinaoem.

Raº ē qª si sciā media pse requireret ad prędestinaoem, heret se ex pte actº 1ᵉ effum prędestinaois: esset eñ vt minimum cplementum prędestinaois, quę in essendo, et in operando deppet à tali sciā: Ød sciā media ñ se hēt ex pte actº primi effectum prędestinaois

esset en supositio ans inferens methyca necessitate actg liberos, q est effs prędestinaois, q repat eoru libertati: gº scia media p se n requirit ad prędestinaoe.

Quię q a si scia media p se requireret ad prędestinaoe in statu a bto prędecederet effs prędestinaois: prędedit enim prędestinaoe, ut pote ad illa p se prę-requisita, et coentir prędedit oia ea, quę prędedit prędestinaõ: sd n prędedit in statu abto effs prędestinaois: gº p se n requirit ad prędestinaoe. Pmor: q a qd prędedit effu abte in statu abto, ide prędedit effu dediate in statu dediato, ut pt in igne, et eig aproximaoe, quę q a abte prędedunt calefactione in statu abto, easde dediate prędedunt in statu dediato: ideog n pt dcipi calefactio dediate futura, nisi etm dcipiat dediate futura ignis, et eig aprximatio.

Atqui scia media n prędedit effs prędestinaois actg liberos vg. dediate in statu dediato. Tu q a n sit dediate futuri, q a cognunt p sciam mediam; sd potig p hanc cognunt, q a sit dediate futuri. Tu etm q a Ds p sciam mediam solu cognit, q si dederit Petro auxiu A, Petrg libere operabit; n vº cognit p tale sciam qd si Petro dederit auxiu A, et Ds ipse cognoverit operaoe libera, Petrg libere operabit:

Gº

q° scia media nõ præcedit absté effus prædestinaõis in statu absto.

4um, q.ª si scia media pro se requireret ad prædestinaõem Ds ex præviŝiõe operaõum Ddiaté futurarum, prædestinaret ad grãm: prædestinaret enim Ds ex scia media, quæ est prævio operaõum Ddiaté futurarum: sed Ds hæc nõ prædestinat: alioq prædestinaret propter merita Ddiate futura, q error est Semipelagianorum q° scia media pro se nõ requirit ad prædestinaõem.

Rest ad priú argum neg° maiorem qmtum ad 2am ptem de cogniõe possibilitis mediorum infallibr inferentium gloam, indentr a scia media: cum enim nullum sit medium ex se, ab intrò, et indentér á cooperaõe libertis inferens infallibr operaõem indentér a scia media nullum cognit Ds medium infallibr inferens gloam, neq obstat, Deum per sciam simplis intelligé cognoscé rerum possibilitem: id enim solum verum est de rerum intrá possibte, nõ vero de ea, quæ desumit ab operaõé Ddiaté futurá, qualis est possibilitas auxij infallibr inferentis gloam: si enim nulla operaõ esset Ddiate futura, impossle esset medium infallibr inferens gloam pro media libera, qualr illam Ds vult adultis oig, quos prædestinat.

Ad Ḡfraõem nó maiorem: cum enim Ds supponat prævidens efficaciam auxij, et operaõem subsecutam ad auxilium,

nõ

n̄ p̄t volendo auxiū n̄ velle s̄l efficaciā et operationē, saltē indirecte, et interpretative: ideoq̄ efficacia et previo illiq n̄ posit malr se hēre, rū decri illiq: neq obstat, Deus presciens operatioes peccaminosas velle auxiū sufficiens, quin adhuc indirecte, et interpretative vellit peccū: q̄a peccū n̄ ē obtū volibile á Deo, volibilis v.º ē operatio ducens in gloā: ideoq. actū peccaminosā vult Dq so per missivé, alteram v.º positive.

Ad 2um disquo maj, si scia media dr, se hēret ex p̄te actq s̄i dr remoti dc̄do, pxi nō, et loquor mō de effectibq predestinaois, q sit actq liberi: reliquien impertinenter se hent ad argū. Scia q media ǫ se narrá ē ad volū predestinantē ad grām, et cū ea stituit actū s̄ū pxū pductivū grē; quq grá cū decrō indirenti stituit actū s̄ū pductivū operaois libere. Scia q media so se hēt ex p̄te actq s̄i remoti rú operaois libere, q n̄ repat cū eiq libertate: so en̄ suppositio ans pxe et immate methyce nexa cū operaoe repát cū liberte; n̄ v.º mate, et remote ans, qa hec nullam vā causalitē exercet in actū: ideoq nec pdest, nec nocet libertati, ut videre licet in decrō predefiente actq liberos, xa dicta lib. de scia disp. 3. q. 3. sect. 4.

Ad 3um dcdo maj, ne nō mī. Ad cuiq pbaoes disquo maj, qq̄d precedit effū abte dō pxe et immate

immate de,^do qq^d præcedit remote, et mate nõ:
illud enĩ ẽ va cã, t vuq ej ɔplementum: ideoq
det ɔcipi ꝑ priori nq ad effum in quocumq sta-
tu effus ɔsipiat; secus hoc, cuq raõe mediationis,
et remõis, ñ sit va cã, neq vuq ɔplementum ru
effus mati; ansitir q^o ad calefactionem in õi
statu det ɔcipi ignis et eiq aproximao, q ab
his immate pendet calefactio; cuq v^o actq liber,
q ẽ effus prædestinaois so mate pendeat õ scia
media, inde ẽ, hanc ñ nario dere ɔcipi an-
tecedentir ad taleq actum liberum

Ad 4um
disguo maiq. si scia media vo; ita vt ope-
raões herent raões quasi finis ru prædestinaois
ɔcedo, ita vt herent raões meriti nõ; qq^d ppter
aliud eligit het ru illiq aliquomo raões fi-
nis: cuq q^o Dq ɔferat graq ex præscia operaõis
ɔdiate, eligatq graq in orde ad operaões, et vt
hæc ponat, operao ru prædestinaois het ali-
quomo raões finis. Meritum dignifat persaq
in orde ad præmium: cuq nullq sit dignq
præmio ppter id, q^d nunqm operat, qmtumvis
illud tn alia hypothesi operaret. Inde ẽ
q^d qmvis Dq prædestinet ex prævisa opera-
tionum ɔdiatarum, tn ñ heat raões meriti ru
prædestinaois, vt volebant semp. id so raões
finis, t quasi finis intermedij ꝑ prædesti
naões intenti.

Sectio 5a

Imperium Physicum reijcit.

Pro, q.a imperium hoc e. actus intellis et aliunde n. e. simplex aprehensio, nec iudicium, nec discursus, ut docent Phisici: sed hoc e. impossibile: ergo imperium hoc n. e. necessarium ad predestinationem: ad eam enim n. e. necessarium id q.d impossibile e. Probatur minor, q.a actus quilibet intellis vel resolutorie tendit in suum obiectum, de illo aliquam ferendo, vel sic n. tendit: cum enim hec sint prorsus contradicta, nullus actus intellis obiective, et a parte rei potest ab utroque prescindere.

Si primum, talis actus iudicium e., de quo ulterius queritur, an inferatur ex alio actu vel n.? si inferatur, discursus e., q.d si n. inferatur merum et purum iudicium e.: Quod si talis actus aliquam n. ferat de obiecto, neque in illud resolutorie tendat, simplex aprehensio e.: hec enim adeo simpliciter tendit in obiectum sive complexum, sive incomplexum, ut irresolutorie se habeat circa illud, neque aliquam ullam de illo ferat affirmando vel negando: ergo impossibile e., imperium esse actum intellis et n. esse ullam ex triplici predicta operatione.

Rem. Phisici, imperium, q.d e. ad alterum, q.d dicitur imperium politicum explicari per vocem complexam fac hoc; q.d vero a. e. eiusdem ad se ipsum, q.d dicitur imperium monasticum

explicari

explari per voces, faciendum est mihi hoc, quo vocibus in intellectu non est iudicium, discursus, et simplex aprehensio: est ergo imperium actus intellectus distinctus a triplici prædicto actu. Quod probatur et explatur orationibus, consiliis, et omnis optandi vg. utinam faceres hoc, quo in intellectu nulla triplicis operationis prædictus est: non ergo ex eo quod actus imperii sit operatio intellectus, sequitur esse triplex una.

Ad 1um resp.

quod quando imperium est ad alterum vg fac hoc, nihil speciale illi est ex parte intellectus, sed ex parte voluntatis est affectus, quo explatur per has species, præcipio tibi hoc, sive ea potestate, qua inte fungor, volo ate fieri hoc. Quod si imperium sit monasticum, vg faciendum est mihi hoc, est illi ex parte voluntatis actus executivus, sive vis activa, quo voltat se ipsam, et [illegible] substans applicat ad operationem, quo actus explatur per speciem, volo a me quam cito fieri hoc: ergo pro imperatione non est necesse recurrere ad operationem intellectus distinctam a triplici vulgariter nota.

Ad 2um, quod consilium est actus iudicii: dum enim aliquis alteri suadet, et consilium præstat idem præstat ac si diceret, mea sententia et iudicium est hoc tibi nunc expediens. Oratio autem est in orante votum, sive desiderium ipsiusque orantis: ideoque orare aliquem, idem est ac illi dicere, votum meum est te facere hoc, succurrere indigentiæ meæ. Item optativa a nobis est complacentia odiata ex parte voluntatis optantis, ac per inde utinam faceres hoc,

idem

idem e, ac dicere, si hoc faceres, mihi placeret: ergo sine puncto raoe imperij superaddit in illum alio operao preter triplicem

2° reijcit idem imperium, q̄ vis activus, sive actus executivus e actus voltis, quo hic hic et nunc fert in obiectum executioni mandandum: sed ad hunc actum so requirit ppo potentis obti, et mediorum: ut en voltas ferat in obiectum so indiget predicta ppe, ut patet in intentione, et electione, quae feruntur in obiectum hac sola precedente ppe, et independenter ab omni imperio: ergo hoc superfluit.

Rent Aristoteles in execuoe semper ee spalem difficultem, quae non e in electione, neque in intione: ideoque ad executionem requiri imperium non vero ad electionem, neque ad intionem. sed 3° e, q̄ Deus ut pote expers ois imperfeoi, sine ulla difficulte intendit, eligit, et exequit: ergo saltem in Deo, quidquid sit de nobis superfluit imperium. 2ª 2° q executiones plures facillime sit, ut edere et bibere potir intentam vitae servaoem; imo ab his non sine magna difficulte abstinemus: ergo pro superanda harum executionum difficulte frustra omnino e imperium.

2ª 3°: q̄ª executionis earum quae diu assueti sumus, lt alioquin difficiles, nobis maxime faciles sit, imo et iucundae, ab eisque aegre divellimur, ut patet in magistratibus, millitibus,

Deus

DD. qq assiduâ exercitatōe fatīna sit opera sua ꝓfessionibus, et adeo iucunda, vt vix ab eis possint diverti: q° ꝑ his executionibus oīno superfluum ē imperium.

Q^d si dicas spectare ad perfōem nrē intellectualis operari per imperium, ideoq ratōe huius perfōis poni in Deo imperium: D^a ē, q° et si imperium eiusdem ad se ipsum esset perfō nrē intellualis, esset in perfō, cui in eadem nō correret imperfō obedīs subiectionis, et inferioritatis: n^r en ē ꝓprie imperium, cui hęc n^r ven^t: sed perfō involvens imperfōem n^r ē in Deō: ergo neq huiusmi imperium.

Dixi in titulo absolutō, reijci^t imperium Thōsticum. Quoniam si q^s vrum actiuum, siue actum executiuum volūis Diuīæ dicat imperium libens illud admitto, tamquam necessarium saltem ad prędestinatōis cōplementum. Insup si q^s iudicium practicum intellg, quo hic positā electione mediorum iudicat, eam expediens, imò et nrium ēē procedere ad executionem mediorum, eorumq. vtum passivum, si q^s, ingm, hoc iudicium dixerit imperium, vt dictum arbitror ab altre, dum dixit, ꝓprium actum prudē ēē pręcipere, siue imperare, Item libens admitto ad prędestinatōem ēē nrium imperium.

Quare dum imperium monasticum a serie prędestinatōis reijcio, Thōsticum

reijcio

q.q. antecedat, + reijcio, hoc ē, q ñ sit iudicium intellectus Divi, + potius usum activum, quam electionem, aut intentionem Divinae voluntatis. Non vero nego actum Divinae voluntatis, q propterea q applicet omnipotentiam Divinam ad executionem possit dici aliquomodo imperium monasticum. Sicut nec nego actum Divinae scientiae, q propter specialem modum dirigendi usum activum, sive actum executivum Divinae voluntatis, aliquomodo etiam dicatur imperium.

Sectio 6ª.

occurrit objectionibus.

1º ē: q[uia] constat ex innumeris scripturae testimoniis, Deum nil operari, nisi per imperium; ut Genes. 1º. dixit Deus fiat lux, et facta ē lux. et sic de alijs, ubi ly dixit imperium significat: ñ quidem politicum cum creaturae ñ intellectuales sint incapaces percipiendi imperium, [illegible] monasticum, quo Deus potentiam executivam, scilicet omnipotentiam, imperat rerum productiones: q et negotium praedestinationis per agit Deus per imperium monasticum. Confirmatur ex illo Ps. 148 ipse dixit et facta sunt; ipse mandavit, et creata sunt; statuit ea in aeternum, praeceptum posuit et ñ praeteribit. Ubi mandatum, statutum, et praeceptum denotant imperium; ñ politicum, [illegible] ad alium, ideo monasticum

monastichum et ad se[?] qq g. Deus ad extra operat, per imperium operat.

Ret. dicendo ari; dictat Deus nil operari nisi per imperium, quod sit actus intellectus divini indicantis, vel voluntatis exequentis, secundo; quod sit actus distinctus ab his non. Deus qui volens efficaciter suam gloriam elegit efficaciter, ut medium ad illam mundi creationem, in qua decreto vidit mundum futurum, quod insinuat per verba, dixitque Deus fiat lux, et reliqua. cui visioni adiunxit voluntatem executivam, et applicativam omnipotentiae ad creationem, quam voluntatem immediate secuta est rerum existentia, quod insinuant verba, et facta est lux, et reliqua. Ubi manifeste apparet nullum imperium intervenire distinctum a praedictis actibus intellectus, et voluntatis.

Ad rationem Ret. Deus dixisse, idest, scientia Deus sua visionis omnia vidisse in decreto, quo elegit mundi creationem ad sui gloriam; et deinde facta esse omnia vi decreti exequentis, quod decretum dicitur statutum, praeceptum, et imperium. Ut enim docet Divus Thomas 1o parte quaest. 25. artic. 1o ad 4um potentia non ponitur in Deo ut aliquid differens a scientia et voluntate, secundum rem, sed solum secundum rationem in quantum scilicet potentia importat rationem principii exequentis id quod voluntas imperat, et ad quod scientia dirigit. Ubi clarissimis verbis rationem imperii tribuit voluntati Deus quod per actum executivum applicat omnipotentiam ad rerum executionem; in illius

a

ō se tribuit dirigere, et nullo mō imperare.
// 2ᵒ ē.
q̄ imperium ē insinuaõ, et intimaõ voltis superioris: hæc ēn voltas. Et aliunde cognat, nisi p imperium intimet, et insinuet n̄ inducit obligationem: ꝯ insinuaõ, et intimaõ n̄ ē actus voltis, ꝯ intellus: ꝗ imperium ē actus intellus. Cfrat, q̄ imperium ē actus prudæ: prudentia ēn ppriu actus, imō et vlmus finis intrus, ꝗ Phus, ē præcipere: ꝯ prudentia desistit in actu intellus: ꝗ et imperium.
// Resp neg.
maiorem: imperium ēn ē voltas superioris præcipiens, l prohibens, quæ vt obligaõem inducat eget pluribus cditionibus, quarum vna ē insinuatio, siue intimaõ: cditioq hæc, n̄ tn ē imperium, qm cdiō ad hoc vt imperium obliget: sicut approximaõ n̄ tam ē id q̄ cburit, qm cdio ad hoc vt ignis cburat.
Ad cfraõem distinguo maiorem; imperium vl imperium cdo, pprium nō: pprium ēnī imperium ē actus ad alium, scilt superioris ad inferiores: sicut ēn nemo pprie sibi obedit ita nec pprie sibi imperat. Dicit ꝗ à Phō pprium prudæ ēē præcipere, n̄ q̄ pprie præcipiat, sed q̄ quemadmodum præceptum ē regula eorum, quæ ab alijs, ita prudentia ē regula eorum, quæ ab vnoquoq præstari dent.
// 3ᵒ ē, q̄ p̄
imperium excitat voltas ad operandum his
verbis

verbis, fac hoc: sed eo ipso non potest esse actus volunta-
tis, quia verba sunt propria intellectus, non voluntatis. Tum quia
voluntas excitat ad proprias operationes et actus; nul-
la a alia potentia praeter intellectum excitat voluntatem; si-
cut nulla alia illam dirigit, et illuminat: ergo
imperium est actus intellectus.

Respondeo distinguendo maiorem; per
imperium dictum imperium secundo, proprium nego. Dixi
enim iam, eundem actum ipsum non esse proprium imperium:
excitat quoque voluntas per iudicium repraesentans, urgere iam
executionem; quod dicit imperium, quia quemadmodum
hoc urget subditum ad executionem sui praecepti, ita
iudicium urget voluntatem ad mediorum executionem.

4.º quia omnis obligatio
est ab imperio: ubi enim cessat imperium, vel lex, nulla
est obligatio: sed omnis obligatio est ab intellectu: ergo imperium
est actus intellectus. Probatur minor: quia omnis obligatio est a prudentia
ubi enim non adest dictamen prudentiae, nulla est obligatio:
sed prudentia est ab intellectu est enim suo habitu, non actu
illius: ergo omnis obligatio est ab intellectu. Respondeo distinguendo
maiorem omnis obligatio tum moralis secundo, physica
nego. Sit enim obligatio moralis, quae obligat
ad peccatum, vel ad propriam speciem, sed ab imperio;
non tamen talis obligatio physica, quae idem est ac
necessitas ad actum, ut potest in voluntate Dei, quae
obligat, sive necessitat ad actum, nec tamen est
imperium.

Nego deinde minorem; ad

cuius

cuius probationis discursus maior, tamquam à superiori ad imperium. Secundo; tamquam ab imperio non. Non adest obligatio, ubi non adest dictamen prudentis, nam quamvis non adsit imperium: adest enim adhuc lex naturalis, et positiva, quae distant in imperio et quamvis defectu imperii per dictamen prudentis non obligat imperium: non enim obligat lex, nisi insinuata per prudentiam dictantem, hic et nunc obtemperandum esse legi, quae iustum praecepit.

quaeritur, quod in Deo, praeter actum electionis, qui pertinet ad ordinem intentionis datur usus activus pertinens ad ordinem executionis: quod sicut datur in Deo iudicium regulans electionem, datur et imperium regulans usum. Probatur, quia datur in Deo scientia una regulans intentionem, et insuper alia formaliter distincta regulans electionem: ergo et dabitur imperium regulans executionem.

Ret. Secundo dicendum et negando consequentiam; imo potius, quemadmodum electio regulatur per iudicium et non per imperium, sic et usus regulatur per iudicium dictans, expediens esse uti, et exequi. Ad probationem secundo dicendum antecedens, et nego consequentiam: intentio enim dirigitur per iudicium et scientiam qua cognoscit obiectum amabile per intentionem, electio per scientiam qua cognoscit obiectum eligibile per electionem, ac tandem usus per iudicium, sive scientiam obiecti exequibilis, quae iudicia sunt scientiae formaliter distinctae, et longe diversae ab imperio proprie tali, et physico.

quaestio 4a

Quæstio 29 4.ª

An prædestinaõ consistat in actu intellg, l. volũtis?

1.ª sñ affirmat, prædestinaõem consistere in actu intellg, sic plerique thomistæ ponentes prædestinaõem in imperio practico tali spectante ad actum intellg, quos ex nris sequunt Montoia, et Arrubalg. 2.ª docet consistere in actu voltis, sic plures Scholastici, quos sequunt Suar. Vasq, et plures RR. 3.ª sustinet, consistere sl in actu intellg et voltis, sic Alexander, Tarantasia, et ex nris Molina, Herice, Fasolg, Becang, et alij.

Sectio 1.ª

Prædestinaõ consistit in actu intellg et voltis sl.

Duplici parte probatur. 1.ª e, prædestinaõem consistere in actu intellg, quia prædestinaõ e providentia, ut constat ex quæstione superiori; sed providentia consistit in actu intellg, diximus enim ibi providentiam esse ideam repræsentantem Deo, quaratione unaquæque creatura sit dirigibilis in suum finem: ergo prædestinaõ consistit in actu intellg.

Probat ex recepta plurium Augustinianaque definitione prædestinaõis, qua prædestinaõ e præscientia, et præparaõ beneficiorum Dei.

D

ð. p̃sc̃ia ɔsistit in actu intell. Cõstat deinde, q.a p̃destinao ẽ destinao in vitã ẽtnã, n̄ qualiscunq. sð. certa, et infallibilis: sð certitudo, et infallibilitas ẽ p̃pria actus intell: ẽ eñ certitudo formalis firma adhæsio ad verum, ut verum, quæ n̄ reperit nisi in actib. intell: q.o p̃destinao ɔsistit in actu intell. Neq. obstat adversariorum scholis, q. vidam sõ p̃supositivè et connotativè dicere sciam, et idem ẽ de p̃destinaoẽ, tamq. p̃supoẽ, et ɔnotaoẽ sufficit, ut p̃destinao sit certa, et infallibilis; nã eñ actus voltis liber, et voltarius ẽ, solummõ ɔnotando, et p̃supponendo actum intell. qn actus liber, et voltarius ɔsistat in actu intell.

Ad 2.um ẽ, q. q.d solum p̃supositivè, et ɔnotativè importat a subiecto, de illo n̄ p̃dicat abtè, ut pt in actu voltis, q. lt p̃supponat, et ɔnotet actum intell, n̄ tn abtè dicit, q. actus voltis sit actus intell: sð de p̃destinaoẽ dicit abtè q. sit scia, ut ɔstat ex defoẽ Augustini, ubi dicit, q. p̃destinao sit scia; idemq. dicit abtè de p̃vidã, ut ɔstat ex eius defoẽ quæst. super. expositã: q.o p̃destinao, et p̃vidã, n̄ ɔnotativè, et p̃supositivè, sð formalr important actum intell, et in eo ɔsistunt.

Dices 2.o, q.a quando

aliq.

aliq͠ cnotatiuè tā importat à subto ex præ
cisā ablaoē illiq͠ n̄ tollit fralr et immatè
subtum, vt pāt in frā vali; quæ lt cnotatiuè,
et præsuppositiuè importet dispoēs in onā,
ex præcisā ablaoē disposioum n̄ tollit imma-
tè et fralr frā valis: sd ex præcisā ablaoē
scīæ, siuè actū intllū tollit immatè, et fralr
prædestinao; tollit eni certitudo, et infalli-
bilitās, quæ fralr ē ā scīā, et ē de cceptu frali
prædestinaois Diuæ: gº scīā n̄ cnotatiuè sd essalr
importat a prædestinaoē.

Dñ 3º q lt actū
voltis n̄ sint actū intllū, sd sō illos cnotent,
et præsupponant, īdeoq. actū essent actū voltis
qmvis a volte pduçerent, nullā præsuppositā
cogne; atamen actū sub cceptu voltarij, et
sub cceptu liberi essalr importat actum intllū
ex eo q ex præcisā ablaoe cognis, qmvis
maneat actū n̄ maneat voltariū, nec liber:
gº et prædestinao lt sub cceptu actū voltis
sō cnotet, et præsupponat actum intllū sub
cceptu tn voltarij et liberi infallibilis
et certē, qualis essalr ē ōis Diua prædesti-
nao, n̄ cnotatiuè, sd essalr importat scīam,
siuè actum intllū Diui.

Pars 2ª ostenta
in nrā sētiā, prædestinaoem cōsistere in actu Vol-
tis. Pª 2ª prædestinao ē puidā, vt supe dictum ē; sd
hæc vltrā actum intllū importat essalr actum voltis
vt

vt constat: Tum ex definitione supra posita providentiae: Tum etiam quia quantumvis quis optime cognoscat proportionem mediorum ad finem, nisi media cognita applicet executioni per voluntatem, providus non est, qualis non esset paterfamilias qui sciens media honorum, et divitias filijs comparandi, media scita per voluntatem non exequeretur; ergo praedestinatio consistit in actu voluntatis.

Confirmatur: quia praedestinatio est destinatio ad gloriam, non qualiscumque, sed voluntaria, et libera; non enim destinat voluntatem ad gloriam, et ad gratiam necessario, cum gratia et gloria sint operationes ad extra, quas Deus voluntarie, et libere exequitur; sed liberum et voluntarium est actus voluntatis: solum enim voluntas est potentia voluntaria et libera; ergo praedestinatio consistit in actu voluntatis.

Respondent Thomistae cum providentiam, cum praedestinationem consistere in actu intellectus, scilicet in imperio subsequente ad voluntariam electionem mediorum, ideoque praesupponere et connotare actum liberum voluntatis, ratione cuius providentia est libera, et voluntaria non vero, quia ipsa formaliter consistat in actu voluntatis.

Contra est, quia imperium, in quo solo affirmant Thomistae consistere providentiam, est actus intellectus divini nullo modo indicativus, sed mere imperativus, insinuativus, seu intimativus; sed huiusmodi actum repugnat, ut probavimus quaestione 3.a sect. 5.ª, ergo et repugnat actus intellectus, in quo solo consistat praedestinatio.

D.a 2°, q.a ut sup.a dice-
bam, quoties aliq.d so denotatiue importat
a subto, ex precisio ablaoe illig n tollit fralr
subtig: sd ex precisa ablaoe actg voltis tollit
fralr predestinao: tollit eni fralr, q.d sit volto-
ria, et libera, put de facto e predestinao, cui
essalr repugnat n ee voltariaj, et liberaj: g.o actg
voltis n denotatiue, sd essalr importat a pre-
destinaoe.

D.a e 3.o q.a adhuc datã
poliu, et extã huigmi imperij in Deo, id n
esset so radix effug, et proprietatg predestinaois;
id eni subsequerit ad electg gre, et electio ad
intionj effacy glore, quarg voltg effs st gra
et gloa, que precipug tenent locg inter effs
predestinaois: cu eni voltes ille sint effacs, ver-
senty cia gras et gloas, necessie e, has ee earg
voltg effs.

Atq essa rei distit in so
radice effug oiu, et proprietatg rei, ut pet in
hoe, cug essa phyca distit in ma et fra vali-
vnitis: methyca a in aiali rali, q.a ma et
fra vnitg phyci, et aial. rale methyci st so
radix oiug effug, et proprietatg hois: g.o essa
predestinaois n distit in eo imperio Thistheo;
coenteng neq in solo actu [illegible] intg.

Distit g.o
predestinao adee sumpta in actu intlly et
voltis n divisiue, sd coletiue sumptis, q.a pre
destinao

prędestinao ē destinao, q̄ idē ē, ac decrū, siūe voltas efficax ɔferendi gloām, n̄ qualiscūq̄, sed certa, et infallibilis, et digna Deo, ideoq̄ prudens, quia decrū, siūe destinao ē actꝰ voltis, huiꝰ ēm ē decernere, et destinare, qua infallibilis et certa ē actꝰ intellꝰ; huiꝰ ēm ē ꝑpria certitudo, et infallitas.

Quia prudens ē actꝰ intellꝰ, q̄ prudā ad intellm spectat, qua libera ē actꝰ voltis, q̄ hęc sola ē poā ſtaliṫ libera. Q̄d si prudā superaddat ad actū intellꝰ actū voltis, q̄d ꝓbabiliꝰ videt, cū nemo dicat prudens eo q̄ sciat q̄d hic et nunc sit agendū, nisi illud agat. ꝑ potiori iure prędestinao in actu intellꝰ et voltis ɔsistit. Q̄d si libertas actui voltis superaddat iudicium indiferens, vt revā superaddit apertiꝰ ɔvincit in actu intellꝰ, et voltis ɔsistere prę=destinaōē.

At prędestinao inadęq̄ sumpta ɔsistit ꝉ in actu intellꝰ, ꝉ in actu voltis divisiuē acceptis; q̄a in eisdē ɔvis, in quibꝰ colletiuē acceptis ɔsistit essā rei adęq̄a, in eisdē diuisiuē acceptis ɔsistit inadęq̄a rei essā. Vt pꝫ in hoīe, cuiꝰ essā adęq̄a ɔsistit in mā, ſtā et vnē colletiuē acceptis, eadēq̄ inadęq̄a, siue inadęq̄ sumpta ɔsistit in mā, ſtā ꝉ vnē diuisiuē acceptis: ergo cū prędestinao adęq̄ sumpta ɔsistat in actu intellꝰ et voltis colletiuē acceptis, eadē inadęq̄ sumpta ɔsistit in eisdē diuisiuē acceptis.

Sectio 2ª

Sectio 2ª

Arguit contra 1am partem nostræ resolutionis.

1º quia prædestinatio est providentia ut constat ex dictis: sed providentia in solo actu voluntatis consistit: ut enim inquit Damascenus: providentia est voluntas Dei per quam res omnes apte, congrueque gubernantur; et infra addit, providentia nihil aliud est, quam Dei voluntas, cui adhærent Fulg. et Diony. Ergo prædestinatio solum consistit in actu voluntatis.

Respondendo [...] majorem, et nando minorem: nec obest Damascenus, quia voluntas Dei ut apte, et congrue gubernans claudit ex alio scientiam, qua dirigitur ad apte et congrue gubernandum; alioquin temere, et fortuito gubernaret. Quando autem ipse et alii dicunt, providentiam nihil aliud esse, quam voluntatem Dei, eo ipso dicunt eam voluntatem esse prudentem voluntariam, et liberam, quæ denominatur per actum intellectus constituunt.

2º quia prædestinatio est actus liber Dei: sed actus liber non est actus intellectus sed solius voluntatis: Ergo prædestinatio non consistit in actu intellectus. Confirmatur quia prædestinatio est misericordiæ Dei et iustitiæ; propterea effectus illius alius dicitur liberatio, alius coronatio: sed misericordia et iustitia in actu voluntatis, et non intellectus: Ergo prædestinatio non consistit in actu intellectus.

Respondeo distinguendo majorem,

prædes-

predestinaõ ē actus liber Dei certus et infallibilis; dudo; ab his personibus prescindens, t eas nans, nō. quidquid sit á de actu libero sub denoaõe liberi, an pertineat ad intellus t n̄, sane vt certus, et infallibilis ad intellus pertinet; ideoq predestinaõ sub his conceptibus in actu consistit. Ad oppraões disquo maior, predestinao ē actus Dei certo et infallibilis cum suo effectu decreto, n̄ sic conseq nō. Patet ad Vtrat. ex dictis doctr.

+ conexo-

3.° q.ª in illo consistit predestinao, quo precisse posito, erit intellus conseq.r gloaũ, et quo precisse ablato, et si cetera maneant, eas n̄ consequet; gloa enĩ ē precipuus effectus predestinaõis: ideoq n̄ pt poni, nisi dotata predestinaõe: sed precisse positis actibus voltis erit intellualis conseq.r gloaũ, et his precisse ablatis, lt maneant actus intellus erit intellualis n̄ conseq.r gloaũ: sicut enĩ sine volte Dei nemo salvat, ita hac posita nemo n̄ salvat: ergo predestinaõ consistat in solis actibus voltis.

Oppat. 1.°

q.ª predestinao, et reprobao sit actus eiusdem potentiae: solo enĩ distinĩt, q.ª vna ē ad gloaũ, altera ad poenaũ: sed reprobao in solo actu voltis consistit: ē enĩ odium ix.ª illud, Esau á. odio habui: ergo predestinao in solo actu voltis consistit. Oppat. 2.°

q.ª ideis ē rei constitutivus, ac distinctivus: sed predestinao

predestinaão sã dicg^r à omi pvidã, quadd re-
pbis pvidet p actus voltis, quatq p pvidaq
gerales Dq vult insufacitui gloaq reprobis, p
predestinaoeq. a gloaq vult effaciter electis:
ergo predestinaão in solo actu voltis vestit.

Resdet
descdo maeq: in illo vestit predestinaão dicº quo
creo intlualis vegr gloaq vt beneficium, et donum
Dei ccdo; vt precisse gloá ẽ nõ: posita en precisse intllu, et lumine gloq eiq cursu Dei vniali, creo intlualis vegr gloaq, nec tn intllq. lumen, et talis dcanq nit predestinaão: licq gloá sit effq predestinaois, nõ tn vt gloá ẽ effq ẽ soliq predestinaois: sed ergo ẽ effq soliq predestinaois, quatq gloá ẽ donum et beneficium Dei, qua raõe nõ ponit precisse positis actibq voltis: donum en et beneficium claudit essalr curnq donantis, et benefacientis, vt sepe a nobis dictum ẽ.

Ad 2am ofraõeq dcedo maeq,
et nõ mieq: resbaõ en nõ ẽ odium vtcumq, sd odium vindicativum, et punitivum inferens malum penq ad mensuram culpq, hanq equivalentq intendens, qd fieri nequit nisi interveniente actu intllq dictante actum voltis sub denoaõe punientis, et iusti vindicantis.

Ad 3am ofraõeq disquõ
maeq ldeq ẽ rei dlvum dicº vltimum ccdo, nõ vltimum
nõ

ne... prata. eni. dstituunt rem, quae illam non distinguunt ab omni eo quod non est ipsa, ut per viventem et animali, quae dstituunt hominem, nec tamen illum distinguunt ab omni eo, quod non est homo... Probatur quod definitio scientia non esse ultimum dstitutivum praedestinationis, siquidem per illam praedestinatio non distinguitur a reprobatione, non tamen probat non esse eiusdem dstitutivum.

Sectio 3a

Arguitur 1a. dem partem delusionis.

Primo quia praedestinatio essentialiter est ordinatio creaturae rationalis in gloriam; ideoque praedestinati dicuntur praeordinati Actor. 13. crediderunt quotquot praeordinati erant in vitam aeternam: sed ordinare ad illum pertinet, et non ad voluntatem: tum quia ut inquit Arist. sapientis est ordinare: tum etiam quia ut inquit S. Thom. solius rationis est dirigere et ordinare: ergo praedestinatio spectat ad solum intellectum, et tamen eius actu praecise dsistit.

Respondetur dem. maiorem, et negando minorem quantum ad 2am partem: sicut enim intellectus ordinat cognoscendo proportionem unius cum alio, ita et voluntas ordinat volendo unum in ordine ad aliud. Nec obstat Arist., quia sapientis est ordinare, quatenus per intellectum scit rerum ordinem, et per voluntatem illum intendit, eligit et exequitur. Itaque ordinare illuminative spectat ad intellectum, intentive vero elective, et executive ad voluntatem.

Quo

Quia raõe dixit S. Thom. solius raõis ēē dirigere, et ordinare, hoc ē, illuminative: sola eñ raõ ordinat, et dirigit illumve.

Dices: quod ordinare unum ad aliud, ē unum cum alio cōferre: sed colaõ unius cum alio ad intellum, gratia cujus spectat, sicut illaõ unius ex alio ad speculativum: ergo et ordinare quoniamque cōstare ad intellum spectat. Resp. dicendo maiorem, et neg. minorem sicut eñ illum cognoscendo unum in ordine ad aliud, cōfert unum cum alio, ita et voltas cōfert amando unum in ordine ad aliud, nisi quod voltas cōferat appetitivè, intellum vero illuminativè.

Dices 2.º: ordo rerum, quae à fine egrediuntur, et ad invicem collocant ad artem spectant. Sed ars ad intellum spectat. Ergo et ordinaõ. Resp. dist. maiorem, ordo rerum dda ad artem spectat illuminativè dando; appetitivè nõ: sic eñ spectat ad voltam.

Dices 4.º: quod ordinare aliquid in finem, idem ē, ac dirigere eum in finem: sed directio ad intellum spectat, et nõ ad voltam: haec eñ cum sit potentia caeca, nõ potest alias dirigere. Sed ab intellu debet dirigi, sicut praedictum est, quorum directio ē in ipsam potentiam sui actu intellus potest dirigere. Resp. dicendo maiorem, et dist. minorem: directio ad intellum spectat illuminativè dando, alio modo nõ. Voltam ēē

caecam

cȝcaȝ sō efficit, ne dirigat illuminative, n.vº ne dirigat aliō mō scilt apretiative, vt pȝt in lumine creato, cuiq cȝcitas efficit, ne dirigat illuminative rectitudeȝ aliarum linearuȝ, n.vº ne eaȝdeȝ aliō mō scilt āpretiative, siue mensurative dirigat. §. 9. Quod ordinare ē superioris. ideoq ordinat Dux in exercitu, Princeps in Reg. Prelatus in religione, et sic de alijs: sȝ intellᵍ in hoc ē suprema poa, et nobilior volte: qº illiq soliq ē ordinare, et predestinare. Pfrat ex cauit, qª voltis sō ē exequi ordinationeȝ raoi volendo vnuȝ ppter aliud: ideoq si obta inordinaté pponant ab intellu, inordinate etiā appetuntᵗ a volte. sȝ predestinaō ē ordinaō creæ intellualis in vitaȝ ętaȝ, q. consistit in solo actu intellᵍ. Ad disqᵈᵒ maȝ, ordinare ē superioris precipiendo, et pribendo Dūdo; aliō mō nō. Ordinant eñ et pponunt Reges Principes precipdo, et consiliarij Dentendo. ministri vigilando, imo et subditi ipsi bene vivendo. Dstit ipsᵗ ordinare n ēē soliq superioris. Ad pfraōeȝ nō maȝ: volras eñ ordinat appretiatiue, q. ā eā n ordinat, duȝ obta inordinate pponunt, n fuerit ex eo, q ipsa n sit ordinatiua, sȝ ex eo q. in suō ordinaō e. appratiua dījcat

ab

ab ordinato illuminatione intellus: suavit enim intellus obtusus illi assensum praebeat sapientis dictam, t experientiam imbecillitatem non ordinat, t male ordinat: sicut ex male voluntas illuminet ab intellu non ordinat t male ordinat; hoc tamen non obstat, quin voluntas bene illuminato affirmative ordinet.

Sectio 4.a

Deductiones ex dictis inferendae.

1.o Dico: in ordine tot aut sic ad praedestinationem requisitis, haec essentialiter consistit in voluntate efficaci conferendi gloriam, quatenus talis voluntas habet sequi complexum intelligentiae de potentiis ordinatis praedestinationis, et suis mediis de futurioribus ordinata seu mediis, futurorum meritorum. Ratio: in eo essentialiter consistit res ex cuius praecisa ablatione, res immediate, et formaliter aufertur; cum enim res sit immediate, et formaliter id, in quo immediate, et formaliter consistit, nunc sua entitas, non potest immediate, et formaliter auferri, nisi per praecisam ablationem eius in quo consistit, sed per praecisam ablationem praedictae voluntatis, seu complexi intelligentiae mediis immediate et formaliter aufertur praedestinatio: ergo in ipsa essentialiter consistit.

Probatur maior quantum ad primam partem de voluntate efficaci conferendi gloriam: quia praecise ablata hac voluntate, nullus sequitur gloriam: nihil enim fit ad extra praecertim a solo Deo sine

voluntate

volre illig effcaci: ad ea ipso fialr, et immate tollit pr̃destinão: ē en pr̃destinão exalr, et ex se mate, t immate ꝯnexa cū gloā: ḡ per pr̃cisiuā ablaõē huig volūs tollit immate et fialr pr̃destinão.

Dices, ꝑ pr̃cisiuā ablaõē huig voltis, n̄ tolli immate et fialr pr̃destinaõē, sed so mate, quatẽ hac ablatā tollit etm electio mediorū, et deinde imperiū, in quo ꝯsistit pr̃destinão, ac tandē tollit vig, qui ē voltas immate exequens, et ꝯferens gloā, quo deficiente nullg ꝯsequit gloā.

Ad 2ūm ē: q omē actum ibi asignatorū, et quasi eorū radix ē voltas effcax ꝯferendi gloā: hanc en sequit electio, hanc imperiū, et hoc vig: ad vbi essa ꝯsistit in 1° rei ꝯceptu, et tāquā radice, t quasi radice, et per discurrendo ꝑ oēs terminos essā: ḡ in pr̃dicto actu ꝯsistit pr̃destinão.

Dā deinde ꝙ in vnica volte ꝯsistat pr̃destinão, nulla ē rão, cur potig ꝯsistat in imperio, quam in electione, t vice versa: ē en hi 1s. posteriores pr̃dictā volte: oēs ordinativi in fine, aliq electiuē, aliq imperatiue, et aliq executiue: ḡ so ea voltas, vt pote 1g actg, quē reliqui subsequunt, ē de essā pr̃destinaõis. Dē so mor quātū ad 2ā ptē, scilt q ex pr̃cisiua ablaõe essā

de

de possit totiq obti predestinaois, tollat' frali, et immate predestinaõ; qª predestinao ẽ certa, et infallibilis; sd predictã sciâ precisse ablatã, tollit' eiq certitudo, et infallitas; nõ eñ pt ẽẽ certa, et infallis voltas, qª latet, añ obtũ sit poss, ꝟ imposs: quoniã infallitas et certitudo frali instt sciẽ: ḡo ex precisã ablaõe huiq tollit' frali predestinaõ.

Eadẽ
mor. Pgmtũ ad 3ªm ptẽ, scilt, qº ex precissâ ablaõe sciẽ mediẽ tollat' predestinao, qª certitudo predestinaois nõ ẽ qualiscũq, sd cũ obtũ ꝯdiatẽ ꝯtingens, et liberũ, qualis ẽ gloã vt corona, quẽ depẽt a ꝯdione ãctuũ liberorũ, et meritorũ: sd oĩs certitudo obti ꝯdiatẽ ꝯtingentis, et liberi sõ inẽ frali sciẽ mediẽ, cuiq soliq ẽ cognrẽ ꝯdiatẽ ꝯtingª et libera; ḡo ex precissa ablaoẽ sciẽ mediẽ, tollit' frali predestinao.

2ª ꝯclo; Et actũ electionis et vsus, nec nõ sciã, quẽ eos dirigit, nõ sint de essª predestinationis, pertinent tñ ad predestinationis itegritatẽ. pbt. qª ut pprietates quẽ dimanant a 1ª radice nõ sint de essª rei, ptinent tamẽ ad eiq itegritatẽ, † ignis, frigiditas ad itegritatẽ aquẽ; sd pdicti actũs dimanant ab essª pdestinationis, siue illã subsequunt': electio nõ, et vsus post intentaẽ efficacẽ glẽ, quam etiã sequit' sub denoĩatõe dirigentis; sciã quẽ eos ambos dirigit † supppoẽ eiq ad intentoẽ dirigentis electoẽ, et usuq: ḡo predictiaũ ptinent ad integritatẽ pdestinatõis. † 1/9 calor ad integritatẽ 89 † efficacẽ glẽ maals etc sẽ Rentẽ. Sub denomino

3ª. Xĩm pdestinatoẽ triplex actus distingt' a Theol. cũ S. Thoma 1us electionis 2us electionis 3us predestinationis.

R. post eget explatoe, quam gbatoe. Voluntas q. D. oferendi gla qse volens bona glē gdestinato, nec ult.ius ogarat cū n̄ gdestinato, ē dilectio. velle n. alicui ē illud diligere: sd p talē voluntatē Deus Vult bonū glē gdestinato: g talis volunias ē dilectio.

Eadē Voluntas V. gr posito gdestinato, quam n̄ gdestinato vult glā ē electio: Velle n. bonū uni potius qm alii ē eligere: sic n̄ [illegible]. eligit qui magistratū t gbendat, qui magistratū t gbenda potius vul dato, qm alteri ideo q. ei suud. ofert suffragiū: sd p gdictā voluntatē De.s vult potius bonū glē gdestinato: g talis voluntas ē electio.

Eandem ea voluntas oferendi glā gs ifallibiliter ifert media glā ifallibiliter oferentia glā ē gdestinatio. gdestinao n. ē effax voluntas oferendi glā; sd voluntas obti effax ut talis ifert media naria, et effatia ad positoē glē, ea voluntas ut ifert media glē ē gdestinao. q. 5. an voluntas absta, et effax oferendi adultis glā, fuerit i Deo ante, t. post

Questio 5.a

An Voluntas absta, et effax oferendi adultis Gloria fuerit ante, t. post absoluta gvisione meritorum?

Questio hec qua vix ulla tota Theologia gravior, aut difisilior alii dis solet cū gponi an sit electio, effax gredestinatorū ad glā fuerit ante eorū gvisa merita, qui titulus ogendiosior titulo a nobis gfixo per nui claris explicat. inqua questoē cois Thostarū Scotistarū uno t altero cū gntio excepto, nec n̄ DD.u Jesuitarū sen docet electoē effacē et absta gdestinatorū ad glā fuisse ante eorū absite gvisa merita.

R.a V. sen docet talē electoē n̄ fuisse ante gredestinatorū guisa merita, sd post sic S.ty Bona Ventura gos ex nris sequunt Molina, Valentia, Vazquez Lesius meratius Alarcon Suarian. Becan. oplon Herice et alii, gent. cū qui ct Hereticos nuper scripsere: sic n. arbitrant facile ogoni libertatē creatā cū sertitudine et infallibilitate gdestinatio=

num

nis arduum aliquid et difficile ostendis. // 3ª sententia ad Ruiz dicit 37.

eximie predestinatos ut Bª Virginem Joanem Baptistam, apostolos, et paucos alios a non eximie predestinatis, priorum electionem ad gloriam docet esse ante praevisa merita posteriorum post. Subscribit huic sententiae Chaterinus licet in voce abea discat, quia solum eximie praedestinatos vocat praedestinatos reliquos vero vocat salvandos, vel destinatos ad gloriam.

Sectio 1ª

Praenotationes pro decisione quaestionis —

1ª est quaestionem ut titulus ipse prae se fert non esse de infantibus ante annos directionis decedentibus, sed de adultis usu rationis et libertatis pollentibus: cum enim illi nulla habeant merita neque ante neque consequenter ad voluntatem illam qua a Deo efficaciter eliguntur ad gloriam, talis electio neque est ante, neque posteriorem absolute praevisa merita: eliguntur ergo illi ad gloriam independenter a meritis absolute praecisis. //

2ª est voluntatem efficacem praesenti quae ea esse quae infallibiliter infert effectum, quem vult. Vg. vult Deus omnium hominum salutem: vult insuper salutem praedestinatorum: 1ª voluntas non est efficax quia non infert infallibiliter salutem omnium hominum. 2ª est efficax quia infallibiliter infert salutem praedestinatorum: valet enim haec [illegible] Deus praedestinatorum vult gloriam, ergo Deus glorificabit, cum tamen in altera non valeat, Deus vult omnes salvos fieri: ergo omnes salvantur. Unde patet voluntatem inefficacem praesenti quae esse eam esse, quae non infallibiliter infert effectum volitum: dico praesenti quia sunt aliae acceptiones voluntatis efficacis et inefficacis, quae non sunt extra nostram quaestionem et potius implicant quam explanant.

// 3ª est voluntatem absolutam eam esse quae ita vult conditionem ut ipsum velit independenter a [illegible]. Conditionem vg voluntas qua Deus ab aeterno hunc mundum creandi voluntas absoluta huic fuit independenter a nulla conditione mundi creationem voluit: nihil enim extra mundum potest esse conditio, sub qua Deus voluerit mundum creare, cum quidquid est fuerit vel futurum sit intra mundum contineat //

Sive quae ita vult suum obiectum et adeo quod illud afficit, ut quantumvis illud velit dependenter ab aliqua conditione ipsa conditione infallibiliter infert, praeterea si talis conditio sit in potestate volentis. Vg. vult Deus Petrum usque ad annum sexagesimum vitam protrahere, hac

condi-

voluntas ē absoluta. Ut obtu; ejus dependeat ab eo qod Petrus comedat, bibat, et protegat ab omni malo extrinseco vitam extinguenti, conditiones hasce omnes fuisse media infallibiliter infert ea voluntas quam Deus absolute vult, Petrum explere 70 vitæ annos.

Inde pt de ratione voluntatis conditionatæ esse duo 1ᵘᵈ obtum attingere sub aliqua conditione 2ᵘᵈ hanc conditionem non inferre infallibiliter: si n. voluntas attingat obtum independenter a conditione absoluta ē. quod si attingat dependenter a conditione hanc infallibiliter inferendo etiam voluntas absoluta ē ut pt exemplis voluntatis creandi mundum, et conducendi Petrum usque ad annum 70, quarum 1ᵃ non ē conditionata quia vult obtum independenter ab omni conditione nec 2ᵃ quia licet obtum attingat dependenter a conditione eam tamen infallibiliter infert.

4ᵃ ē dari in Deo voluntatem absolutam et efficacem conferendi gloriam adultis post prævisionem absolutam meritorum, quia Deus in tempore confert gloriam adultis propter eorum merita ut multa alia constat ex Trid. ss. 6ᵃ. c. 16. in Deo sperantibus proponenda est vita æterna tamquam gratia per Xptum Jesum filiis Dei misericorditer promissa, et tanquam merces ex ipsius Dei promissione bonis ipsorum operibus fideliter reddenda: hec + absoluta

quæ voluntas et efficax est cum inferat infallibiliter gloriam et media ad ejus consecutionem. atqui hæc voluntas ē post præsisionem absolutam meritorum: merita n. non movent ad præmium nisi ut absolute prævisa; cum nemo sit dignus præmii et corona propter ea quæ absolute non fecit: ergo dat in Deo voluntas absoluta, et efficax conferendi gloriam adultis post prævisionem absolutam meritorum.

Coa pt quia illud post in præsenti non denotat posterioritatem temporis, ita ut visio meritorum sit tempore prior voluntate conferendi gloriam: hoc non ē impossibile cum actus Dei intus et voluntatis inter se realiter identificentur, sed solum denotat prioritatem virtualem vel rationis, et quasi causalitatis quia Deus gloriam non vellet conferre, nisi merita absolute prævideret. quæ admodum in huius pretium mercium mercator non confert, nec vult conferre, nisi videat eas esse sibi traditas vel absolute prævideat, sive sibi persuadeat, eas esse tradendas.

Coa 2ᵃ ē et sequitur ex 4ᵃ prædestinationem libere consequi gloriam, consequitur n. illam per merita, ut constat ex Trido: nunc vero, sed merita, eo ipso quod talia dicuntur esse actus liberi: nemo n. meretur vel demeretur per ea quæ natura agit: ideoque bruta, infantes, et amentes incapaces sunt merendi, vel demerendi quia operationes suas non libere, se natura operantur. ergo prædestinato libera gloria, non formaliter, et immediate, sed radicaliter, et mediate, quia ei libera sunt merita

rita, a qib⁹ glā fin gsente gvidia dependet apriori, et quasi a radice

merita 3.ᵉˣ posse gsiderari 1º ut possia, qod fit scia simplici intelligie, 2º ut absolute existia g aliqua dif.ta tepori, qod fit g scie visionis. 3º ut oditionate existentia, si Deus v.g. stuleserit auxilium ogruy, quo eg coniungit operao libera, et meritoria, qod fit g scie media qod quidg verum late loquendo: stricte n. et pprie soly ea g vident, que g scie visiois cognoscunt. reliqa v.º i taliqunt aut sciunt.

His po-sitis qonig questionis resolutio depende a pluribus hisq. difficilimis capitib⁹ ea prius examinare oportet, qualia si, que sequunt. 1ʸ an voluntas absta et effax offerendi glg ante absta gvisiong meritorum repugnet libertati cre otę. 2ʸ, an talis voluntas, ante oditionatg, gvisiong meritorum, eidg liber tati repugnet. 3ʸ, an talis voluntas oferendi glg ut pmiy, et coronam, po sit ēē in Deo, ante abstg gvisiong meritorum. 4ʸ, an similis voluntas posit ēē in Deo, ante gvisiong oditionatg meritorum. 5.ʸ, an voluntas absta, et effax o ferendi glg posit ēē i Deo post abstg gvisione meritorum qib⁹ discussis, tandg ques tiong priang resoluem⁹.

Sectio 2ª

Voluntas absta et effax oferendi glg gdestinato ante gvisio neg abstg meritorum n̄ repugnet eiudē libertati.

Sic DD. Squis⁹ tenet secā 1ª. et squis 2ª sustinent secā. pbat 1º. qª id n̄ repugnat li bertati qo posito voluntas ex vi oiu̅ priorum et prequisitorum ad operatiōe, potest eg po nere et n̄ ponere. Libertas n̄ ē ꝗ positis oib⁹ prequisitis ad operatiōe pote operari, et n̄o operari: sd posita voluntate absta et effaci oferendi glg gdestinato adhuc voluntas sui pote ponere, t n̄ ponere operatiōe, ex vi opriorum et prequisitorum ad ope ratiōe: q. talis voluntas n̄ repugnat libertati gdestinati.

Pbat 2º mor; qª talis vo luntas n̄ ponit, neque tolit a voluntate gdestinati priu̅, aut prequisitum ad opera tiōe pter ea que, heat independent⁹ a tali voluntate: ē n. qod extrincecu̅ ru̅ voluntatis oiug opriorum, et prequisitorum ipsi⁹ ad operatiōe: sd voluntas gdesti nati n̄ posita voluntate absta, et effaci glg pote ex vi oiu̅ opriorum et pre quisitorum ad operatiōe ponere, et n̄ ponere illā, ut ē doctrina adversariorum:

g.ͦ etiā potē posita voluntate absta, et effaci gtē.

Csx, qª ut feri ioē eloquiū idē manens idē, csx ē aptū facere idē: sd voluntas pdestinati, ejusq spēā, et prequisita ad operatoē manent eadē, sive dēt in Deo voluntas effax gtē, sive n̄, q. hanc n. n̄ mutat intrince: voluntas pdestinati n̄ aufert iudiciū indiuens, neq auxilia gtē, quē sine tali voluntate gtē eent in pdestinato: g.ͦ sicut voluntas pdestinati libera ē, n̄ posita voluntate effaci gtē silr hac posita libera manet: alioquin idē manens idē n̄ ~~[illegible]~~ aptū eet facere csx idē.

Dices, vnū ex prequisitis ad operatoē liberā ēe ne dēt voluntas absta, et effax gtē: hac enim posita reddit in pdestinato inpolis negāo operatois, et coent eidē operāo reddit nesesaria: ideo q cū tali voluntate effaci gtē n̄ pose sponi pdestinati operatoē liberā, quē ex csētu liberi exclu dit nessitatē.

Sd 9ª ē 1. qª n̄ q.ͦq. reddit negatoē operatois inpole reddit operatoē nariā nessitate oposita libertati vt pt ī aū amoris libero cuius posito reddit ipolē negatoē amoris liberi: inpole n. ē sponi dēx 9tradictoriā qualia sū amor liber, eiusq negāo; nec tn ppt inpolitatē negationis amoris liberi hic reddit narius nessitate oposita libertati: g.ͦ lx eo qd posita in Deo voluntate effaci gtē reddit inpolis negāo operatois, n̄ inde sequit operatoē ēe nariā nesesitate oposita libertati.

9ª. 2ͦ. qª posita in Deo sçiā visiois aūs liberi reddit inpolis negāo aūs liberi; n̄ n. potē 9poni negāo actus cū sçiā aūs; alioqui possent 9poni sçiā, et falsitas q. ē inpole; sd adhuc aūs liber n̄ manet narius nessitate oposita libertati; alioqn̄ sçiā visiois n̄ eet sçiā aūs liberi: g.ͦ qmois posita voluntate absta et effaci gtē reddat in pdestinato inpolis negāo aūs liberi n̄ inde sequit aū liberū ēe nariū nesesitate oposita libertati.

Cuius rō apriori ē: solū ea nessitate tollere libertate quē orit ex priis, t prequisitis ad operatoē, n̄ vͦ. ea quē orit ex subsequentibus t comitantibus operatoē ideo. licet ex suppoe amoris nariā sit operāo amoris, et ex suppoe operatois Dei nariā ēe operāo creē, dato, q. Deus ex creā duplici actoē comitanti realr dincta et essatr 9nexa operarent effūi; adhuc operāo libera eet, qª eius nesesitas orit ex aliquo subsequenti: et silr operāo effūs eet libera, qª eius nesesitas oriret ex aliquo 9comitanti

Cū

Cum ergo posita voluntate efficaci gloriae, et in positate negationis operationis nessitas operationis non oriat ex prius, vel prequisitis ad operationem, cum ea voluntas dicta et effax gloriae non sit prius neque prequisitum ad operationem; sed ad summum oriat nessitas ex coniunctione voluntatis cum operatione conditionate praevissa per scientiam mediam, quae non est de prequisitis ad operationem dicta voluntas effax gloriae, inde est talis nessitas non oponi libertati

2°

Probatur sic: quia ut ea voluntas ante praevisionem meritorum sit absoluta, et effax, solum requirit quod inferat infalibiliter gloriam ut constat ex dictis S. 1°; sed ut inferat infalibiliter gloriam non est nesse euertere libertatem. ergo talis voluntas non opponit libertati. Probatur maior: quia ex promisione Dei conferendi gloriam omni decedenti in gratia, et ex voluntate diuina conferendi auxilium effax ad decedendum in gratia inferent infalibiliter gloriam; his n. positis non potest non poni gloria nisi Deus sit infidelis non ostando promissis vel auxilium effax careat effectu, et frustret quod utrumque est impossibile.

Atqui per tales promissione et voluntate non euerti libertas; alioquin omnium praedestinatorum libertas esset euersa: cum Deus habeat voluntatem conferendi dictum auxilium effax omnibus praedestinatis, et insuper promissio eius de omnibus praedestinatos et reprobos, eg respiciat: ergo ut voluntas ante praevisionem meritorum inferat infalibiliter gloriam non est nesse euertere libertatem: ergo non consequunt praevisionem absolutam meritorum dicta promissio et voluntas conferendi auxilium effax, et eg infalibiliter inferunt gloriam ac voluntas absoluta conferendi gloriam.

Confirmatur: quia auxilium quod ipse et intrinsece ex sui entitate indiferens erat ad operationem vel negationem operationis, ideoque infalibiliter non inferebat operationem neque negationem operationis: inde ut habet ex scientia media de futuritione conditionata operationis, si conferat tale auxilium infalibiliter inferat operationem: alioquin falleret scientia media quod est impossibile: sed haec illatio est absque praeiudicio libertatis. alioquin nullus actus esset liber: ergo similiter illatio infalibilis huius gloriae operationis liberae et meritoriae orta ex voluntate absoluta et effaci conferendi gloriam ante praevisionem absolutam meritorum erit absque praeiudicio libertatis.

Dices: decretum quale ante dispositum contra gloriam non esse absolutum et effax: non n. seipso immediate efficit gloriam sed medio decreto electiuo mediorum, et insuper executiuo ipsius gloriae; quod idem est ac decretum ante dispositum esse conditionatum et ineffax. Sed contra est 1°. quia dum modo videatur posse oponi cum libertati praedestinati decretum ante absolutum praevisionem meritorum quod infalibiliter inferat gloriam et merita ad eandem,

parum

parum referent, an id decretum sit dicendum absolutum et efficax, an conditionatum; reduci- tur enim gravis difficultas ad questionem de mera voce, de qua non multum curandum.

Dico 2°.

quia communis Philosophia admittit intentiones absolutas et efficaces finis, ut felicitatis, salutis, honoris, et divitiarum: sed omnes istae intentiones se ipsis, et immediate non causant finem intentum, sed mediis electionibus, et executionibus; ideoque post intentionem efficacem finis consultant homines de mediis proportionatis, eaque eligunt et exequuntur: ergo non est de ratione voluntatis absolu- tae et efficacis, quod se ipsa, et immediate efficiat id, quod absolute et efficaciter vult.

Sectio 3.a

Arguitur contra praefactam solutionem.

1.° quia posita voluntate absoluta, et efficaci conferendi gloriam praedestinato, hic non potest illa non consequi; voluntati enim Dei absolutae et efficaci nemo potest resistere; posset autem praedestina- tus resistere ei, si adhuc ea posita posset praedestinatus non consequi gloriam; sed eo ipso praedesti- nato non est libera gloria; solum enim id liberum est alicui quod ponere vel non ponere, consequi vel non consequi est in eius potestate: ergo voluntas absoluta, et efficax gloriae ante quidem absolute meritorum repugnat cum libertate praedestinati circa eandem gloriam.

Distinguo 1.° quia posita tali voluntate necessaria est praedestinati consecutio gloriae, haec enim est necessaria et infallibilis argumentatio. Deus efficaciter et absolute vult gloriam Petro: ergo Petrus consequetur gloriam: quae argumentatio necessaria non esset nisi consequens, scilicet consecutio gloriae esset necessarium ex suppositione antecedentis qualis est praedicta voluntas absoluta, et efficax; sed id quod est necessarium liberum non est; liberum enim et necessarium inter se opponuntur: ergo praedic- ta voluntas opponitur libertati.

Distinguo 2.° quia posita tali voluntate praedestinato est impossibilis negatio consecutionis gloriae: impossibile non est oppositum eius, quod Deus efficaciter vult, sed quoties unum extre- mum est impossibile oppositum illius est necessarium, ut patet in negatione Dei cuius impossibilitas arguit neces- sitatem in Deo et idem est de aliis: ergo posita tali voluntate praedestinato necessaria est consecutio gloriae.

2.° quia suppositio omnino antecedens actum voluntatis, et omnino incompatibilis cum omissione actus, opponitur eius libertati; ex ratione enim liberi est quod positis omnibus antecedentibus actum, hic possit po- ni, et non poni; sed praedicta voluntas est suppositio omnino antecedens actum voluntatis: supponimus enim esse ante antecedens absoluta quidem meritorum, et est inde esset incompatibilis cum non positione actus volunta- tis, scilicet meriti; alioquin Dei voluntas efficax eius frustratio essent compatibiles: ergo

Talis

talis voluntas oppit libertati pdestinati.

Dfr 1°, q^a ea suppo e ans xu aus que n e inpotestate voluntatis et qua posita n pote n poni aus vt videre lt in visoe Dei, et phya pdetratoe que hac roe ss suppes antes illa xu amoris beatifici, et hgr xu aicu, ad quos crea pdetrat. sd pdicta voluntas c^a glq n fuit in potestate voluntatis create; hgr n e inte pone, illa v^o abetro; aliunde a cu tale voluntate e inpatibilis negao aus, siue n pote n poni aus. g^o ea voluntas c^a glq e supp^o ans xu aus, et opposita ei^9 libertati.

Dfr 2°

q^a posita ea voluntate effaci glq t e in potestate voluntatis create n sequi glq, t id n e in ei^9 potestate? si 2^m g^o n sequit libere glq; si 1^m ita glq seq uit vt n sit in ei^9 potestate illq n sequi. si 1^m g^o voluntas create pote re sistere voluntati D^E effaci, illg q frustrare, q^d e inpole: g^o pdicta voluntas glq repugnat libertati

Q^d vt 1us explat? q^a si posita tali voluntate glq n poneret secutio glq, talis voluntas frustraret; sd pote voluntas creata ponere n secutoe glq; aliogr n poneret libere secutoe glq: g^o voluntas creata pote frustrare voluntate D^a, et effacē; sicut n. se het aus ad au, ita se het poa ad poa, cu^9 q. aualis n positio glq sit aualis frustrao, posse n ponere erit posse frustrare.

3.° q^a ois suppo p mu cas inferens infali bilr operatoe e suppo ans repugnans libertati; hac n. roe pmotio repug nat libertati; sd tale e pdicty decry siue voluntas c^a glq; e n. caa ipsius glq et medioru p se requisitoru ad ei^9 asecutoe; ab eo n. oriunt in fallibilr decro des effus pdestinatois: g^o tale decry repugnat libertati

Dfr 1°,

q^a tale decry vt a nobis aserit psedit statu absltu glq et medioru, nec n p visoe absta eoru Dr; sd eo ipso det psedere statu oditionatu eoru, et eoru pvisoe oditionata; status n. absltus et oditionat^9 solu driunt in eo qod eade que in vno ss et abste quidem in altero ss, et quidem oditionate: g^o tale decry psedit statu absltu et oditionatu glq et medioru, eoruq. q. p visoe absta, et oditionata, coent q e suppo oro ans repugnans libertati +D^s

Dfr. 2°

2° q^a si glq et media in statu absto eent libera, posito tali decreto cognosce rent à Deo q sua media, ut libera sub ditioe talis decri; scia n. media cognosceret obty liberu sub ea ditioe sub qua liberu ē; v.g. au amoris liberu sub ditioe auxilii A; sd sua media n cognoscit Deus glq et media n. ss libera sub ditioe talis decri. Pin mor: qa qdo Deus cognoscit, qd si decreverit effait glq, et media ad ea, gla et media infalibilr erunt, ea cognitio ē otio naria et nulo mo libera; ideoq media inter libera et naria: go scia media n̄ sit Deus glq ex.

+ ut libera sub ditioe talis decri: go gla, et medios n̄t libera &.

4to q^a pdictu decty effax glq ē inpatibile cy decro parante ocursu ad aus liberos; sd eo ipso tolit libertas Voluntatis. hęc n. n̄ ostat sine decro de ocursu indifferenti, q qod Deus parat ocursu ad actis liberos: go decru repugnat libertati. Pin mar; qa decty parans ocursu ad aus liberos parat ocursu ad utrumq extemu otrois, silt ad au, et nagatoe aus; sd h decru ē inpatibile cy decro effaci glq; frustrat n. hoc decty negatoe aus liberi: ssequent q sicut cu eo eet patibile decru parans ocursu ad aus liberos, patibile eet cu eo decru parans ocursu [illegible] ad ejus frustratione: go pdictu decru effax glq ē inpatibile cy decro parante ocursu ad aus liberos.

Dr; qa posito pdicto decro effaci glq, inpolis ē negao glq, et oiu au, sive mediorum pre requisitoru ad ssecutoe glq; aliogn polis eet resistia, et frustratio Di decri; q ē euident falsu; sd Deus n̄ parat ocursu ad inpole ad pductione quimere: go nec parat ocursu ad natoe glq, et au, seu mediorum ad glq: go nec parat ocursu indiferentem, hic n. ē ad glq, et ad natoe glq, ad aus, sive media ad gla, et ad eorundē negatoe.

Sectio 4ta

Respondet ad argta.

Ad 1y distinguo maj; posita voluntate etc. hęc n. potē illq n̄ ssequi inpoa ssequenti, ssedo; inpoa anti, nō: hęc n. pdestinat, adhuc posita pdicta voluntate glq, qqid requirit ex p^te actus i ad ssequtoe, et n̄ ssecutoe glq; ideo q n̄ habet in poa antecedente ad n̄ ssecutoe glq; in poa tn̄ coenti n̄ potē n̄ ssequi glq; qa talis voluntas glq pssupponit puisoe ditionata pseverentię ingrā; quę pseverantia reddit pdestinatu inpotentem in poa coenti ad n̄ & verum=

venerandum; nec n̄ ad n̄ 9sequendã gloriã; cum v̄m ꝓsentem ꝑvideam ꝑseverantiã in grã nariõ 9nectat cum glã.

Quare nat mar arguti, cum ꝓbao distingit; sic ide liberum alicui q̃d ponere, et n̄ ponere pt poã anti, 9do: poã coenti, no; ut pet in amore, quilibet ẽs volti, eo, q̃d poã anti, et ex vi principiorum, 9 ꝓsequitorum possit voltas illud ponere, l n̄ ponere, quam vis poã coenti, ide, ex suppositõe, q̃d amorem ponat n̄ possit n̄ ponere illud.

Ad 1m 9firmaoem distinguo marem: posita tali volte naria ẽ necessitãe opposita libertati, seu anti, no; necessitãe n̄ oppa libertati, seu coenti, 9do. Naria eni ẽ 9sequtio glę ex supposiõe liberę ꝑseverantię, in grã 9ditiõnatã ꝓ visam ꝑ sciam mediam, quam sciam ꝑ se ꝓsupponit ꝓdicta voltas glę: ideo q. necessitas,† ex ea orit † q̃ę in volte n̄ ans, d coens, quam n̄ oppon libertati et ẽ certissimum, et sepe a nobis inculcatum. Neq. obstat argutao ibi posita, q̃a ea n̄e apriori, d quasi aposteriori, in qua q̃d vere ẽ coens, ideo q. het sic necessitam coentem, sustinet munus eãs logę, seu anti, ut pet in silli argumentaõe: Pro dignę ẽ ꝓmio: q̃o bene operatę ẽ. Unde ans logum sic necessitãe coenti infert bonam opaoem; ideo q. abstam ꝓ 9ditio libertatis.

Ad 2m 9traoem distinguo marem: posita tali volte ꝓdestinato ẽ impolis 9 impolitãe coenti, 9do; impolitãe anti, no: 9mpole eẽ ẽ oppm eię, q̃d Deus efficaciter vult n̄ semp impolitãe anti, d q̃ do q. impolitãe anti, q̃ do q. coenti: q̃ do eni vult Deus efficaciter aliq̃d oiõ indenm ab aũ libero creato, l q creaoem Mundi, oppm eię ẽ impole impolitãe anti anm oem liberam creatum, l q negao creaõis Mundi. Q̃ do vero vult Deus efficacit aliq̃d denm ab aũ libero creato, tunc oppm illię ẽ impole n̄ impolitãe anti, d io coenti; ut pet in volte efficaci, quã Deus, v̄m adversarios ipsos, post ꝓviõem abstam meritorum vult 9ferre glam ꝓdestinato, quã posita impolis ẽ negao glę sic impolitãe coenti: alioquin ꝓdestinatus libere n̄ 9sequeretur glam.

Posita q̃o ea volte efficaci 9ferendi glam ante ꝓviõem abstam meritorum; cum adhuc ea voltas n̄ sit independens ab aũ libero 9ditiõne suo, cum indiferencam ꝓsuppõit, inde ẽ impolitam inde ortam negaõis glę n̄ee impolitam antem, d coentem: ea q̃o volte posita, gla ẽ naria ꝓdestinato necessitãe coenti, n̄ tm anti; cum illię 9m dictorum sic sit impolle impolitãe coenti; neutra aũ, nimirum impolitas, et necessitas coens reppugnat libertati. =

Ad 2um arguti resp. concedendo maiorem, negando minorem: cum enim praedicta voluntas sit post obiectum conditionatum praevisum per scientiam mediam, indeque non possit esse ex suppositione, conditionati ante obiectum: neque obstat talem voluntatem esse ante praevisionem absolutam meritorum, quia non est medium ante illam; quia ex tali voluntate oritur decretum concurrendi indifferenter, et conferendi auxilium in his circunstantiis, in quibus praevisum est conditionem coniungendum cum meritis, et perseverantiam in gratia quod auxilium, et decretum concurrendi indifferenter non se habent immediate ante absolutam praevisionem meritorum: ideoque non est eorum incompatibilitas cum negatione ad posse eiusdem libertati repugnare. Adde incompatibilitatem praedictae voluntatis gloriae cum negatione ad non esse in compatibilitatem consequentem, quae optime cohaeret cum libertate.

Ad 3um confirmationem concedo maiorem, et distinguo minorem: praedicta voluntas circa gloriam non fuit in potestate voluntatis creatae ponere, concedo; negare, nego. Cum praedicta voluntas sit ad Deum liberum, non est, omnino in potestate voluntatis creatae ponere illud ponere, et non ponere, dico in potestate voluntatis Dei; cum tamen illum Deus non habeat nisi dependenter a scientia media obiectionis voluntatis creatae, quam Deus non habet nisi dependenter a potestate voluntatis creatae; hinc est, quod dum creatura non poneret obiectum in statu conditionato, Deus non haberet scientiam mediam illius, nec praedictam voluntatem circa gloriam, quae per se dependet a scientia media. Neque obstat, creatam voluntatem esse in tempore, Dei vero ab aeterno; quia id, quod ab aeterno est potest dependere ab eo, quod est in tempore non tanquam a causa, sed tanquam a conditione sine qua non, ut patet in scientia visionis, sic dependenti, seu quasi dependenti ab obiecto contingenti, quod est in tempore.

Ad 2um confirmationem resp., posita ea voluntate efficaci gloriae, esse in potestate, antequam voluntatis creatae non consequi gloriam: ideoque illam libere consequi, et non esse in potestate consequenti voluntatis creatae non consequi gloriam: ideoque illam consequi necessario necessitate consequenti; nec posse resistere voluntati efficaci Dei, nec illam frustrare: eo quod talis voluntas sit suppositio consequens ante voluntatem creatae, cui non posse resistere, nec eam posse frustrare non repugnat libertati: cum haec omnia contingant ex suppositione consequenti.

Ad explicationem, quam eadem confirmatio urget, resp. concedendo maiorem, et distinguendo minorem: pro voluntas creata esse potentia antecedenti, concedo: potentia consequenti, nego: cumque praedicta voluntas per se supponat in potentia consequenti, indeque, eam esse infrustrabilem; habet enim, infrustrabilitatem in voluntate Dei, sicut infallibilitas in scientia visionis ad liberum: quemadmodum enim si obiectum aliter se haberet, scientia visionis falleret; et illa posita adhuc ad liberum potentia antecedenti potest aliter se habere, quin propterea scientia posset falli sive sit fallibilis, eo, quod ad liberum in potentia consequenti, quam per se

vissio supponit, n posset aliq sebere: similiq voltas Dei e infrustrabilis eo, q voltas cre-
ata impoa coenti, quas p scia supponit Deus n posset n ponere consequoy glę.

Ad 3m argutiy disquo marey: Oes suppositio p muy cas &c immediię concedo, mediię no: disting ej 2a pig causas mediis nec veras cas; ideoq. illig infalibiliter illa- oy n opponi libertai. Et hinc sumit inter alia discrimen p dicta voltis a p motione, q dicit ea immediá operaoes, illa vero mediá glę, et effu p destinaois.

Ad 4m confraoy disquo marey: tale decrety perdit statu abstu &c mediię, concedo: immediię, no. Status abstg glę q venit immediię avolte executiva glę; status abstg mediorum avolte executiva mediorum: status abstg actuy liberorum, a decreto indifferenti, ab auxiliis, et avolte creata oio indifferentibg adamy, et negaoey ag, qui ses effg in statu absto so mediię p veniunt avolte efficacis intentiva glę: ideoq. quasty vis hęc q videat in statu conditionato ne supposito oio ans, q a so pvidet, ut suppositio medias que ne suppositio simpliciter tu effectu mediati.

Ad 5m confraoy nomarey: scia ej media n cognit obtiy sub oi conditione, sub qua liberty e: ag ej liber e sub condoe, q producat, nectm cognit Deus p sciay mediay, sed p sciay simplicis inteligeq naria, q si producat ag liber, erit ag liber, cuy p duo nario connectat cujau. Sedq cognit Deus p sciay mediay auy liberty sub ea condoe, sub qua adhuc contingens e, qualis e ag amotis liberi sub condoe auxiliis A, attenta intrinseca entitae auxiliis A: cuja posita volte efficau glę, et si hęc, et media sint libera nilominus tn n e contingea, d naria necessitae coenti, indee, n cogni a Deo sub ea condoe p sciay mediay, d p sciay oio nariay, ut bene ein- sinuat in confirmaoe.

Ad 6m argutiy, nomarey, ad p baoy concessa mari, nomiey; licet ej decrety efficaxs glę frustret p negaoy glę, niltm pbibet, Deus parare concursus ad frustraoy sui decreti, dummo p cognat, ut revera p cognit, eas frustraoy ej ee impo- les fr impolitae coentis parat ej tales concursus ut illesay servet libertay creatay: et aliunde voltas glę manet infrustralis, q a n havet a Deo nisi p cognitae impolita- te frustraois. Cum sile videri licet in auxilio efficaci, q d infrustrale e, frustrareq. p negaoy operaois, et adhuc ex suppositioe auxiliis parat Deus concursus ad opaoy, et ne- gaoy opaois; cuy tn negao opaois sit frustrao auxiliis.

Ad confirmaoy disquo marey: posito p dicto decreto efficaci

glę, impolis ē negao glę, & impolitãe coentis, Ido; impolitãe anti, no. Ideóq. impolis ē frustrao, et resirtea decri, q͠a hic ꝑrelꝑ supponit nsō politas antes glę, et mediorus, detias eorus impolitaes coentes; dũ quo mó nures: Deg ñ parat Icursuy ad impole, q͠d sit tale anty, seu impolitãe absta, Ido; q͠d talee coenty, seu impolitãe ió ex supposiõe, no: Parat ẽ Deg Icursus indiferentes ad amores liberus, et eig negaoes; quęs Icursus ñ suspendit, dseruat adhuc ex suppoiõe amoris, lct ex huig supposiõe sit impolis negao amoris; at ad chimeras, et sic desilibg Deg ñ parat Icursus indiferentes, q͠a impolia ſ absté, et impolitãe anti.

Sectio Quinta

Voltas absta, et efficax glę anté ꝑvisiões Iditionatas meritorias ñ repugnat libertati.

Sic RR. plu Idãr P. Arriaga ꝑ sã nrã referente P. Suarez, cuy q. expfero impugnantes. Quid q͠d ẽ sit de mente P. Suarez mi certissimus ē, ex imius Deg magnã ꝑbabilitais spe, ꝑ nrã sã referri. Quis Vº pbat: q͠a id ñ repugnat libertati, quo posito pt voltas ex vi oĩus ꝑrequisitorus ad opaoes ponere, et ñ ponere illas, ut Istat ex dictis seõe 2ª; d posita ꝑdicta voltē glę pt voltas creata ponere, et ñ ponere opaoes: gº ꝑdicta voltas ñ repugnat libertati. Pbat mis: q͠a ex vitalis voltis iótenet Deg ponere media, quę infalivilis inferant opaoes, quas cus glã Inecit: hocẽ sufficere ut ea sit absta, et efficax Istat ex dictis; d pla ſ media, quę infalivilis inferant opaoes, quibg cus pt voltas creata ponere, et ñ ponere opaoes: qualia ſ oĩa auxilia eficatia, quibg Deg utit ∂us ꝑsentes ꝑvideas: gº posita ꝑdicta volte glę pt voltas creata ponere, et ñ ponere opaoes.

Dices: S oĩa Iditionata meritorius ñ cognere Deus, quęnas media inferant infalivilis opaoes; nec quęnas sint eficacia auxilia dens ab ipsã libertã opaõe; ideóq. teneri Deus, ne frustraois ꝑiculo exponiat eficatias ꝑdictę voltis glę immitte ꝑmotiões, l qualitaes aliquas narió Inexas cus opaõe, quę illig repugnet libertati.

D Iãr ē Vº: q͠a aliud ē voltes eficaces Ilę ēē in Deo anté sciãs medias, aliud electes mediorus infalivilis inferentius opaoes liberas, ers ēē in Deo anté scias medias, et utrusq. Iª ꝑiuditio libertais. ∂us hoc oĩo repugnat; q͠a cus Deg s Iscia media nulla cognat media, quę infalivilis inferant opaoes liberas, cus nulla d

intrinsece sint talia, repugnat, Deum ante sciam mediam eligere media infallibiliter inferentia opa{ti}ones liberas: ferret enim electio Dei in incognitum, quod est impossibile: ideoque huiusmodi electio est omnino impossibilis ante sciam mediam.

Aliud vero est, voluntatem efficacem gloriae esse in Deo ante sciam mediam: cum enim gloria possit poni per media, quae illam necessario inducant, ut videre est in parvulis, vel per media, quae illam libere inducant, ut videre est in adultis; ex eo, quod Deus efficaciter intendat gloriam ex provisione solo politicam utriusque modi positionis gloriae (quae provisio est ante sciam mediam, et spectat ad sciam simplicis intelligentiae) non tenetur Deus eligere potius media necessaria, quam libera. Qui enim intendit efficaciter aliquem finem consequibilem per plura media non tenetur potius ad unum, quam ad aliud: ergo si posita efficaci voluntate gloriae, Deus eligat ea media, quae per sciam mediam cognoscit infallibiliter libere tamen inferre gloriam, quamtumvis ante sciam mediam haberet voluntatem efficacem gloriae, haec voluntas non repugnat libertati.

Dico 2° et Vo: quia voluntas illa circa gloriam habita ante ad sciam mediam, ut sit infrustrabilis, solo requirit inferre media, quae libere ex suppositione antecedenti, [?] consequenti infallibiliter inferant gloriam: ut patet in voluntate efficaci gloriae habita post sciam mediam, et post sciam visionis, quae est infrustrabilis, eo, quod inferat media ex suppositione consequenti infallibiliter inferentia gloriam; de voluntate gloriae habita ante ad sciam mediam potest inferre media infallibiliter inferentia gloriam ex suppositione consequenti: quandoquidem modo eius electio mediorum haveat post sciam mediam, media infallibiliter inferant gloriam ex suppositione consequenti: ergo talis voluntas circa gloriam non repugnat libertati: non enim huic repugnat, quod infallibiliter inferat gloriam ex suppositione consequenti, et quae infert media, quae eodem modo inferunt infallibiliter gloriam.

Dices, tales voluntates esse omnino liberas; sciam vero mediam esse in Deo prius liberas, scilicet obiective; et prius necessaria, scilicet, subiective: ergo repugnat, tales voluntates esse in Deo ante ad sciam mediam meritorum conditionate futurorum: in Deo enim necessaria priora sunt liberis; ideoque repugnat in Deo decretum absolute existens circa obiectum aliquod liberum ante ad sciam mediam eiusdem obiecti.

Respondeo concedendo ant., et distinguendo consequens: repugnat, tales voluntates esse in Deo ante, sumpto ly ante pro ordine unius ad aliud [?] prius, et posterius, concedo: sumpto ly ante pro independentia talis voluntatis a scientia media, nego. Inspecto quo ordine rationis [?] prius, et posterius, scientia media antecedit omne decretum liberum Dei absolute existens in Deo: inspecta vero independentia plura decreta libera Dei antecedunt sciam mediam, ut decretum creandi formicam antecedit sciam mediam de futuritione conditionata aliquorum liberorum, quia ab illa est independens, et viceversa scientia media ante-

cedit decretum creandi formicam; in qua mutua antecedentia nulla est repugnantia, quia ratio importat mutuam independentiam duorum, quae vulgaris est ut patet in equo, et lapide mutuo independentibus, et hac ratione sese mutuo antecedentibus.

Concludo quod nostra ratio affirmat, volitionem efficacem conferendi gloriam conceptam a Deo independenter a sua media, hoc est, sua media illam non dirigente, nec pro illo tempore intellecta in Deo, sed tali sua malitia sese habente, imo per impossibile ea deficiente, adhuc tales volitionem non repugnare libertati. Quae conclusio probatur: quia sua media non est causa per se, neque conditio per se requisita ad actum liberum: tum quia ergo non ideo est conditionem purum, quia talis videtur per suam mediam, sed potius conditionem purum videtur per suam mediam, quia ipse purus est conditionem. Tum, quia alioquin sua media everteret libertatem: est enim suppositio antecedens infallibiliter inferens operationem, quod repugnat cum eius libertate;

Atqui eo ipso volitas habita independenter ab illa non repugnat libertati; non enim repugnat libertati id, quod extrinsecum habeat, non aufert primum, vel conditionem per se requisitam ad actum liberum ut ex terminis evidens est: ergo cum volitas efficax gloriae ex eo, quod sit in Deo independenter a sua media non auferat primum aliquid per se requisitum ad libertatem, neque conditionem, ex eo, quod sit in Deo independenter a sua media non repugnabit libertati.

Dices: hac ratione probari etiam electionem mediorum efficacium ad gloriam habitam ante praevisionem conditionatam operationis, sive independenter a sua media, non repugnare libertati creatae: sua enim media non est causa per se, vel conditio per se requisita ad libertatem: quod posita tali electione independenter a sua media non laedet libertati.

Respondeo negando antecedens. Licet enim sua media non sit causa per se, nec conditio per se requisita ad libertatem; est tamen conditio per se requisita ad electionem mediorum infrustrabilem, et efficacem compatibilem cum libertate: haec enim electio ut pote efficax, et infrustrabilis debet ea media eligere, quae praesupponunt cognita, ut infallibiliter connexa cum gloria; cum autem independenter a sua media solum supponant cognita media, quae ex se, et ab intro inferunt gloriam, quae repugnant libertati, inde est, tales electiones habitas independenter a sua media repugnare libertati.

Et hinc oritur discrimen inter volitionem efficacem gloriae, et electionem efficacem mediorum efficacium independenter a sua media. Quoniam gloria est consequibilis per media necessaria, et per media libera: ideoque cognita possibilitate gloriae potest Deus illam efficaciter velle nondum statuendo, an sit consequenda per media libera, an per necessaria. At electio cum sit iam de mediis, quorum quaedam sunt libera, quaedam necessaria, et independenter a sua media solum cognoscant necessaria; si electio fiat independenter a sua

media necesse eligi media naria: ideó q. voltas efficax glę independ a sua media ñ repugnat libertai; repugnat veró electio mediorum efficatiuy independ a tali scia. 99.

Sectio Sexta.

Occurritur objectionibus.

Vide § 7. 109. f. 97. in nra physca parv. =

1°: Ne, quare suppositio ois ans ag, et aliunde infalits illum inferens, repugnat ei libertati, ut sepé dictum é; d. pdicta voltas glę havita ante sciam mediam in primis eet supposio ois ans: antecederet eñ statum absolutu ag, ut poteans sua viois ag; nec ñ antecederet statum cditionatum ag, ut poteans mediam scia illig: deinde eet suppon infalits aun inferens; e ej voltas eficax glę, eaq. infrustralis, aqua valet infalits coa ad glam, et media p̄ requisita ad glam: q° talis voltas repugnat libertati.

Cfrat° 1°: Cui ñé liberum ans, ñé liberum coens ex illo infalits illatum; d. pdictum decretum liberum ñé volti creatę, nulloq. mó dependet, adhuc negaré ab au libero creato; cum ponat in Deo antea ad sciam mediam; deinde veró gla, et media p̄ requisita ad glam indé infalits inferunt: q° tale decretum repugnat libertai, tum cseqũi glę, tum mediorum ad glam.

Cfrat° 2°: ideó decretum Thomisticum volens efficaits glam, nec ñ pdefiniens ag liberos é supposio ois ans, et repugnat libertai, q° antecedit sciam visois opam libero, et sciam mediam eigdem; indéq. infalits infert gla, et ag liber pdefinitg; d. silits voltas glę anobis asserta antecedit sciam viois, et mediam; nec ñ et infert infalits glam, et media pdefinita: q° hęc voltas repugnat libertai.

R. distinguendo mai ~~suppo~~ supposio ois ans formaliter, quam virtualits, cdo: supposio ois ans ioftj, ñ veró virtualits, no: hęc eñ cum let frante cedat aum, quatenus antecedit futuriones eig absitam, et cditionatam; virtualits tm ñ antecedit futuriones eig cditionatam, d. illam suppit, indé é, ñ eé suposionem antem repugnantem libertai ag. Voltas q° efficax glę independ a sua media scepta in Deo dupliciter pt exequi mandari: 1°, p media naris inferentia aum, et hoc mó illa voltas tam fl, quam virtualits infert aum, et repugnat ei libertati.

2° pt exequi mandari p media indiferentia adaum, et negaoy ag infalits tm inferentia aum, sicum au cdungant: et hoc mó illa voltas let fr antecedat sciam mediam, et futuriones cditionatam ag, ut p sciam mediam pvisam; é tm virtualits coens; quatenus ea so media applicat adaum, quę aplicaret si scia media pcederet pdictam voltem, slt, media libera, et indiferentia; ideóq. voltas hęc let sit frans, coens tmé virtualits, et ñ repugnans libertati.

Ad 1^m. Confirmaem distinguo maiorem: Cum non est liberum ante nec formaliter, nec virtualiter, concedo; cum non est liberum formaliter, sed etiam liberum virtualiter, nego: Quod est liberum virtualiter solo infert ea media, quae, supposita conditione libertatis, inferunt infallibiliter actum. Est autem, voluntas efficax gloriae libera voluntati creatae virtualiter, quatenus licet non sit in potestate voluntatis creatae, quod ea voluntas formaliter ponatur in Deo, est tamen in eius potestate, quod in ea voluntate Dei sit virtus abstracta ponendi media indifferentia ad actum, et infallibiliter inferentia actum; nisi enim voluntas creata sub talibus mediis esset operatura, in Dei voluntate non esset virtus ponendi media indifferentia, et infallibiliter inferentia actum: ergo voluntas gloriae ut potest libera virtualiter voluntati, non repugnat eius libertati.

Ad 2^m. Confirmationem nomaiorem; non enim inde solo repugnat libertati, dato quod ultimus virtualiter etiam antecedit operationem liberam, et gloriam inde sequatur, quatenus media, quae infert non sunt indifferentia ad actum, dantur ad illum necessario connexa cum illo, qualis est praemotio: quod si decretum Thomisticum haberet vim inferendi media indifferentia, et connexa cum actu solo ex suppositione ipsius actus, decretum Thomisticum non repugnaret libertati.

Ultimum argumentum est: quia si voluntas efficax gloriae habita independenter a scientia media non tollit libertatem, sequitur, scientiam mediam non requiri ad conciliandam voluntatem creatam cum praedestinatione Dei: praedicta enim voluntas est praedestinatio, et tamen omnino independenter a scientia media componitur cum libertate creata; dico hoc esse falsum: praecipue enim ad hanc conciliationem inventa est a Doctoribus nostris scientia media: ergo praedicta voluntas habita independenter a scientia media repugnat libertati.

Confirmatur 1°: quia hinc sequitur, non esse de libertatem exerceo, quod Deus efficaciter praedefiniat amorem verbi gratia, et idem est de quolibet alio actu libero; independenter enim a scientia media potest ex vi talis praedefinitionis eligere media ex se indifferentia ad amorem, et negationem amoris, inferentia tamen infallibiliter amorem, ea nimirum quae de facto coniungunt cum amore: ergo scientiam mediam per se non requiritur ad conciliandam libertatem creatam cum efficacia, et infrustrabilitate Dei voluntatis: non enim per se requiritur ad aliud, dicitur independenter a quo potest aliud dici.

Confirmatur 2°: quia hinc sequitur, ad nullum effectum Dei providentiam per se requiri scientiam mediam; dico hoc esse falsum; quia videamus Deum ut potest perfectissima adaequate concepta det complecti omnes scientias, omnesque modos cognoscendi non involventes imperfectionem: ergo falsum est ad praedictam voluntatem efficacem gloriae per se non requiri scientiam mediam. Probatur maior: quia omnis effectus Dei providentiae vel liber, vel necessarius; dico ad effectus necessarios per se non requisitum scientiam mediam, ut per se constat: neque ad liberos, cum independenter a scientia media possit Deus efficaciter illos velle, illesa eorum libertate: ergo hinc sequitur ad nullum effectum Dei providentiae per se requiri scientiam mediam.

Rx distinguendo majorem: si voluntas Dei sequitur scientiam mediam, non requiritur ad conciliandam libertatem creatam cum praedestinatione, prout haec importat intentionem gloriae, concedo: prout haec importat electionem mediorum libere, et infallibiliter inferentium gloriam, nego: haec enim electio cum sit infrustrabilis, et eligat media infallibiliter inferentia gloriam, taliaque media non cognoscat Deus nisi per scientiam mediam, inde est, hanc requiri ad praedestinationem prout haec importat electionem. Et enim scientia media est praecipue inventa a Patribus nostris ad componendam gratiae efficaciam cum libertate creata: gratia autem efficax oritur ex praedicta electione, non intentione efficaci gloriae. Unde etc.

Ad primam confirmationem distinguo antecedens: hinc sequitur quod si Deus per propriorem prius eligat eam media, quae per scientiam mediam cognoscit indifferentem, et infallibiliter coniungi cum suo amore, concedo: si independenter a tali scientia faciat electionem mediorum, nego. Si enim sic faciat electionem, cum voluntas Dei praedefinitiva amoris sit infrustrabilis, electio debet esse mediorum ex se, et ab intrinseco infallibiliter inferentium amorem: aliter praedefinitio exponeretur frustrationi: talia autem media tollunt libertatem e medio.

Ad 2am confirmationem nego majorem. Ad probationem concedo majorem, et distinguo partem minoris, et nego 2am. Licet enim ad praedefinitionem actus liberi, secundum quod actus est, indifferens quoad libertatem, liceat negari propterea non requirat in Deo scientiam mediam; ad praedefinitionem tamen actus liberi, ut liberi, requiritur per se scientia media: quia ut liber non potest praedefiniri, nisi Deus cognoscat, se habere media, quibus infallibiliter ponat illum ut liberum: aliter praedefinitio erit frustrabilis; non cognoscit tamen Deus nisi per scientiam mediam talia media. Requiritur ergo scientia media per se ad eam partem providentiae, quae est praedefinitiva actuum liberorum, ut talium. Necnon et ad eam partem, quae est electiva mediorum infallibiliter inferentium actus liberos ut liberos.

Sectio Septima

Voluntas absoluta, et efficax conferendi gloriam, ut coronam potest esse in Deo ante absolutam provisionem meritorum.=

Sic Recentiores plurimi contra relatos 2o et relatos 2o. Probatur: quia potest Deus efficaciter intendere finem eo modo, quo cognoscit esse in sua potestate media infallibiliter inferentia finem: sic enim certissime, et infallibiliter intendit finem: sed Deus ante ad absolutam provisionem meritorum cognoscit esse in sua potestate media infallibiliter inferentia gloriam ut coronam: cognoscit enim per scientiam mediam, quae antecedit provisionem absolutam meritorum, se habere auxilia efficatia inferentia infallibiliter perseverantiam finalem infallibiliter inferentem gloriam: ergo potest Deus ante ad provisionem absolutam meritorum intendere efficaciter gloriam ut coronam.

Confirmatur 1o: quia gloria tum adultorum habet rationem mercedis, ut est doctrina Tridentini;

dmerces pt eficacit intendi anté ãu aly epay, et ꝑvioey opaoy, quarey mercesé: ut
pet in mercenario intendente efficacit mercedes suary opaory, anté quay expectant:
g° pt ꝑeg eficacit intendere glaẽ ut coronay, sivé mercedey anté abstay ꝑvioey meri
torey hentiy vaoey opaoey, quibg tanquay merces debet glaẽ et ꝑ quibg ɔfert.

Ɔfirat ꝑ°: q n ming exigit venditio epay ptiy, quay ꝑ miny epay meri
toruy: nemó eẽ vendit ꝑtio meré polisio ɔditioné fero; dpart quí eficacit velle ven
dioey domg anté abstay epay ꝑtiy, Vg si certo sciat oferenduy éé ei ꝑtiuy si domey
venditori subijciat ut pet in his, quí merces suas ad mendinas ɔferunt volte
eficaci eas vendendi antéquay videant ꝑtiuy, i. eruduoey expectentey abste: g° et
poẽit ꝑeg efficacit velle glaẽ ut ꝑmiuy anté ꝑvioey abstay meritoruy.

ꝑdicas; h uig mi voltes nẽe eficaces, eo, q reipsa immedié n inferant
suos effg, d medijs alijs voluntaibg eligentibg, et exequentibg. = ꝑ ɔ é V: q duy
mó, tales voltes infalit inferant suos effg pariy curamq andicendg sunt effica
ces, lnꝫ, q reipsa immedié eos n inferunt: sió eẽ ɔtedimq, posse ꝑeg infrustrali
t, et infalit intendere glaẽ ut coronay, anteq ad ꝑvioey abstay meritoruy. ɔ é V:
q coĩs Phylosoa admittit inteoes efficaceŝ; d hę pleruq. n inferunt suos effg, ni
si medijs eleoibg, et execuoibg, ut pet expꝫia: g° nẽ deraoẽ voltis efficacis im
media effectuy illao.

ꝑdices ultiq; ꝑ dictas inteoes tuy in arguto, tuy in ɔfirmaoibg allatas,
nẽe eficaces, q media, lꝫ sunt i in aliorey potestaẽ, Vg ag liber, quí mediuy ę
ad ɔsequoey glę ut coronę in potestaẽ eiꝫ, et ꝑtiuy in potestaẽ ementiuy; lꝫ ea
opę mercenarij n sint in eig potestaẽ, qꝫ media i ad mercedes cuy ɔsę sint in
potestaẽ ɔducentis opas, repugnat, mercedes eficacit intendi amercenario.

ꝑ ɔ é V°: q pla intendunt hoes eficacit, quę tnĩ i in altiq potestaẽ, Vg
honores, matrimoniuy, et divitias: ideoq. alij navigant, alij militant, alij
litteris dant opey. Imó vix ulla inhumanis éẽt inteo, leleo eficax si requi
reret rey intentay, lelectay nẽe in altiq potestaẽ: q d q eẽ hemg é in altiq po
testaẽ; quateng iuste, l iniusté pt aliq nos eo spoliare; g° pt ꝑeg eficacit inten
dere glaẽ ut coronay lꝫt media, ag nimiruy liberi sint in nr̃a potestate;

ɔ é V°: q volta effax é duplex: una frustralis, infrustralis alia: V ex
git inferre media infalit inferentia rey volitay ꝑ suppã sciã talis illaoꝫ
q q sit depotestaẽ altiq invey volitay. ꝑ exigit inferre media, quę hic,

et nunc magis apta apparent ad illaos rei volitū, q^d q^d sit etiam de potestate alq-
iq, Rx bet Deus semp, d̄ysio sepe impig hent bor: ideoq. eficaces eorum voltes sepe impi-
g frustrant: g^o media ēē, licet in potestate altīg parū defert ad voltē eficacē.

Dico 3°; q^a ex nrīs pbaoibg saltē infert posse Deum ante pvioē abstam meritorū intendere glam ut coronam talis ut vi illig inteoīs teneat ponere media infalit inferentia glam ut coronam: 1°. talis inteo dicat efax, 1°. n̄, q^a media ī in altīg potestate, l q^a se ipsa immediate n̄ causat suum effm; dico V^m, q^d e dere curamq, V^m q. q^d e de voce n̄ Jtendimq: g^o pdictē evasiones ī extrarie, et sio voces adeludendam vim argutorum.

Sectio octava.

Arguta, quibg huigmi voluntas impugnat.

V^m e: q^a voltas Jferendi glam ante abstam pvioē meritorū, ēēt oīo gratiosa, et liberalis; tum q^a ad eam Deus n̄ tenet ex iustitia, aut fidelitate, doīo gratis illam heret: tum q^a merita sio Jditione pvisa nullam vim hent movendi ad coronam, l^{bi} pmium; deo ipso n̄ pt ēē voltas Jferendi glam ut coronam: corona eī n̄ Jfert gratiose, et liberalit, do nerose, et ppt merita: g^o huigmi voltas repugnat.

Jfrat V^o: q^a velle dare glam ante pvioē abstam meritorum, e velle dare glam gratis; n̄ eī merita movent, nisi post eorum pvioē abstam; d velle glam dare ut coronam e nolle illam dare gratis: corona eī ut talis n̄ Jfert gratis: g^o hec voltas, que vult glam ante pvioē abstam meritorum; eamq. vult ut coronam repugnat: vult eī, et n̄ vult idem obtum gratis.

Jfrat V^o: q^{do} Deus dat glam in tempore ppt meritam dat glam ex iustitia, l quasi iustitia, et nullo mo gratis: de eodem mo dat Deus glam in tempore, ac voluit illam dare ab eterno: alit saltē quoadmū frustraret Dei voltas: sieq. uno mo voluisset dare glam ab eterno, et alio eam daret in tempore: g^o repugnat, Deum voluisse ab eterno dare glam gratis ante abstam pvioē meritorum.

R. distinguendo maiorem: huigmi voltas Jf ēēt oīo gratiosa, et liberalis ex pte obti fralis, Jdo: ex pte obti malis, no. ēēt g^o ea voltas ex pte obti fralis liberalis quateng Deus ad eam moveret Dei bonitate inclinante Deum ad communicandum ext rali p sui vioē. N̄ vero ēēt liberalis ex pte obti malis, quateng tales Jmunicaoes n̄ vellet nisi [redacted] eam onere meritorum ex pte ext volendo glam, n̄ utcumq. sed coronam.

No deinde minorem: corona eī pt Jferri gratiose, et liberalis ex pte obti fralis actg Jferentis, dummo ex pte obti malis connotet onus meritorium, ut pet in Principe, qui

ꝑt, ut ostendat maiestatem suam, et dignitatem benemeritus meritum velle coronare: quæ volūtas sit conferre coronam gratiosè, cum dependeat tamen ab onere meritorum ex parte obiecti materialis.

Ad 1.um confirmationem distinguo maiorem: Velle dare gloriam est velle dare gloriam gratis ex parte obiecti formalis, concedo: ex parte obiecti materialis, nego; et distinguo minorem: Velle donare gloriam ut coronam est nolle illam dare gratis ex parte obiecti materialis, concedo: ex parte obiecti formalis, nego. Corona enim licet non conferatur gratis tam ex parte obiecti formalis, quam materialis, potest conferri gratis ex parte obiecti formalis, et non ex parte obiecti materialis. Nec ulla est repugnantia in eo, quod quis vellit idem obiectum gratis, et idem nollit gratis, dummodo unum se habeat ex parte obiecti formalis, et aliud ex parte obiecti materialis ut patet in exemplo Principis supra posito.

Ubi notabis cum Scoto, et aliis, propositiones has: Deus gratis vult dare gloriam: Deus vult dare gloriam gratis, esse valde diversas. Prima enim significat, quod Deus affectu bonitatis suæ vellit dare gloriam, licet non vellit eam dare sine meritis: 2.a vero significat, Deum non solum velle dare gloriam affectu suæ bonitatis, verum etiam eam velle dare sine meritis. Quare 1.a loquendo de facto vera est, inquiunt, 2.a falsa. Quod alii explicant, dicendo, Deum voluntate intentiva velle dare gloriam non propter merita, sed per merita. Alii vero, dicendo, Deum volūtate intentiva velle dare gloriam gratis ex parte eius, non vero gratis ex parte obiecti. Quæ omnes solutiones in re cum nostra conveniunt, nostra tamen sustinenda est, quæ expeditior est ad præcavendas æquivocationes, quæ ex aliis facile nascuntur, et pullulant.

Ad 2.am confirmationem distinguo maiorem: quando Deus dat gloriam est volūtate executiva, concedo: volūtate intentiva, nego. Itaque Deus in tempore eodem modo dat gloriam ac voluit illam dare, ab æterno: cumque ab æterno voluerit dare gloriam duplici actu; uno, ante abstractionem operationes meritorum, eoque gratioso ex parte obiecti formalis, et altero post abstractionem operationes, eoque oneroso, et iustitiæ; in tempore dat gloriam nullo modo gratis actu executivo, dat vero gratis actu intentivo: utpote enim ab æterno, et in tempore est in Deo, et utpote suo modo in tempore confert gloriam.

Replicabis: quia si Deus ante ad abstractionem operationes meritorum vellet gloriam conferre, ut coronam, necesse esset ponere in eo duplicem actum efficacem circa gloriam, unum quo gratis illam vellet donare in intentione, et alium, quo illam vellet donare non gratis, sed ex iustitia, sed quasi iustitiam in executione, ut et nos fatemur: sed hoc est falsum; cum enim utpote sit efficax alter eorum superfluit: quando voluntas conferendi gloriam ut coronam ante abstractionem operationes meritorum non dat in Deo.

Confirmatur 1.o: quia voluntas efficax, et infrustrabilis talis est, ut inferat infallibiliter effectum;

eidem q. det exam; d voltas intentiva glę ponit a nobis efficax, eaq. e infallibilis: g°. dat exam glę, co entq. voltas executiva oio superfluit. Ofrat 2°: q.a posita pdicta inteoe in ea videt Deg glam futura: tum q.a ea e efficax: tum q.a ea posita gra h manet pure polis, d infalib. futura: g° quęcumq. alia voltas executiva e superflua, et impolis.

R. concedendo maiores, et nando minores; licet enim utq. ag sit efficax, neutra earum superfluit: tum q.a diversimode exercent suas efficatias in glam, videlicet, ag intentiva medie, executiva vero immedie: tum q.a ag intentiva liberalit vult dare glam, execuois vero ex iustitia, l quasi iustitia. Ad 1.m Ofraoem digo maiores: voltas & ut inferat infalib. suum effum, eidem q. det exam medie, l immedie, Odo: immedie tantum, no: Voltas executiva efficax e q.a immedie dat exam effui, hunc q. infalib. infert: voltas vero intentiva effax e, q.a infert infalib. eleoem, et execuoes actus, a quo immedie effus het exam.

Ad 2.am Ofraoem digo maiores: posita pdicta inteoe, in ea videt Deg glam tanquam in ea media futurioiis, Odo: tanquam in ea immedia, no. Vt enim ea inteo sit efficax satis e, ee cam mediam glę, inferreq. infalib. voltem executivam, quę immedie efficit glam. Quod etiam sufficit, ne maneat gla pure polis: pure enim polia n hent causam quę adhuc medie infalib. inferant eorum futurioem, l exam. Quare in ea inteoe n tam cognit gla, ut in ca ppria, ca enim media ne ppria ee ca; quam ut intro Onexo cum futurioe glę, eo mo, quo in sua visioe glę cognit futurio grę absq. vera causalitae visio is in glam.

3.us e: q.a in nobis pprea inteo, eleo, et executio digunt; q.a dum intendimus fines, ignoramus, quęnam sint media magis pportionata fini; ideoq. post inteoem, inquirimus pportioes mediorum, quia Ogta eligimus medium magis pportionatum: et quidem dum medium e execuoi mandandum (et idem e de fine) l evanuit inteo, et eleo, l specialis repit diffa dum volumus p am exequtivam fines execuoi mandare; At qui in Deo nulla e ignorantia, nulla diffa, nulla inteois, l eleois deficientia; et enim hę impfeoes indignę Deo: g° in Deo n digunt inteo, eleo, et execuo.

Ofrat 1°: q.a quoties poa exequoi e expedita, ne naria tot actuum multiplicao, d sola inteo efficax aplicat poam execuoi, ut pet in hente expeditam poam motivam, qui eo ipso, q.d intendat manum, aut pedem movere, statim movet manum, l pedem; d poa exequois Dei e oio expedita; e enim omnipoa, quę nulli subiacet impedimento, neq. impfeoi: g° eo ipso, q.d Deg efficacit intendat glam, hęc inteo aplicabit omnipoam exequoi; neq. erit in Deo poa exequtiva dista ab inteoe efficaci.

Confirmatur 2°: quia voluntas comprehensiva finis, est voluntas eorum omnium, quibus cum connectitur finis: sicut est cognitio comprehensiva obiecti est cognitio omnium eorum, quibus cum connectitur obiectum, similiter amor comprehensivus finis est voluntas eorum omnium, quibus cum connectitur finis; de finis efficaciter intentus connectitur essentialiter cum mediis, eorumque et finis executione; sed haec est nequit exprimi; aliunde volitio Dei circa finem est perfectissima: quo eadem est voluntas mediorum, et executionis, coentiumque in Deo non distinguntur intentio, electio, et executio.

Respondendo majorem. Licet est in nobis plerumque res ita se habeat, quando quod potest ea multiplicitas aliunde oriri, nimirum ex libertate ipsius voluntatis volentis modo per unum, modo per plures actus se exercere, hocque rationabiliter; ut patet in eo, qui ex efficaci amore filiationis Dei, sive habitualis gratiae, quatenus haec sibi bona est, eligit actum contritionis, illumque elicit, quem hic et nunc cognoscit esse unicum medium ad talem filiationem: hic est uno actu intendit efficaciter gratiam, et alio eligit contritionem, non propter praedictam imperfectionem, de qua hic, et nunc iudicat ita expedire. Similiter Deus non ratione ullius imperfectionis, de qua expediens iudicat, velle gratis conferre gloriam, et velle eandem conferre ex iustitia, vult eam duplici actu saltem formaliter, saltem virtualiter distincto, nimirum gratis in intentione, et ex iustitia in executione.

Ad 1. Confirmationem distinguo majorem: quoties potentia est quando intentio, et executio pertinent ad eandem speciem actus, concedo; quando ad diversam, nego majorem. In exemplo a proposito unicum apparet obiectum formale, et male, nimirum motus manus propter se ipsum. At in intentione, et electione gloriae apparet duplex obiectum formale, unum liberalitatis in intentione, et alterum iustitiae in executione: ideoque et duplex specifice ponendus actus, liberalitatis unus, et iustitiae alter.

Ad 2. Confirmationem distinguo majorem: Voluntas comprehensiva finis est voluntas omnium eorum est virtualis, concedo; formalis, nego majorem. Comprehensiva est voluntas finis solummodo petit amare media, quibus cum connectitur finis, quatenus continentur in fine; cum autem media sic virtualiter, et ut sic eminenter continentur in fine, non vero formaliter, unde est, amorem finis quantumvis comprehensivum non esse amorem formalem, sed virtualem mediorum: ideoque stante intentione finis superest locus electionis formali mediorum per actum, saltem formaliter, vel virtualiter distinctum ab intentione ex natura, et capacitate intendentis, et eligentis.

Neque exemplum cognitionis comprehensivae urget, quia cum intellectus sit potentia naturalis ex ipso, quod eliciat cognitionem comprehensivam obiecti, haec debet terminari ad omnia connotata obiecti; at voluntas cum sit potentia libera, licet amorem comprehensivum obiecti eliciat; ideoque debeat amare formaliter quod quod formaliter est in obiecto, et virtualiter quod quod in eodem est virtualiter, potest per talem amorem nihil eorum, quae sunt virtualiter in obiecto formaliter amare, de talem amorem formalem relinquere electioni mediorum saltem formaliter distinctae.

Sectio Nona.

Voltas efficax conferendi glam ut coronam non pt ee in Deo ante praeviam conditionatam meritorum.

Pbat; qa voltas Dei effax e infrustralis, ut sepe dicimus; d voltas efficax conferendi glam ut coronam ante praeviam conditionam meritorum neet infrustralis: go ea n pt ee in Deo. Pbat min: qa ea voltas ne infrustralis, quae n infert infalit media infalit connexa cum effu; infrustralitas enim inteois dependet a medijs infalit connexis cum fine, sive effectu, et ab infalibili eorum illatione: ideoq. si utrumq. laten deficiat voltas ne infrustralis; d pdicta voltas n inferret infalit media infalit connexa cum gla ut corona; io enim inferret media, quae pr tunc praesupponerent cognita, cum voltas n inferat in incognitum: ante praeviam a conditionam meritorum nulla cognunt media infalit connexa cum gla ut corona: haec enim ut talis dependet a meritis infalit furis; quorum enim fralis futuritio n cognit ante quam cognant fura conditiona: cum Vo eorum futuritio sit conditiona: go voltas efficax conferendi glam ut coronam ante praeviam conditionam meritorum, n eet infrustralis.

Cfrat Vo: qa ut voltas aliqua infrustralit tendat in finem, det uti medijs praecognitis, ut infalibit connexis cum fine: defectu enim huius cognitionis mar pi voluntatum humanarum frustralit tendit in varios fines; d ante praeviam conditionatam meritorum nulla praecognunt media infalit connexa cum gla ut corona; io enim cognunt merita polia, quae in diferentia T ad glam ut coronam, et ad eius negaoem, ut pet in infinitis meritis polibus, quae n coniungunt cum gla ut corona: go voltas efficax glae ut coronae n pt ee infrustralis ante praeviam conditionatam meritorum.

Cfrat Ro: qa si quis vellet efficacit obtinere dignitatem a Rege, frustralit vellet, quantumvis cognoscet dignitatem ee polem, et ee polia media ad obtinendam dignitatem, nisi cognoscet, se here medium aliqd infalit connexum cum dignitate, qd si aplicaret, infalit illam consequeret: go et Deus frustralit vellet glam ut coronam, lct cognoscet eam ee polem, et merita ee polia, nisi cognoscet ee in sua potestate media, quae si poneret, infalit inferrent glam ut coronam: go voltas efficax glae ut coronae ante praeviam conditionam meritorum neet infrustralis.

Libenter concedent Thoe, ad infrustralitatem voltis Dei requiri sciam conditionam meritorum, atm affirmabunt, hanc here Deum n p sciam mediam, d p sciam simplicis intelligae, qua cognit merita infalit fura, si ad ea creas praedeterminet; qua sciam praesuppa infrustralit Deus intendit glam ut coronam.

Ad Cm e Vo: qa in primis conclusio nra, ut in titulo praefixa e, io pr-

requirit ꝓvisionem conditionatam meritorum undecunque illa proveniat, ut Deus possit gloriam ut coronam intendere; de inde solutio conceditur haec: quia ea potius ꝓmovet, quam removet conclusio nostra. Contra est 2°: quia merita conditionem futura sunt actus liberi conditionem futuri; de repugnat actus liber, si adeum Deus creatam ꝓdeterminet, ut latè probatur in tractatu de gratia auxiliis: quia ꝓvisio conditionata meritorum ad voluntatem gloriae ꝓrequisita non est cognitio, qua Deus cognoscit merita conditionata, si minimum ad ea creatam ꝓdeterminet: erunt enim merita, ut ꝓsupponit, et non erunt merita, quia non erunt libera.

Contra est 3°: quia scientia ꝓrequisita ad gloriam ut coronam est scientia, qua ꝓvideantur actus liberi conditionem futuri: meritaque conditionem futura sunt actus liberi conditionem futuri; de sola scientia media est scientia actuum liberorum conditionem futurorum: hocque est obiectum proprium scientiae medie ꝓut distinguitur ab omni alia scientia: quia ꝓvisio meritorum conditionem futurorum ꝓrequisita ad infrustrabilitatem intentionis efficacis gloriae, non ad scientiam simplicis intelligentiae, de ad scientiam mediam spectat.

Praeterea, et fortè non improbabilius, Deum per scientiam simplicis intelligentiae cognoscere, se posse omnia, quae voluerit, et omni modo, quo voluerit: ideoque et per eam cognoscere, se posse conferre gloriam ut coronam, sicut tale eam voluerit, nec sibi defectura media, quibus mediis pro illam ut coronam conferre: qua ꝓsuppositâ cognitione Dei voluntas infrustrabiliter tendit in gloriam ut coronam: non ergo requirit ad hanc infrustrabilitatem scientiam mediam.

Pro contra est 2°: quia imprimis conclusio nostra, ut suprà dicebam, solum contendit dere ꝓcedere ꝓdictam voluntatem gloriae ut coronae scientiam conditionatam meritorum, quaecunque illa sit. Contra est 2°: quia Deus scit, se posse omnia, quae voluerit, et quomodo voluerit, quia scit solum se voliturum pro diversis rerum seriebus; sicut enim solum illa vellet, forte multa vellet impossibilia actus liberi solum indeterminatio, vel solum in indifferente: de volitionem efficacem actus liberi solum dirigit scientia media; haec enim sola cognoscit, quid creata liberè operativa sit si ponatur in his circumstantiis, quid si ponatur in illis: quia si solum scientia media vellet merita, vellet ea vel quando futura non sunt, vel quando impossibilia sunt.

Contra est 3°: quia ex mirabili creaturarum connexione, earumque convenientia, et disconvenientia, simpathia, et antipathia arguitur à Patribus, et Philosophis summa Dei Sapientia, et scientia, et non solum voluntas eius virtus, et potentia; de si Deus omnia operaretur, solummodo ꝓlucente cognitione illa simplicis intelligentiae, quare cognosceret, se posse omnia, quae voluerit, inde non argueretur summa Dei Sapientia, et scientia; cum rudes etiam hoc cognoscant, Deum posse, quaecunque voluerit: quia adversum creatorem aliam pro se ꝓsupponit in Deo, ꝓter eam, qua cognoscit, se posse omnia, quae voluerit.

3o est 4o: quia series, et effectus predestinationis arguunt in Deo non solum summam rectitudinem voluntatis Dei in bonitate misericordiae, Iustitiae, et aliarum virtutum, de etiam altitudinem, et incomprehensibilitatem scientiae Dei: alioquin ex serie predestinationis male concluderet Paulus: O altitudo divitiarum sapientiae, et scientiae Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, et investigabiles viae eius; dum ad voluntatem efficacem conferendi gloriam ut coronam, quae predestinatio est, ipsi illius principua solum praerequireret cognitionem, qua Deus cognovit, se posse quidquid voluerit, non argueretur in Deo ex predestinatione altitudo, et incomprehensibilitas scientiae: praedicta enim cognitio non est alta, et incomprehensibilis, de vulgaris, et rudibus hominibus plana: ergo praedicta scientia non sufficit ad praedestinationem, de alia, qualis est media ulterius requiritur.

Quae argumenta etiam conveniunt: probare requiri ad praedestinationem, effectusque illius scientiam in Deo, non solum ex perfectione Dei, in quo omnis perfectio debetur, verum etiam ex indigentia ipsorum effectuum, qui apte, et congrue nequeunt ordinari, nisi procedant a sapientissimo artifice ad instar perfectissimi exemplaris cogniti per infinitam sapientiam eos producente.

Sectio Decima

Difficultates contra Conclusiones solvuntur.

1a est: quia Deus independenter a scientia media cognoscit positionem gloriae ut coronae, et mediorum infallibiliter illam inferentium; verum enim positam cognoscit Deus per scientiam simplicis intelligentiae independenter a scientia media; de ad voluntatem efficacem, et infrustrabilem sufficit cognitio positionis finis, et mediorum infallibiliter illum inferentium: per hoc enim media reddit infrustrabilis volitio finis: ergo antecedenter ad praevisionem conditionatam meritorum per scientiam mediam potest Deus efficaciter velle gloriam ut coronam. Et est antecedens, idem in praesenti significat, ac independenter.

Respondeo omissa maiori, distinguendo minorem; ad voluntatem efficacem etc. quando merita dependent adaequate a voluntate intendentis, concedo; quando saltem inadaequate dependent ab altero libertate, nego minorem: tunc enim nisi post praevisionem conditionatam ex parte mediorum non potest finis infrustrabiliter intendi. Neque ad hoc sufficit cognitio positionis mediorum infallibiliter inferentium finem:

Ut si ego cognoscam positionem, Regem mihi infallibiliter conferre dignitatem, si ego, et Paulus mihi eam petamus; cognoscam quoque posse esse talem petitionem, hoc tamen non sufficit, ad hoc ut ego infrustrabiliter velim obtinere dignitatem, usque dum cognoscam Paulum petiturum, si ego petiero. Cum ergo gloria ut corona dependeat a libertate servi, non potest Deus eam infrustrabiliter intendere adhuc cognita positione mediorum, scilicet meritorum infallibiliter illam inferentium, usque dum cognoscat, merita fore ponenda, si hoc, vel illo modo creat auxilium.

2a est: quia independenter a scientia media cognoscit Deus, creare esse aliquem ex infini-

tis auxilijs, quibus ad perseverandum in gratia potest eam pervenire; de ipso independenter a scientia media potest velle eidem gloriam ut coronam; hoc ipso dependet a libera perseverantia in gratiam quam Deus cognoscit independenter a scientia media: ergo ante ad hanc, eius quod conditionatam praeviorum meritorum, sive perseverantiae in gratia potest Deus esse efficaciter, et infrustrabiliter velle gloriam ut coronam. Probatur maior: quia Metha necessitate naturali est, eream esse alicui ex infinitis auxilijs, quibus adeo potest pervenire ad perseverandum in gratia; dicit naturam Metha necessitate cognoscit Deus independenter a scientia media; hoc est non de naturalibus, de de contingentibus: ergo independenter a scientia media cognoscit Deus eream esse &c.

Respondendo maiorem; ad cuius probationem distinguo maiorem: Metha necessitate naturali est, eream esse &c. ex suppositione, quod velit, concedo: independenter a tali suppositione, nego maiorem. Omnis erea alicui ex divinis auxilijs velit, ita tamen ut possit non esse: ideoque necessitas velendi, et perseverandi in gratia solum est ex suppositione, quod velit, et in gratia perseveret: an est erea auxilio velit, vel perseveret, non cognoscit Deus nisi per scientiam mediam; ante quam solum cognoscit, quod si velit, volet; et quod perseverabit, si perseveraverit, quod inutile est ad voluntatem infrustrabilem. Sicut mihi inutile erit ad volendum infrustrabiliter obtinere librum a Petro, cognoscere, quod si petiero, petam; et quod dabit, si dederit: utile vero erit cognoscere, quod dabit, si petiero. Solum ergo utilis est ad conferendam gloriam ut coronam, et adeam ut talem infrustrabiliter volendum cognitio, qua cognoscit Deus eream in gratia perseveraturam, si eam pervenerit auxilio A, quae cognitio est proprie scientia media.

Plura circa hanc maiorem dedimus supra q. 3. sectione 3. et 4. ubi aliter ad 4am difficultatem responsum est negando maiorem illius, quam propterea hic omisi, ut duplici solutione ad argumentum verum, quarum et si neutra alteri aptatur, 2a tamen haec videtur facilior. Recole ibi dicta, sicut et probatione difficultate, quae dedimus tractatu de Scientia Dei controversia 4. q. 2a. sectione 3. a § 4to est.

Sectio Undecima.

Voluntas absoluta, et efficax conferendi gloriam potest esse in Deo post praeviorum absolutam meritorum.

Sic communiter Theologi hic, praesertim quos pro 2a, et 3a sententia retulimus. Probatur quia nulla est repugnantia in eo, quod Deus cognita possibilitate gloriae, et meritorum, vellit conditionate omnibus gloriam conferre, si tamen in gratia decedant; velit quoque insuper omnibus conferre auxilia quibus possint gloriam promereri, ac tandem praevisis quorundam meritis, et perseverantiam in gratia, vellit eis efficaciter dare gloriam: in hac enim serie actuum divinorum nullae

oppositio, aut indecentia ex parte Dei, nec implicatio ex parte creaturae; atque tunc voluntas absoluta et efficax esset in Deo conferendi gloriam post praevisionem absolutam meritorum; idemque exprimitur in praedicta serie praedestinationis: ergo talis voluntas potest esse in Deo. 50.

Confirmatur I°: quia plura beneficia confert Deus creaturis post absolutam praevisionem eius operationum, ut sanctitatem, foecunditatem, pluvias, et similia, quae confert Deus post praevisionem precum, ad obtinendum talibus beneficiis: ergo sicut hic potest velle post absolutam praevisionem precum, potest etiam velle gloriam post praevisionem absolutam meritorum; eadem enim est ratio utriusque.

Confirmatur 2°: quia Deus libere omnino vult gloriam: ideo quia non tenetur illam velle cognita eius possibilitate, et futuritione conditionata meritorum; atque eadem libertate gaudet cognita futuritione absoluta meritorum: nihilque adhuc supponitur in Deo, quod minuat libertatem eius quoad gloriam: ergo post praevisionem absolutam meritorum potest velle, et nolle efficaciter gloriam conferre: ergo voluntas efficax conferendi gloriam non repugnat in Deo post absolutam praevisionem meritorum.

Ad 2um dices: quia Deus non potest velle efficaciter gloriam nisi ordinate; alias inordinate, et imperfecte vellet; atque volens efficaciter gloriam post absolutam praevisionem meritorum, illam inordinate vellet: ergo huiusmodi voluntas repugnat in Deo. Probatur minor: quia inordinate vult quicumque vult prius efficaciter media, quam finem; atque gloria habet rationem finis, et merita rationem mediorum: ergo si Deus vellet gloriam post absolutam meritorum praevisionem, illam inordinate vellet.

Confirmatur; quia eadem fit voluntas, qua Deus vellet dare merita, esset voluntas dandi gloriam; deinde repugnat, talem voluntatem esse post praevisa merita; alias ea fieret esset ante praevisa merita, cum sit ea meritorum, et eadem fieret esset post praevisa merita, cum sit voluntas conferendi gloriam, quae aeternit esse post absolute praevisa merita: ergo huiusmodi voluntas repugnat in Deo. Probatur maior: quia huiusmodi voluntas esset voluntas dandi merita, ut coniuncta cum perseverantia in gratia: nec enim vult Deus conferre gloriam nisi ob huiusmodi merita; atque voluntas efficax horum meritorum est fit voluntas gloriae: voluntas enim efficax antecedentis infallibiliter inferentis consequens, est voluntas consequentis; meritaque ut coniuncta cum perseverantia in gratia infallibiliter inferunt gloriam: ergo eadem fit voluntas, qua Deus vellet dare merita, esset voluntas dandi gloriam.

Respondeo concessa maiori, negando minorem; ad probationem nomatem loquendo de voluntate efficaci finis, quod quidem sit de inefficaci. Ideo quia Deus prius volens omnibus gloriam voluntate inefficaci, potest deinde aliquibus nolle efficaciter media, efficaciter inferentia merita et perseverantiam in gratia; quibus praevisis potest eisdem nolle efficaciter gloriam. Et ratio est; quia intentione inefficaci finis Deus manet liber ad eligenda haec, vel illa media, quod si eligat effica-

catia, qualia sunt merita, adiuncta perseverantia in gratia, hic praevisio pt efficacius velle gloriam.

Ad 3tiam rationem nomaret; ad probationem concessa maiori, nominor; voluntas enim medii infallibiliter inferentis finis conexi, quatenus ut efficax, non formaliter voluntas conexi, dico virtualis, quatenus infert voluntatem efficacem, et formalem conexi: licet alii volunt, sit interpretative voluntas conexi: nulla autem est repugnantia in eo, quod voluntas formalis antis, posito, et praevisio anti, inferat voluntatem formalem conexi; conexio quoque nec in eo, quod Deus habeat voluntatem efficacem meritorum, et perseverantiae in gratia, quae hic praevisio inferat voluntatem efficacem gloriae.

Sectio Duodecima

Voluntas absoluta, et efficax conferendi adultis gloriam fuit ante absolutam praevisionem eorum merita.

Vide § 4. 20 4. f. 17.- in Summa Theologiae = Sic Deo propterea relati; probatio illius difficilis est, cum ex praedicto modo, l opposito potuerit Deus velle conferre gloriam: uno, l altero voluisse de facto ratione ulla non pt efficaciter convin+Scripturae, et c., d ad summum conjecturaliter. Si autem ad auctoritatem +Patrum recurramus, utraque pars sua parte refert DD. utraque Scripturae testimonia, et utraque ab altera allata probabiliter explat.-

Probatur 1o conclusio ex Epistola Pauli ad Rom. c. 6: quod stipendium, et gratia in eo differunt, quod illud detur a meritis, et post praevisionem eorum absolutam, gratia autem independenter a meritis; dvita aeterna 1o gloria est gratia; cum stipendium mortis 1o eius temporalis sit, 1o aeterna, sit stipendium, per illud: Stipendia autem peccati mors: gratia autem Dei vita aeterna: ergo gloria, voluntasque Dei circa illam est ante praevisionem absolutam meritorum; poena autem, sive mors, voluntasque Dei circa illam post praevisionem demeritorum, seu peccatorum.

Respondeo, vitam aeternam dici gratiam, non quia ipsa gratis conferat, neque quia in se sit talis sit, d quia talis in semine, seu in radice, qualis est 1, habitualis gratia, l actualis, unde initium sumit gloria. Quae expositio est minimum est Sancti Augustini et S. Thomae. = Contra est; quia licet expositio haec sit probabilissima, utpote duorum eccl. Doctorum tantorum, nihilominus nari nequit, gratiam, quae solo in radice est gratia, non esse proprie, et simpliciter gratiam, ut patet in eo, qui amico donaret 100 nummos, deinde vero totidem illi venderet equum: tunc enim equus non esset gratia, et donum, d merces, et pretium, et tamen in radice esset gratia, sicut nummi gratis donati.

Atqui D. Augustinum saepe proprie debet intelligi cum 1o in modo sic pt intelligi; alioquin nihil certum, l firmum ex ea posset intelligi: ergo cum gloria independenter a meritis intenta proprie sit gratia, nullumque sit in modum in eo, quod sic a Deo intendat, Apostolus dicit gloriam non solo in semine, verum etiam in re, et fructu gratiam.

Respondeo 2o: gloriam dici gratiam comparando illam cum operibus naturalibus subti, non vero

cõparando illas cum supnalib; ideóq. licet det aDeo dentur ab opib' illis supnalib, et post illas ꝓvisiones adhuc dici gram, quæ in ordine ad glam nil conducunt opa nalia.
Cõ est: quia licet expositio sit etiam pbabilissima, sapit enim et maxime doctrinam Aug; qui totus in refellendis Pelagianis, et Semipelagianis est devitus, sive pmium dū potius, sive pmium meriti nat opib' nalib' in ordine ad glam, ideóq. hanc dicit gram, quo illis indevitam.

Nihilominus negari nequit hæc absolute, et simpliciter gram esse subte, bonum illud quod licet aliquib' subte opib' ñ deveat, aliis tñ devet; ut patet in Corona, sive ea honoris, sive pecuniæ sit, collata militi ppter egregia eius facinora, quæ gra simpliciter non est, eo, quod facinorib' deveat; licet ñ deveat opaoib' aliis eius dem vg cursui, sessioni, l statione, nec ppter has ꝓvisas ei conferat: quo cum gla simpliciter dicat a Plo gra, necesse est intendi eam aDeo nostro indentem ab opib' nalib', detiam ab opib' supnalib' abste ꝓvisis.

Pbat 2º conclusionem: quia ex plerumq. contingentib' pbabiliter in quæstionib' de facto conjecturamus, et discurrimus, vg hanc Matrem diligere hunc filium quia plerumq. Matres diligunt filios; d plerumq. intentio eficax finis ꝓcedit ꝓvisionem abstam mediorum; ꝓcedit enim plerumq. electionem eficacem, a quâ media hent futuritionem; ut patet in eo, qui vult eficaciter vendere domum: prius enim vult eficaciter lucrum inde pfecturum; in eoq. vult eficaciter domum, cibos, vg aliud emere, qui prius vult eficaciter lucrum inde resultans, sive id honestum, sive delectale sit: quo cum Deus vellit eficaciter glam pmium finis, et merita pmium medii, ante ad ꝓvisionem abstam meritorum intendit effiaciter glam.

¶ Dices: quamquam id sit in physicis, in moralib' tñ, voltem eficacem finis esse post ꝓvisionem abstam meritorum, vg voltem pmii, Coronæ, ac mercedis, post ꝓvisionem meriti, certaminis, et laboris. = R. Cõ est 1º: quia expla in nostro arguto allata sunt in moralib': sunt enim in reb' dependentib' ab aib' liberis, qui sunt morales, et radix totius moralitatis: quo falsum est, in moralib' intentionem efficacem finis esse post ꝓvisionem abstam meritorum.

Cõ est 2º: quia licet in moralib' voltas efficax pmii vg sit post ꝓvisionem abstam meritorum in executione, in intentione tñ voltas eficax antecedit tales ꝓvisiones, ut patet in Rege, qui licet militib' strenue pugnantib' pmia ñ conferat, nisi post abstam ꝓvisionem meritorum; ante tñ vult eficaciter bonum publicum Reipublicæ dependens a militum meritis, ad quæ, ut eos alliciat, eum pmia pponit, offertq. media naria ad ponenda merita, vg arma, et equos.

Idem pet in mercede, quem licet Paterfamilias non conferat in executione famulis nisi post previsionem absolutam laborum; ante tamen in intentione vult efficaciter bonum familiae dependens a famulorum laboribus; ad quos, ut eos alliciat, offert illis mercedem: ergo non solum in physicis, detiam in moralibus intentio efficax finis est ante previsionem absolutam mediorum, eorumque electionem.

Sectio Decima tertia

Difficultates contra praeiactam conclusionem.

1o est: quia non solum confert Deus gloriam in tempore post previsionem absolutam meritorum; sed etiam sic illam voluit conferre ab aeterno: reddit enim rationem a priori talis voluntatis Matthaei Cap. 25; nec aliam reddit, nisi merita absolute praevisa: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum ab origine Mundi: esurivi enim, et dedistis mihi manducare etc: ubi apparet rationem a priori, et quasi causam moventem adequatam voluntatis Dei volentis conferre gloriam esse merita absolute praevisa, nimirum ex quibus cibi, potionis, vestis etc. ergo ea voluntas non est nisi post previsionem absolutam meritorum: nulla enim voluntas est, nisi ubi, et quando est ratio illius a priori, et causa illius motiva adequata.

Confirmatur: quia ibidem modo eodem omnino exprimit voluntatem infligendi paenam reprobis, ac voluntatem conferendi gloriam electis; dicit enim; discedite a me maledicti in ignem aeternum, qui paratus est Diabolo, et Angelis eius; esurivi enim, et non dedisti mihi manducare etc; sed voluntas infligendi paenas reprobis non est ante absolutam previsionem demeritorum: ergo neque voluntas conferendi gloriam electis est ante absolutam previsionem meritorum. Adde Scripturae testimonia, Conciliorum, et Patrum, in quibus gloria dicitur corona, et merces iustitiae, quae non amantur, neque intenduntur alicui nisi post absolutam meritorum previsionem.

Respondeo distinguendo antecedens: Non solum confert Deus etc voluntate executiva, concedo: intentiva, nego antecedens. Intendit ergo Deus misericorditer, et liberaliter conferre gloriam ut coronam ante absolutam meritorum previsionem: deinde eligit media gratiae, quae cognovit, infallibiliter connecti cum meritis, et prevera in gratia. = Quibus absolute praevisis propter merita, et post eorum previsionem vult conferre gloriam, quae voluntas est executiva, et de ea loquitur Scriptura, loquuntur Patres, et Concilia, imo et Augustinus, dum docent, gloriam esse coronam, et mercedem: et merita reddunt rationem adequatam a priori voluntatis conferendi gloriam, eamque dicunt esse causam quasi motivam, et dependere voluntatem conferendi gloriam.

Ad confirmationem concedo maiorem, et minorem; ibi enim est sermo de voluntate executiva tam circa gloriam, quam circa paenam, quarum utraque est post previsionem absolutam meritorum, et demeritorum; et distinguo consequens: ergo neque voluntas conferendi gloriam etc executiva, concedo; intentiva,

no coaj; Si ã roges, cur illis ñ det volta intentiva penę ans, sicut et dat intentiva glę? Rx raões petendas ex dicendis infra controversia 3.ª de reprobaõe, ubi probabimus, reprobaões ẽẽ post prævioẽs abrtas demeritorũ. Interim sufficiat, nullum dari fundamen in Scrip.ª Patribus, aut conciliis ad tales voltes antes circa penas ponendas, cum det relatum n.º superiori ad ponendas voltes antes circa glas. Insuper raõ finis in glã, quę suadet ad ponendas voltes antecedentes circa illas, cum ñ repiat in pęnã, quę ñ ẽ bonum pse, d raõe alterius, sive ut alii dicunt, occasionatum, hoc ẽ, ad vindictam culpę, lad avertendum ab ea, suadet, voltes antecedentes circa pęnas ñ ẽẽ ponendas in Deo.

Sancti a P.es, et Ecclesia, dum insinuant, voltes circa glas ẽẽ post prævisa merita intelligendos ẽẽ de volte executiva, et ñ de intentivã, sicut a nobis dictum ẽ. Ponimus ã utrasque voltes in Deo, quia intentivas suadent ea Scripl testimonia, quę dicunt, glas ẽẽ misericordias, donum, et gras; executivas q.º et quę dicunt ẽẽ mercedes, et coronas iustitię: quę sine ista duplici voluntate minus proprie intelliguntur: circa quę recolendę s sectiones 7.ª et 8.ª huius quęstiois.

2.º ẽ: quia numerus electorum valde exiguus ẽ si conferat cum n.º damnatorum; dicente Xto D.º: Multi sunt vocati, pauci verò electi; d raõ huius ẽ, Deum ñ eligere, nisi eos, quos prævidit bene operaturos, qui pauci s: q.º huiusmi electio fuit post prævisa merita. Probat mi: quia nisi ea sit raõ talis exiguitatis, solũ restat beneplacitum Dei liberalitatis, ac misericordiis operans; nil ẽ restat aliud, quod possit ẽẽ raõ; d dedecet, Dei liberalitatem, et misericordiam ẽẽ raões talis exiguitatis; tum quia exigua ẽẽt liberalitas, et misericordia: tum quia bonum ẽ sui diffusivum, et communicativum: dedecet ẽ bonum infinitum adeò exiguè se communicare: q.º raõ huius exiguitatis ẽ, Deum ñ eligere ad glas nisi eos, quos prævidit bene operaturos.

Rx concessa mai, ñandõ mire; ad probaões concessa mai, ñ[illegible] mirum; ñ ẽ exigua ẽẽt liberalitas, l misericordia: neq desumit harum virtutum magnitudo solũ a multiplicitate effectuum, verum etiã, et præcipuè ab excelleã eorundem: tanta ã ẽ excelleã Visionis Beatificę, ut paucis communicata commendet summè liberalitatem, et misericordiam Dei.

Unde pet, bonum infinitum posse exiguè communicare, dum paucis se communicat per visioẽ beatificam, quia etiam magnitudo communicaois præcipue sumit ab excelleã doni, quod communicat, ut pet in Unioẽ hypostatica, per quam uni soli humanitati communicat Verbum, nectm ẽ exigua communicaõ, l ñ decens bonum infinitum: neq.º ẽ dedecet

bonum infinitum paucis communicari per gloriam, paucosque ad eam liberaliter, et misericorditer eligi. Et quod arguitur evidenter retorquet in adversarios in parvulis electis ad gloriam independenter a meritis, qui paucissimi in tanta multitudine non electorum.

3º est: quod hinc plura sequuntur absurda. Primum: quod ex aspectione tantorum est contra Dei bonitatem, tot, nullis eorum demeritis praevisis, a beatitudine excludere, et tam paucos ad eam eligere. 2um: quod etiam est contra aequitatem, et iustitiam, nullis praevisis meritis, quosdam aeternae felicitati, infelicitati alios destinare. 3um: quod haec sententia extinguit studium propriae salutis, et zelum animarum: sic enim unusquisque potest secum ratiocinari. Ego autem ad meam operationem sum praedestinatus, vel non. Si primum, licet nullam ponam operationem, salvabor: praedestinatio enim Dei est infrustrabilis. Si 2um: quantumvis operer, non salvabor; nullus enim non praedestinatus, salvatur. Quod dilemma etiam probat, non esse curandum de aliorum salute; ideoque abiiciendum esse animarum zelum, qui in cura, et sollicitudine proximorum salutis consistit: ergo praedestinatio non est ante absolutam meritorum praevisionem.

Respondendo ante ad primum absurdum respondetur, Deum ante praevisionem absolutam meritorum, nullum ad gloriam positive exclusisse, dumtaxat negative, quatenus eum ad gloriam non elegit; et sic non esse contra Dei bonitatem tam paucos ad eam eligere, ut patet exemplo parvulorum. Ratio est; Dei bonitatem se ad extra communicare libere, absque ulla necessitate ad melius, vel optimum, quod extra Deum est. Ideoque posse pro libito pluribus, vel paucioribus, cum meritis, vel sine meritis aeternam felicitatem velle, vel nolle. — Ad 2um nego, Deum ante praevisa merita positive destinasse ullum aeternae infelicitati: si enim non destinavit multos aeternae felicitati, et non idem contra aequitatem, vel iustitiam: cum enim ex natura rei nullum beatitudinis ad aeternam beatitudinem, vel gloriam, nulli Deus iniurius est, si ante ad merita, his eam vellit, non vero illis.

Ad 3um respondetur, dilemma esse falacissimum; ideoque cum unusquisque ... rebit, concedendo ante, sum, vel, se esse praedestinatum, vel non praedestinatum; licet enim neutrum determinate sciat, ex praescientia obscuri, et Dei altum iam determinate est: est enim duplex contradictorium, ideoque ab utroque non potest verum fieri praevisio. Dato ergo, quod sit praedestinatus, negabit sequelam, scilicet, se salvandum, etiam si nullam operationem ponat: Et ratio est; se praedestinatum esse per merita, et per operationem; licet non sit praedestinatus propter merita, et propter operationem: ideoque repugnat, se esse praedestinatum, et adhuc non operari. Solutio constat ex dictis sectione 3ª praecedentis §º, ubi notabis. Dato autem, quod non sit praedestinatus, negabit consequentiam, scilicet, se non salvandum quantumvis operetur: repugnat enim, et quod impossibile, se operari operationem

infalibr connexam cum gla (quem opaois nomine hic intelligimus) et sic hic pdestinatus: nullus est n pdestinatus elicit opaoem infalibr connexam cum gla.

Unde pet, an nullo eet absistendum Zelum animarum. Rao e: plures ee pdestinatos p pdicaoem, et oraoes aliorum, Ecorum curam, et solicitudinem, qualibr fere oes pdestinati s: ut q° tali pdestinaoi cooperemur, oibus nobis incumbendum e aliorum saluti: nisi enim Deus pvidisset, nos tali saluti incubituros, eos n pdestinasset p nram pdicaoem, oraoem, curam, et solicitudinem.

Melius q° quilibet sibi pvidet sic devet ratiotinari. quicumq. pdestinatus e, et talis sit ante ad pvioem abstam bonam opaois, pdestinatus e p bonam opaoem, et dein ab illa: q° ut pdestinatus ego sim, mihi bene opandum e; alibr si bene n opor, pdestinatus nunquam; cum nullus n bene opans pdestinatus sit.

Dico: q°d pdestinatus adhuc ex supposioe pdestinaois pt glam amittere. 1°, q°a alias frustra diceret in oraoe Dominica: Adveniat regnum tuum; frustra, n ab alio petit, q°d amitti n pt. = 2°: q°a alias qui e vas eleois in glam n posset ppria iniquitate se vas contumeliae, et damnaois efficere D. Paulus ep. 1. ad Thimotheum Cap. 2. = 3°, q°a electo frustra diceret Apocalipsis 3°: tene, quod habes, ne alius accipiat coronam tuam. Reseret enim corona mea e in manu Dei, de qua nullus alius pt eam rapere, ideoq. de ea n sum solicitus. 4°: q°a alias pdestinatus n posset fieri reprobus, q°d e D. Paulus 1. ad Corinthios Cap. 9: Castigo corpus meum &c ne forte cum aliis pdicaverim, ipse reprobus eficiar.

Atqui si pdestinao eet ante abstam pvioem meritorum, pdestinatus ex supposioe pdestinaois n posset glam amittere: id est pt eam amittere p malam opaoem: p hanc a n pt amitti, q°d ante ad oem opaoem eam in se eminus het, qualibr het gla a pdestinato ex vi eleois antis pvioem abstam meritorum: q° pdestinao ad glam n e in Deo ante pvioem abstam meritorum.

R. distinguendo mares: Predestinatus &c pt glam amittere poa anti, cedo; poa coenti, nomares. Soluoem explicui q. 1. seoe 3. seluoe 1. unde pet ad 1um; n est frustra dicit pdestinatus: adveniat regnum tuum; cum poa anti possit illam amittere, et coenti n possit. = Ad 2um reo, qui e vas eleois posse ppria iniquitate poa anti se efficere vas damnaois, neq. aliud insinuat Paulus ibi relatus. Ad 3um ret, idn frustra dici pdestinato, neq. hunc apte responsurum, ti, ut ibi dic, reret, instaret enim contra eum: et corona tua sit in manu Dei, etiam poa anti in

manutenã, de quã aliq pt poã anti eã rapere: ideoq. de eã ptee solicitg.

Vnde pet ad 3um, qd dicitur: pdestinatg n pt fieri repbus poã coenti, Ido, poã anti, no. Quare merito Plg castigat corpg suũ, et in servitutẽ redigit, ne, cũ aliis pdicaverit, ipse repbg efficiat: cũ possit poã anti fieri repbg. Adde, oẽ pdestinatũ, volte intentiva ẽẽ tale, p meritã, lct n ppt merita: ideoq. debeẽ solicitũ de meritis, et bonis opibg; alis n pdestinatg, d repbg erit: oret g° pdestinatg, ab oĩ iniquitate se abstineat, castiguet corpg suũ; p hẽ em ẽ pdestinatg, et n indeps ab his.

Sectio Decima quarta.

Absolvitur q°. Icluoibg inferendis.

1a. Iclus: N so electio hoĩs ad glã, verũ etiã Angelorũ, fuit ante pvisa eorũ merita absté. Pbat: q° gla n so ñu hoĩs verũ etiã ñu Angelorum, het raoẽ finis; n ẽ restat finis aliq parlaris altior, ad quẽ Angeli possint a Deo destinari, pt ad Deũ immedie videndũ, et ut ẽ in se amandũ, in quibg stat glã, sive beatitudo: d qa gla het raoẽ finis ñu hoĩũ, hi eligunt ad glã, ante pvioẽ absta meritorũ: g° et Angli. Ifrat: q° hoẽs eligunt ad glã ante pvisa merita: g° et Angli; eadẽ ẽ ẽ utrorũq. rao.

2a. Iclus: N so electio ad glã, verũ etiã electio ad detminatum grũ glẽ, Vg ut quatuor, lct octo fuit ante pvioẽ absta meritorũ. Pbat: q° gla in quocũq. gñu Isideret, het raoẽ finis: sic ẽ gra in quocũq. gñu Isideret het raoẽ medii: calor in quocũq. gñu raoẽ caloris, et idẽ ẽ de reliquis qualitaibg; d q° gla het raoẽ finis, eleo ad illã ẽ ante pvioẽ absta meritorũ: g° cũ in detmino gñu heat raoẽ finis, electio ad detminatũ grũ erit ante pvioẽ absta meritorũ. Ifrat: q° electio ad 1ũ grũ glẽ fuit ante pvioẽ meritorũ: g° et ad quẽ cũq. aliũ detminatũ grũ: eadẽ ẽ rao cuiq. cuiq. altg detminati grg.

Ad Iu dices: q° gla in detminato gñu nil aliud ẽ, quã vissio Dei, et in Deo vissio meritorũ, p quẽ pventũ ẽ ad talẽ vissioẽ, sive grã glẽ; d repugnat, vioẽ meritorũ ẽẽ ante ad merita: ideo ẽ merita videnti, q° s, n vero ideo s, q° vident: g° repugnat, eleoẽ ad detminũ grũ glẽ ẽẽ ante pvioẽ absta meritorũ. Ifrat: ideo in nra sa scia Vissiois rẽ ea futurorũ, neq. illa pducit, q° eorũ vissio ẽ; d detmina gla etiã vissio

meritorum e: quo nec illarum ca, neque illam producit.

Rs. secsia mari, distinguendo minorem: repugnat, visionem esse in executione, cedo: in intentione, nego minorem. Sicut enim in executione merita precedunt visionem in genere quasi cae efficientis: ideo quod e visio, quia sunt merita, quae videt, et non e converso; sic in intentione in genere cae finalis visio precedit merita: ideo quod sunt merita, ut videant, et non e converso. Quod commune est omni cae finali, quae et si in executione supponat media, in executione tamen ad eadem presupponit. Ad confirmationem nego maiorem: non enim e de ratione visionis non antecedere obiectum. Verbum enim divinum precedit ex visione sui ipsius, et Spus Sancti; quae visio antecedit obiecta, quorum visio e. Alia e quod ratio, quare scientia visionis non sit ca futurorum, est, quia cum ratio inferat futura, si aliunde ut ca illa antecederet, esset suppositio ans, eorum evertens libertatem.

3.° Conclusio: Electio efficax bonorum predestinatorum ad gloriam fuit ante previsionem abitam peccati originalis. Probatur: quia merita, vel demerita bonorum, ut potentia a liberi creati in eodem spatio rationis cognoscunt a Deo: nec enim e ratio, cur unum pro alio, et in diversis signis cognoscant, donec ante ad previsionem abitam meritorum e bonorum electio ad gloriam: quo et ante previsionem peccati originalis, quod demeritum e liberum personale in Adamo, et originale in eius descendentibus. Confirmatur: quia ante merita, quae sunt media conducentia ad gloriam, fuit electio efficax ad hanc: quo et ante peccatum originale, quod e impedimentum ad gloriam.

4.° Conclusio: In predestinatione necesse e, ponere actus quosdam spectantes ad ordinem intentionis, alios ad ordinem executionis; ita ut obiecta, quae sunt priora in intentione, sint posteriora in executione. Conclusio explicatur: 1.°, intendit Deus gloriam predestinato: 2.°, eligit, ut medium ad illam gratiam habitualem coniunctam cum perseverantia finali. 3.°, eligit merita, quibus gratiam habitualem de congruo, vel de condigno mereatur: 4.°, eligit auxilia congrua, sive efficatia ad haec merita ponenda, quibus explicetur ordo intentionis.

Deinde ordine executionis 1.°, applicet suam omnipotentiam ad productionem auxiliorum congruentium, sive efficatium. 2.°, ad productionem meritorum. 3.°, ad productionem gratiae habitualis coniunctae cum perseverantia finali in gratia, quibus explicetur ordo executionis; in qua videre licet, ea esse posteriora, quae priora erant in intentione, et e converso ea esse priora, quae in alio ordine erant posteriora.

Deinde probatur, necesse esse in Divinis ponere actus spectantes ad duplicem istum ordinem, actus in quantum sunt, et ratione nostra distincti: ideo quod duplicem istum ordinem

raoe nra, et cuj fundamo inredisqui. Quia, que in creatis rr disqunt, fr, et raoe nra in Divinis disqunt: equivalea ej plurium rr distinctorum e fundamum distiois fralis; din creatis ordo inteois, et execuois, corumq. ag rr disqunt, ute cois Phylosoforum sa; unde manat ploquium: quod e pmum in inteoe e ultimum in execuoe: go duplex iste ordo, ag q. eius in Divinis disqunt.

Pbat: q pr pdestinaoem Deus intendit glam ut finem, et eligit gram ut medium; execuoi deniq. mandat gram, et glam; d ordo inteois nil aliud e, quam inteo, et eleo; ordo vero execuois e horum pduo, sive execuo: go in serie pdestinaois necesse e, ponere ordinem inteois, et execuois n rr distum: go fr. Aliud ej Dceptus fralis e, intendere glam; aliud eligere media gre, et aliud hec exequi. Que Drm obijci possunt soluta a §o. Vm ej.

Go Dcluo: hic ordines isti, eorumq. ag fr raoe nra disquanti, coeumq. distioe virtuali coi, et vulgari, que sufficit ad fundandam distioem raois, n tm disqunt distioe virtuali, aut Schotica, que sufficit ad verifanda de eodem subto prata alioqui Dria dictoria. Pbat: q huiusmi distio, ut sepe notavi, adeo difficilis e, ut admitti n debeat nisi qdo aliter mystria fidei cum raoe nali Dponi n possunt; ideo q. n e admittenda nisi inter essam Di, et psonas; inter prata naria, et Dtingea Dei, et inter ea, que vis coe narie cogit eam ponere; aliter ois Phylosoa, et Theologia invertit; dlet n admitat distio virtualis stricta Dponuntur optime mysteria fidei, et raonalis; hucq. ej cum sola distioe raois utramq. Dponimus: go ordines isti, eorumq. ag fr disqunt, et distioe virtuali coi sufficienti ad fundandam distioem raois.

Dra Drm dices Io: q unum, et oio indivisile tam rr, quam virtualiter, n pt ee prius, et posterius ru eiusdem; prius ej n e posterius, neq. posterius e prius; d inteo glie e prior meritis abste pviris, et execuo e ipsis posterior: go hi ag saltem virtualiter disqunt. Rndeo; q inteo glie e ag liberalitatis, et n Iustitie; execuo vero e ag Iustitie, et n liberalitatis; d repugnat, sine distioe virtuali eundem aum ee iustitie, et n iustitie; liberalitatis, et n liberalitatis: go inter hos ag intercedit distio virtualis.

3o; q volio, qua Deus vult glam Petro disquit virtualiter a volioe, qua vult glam Paulo; pt ej ee in Deo una volio sine alia, que separao ut

minimus probat distinctiones virtuales; dissimiliter executio gloriae ex iustitia potest separari ab intentione ex liberalitate, et esse 1.ª hac: Deus ex vi sua infinita potest eligere ad gloriam post absolutas prævisiones meritorum: ergo in eo intentio, et executio virtualiter distinguuntur.

Respondeo ad 1.um distinguendo maiorem: unum, et idem indivisibile non potest esse prius, et posterius vere, concedo: fictis, nego maiorem. Intentio, et gloria non est prior meritis vere, distincte fictis, neque executio est posterior vere, distincte fictis: cum quae inter se fictis distinguantur, inde est, non implicare, unam esse fictis priorem, et alteram fictis posteriorem meritis: unam fictis priorem, et alteram non fictis priorem: unam fictis posteriorem, et alteram fictis non posteriorem. = Ad 2.um distinguo maiorem: intentio est actus liberalitatis, et non iustitiae, sumpto lo non fictis, et præcisive, concedo; sumpto vere, et negative, nego maiorem: qua etiam ratione, illud, fictis, et præcisive executio non est actus liberalitatis, non vero vere, et negative; ideoque vere intentio est actus iustitiae, et executio liberalitatis: quia vere, et virtualiter idem actus.

Ad 3.um nego maiorem, cuius probationem distinguo: potest esse in Deo una volitio sine alia, loquendo de volitionibus, quae modo dantur in Deo, nego; loquendo de aliis possibilibus inter se, et absolutis, quemodo dantur virtualiter distinctis, concedo. Ideo quia volitio, qua Deus de facto vult gloriam Petro non potest separari vere a volitione, qua vult gloriam Paulo; deinde ipso quod una deficeret, altera quoque deficeret, quibus deficientibus potuisset Deus substituere alias virtualiter distinctas, qua vellet gloriam Petro, et non Paulo. Unde potest admitti, quod distinguitur similiter: executio gloriae ex iustitia potest separari loquendo de alia possibili, concedo: de ea, quae de facto datur, nego minorem. Possibilis ergo est electio ad gloriam post absolutas prævisiones meritorum, non per electionem, quae modo datur, sed per aliam virtualiter distinctam ab ea, quae absolute potuisset esse in Deo.

6.ª Conclusio: Prædestinatio est certa, et infrustrabilis. Probatur 1.º ex Ioanne c. 10. ubi Christus Dominus sub ovium Metaphora, de prædestinatis ait: Et non peribunt in æternum; et non rapiet eos quisquam de manu mea; dicit hoc esse eorum prædestinationem esse certam, infrustrabilemque; aliter prædestinatus aliquis in æternum periret, et raperet de manu Christi: ergo prædestinatio est certa, et infrustrabilis. Confirmatur: quia ex Aug.º; prædestinatio est præparatio gratiae, et beneficiorum, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur; dicit hoc esse prædestinationem esse certam, et infrustrabilem; aliter per eam non liberarentur certissime prædestinati: non enim potest quis certissime liberari per id, quod frustrabile, et incertum est: ergo prædestinatio est certa, et infrustrabilis.

Obiicies 1.º dicens: quia Paulus ait: Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, et electionem faciatis; dicit hoc electionem, sive prædestinationem non esse certam; frustra enim redderetur certum per aliud, quod ex se certum est: ergo prædestinatio non est certa. 2.º quia si

ꝓdestinao eēt certa, ꝓdestinatꝰ ñ posset fieri repbꝰ; nēq é certa ag, cuiꝰ obtū pt aliq̃ reſere; dꝓ destinatꝰ pt fieri repbꝰ, ut insinuat Plꝰ 1.ᵃ ad Corinthios, Cap.ᵒ 9: Nē cum aliis ꝓdicavero, ipse reprobus eficiar: qᵒ ꝓdestinao certa nō.

Rꝫ ad 1.ᵐ 9ceſſa maī, disquendo mīēj: boce, eleoeꝫ nēē certaꝫ indenꝫ antā coopaōē, 9do; denꝫ ab illā, no mīeꝫ. Diri sepius, certitudineꝫ eleōis desumē a sciā mediā ꝓsupponente coopaoēꝫ nraꝫ 9ditionē furaꝫ: ideó q. eleo ex se certa nē certitudine ꝑximā, quæ desumit a sciaꝫ et coopaōē nrā; dꝛo certitudine remota, quatenꝰ ꝑ se suppit sciaꝫ mediaꝫ ſr certaꝫ, infertq. infalliꝫ glaꝫ, et media ad illaꝫ. Raōē cuiꝰ ꝓsupposiōis, et illaōis si volueris dicere, eleoeꝫ ex se, et ab intrinco ſr certaꝫ, de voce ñ 9tendaꝫ: tuncq. textꝰ Pli sic explandꝰ é: Sattagite, ut per bona opera certaꝫ &c idé, ostendatis, eē manifestetis vocaoeꝫ vestraꝫ.

Ad 2.ᵐ disquo maīeꝫ: si ꝓdestinao &c ꝓdestinatꝰ ñ posset fieri repbꝰ, ꝑoā coenti, 9do: ꝑoā anti, no maīeꝫ. Quæ negao ꝑoꝫ coentis sufficit, ut ꝓdestinao sit certa; cuiꝫ caꝫ ꝑ se suppat: ꝑoaꝫ á só anteꝫ insinuat Plꝰ duꝫ insinuat, se posse fieri repbuꝫ. Soluoeꝫ sæpꝰ explicui, ideó qꝫ ei ultꝰ nil superaddo.=

Controversia 2.ᵃ

De causis ꝓdestinaois.

De causis inquam ñ physicis, et ꝑprie talibꝰ, d moralibꝰ, et imꝑprie causis agentꝰ: cuꝫ eñ ꝓdestinao sit ag liberꝫ Dei, et ab æterno existens in Deo cuꝫ eodeꝫ rr idenfatꝰ, repugnat ei ullaꝫ hēre caꝫ. Procedit qᵒ 9troversioꝫ de causis moralibꝰ, quaruꝫ na sita ē ineo, qᵈ aliciant Dᵐ volteꝫ ad ꝓdestinandꝫ, eaꝫq. tanquaꝫ obta ſralia quasi moveant ad ꝓdestinaoeꝫ.

Quæstio 1.ᵃ

An ex parte ꝓdestinati det ca totiꝰ propriæ prædestinationis?

Sectio 1.ᵃ

Præsupposita, et DDᵐ placita ꝓmittunt.

1.ᵐ ꝓsuppꝫ é, quæstioeꝫ ꝑcedere de cā morali meritoria: an sllꝫ ex pte ꝓdestinati dent merita, quibꝰ dignꝰ sit ꝓdestinari a Deo, ñ só ad glaꝫ, l graꝫ havitualeꝫ, d etiaꝫ ad queslbt truꝫ ꝓdestinaois, vgadtꝰ graꝫ auxilianteꝫ, et quoslbt alios trōs, ad quos destinatꝰ ad glaꝫ ꝓdestinat.

2um: ponitur praedestinationem praesenti quaestione complecti quadruplicem auxilium voliti. 1um, circa gloriam. 2um, circa perseverantiam in gratia. 3um, circa collationem gratiae habitualis. 4um, circa collationem gratiae actualis, sive auxiliorum, quibus indiget praedestinatus ut se disponat ad iustificationem, sive receptionem gratiae habitualis: quos actus pro propria nostra ratione controversia supponi, necesse est, partiri in quosdam pertinentes ad ordinem intentionis, alios ad ordinem executionis: qua ratione praedestinatio octo actus claudit: quatuor spectantes intentionis, quatuor ad ordinem executionis.

3um: fere omnia, quae in hac controversia tractantur, spectare tanquam ad propriam sedem ad materiam de merito: ubi ex professo disputatur de natura meriti, et eorum, quae sub meritum cadunt, vel cadere possunt; qualia sunt dona supernalia gratiae, et gloriae. Spectant insuper ad materiam de gratia actuali: ubi de eius necessitate in ordine ad actus salutares, et conducentes in vitam aeternam fuse agitur. Denique spectant ad materiam de Incarnatione: ubi ex professo discutiuntur merita Christi, quaeque dona nobis meruerit. Quare haec omnia levi calamo hic sunt perstringenda, ne verum, et quaestionum multitudine potius praedestinationis fundamentum, quam explicemus.

Duplex quaestio est Doctorum in hac materia placitum. 1um, eorum, qui affirmant, totius praedestinationis dari causam ex parte praedestinati, in qua conveniunt Doctores aliqui, ut Gabriel, S. Bonaventura, Alexander, et alii cum Hereticis Pelagianis, et Semipelagianis: differunt tamen ab his; quoniam hi ponunt causam totius praedestinationis in meritis solis viribus naturae elicitis a praedestinato; illi vero in meritis viribus gratiae ab eodem elicitis.

Nec dum tamen conveniunt Doctores Catholici in fundamento ponendi causam totius praedestinationis ex parte praedestinati. Gabriel enim id docet, quoniam censet, solam electionem ad gloriam esse praedestinationem: cumque hanc ponat post praevisionem obitam meritorum elicitorum viribus gratiae a praedestinato, censet ex parte eius dari causam totius praedestinationis. S. Bonaventura docet, solam electionem ad gratiam habitualem finalem esse praedestinationem: cumque hanc saltem de congruo mereatur praedestinatus per actus, quibus se ad iustificationem disponit, tenet consequenter ex parte praedestinati dari causam totius praedestinationis. Tandem Alexander licet electionem ad gratiam actualem, et auxilia ad actus salutares, quibus praedestinatus se disponit ad iustificationem, fateatur esse praedestinationem, adhuc sustinet, ex parte praedestinati dari causam totius praedestinationis; quod hanc ipsam poneret per actus dependentes ab ipsa gratia actuali, ab auxiliisque a quibus incipit iustificatio.

Nec minus est dissidium inter Pelagianos, et Semipelagianos ponentes

ex pte ꝓdestinati cam totiꝰ ꝓdestinaois in merita solis nrę viribꝰ elicita. Pelagiani eṇ ēē meritum ꝓdestinaois viribꝰ nrę tribuunt, affirmantes, nām scilam suf-ficere ad ꝯsequoem glę; At Semipelagiani, lct fateant̄ ꝓ vires grę ēē nās ad ꝯsequoem glę, et huiꝰ merita de ꝯdigno; ponunt tn̄ innā vires ad eam de ꝯgruo ꝓmerendam ꝑ aq impfectos, nempe ꝓ volloem, sive desiderium fidei, amoris Dei sup oīa, l glę; et id ꝑe de hora̧ loraoe, quibꝰ impetrarat ꝰ ꝯ impfecte merent ꝓdestinaoem ad gram, quā deinde merito de ꝯdigno ꝓdestinaoem ad glam merent.

Praeivit hereticis his Origenes: qui, ut collocaret ex pte ꝓdestinati cam totiꝰ ꝓdestinaois in errorem insanum ꝓlapsꝰ ē: fingit eṇ in mundi exordio, sive ante illud, aīas oēs vales fuisse creatas, et ꝓꝑ earum merita, l demerita in eo statu patranda, l ad glam fuisse ꝓdestinatas, l in ꝯ oīum destinatas.

Vm placitum in hac qe ē ꝯ vnantium ex pte ꝓdestinati ēē cam totiꝰ ꝓdestinaois, in quo etiam ꝯvenit mar ps Catholicorum cum Hereticis Manichęis, et Priscilianistis, necn̄ cum Lutheranis, et Calvinistis, et alijs nri temporis; differunt tn̄ ab his: quoniam hi nullam opaoem liberam in ꝓdestinato cognunt, ꝑ quam, tanquam ꝓ meritum possit ēē ca totiꝰ, l ptis ꝓdestinaois. Catholici vero agnoscunt plaures opaoes liberas viribꝰ grę elicitas, ꝑ quas, tanquam ꝓ merita sit ca ꝓdestinatꝰ et si n totiꝰ, ptis tn̄ alicuiꝰ ꝓdestinaois.

Divident tn̄ valde in asignanda ca ꝓdestinaois pte, cuiꝰ ex pte ꝓdestinati n̄ dat ca: lct eṇ fere oēs hi ꝯveniant in eo, qd talis ca n̄ det ꝓdestinaois, ꝑ ut hęc dicit voluntam ꝯferendi 1m auxilium grę, a quo incipit iustificatio; differunt tn̄ in eo, qd mar eorum ps ponens ꝓdestinaoem ad glam ante ꝓvisoem absitam meritorum, qualiṭ et nos illam ponimꝰ, nat huiꝰ mōi voltis dari cam, necn̄ oīum voluntatum ꝓdestinantium, quę spectant ad ordinem intentois. Alij vero n̄ agnoscentes ꝓdestinaoem ad glam post merita absite ꝓvisa et nullo mō ante, voltis ꝓdestinantis ad glam, affirmant, dari iam ex pte ꝓdestinati, nant q. oem ꝓdestinaoem gratiosam, et liberam circa glam, cuiꝰ n̄ sit circa merita scientia ex pte ꝓdestinati.

Circa cam vero ꝓdestinaois ꝑ ut ꝓdestinaoē circa pseverantiam in gra, circa infusioem grę habitualis, et auxiliorum ad bene opandum ingros unꝰ quisq. dis currit coent ad eam quę in mā de merito docet, circa hos ꝓdestinaois effꝰ: qui eṇ nant, aliquos eorum cadere sub meritum, nant etiam, ꝓdestinaois

ad eos dari eam: qui ã affirant, aliquos eorum cadere sub meritum, etiam affirant, pdestinaois ad eos dari eam. Cuius rao est: meritum in tantum est tale tu alicuius pmy, in quantum est movens voltm pmiantis ad collaom pmy; dum movens voltm est ca moralis ag, ad quem movet: g° pdestinaois dat ca expte pdestinati, cuius effs cadit sub meritum eius pdestinati; non vero eius, cuius effs non cadit sub meritum eiusdem. 57.

Nec minus insup est dividum inter Manicheos, et Prisciliansitas, ex una pte, et Lutheranos, Calvinistasq. ex alia. Licet enim omnes conveniant in nanda ca totius pdestinaois expte pdestinati ob defum libertatis ad meritum, quo posset pdestinaoem causare; dissident tn in eo, quod primi defum libertatis reducunt in nale cuiusq. temperamium, et hoc in Astrorum, eorumq. posiois vim; quare fatali necessitate unusquisq. opat, quod opat. Secundi vero defum libertatis reducunt ad decretum efficax Dei, quod oia creata absq. ulla indiferentia, et summa necessitate secum rapit.

Sectio Secunda.

Pelagianorum, Semipelagianorum, et origenis errores prescribuntur.

1°. Conclusio: Prędestinatus non est ca totius suę pdestinaois pmerita de condigno viribus nę elicita. Conclusio est defide, quatenus in ea supponit, glam, vitamq ęternam, sive Dei visionem non cadere sub meritum de condigno viribus nalibus elicitum; et in hoc sensu definita est contra Pelagianos à Concilijs Milevitano, Cartaginensi, Tridentino, et alijs; necnon et à Summis Pontificibus Inocentio, Celestino, et alijs: et ut verita Catholica ppugnata à Sanctis Patribus Hyeronimo, Augustino, Prospero, Hilario, et alijs.

Pbat Iº: quia ad merita nalia, sive viribus nalibus elicita licet pdestinatus ex se vires sufficientes, ut ex terminis notum est; dum ad merita vitę ęternę, eiusq. pdestinaoem non licet pdestinatus ex se vires sufficientes, dicente Paulo 2ª ad Corinthios, Cap. 3º: Non quod sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est: g° pdestinatus non est ca totius pdestinaois pmerita viribus nę ellicita; alias sufficiens eet ad merendum vitam ęternam, eiusq. pdestinaoem.

Confirmat: quia pdestinao, eiusq. effs gratis, dicente Paulo ad Romanos Cap. 6: Gratia autem Dei vita ęterna; dum si caderet sub merita viribus nę elicita à pdestinato, gratia non eet; deberet enim talibus opibus, quod est contra Conceptum gratię, ut arguit Paulus ad Romanos Cap. 11: Si autem gratia, iam non ex operibus; alioquin gratia iam non est gratia: g° pdestinao, eiusque effs non cadunt sub merita pdestinati viribus nę elicita.

Pbat 2º: quia prædestinatio Christi Domini est exemplar omnium prædestinationum, et ipse Christus caput omnium prædestinatorum, ut habetur ad Romanos cap. 8: Quos præscivit, et prædestinavit, conformes fieri imaginis filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus; de Christus ad filiationem Dei prædestinatus est, quin per merita viribus naturæ fuerit causa totius prædestinationis, vel filiationis Dei: nulla enim merita naturalia præcesserunt unionem hypostaticam, per quam constituit hujusmodi filiatio: ergo neque prædestinatus est causa suæ prædestinationis per merita naturalia, sive viribus naturæ elicita.

2ª Conclusio: Prædestinatus non est causa totius suæ prædestinationis, quatenus viribus naturæ elicit actus imperfecti desiderii, orationum, et sic de aliis, quibus de congruo, et imperfecte mereatur gratiam, vel ad eam se disponat, qua deinceps gloriam, et prædestinationem ad eam de condigno mereatur. Conclusio est de fide, quatenus supponit, non posse prædestinatum elicere actum viribus naturæ, qui adhuc imperfecte sit meritorius gratiæ, vel gloriæ; definita quippe est a Conciliis Arausicano 2º, præsertim Canone 6º, et a Tridentino sessione 6. Canone 3: et ut veritas Catholica defendit a Sanctis Patribus, præsertim a Divo Augustino, et Divo Prospero.

Pbat eisdem fundamentis ac præcedens conclusio. 1º; quia minimum opus circa gloriam, gratiam, prædestinationemque ad utramque est earum cogitatio; hæc enim nihil est earundem desiderio, oratione, et similibus; de ad earum cogitationem insufficiens est prædestinatus, ut constat ex Paulo supra relato: Non quod simus sufficientes cogitare etc. 2º, quia Christus Dominus caput omnium prædestinatorum, exemplarque nostræ prædestinationis, prædestinatus fuit ad filiationem Dei, nullo præcedente merito naturali sive orationis, sive desiderii ex parte ipsius: tum quia per hoc intelligitur in Christo Domino unio Hypostatica; tum etiam quia 1º fundamento diceret, talia merita præcessisse: ergo et nos prædestinamur saltem ad primam gratiam, nullo in nobis præcedente merito, adhuc imperfecto, et de congruo talis prædestinationis.

Pbat 3º conclusio evertendo fundamentum hæreticorum: quia ideo merita naturalia dent esse causam prædestinationis, ne alioquin Deus prædestinans alios, alios non prædestinans, nullis eorum præcedentibus meritis, vel demeritis, esset acceptor personarum, et injustus; de talis non esset, quamtumvis prædestinaret, vel non prædestinaret nullis præcedentibus meritis, vel demeritis, ut patet in prædestinatione parvulorum; quorum alios prædestinat ad gratiam, et gloriam, alios non prædestinat, nullis eorum præcedentibus meritis, vel demeritis: ergo nullo modo merita naturalia sunt causa prædestinationis.

Dicunt Semipelagiani: merita conditionate prævisa esse causam parvulorum quo-

runda; pdestinaois; et demerita conditionē pvissa aliorum ēē cam, quare hi n̄ pdestinent: pdestinant illos, qui si viverent, bene oparent; et n̄ pdestinant, qui si viverent, male operarent. = P. D. est V: q. Deus nulli confert gla, neq. a glā excludit propter ea, quæ faceret, d propter ea, quæ abite fecit, dicente Plo 2.o ad Corinthios Cap. 5: Stabimus ante tribunal xpti, ut referat unusquisq. pria ea, quæ in corpore gessit, sive bonum, sive malum; d quæ quisq. faceret conditione, n̄ gessit abite, d gereret: g.o merita conditionē futura n̄ s ca pdestinaois.

2.o 3 est V: q. pleri, quorum demerita conditiona Deus cognovit, pdestinat: idem apte indicat Sapis C. 4: Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius; aut ne fictio deciperet aiam illius; innuit enim, iustos aliquos morte preoccupari, ne diutius viventes, peccent, et n̄ salvent, quorum pecca conditionē futura n̄ obstant, eorum pdestinaoi: g.o merita, l demerita conditionē futura n̄ s ca pdestinaois, l n̄ pdestinaois.

Nec propterea Deus acceptatore psonarum, aut iniustus: sic enim iniustus, et acceptator psonarum est, qui bona n̄ sua, et ad quæ alii hent ius, inter eos n̄ dividit p. pportionem meritorum uniuscuiusq, d D.o tales pportiones. Deus a Dominus est oium bonorum, ad quæ nos pdestinat, gratiaq. et gla s bona illius, ad quæ nos nullum hemus ius, nisi ipse contulerit: ideoq. citra iniuriam, et acceptaoem psonarum pt pro libito pdestinare hos, et alios n̄. Quod explicuit Plus ad Romanos Cap. 9. explo figuli potentis ex eadem massa quædam vasa fingere in honorem, quædam in contumeliam.

3.o Conclo: Predestinatus n̄ ē ca totius suæ pdestinaois p merita, quæ aia illius elicuit priusquam corpori infunderet. Conclo, quatenus supponit, aias n̄ creari prius quam corporibus uniant; ē de fide, et definit in Concilio Lateranensi sub Innocentio 3.o, et in Bracharensi, necnon et in Clementina unica de Summa Trinitate, et ut talis propugnat ab Hyeronimo, Augustino, et aliis Patribus.

Pbat V: q. licet pole sit, eo, q. contradicoem n̄ implicet, aias creari priusquam corporibus uniant; imo ante mundi visibilis creaoem, et ab eterno; nullum tn̄, levissimum extat vestigium talis creaois ante quam corporibus uniant: n̄ enim aias immediate, et in se ipsis cognimus, d sō p opaoes, et in opaoibus; Atqui nullas animarum opaoes cognimus priusquam corporibus uniant; cognimus a dum V. uniant; tunc enim incipiunt movere eorum corpora, vegetare &c: g.o p opaoes aiarum, earum viribus nalibus elicitas, n̄ possunt ēē ca pdestinaois earum.

Dices, hac vita functo, nullas aiæ illius opaoes cognimus, et tn̄ conservat extra corpus: g.o illius creat ante unioem ad corpus, etsi p tunc nullam illius opaoem cognoscamus. = P. D. est:

q^a aiaȝ eē immortaleȝ docet fides: raonalis suadet deducta ab eiꝰ independeā inopando amā; actandeȝ ples aparioes fide digni ideȝ testant; dnil horuȝ stat pcreaōe aiꝰ ante unioeȝ adcpꝰ: fides eȝ oppuȝ docet: nulla raonalis id suadet: nec ullꝰ erit, cui aia ante unioeȝ adcpꝰ aparuerit: gº male sumit arguteȝ a similitudine ꝯservaois aiꝰ post destruoeȝ unionis adcpꝰ, ad creaoeȝ aiꝰ ante unioeȝ adcpꝰ.

Pbat vº eisdeȝ fundamis, quibꝰ 1ª, et 2ª ꝯcluoeȝ pbabimꝰ. Quia, si opibꝰ nalibꝰ elicitis ab aiā ante unioeȝ adcpꝰ essemꝰ caȝ nrę pdestinaois, ā nobis essemꝰ sufficientes ad merendaȝ glaȝ, qd repugnat Plo dicenti: Non quod simꝰ sufficientes &c. Gla nēet graȝ, ꝯª illud: Gratia vitā ęterna. N mereremur vitaȝ ęternaȝ ppt ea, quę gessimꝰ in cpore, d extra cpꝰ, ꝯª illud: Stabimꝰ ante tribunal xpti &c. Nil pdesset [redacted] rapi antequaȝ malitia mutaret intellȝ nrȝ, siunꝰ quisq. pdestinatꝰ ppt ea, que bene opata ē aia illiꝰ ante quaȝ uniret cpori, ꝯª illud: Raptꝰ ē &c: gº opaoes elicitę ab aiā ante illiꝰ unioeȝ adcpꝰ, n̄ s ca pdestinaois illiꝰ.

Sectio Tertia.

Herethicoruȝ fundama evertunt, et enervant.

1ª ē: qª nisi Dꝰ pdestinaois initiuȝ sumeret ā meritis nalibꝰ pdestinati, n̄ servaret iustitiaȝ in pdestinando; consq. nēet in tali aū iustꝰ, d iniustꝰ; iniustꝰ eȝ ē, qui ex iustitiā n̄ opat; d repugnat, Deuȝ eē iniustuȝ: gº et pdestinaois nēe caȝ merita nalia. = ꝯfrat: qª adultꝰ n̄ pdestinat, nisi dentȝ ab eiꝰ libero arbitrio; dsó circa merita nalia ꝯet liberuȝ arbitriuȝ; supnalia eȝ dependent ab auxio [redacted] supnali, qd nē in eiꝰ potestāe, nec semp ꝯcedit aDeo: gº Dꝰ pdestinat adultuȝ ppt merita nalia, et hęc s ca pdestinaois illiꝰ.

Rꝭ, Deuȝ in tali aū pdestinaois n̄ serbare iustitiaȝ, d misericordiaȝ, consq. ineo nēe iustuȝ, d misericordeȝ: n̄ vero ineo eē iniustuȝ; n̄ eȝ ē iniustꝰ, qui ex iustitiā n̄ opat, d qui ꝯª eaȝ opat: utpet ineo, qui liberalitȝ donat, hic eȝ iniustꝰ nē, qª ꝯª iustitiaȝ n̄ opat. = Ad ꝯfraoeȝ ꝯcessā mariȝ nomiꝛeȝ. Ꝯet eȝ supnalia n̄ sint in potestate liberi arbitrii s. auxio supnali Dei; cuȝ eotm̄ s in eiꝰ potestāe, et Ꝯet hoc ꝯtinuo n̄ ꝯferat Dꝰ, ꝯfert tm̄ opportune, qd sufficit, ut arbitriuȝ sit liberuȝ in ordine ad supnalia.

2ª ē: qª oraoē, et desiderio purenali, possumꝰ aDeo graȝ, et glaȝ obtinere, lnꝰ. Si 1ª: gº p merita purenalia possumꝰ eē caȝ nrę pdestinaois. Si 2ª: gº frustra tali desiderio, et oraoē tendimꝰ ingraȝ, et glaȝ. = ꝯfrat: qª n̄ viribꝰ na-

libus non possumus gratiam, et gloriam consequi: ergo frustra exortationibus allicimur ad ea opera, quae sunt digna vitae aeternae: frustra enim allicimur ad ea, quae non sunt in nostra potestate.

Respondeo, oratione, et desiderio pure naturali, non posse nos a Deo gratiam, et gloriam consequi, nihilominus tamen non frustra tendere nos in vitam aeternam. Primo, quia dum eis serio incumbimus, peccata, et alia impedimus, quae cum sint impedimenta gratiae, et gloriae; utriusque obstaculum per huiusmodi opera naturalia removemus. Secundo: quia licet huiusmodi opera naturalia non sint ullo modo merita, nec dispositiones ad gratiam, et gloriam, de misericordia Dei pie credendum est, non deesse sic petentibus, orantibus, et desiderantibus, conferendo eis auxilia supernalia, quibus meritorie tendant in gratiam, et gloriam.

Ad confirmationem, nos etiam; tum propter duplicem rationem iam insinuatam: tum quia cum promptus sit Deus ad cooperandum per auxilia supernalia, quae nulli inopportunate negat, cuicumque volenti elicere opera supernalia, ad supernalia opera, quae digna sunt vitae aeternae allicimur, et invitamur exortationibus.

Tertio: quia Matthaei Cap. 25. dicitur de homine Rege (quem ibi Deum intelligit,) dedisse servis suis (idest, hominibus,) talenta, (idest, dona gratiae) unicuique secundum propriam virtutem; hoc est, secundum merita naturae viribus elicita: virtus enim supernalis non est propria virtus hominis: ergo auxilia supernalia gratiae, ad eaque praedestinatio cadunt sub merita naturalia, hocque sunt causa praedestinationis. Confirmatur: quia ignorantia est quid naturale; dicitur haec conducit ad praedestinationem, dicente Paulo 1o ad Thimotheum Cap. 1o: Misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate mea. Ubi ignorantiam reddit per causam miserationis, quae praedestinatio est: ergo et merita naturalia possunt esse causa praedestinationis: maxime enim extimationis sunt opera naturalia, quam ignorantia.

Respondendo ante, quantum ad illam partem; unicuique secundum propriam virtutem, hoc est, secundum merita naturae viribus elicita; non enim ea est recta expositio, dicitur haec: unicuique secundum propriam virtutem, idest, secundum virtutes resultantes inde ex libero arbitrio, et gratia: haec enim semel collata homini est propria illius virtus, cum possit ea uti, ut voluerit, eamque abiicere, quo amplius non requiritur, ut sit propria hominis virtus.

Ad confirmationem concessa maiori, distinguo minorem: haec conducit ad praedestinationem per modum conditionis diminuentis demeritum praedestinationis, concedo; per modum meriti, vel dispositionis ad praedestinationem, nego minorem; qui peccat, meretur reprobationem; qui minus peccat sive ratione ignorantiae, sive alterius circumstantiae, minus meretur reprobationem; qui peccat, demeretur praedestinationem; qui minus peccat, minus sane demeretur: non tamen propterea vel meretur praedestinationem, vel ad eam se disponit, dicitur tantum esse minus ineptus ad eam. Plus quia misericordiam est consecutus ratione ignorantiae, non quia haec fuit meritum misericordiae, dicitur quia diminuens peccatum Pauli occasionem dedit Deo facilius miserendi, et hac ratione praedestinandi. =

Sectio Quarta.

Exponitur axioma: facienti quod est in se, Deus non denegat gratiam

Quidam hæretici eorum fundamentum ponunt: quia facienti, quod est in se, Deus non denegat gratiam; dum homo bene operatur viribus naturalibus, nimirum, dolorem peccatorum eliciendo, et propositum non peccandi deinceps, facit, quod est in se; tum quia vires naturales sunt in ipso; tum quia vires supernaturales non sunt in ipso, nisi quando Deus vult eas gratis concedere, nec semper, et ubique eas confert: quod opera naturalia sunt merita saltem congrua, vel dispositiones ad gratiam, et consequenter ad prædestinationem.

Axioma hoc in varios diversimode intelligendi modos distrahitur a Catholicis. Primo enim aliqui dixerunt, opera viribus naturæ elicita, licet non sint merita de congruo, vel de condigno gratiæ, esse tamen dispositionem ad illam; ideoque posse hominem viribus naturæ se disponere ad justificationem; dum in præparatione prima egent; alioquin sapiunt Semipelagianismum. Stant que contra eos, ea, quæ conclusione 2a contra Semipelagianos adduximus.

Secundo, alii docent; facienti, quod est in se viribus gratiæ, quam Deus opportune omnibus largitur, Deum non denegare tum gratiam habitualem, tum actualem conferendo uberiora, et uberiora auxilia, usque ad perseverantiam finalem in gratia. Quæ interpretatio verissima est, et longe absens ab errore Pelagianorum, et Semipelagianorum. Concessa quoque prima eorum majori, distinguo minorem: dum homo bene operatur et facit, quod est in se viribus naturæ, concedo: viribus gratiæ, nego minorem. Nego deinde vires gratiæ supernaturales non esse in homine; licet enim non semper Deus eas conferat, confert tamen eas ubi, et quando oportet, quod sufficit, ut verum sit absolute, facienti quod est in se, Deum non denegare gratiam: et insuper vires naturales esse insufficientes ad gratiam, et prædestinationem causandam.

Tertio, alii docent, facienti quod est in se viribus naturæ, Deum non denegare gratiam; non quia opera naturalia sint ullo modo merita, vel dispositiones ad gratiam, sed quia dum homo quantum est in se viribus naturæ operatur, pro tali operatione impedit peccatum actuale, quod obex est gratiæ; quo obice, vel impedimento licet remoto Deus misericorditer confert gratiam, sive auxilia supernaturalia quibus homo potest deinceps promereri ulteriorem gratiam, et gloriam. Quæ doctrina etiam sana est: nullam enim rationem meriti, vel dispositionis concedit viribus naturæ in ordine ad prædestinationem, dicit rationem removentis prohibitum. Pro qua doctrina notatur communiter; quia operans quantum est ex se viribus naturæ non meretur, vel se disponit ad gratiam, vel prædestinationem, sed tantum removet harum impedimenta.

Quod si roges, unde nam stet, sic impedientibus obices peccati, Deum misericorditer per gratiam auxiliantem, et prædestinationem? Respondeo, id videtur constare, ex infinita Dei miseri-

cordiã; quę eum ꝑdestinet ad glam ples innumeros, et gravissimis peccãis impeditos, præ- 60.
credit, horum etiam misereri, eosq. ad gram ꝑdestinare. Rx 2°, id constare ex valore in-
finito meritorum xpti; quę cum applicent sceleratissimis hoībg, ut ad gram ꝑdestinent, ve-
risimilę, etiam applicari facientibg qd ē inse ad evitanda pecca.

4° docent alij, facienti qd ē inse viribg nę, Deum n̄ denegare gram; n qa opa viribg nę elicita, quantumvis optima sint merita de condigno, de congruo, l dispones ad gram; sd qa voluit Deg, qui etiam 1.° eis confert gram, qd ei placet, eis ꝑmissis, glam infalibr conferre, et ad eam ꝑdestinare. Quemadmodum ad ꝑsentiam ablutionis nalis, et plaorum nominorum, quibg conficit sacrum Baptismi, quę oia s nalia, infalibr confert gram parvulis, et ad gram, et glam eos ꝑdestinat.

Mqùte dicendi aliquibg semipelagianus videtur: eo, qd contra Augustinus, et PP, nō solū auferant a libero arbitrio viribg grę destituto in ordine ad ꝑdestinaoem, ac meritum, et disposionem, verum etiam ad initium, oem, ocasionemq. et minimam conducentiam: pterea modus iste dicendi ponit in libero arbitrio 1.° gra, initium, ocassio, et conducentia ad ꝑdestinaoem: ergo modus iste ut semipelagianus reijciendus.

Nilominus tn adhuc n̄ videtur semipelagianus. Licet enim verum sit, reijci a Patribg, initium, ocasionem, et minimam conducentiam per vires nales in ordine ad ꝑdestinaoem, intelligi possunt, de initio, et sic de alijs, se habente per modum disposiois meriti, quantumvis minimi; n̄ vero de initio, ocasione, et conducentia aliter se habentibg. Est enim recepta Patrum, et Theologorum sna, peccatum ipsum, sive Adami, sive posterorum adhuc conduxisse ad ꝑdestinaoem xpti, fuisseq. illig ocasionem, ut Adamo n peccante, xptg n ꝑdestinaretur, sive n venisset. Imo repugnat universalibr, Deum ꝑdestinare ullum ad pœnitentiam nisi ocasione sumpta a peccato: sicut ergo huiusmodi pecca conducunt ad Pœnitentiam, eiusq. ꝑdestinaoem, possunt, opa nalia ad gram, et glam, ꝑdestinaoemq. ad eas conducere.

Quodsi roges, unde nam constet, Deum facienti, qd ē inse viribg nę n̄ denegare gram? Rx, constare 1° ex sincera illa volte, qua vult, oes hoes salvos fieri. 2°; ex nimia xpti qua hoes charitate, qua pro oibg mortuus ē. 3°; ex eo, qd Deus adhuc rebelibg, et ablucantibg ut Plo, et Matheo, gram n̄ denegaverit: temere qd ꝑsumit, eam denegaturum facienti quantum viribg nę pt.

5°, docuit P. Molina, facienti, qd ē inse viribg nę Deum n̄ denegare gram, n qa prius viribg nę operetur, et deinde Deus conferat gram ad aa supnales; sd qa Deus per sciam mediam cognoscens, hoem in his circunstantijs opaturum aum nalem, ꝑvenit eum auxilio sup-

nali, sive grã, quã elicit aũ supnales meritorius grę, et pdestinaois.

Mg iste discurrendi immunis ẽ ab oĩ sapore Pelagianismi, l Semi-pelagianismi, q nullas raões meriti, sive disposiois moralis in ordine ad grãs, et pdestinaões tribuit ãibq nalibq, et 9ditioné furis, dũ raões ocaois, quã pvisã Deg gratis 9fert grãs. = Displicet tñ ppr duo: Vm, q a h̄c eñẽ explicao, dmutao axiomatis: P.o explicaões eõ dictas, illi, qui faceret h̄ic, et nunc viribq nẽ q d ẽ inse, Deg ñ denegat grãs; d axioma theologicũ ñ 9ditioné, d absté affrat, facienti 9ũ idé, illi, qui absté fecit, q d insẽ, Deg ñ denegat grãs; q h̄c ẽñ explicaoẽ, dmutao axiomatis: mutat eñ ppoiões, et p abstã substituit 9ditionãs.

Vm pp eã displicet: q 9nectere opibq nalibq grãs raõe Divini Decri lẽ tutũ, et alienũ ab Heresi Pelagij, et Semipelagianorũ, lñ? S.i Vm: q frustrá recurrit ad opa 9ditioné fura, cũ axioma absté loquat, possitq. tuté intelligi de opibq nalibq absté existentibq. S.i 2m: q etiã sapit heresiũ, 9nectẽ grãs opibq nalibq 9ditioné furis; utraq. eñ ẽ nalia, et h̄c minoris momenti, quã illa.

Adde, Semipelagianos in duobq eqũẽ errasse. Vm, in eo, q d opibq nalibq absté existentibq, sive ut meritis, sive ut disposioibq grãs 9nectebant mõ suprá explato. 2m in eo, q d eisdẽ 9ditioné furis grãs eodẽ mõ annectebant, errorq. iste turpior erat priore: q si quomodolbt annectẽ grãs opibq nalibq absté existentibq sapit Vm Semipelagianorũ errorẽ, ut fatet P. Molina in litteris ad Patrẽ Ferdinandũ de Padilla, eandẽ grãs annectẽ opibq nalibq 9ditioné furis sapit 2m, et turpiorẽ errorẽ.

6o, Paẽ Ripalda docet, eõ hoẽ antequã eliciat quãlbt opaoẽ bonã nalẽ pveniri a Deo, et auxilijs nalibq, et supnalibq, quibq triplicitẽ pt se gerere. Vo, eliciendo aũ puré nalẽ vi auxiliorũ naliũ, et supnaliũ, qui aq lbt nalis, meritũ pt ẽẽ grę, q elicit a grã. 2o: eliciendo aũ puré supnalẽ vi eorundẽ auxiliorũ, qui pculdubio meritũ pt ẽẽ grę. 3o; (et ita res se h̄et de facto) sililẽ eliciendo aũ nalẽ vi auxiliorũ naliũ, et supnalẽ vi supnaliũ. Quo mõ dolbt q se gerat ho opat quantũ pt viribq nẽ, 9 Deg ñ denegat grãs ulteriorẽ inductu opaoẽ, quę tunc pcedunt a grã: quo 9cedit ã Semipelagianis tribuentibq nẽ indeñ a grã vĩ merendi grãs, et pdestinaoẽ.

Mg iste explandi tutg ẽ, et sup alios ingeniosg: in eo tñ pla occurrunt difficilia. Vm, assidua illa auxiliorũ supnaliũ pventio, dũ ho quãlbt aũ nalẽ honer-

tuŋ elicit, quæ videt superflua, nē dicaŋ incredibile. 2um, virtus illa auxiliorum naliuŋ ad producendos actus supnales, quæ 1o fundamentum concedit: cum auxilia supnalia sufficientis virtutis sint ad actus supnales. 3um, inseparabilis coniunctio auxiliorum naliuŋ cum supnalibus, quæ etiam videt superflua, et 2o contra doctorum potius supponentium, quam probantium, elici actus nales 1o supnalibus, et converso.

4um, difficile videt, esse posse, elici aut solo nales, l solo supnales, l utrumque simul, nales, et supnales, ab hoc ad utrumque concurrente, et de facto potius elici utrumque quam eorum alterutrum; cum sic operans nihil sentiat hæc discernat, nesciatque quonam modo ex his operet, nominus ac amans actu amoris A, nescit, an eo, l amore B, amet: quo sicut ratione indifferentis circa individuationem actuum, relinquitur horum determinatio quantum ad individuationem voluntatis, nec determinate asserimus, voluntatem amare per amorem A, sic dicendum esse, voluntatem concurrentem auxiliis nalibus, et supnalibus quandoque elicere actus nales, quandoque supnales, quandoque utrumque prout Deus illas determinaverit.

Mitto alios explandi modos, qui minoris momenti, facileque ad prædictos reducunt, circa quos hæc animadverto. 1um dicendi modus omnino reiiciendus; sapit enim Pelagianismum, dat quoque manus huic hæresi, quæ solo contendit, qualecumque meritum, l dispositionem in operibus nalibus, quæ in ea prædestinationis, ne Deus dum prædestinat, sit personarum acceptator.

2us modus verissimus est, et tutissimus, adeo tamen placens, ut vix credi licet, in eo tamen accipi ab eius defensoribus: cum planissimum sit, operanti viribus nalibus gratiæ, et supnalis, non denegari gratiam, verum etiam posse conferri: cum non denegare denotet collationem gratiæ omnino gratuitam, et absque condignitate, l congruitate operis, tum gratiæ.

3us defenditur modus ab Eximio Doctore et cum eo a pluribus Recentioribus, ideo quod securissimus est; parum tamen differt a 1o, l nihil: concedit enim gratiam viribus nalibus immediate, l mediate, quatenus removent obicem peccati, dummodo vires nales non habeant vim ad dispositionem, l meritum gratiæ, incredibile prorsus videntur esse: [redacted] semper enim opera nalia habent per modum alicuius conditionis physicæ in ordine ad gratiam, ad cuius præsentiam dr, illam conferre, non aliter ac confert illam ad præsentiam albedinis.

4us modus prebet innumeros Doctores Scholasticos, nimirum Magistrum Albertum, Altisiodorensem, Argentinam, Divum Thomam 1. 4. de Veritate, a. 10. ubi adeo apte loquitur, ut nulli Thomistæ cum habeant, quod dicant, dicant, alibi mutasse sententiam, ita Lorcam, Canum, Pinnotum, Lessium de auxiliis apendice ad Cap. 10. ubi affirmat, marum partem

theologorum per quadringentos annos, et amplius huic adhessisse oppinioni.

5, et 6 magis subjacent difficultatibus iam insinuatis: ideo q. 3, et 4 videntur esse proferendi; mediam enim tenent viam inter heresim semipelagianorum rationem meriti, dispositioni vel tribuentes operibus pure naturalibus, et inter extremum undequaque illi oppositum, nam eisdem omnem conducentiam in vitam eternam, conferendo illis conducentiam per modum occasionis potius, l movendi Deum prebens, qui ante previsa, Deus misereri eius, eique confert gratiam.

Sectio Quinta.

Authores Catholici ponentes ex parte predestinati causam totius predestinationis breviter refellunt.

1ª conclusio: Predestinatus non est causa totius sue predestinationis, eo, quod predestinatio solum sit electio ad gloriam. Sic communiter authores contra Gabrielem. Probatur: quia predestinatio non solum respicit ut obiectum gloriam, de etiam gratiam: ut diximus controversia 1ª q. 1ª sectione 2. conclusione 5ª; de predestinatio ut sic respicit gratiam tam actualem, quam habitualem, nullam habet causam ex parte predestinati: ante primam enim gratiam actualem nullum datur meritum ex parte predestinati, quod tale possit esse primum gratie, et predestinationis ad ipsam: solum dantur opera naturalia, que vidimus, non posse esse merita, neque causam predestinationis: ergo ex parte predestinati datur causa totius predestinationis.

Confirmatur: quia predestinatio essentialiter concepta consistit in voluntate absoluta, et efficaci conferendi gloriam, a qua, ut a radice oriuntur aliqui reliqui predestinationes complentes, ut supra dictum est; de huiusmodi voluntas non est causa predestinatus: fuit enim in Deo ante absolutam meritorum previsionem: ergo ex parte predestinati non datur causa etc.

2ª conclusio: Predestinatus non est causa totius sue predestinationis eo, quod predestinatio solum sit electio ad gratiam finaliter perseverantem. Sic communiter authores contra Sanctum Bonaventuram, et alios. Probatur: quia illa, a qua predestinatio incipit, et in qua essentialiter consistit, est voluntas efficax conferendi gloriam, ut diximus supra; de huius nulla precedit causa ex parte predestinati; est enim ante absolutam previsionem omnium meritorum ipsius, ut supra diximus: ergo nulla ratione ex parte predestinati etc.

Confirmatur: quia non solum electio ad gratiam finaliter perseverantem, verum etiam electio ad auxilia, quibus quis disponitur ad iustificationem, finalemque perseverantiam in ea, est predestinatio; de huius electionis nulla precedit causa ex parte predestinati: ante enim ad eam solum precedunt operationes naturales, quas vidimus, non esse causam predestinationis: ergo ex parte predestinati etc. Probatur maior: quia causa electio ut coniungitur cum voluntate efficaci conferendi gloriam, integrat unam predestinationem: una enim est voluntas finis, altera vero mediorum, que sunt propter finem: ubi enim est unum propter aliud, ex Philosophorum, ibi est unum tantum: ergo non solum electio ad gratiam finaliter

Ad 2.um dices: quia non praedestinatus vel potest salvari, vel non potest salvari? Si non potest salvari: ergo non libere, damnatio salvatur, quod falsissimum est. Si vero potest salvari: ergo in potestate illius est ponere causam totius suae praedestinationis; si enim potest salvari, libere hoc potest, quod intelligi nequit 1.o eo, quod possit causare, vel causare suam praedestinationem, quae causa est totius suae salutis.

Confirmatur: quia voluntas illa, quae communis est praedestinato, et reprobo non potest esse praedestinatio; aliter reprobus esset praedestinatus; de electione ad auxilia, quibus quis disponitur ad iustificationem, imo et electio ad primam gratiam iustificantem est communis praedestinato, et reprobo, plures enim reprobi disponuntur ad iustificationem, et de facto iustificantur, ut patet in reprobis, qui aliquando fuerunt iusti: ergo electio ad auxilia, et gratiam non est praedestinatio.

Respondeo, non praedestinatum posse salvari potentia antecedente, et non posse salvari impotentia consequenti; sicut enim praedestinatio praesupponit suam conditionem liberae operationis bonae, ratione cuius impotentia consequenti praedestinatus non potest damnari, licet possit potentia antecedenti; similiter non praedestinatio, sive ut ita dicam, omissio praedestinationis supponit suam conditionem malae operationis, ratione cuius non praedestinatus impotentia consequenti non potest salvari, licet possit potentia antecedenti. Et non concedam; licet enim libere possit salvari, quia potentia antecedenti potest salvari, non tamen potest esse causa totius suae praedestinationis: cum enim circa illum nulla sit praedestinatio, non potest esse causa illius, quod non est, neque praedestinatio, quae non potest esse causa salutis eiusdem; tum quia talis praedestinatio non est; tum etiam quia eius salus neque est, neque erit.

Ad confirmationem concessa maiori, distinguo minorem: electio ad auxilia &c. usque, concedo; ut coniuncta cum voluntate efficaci conferendi gloriam, nego minorem; sic enim non est communis praedestinato, et reprobo, de propria praedestinati: nullus enim reprobus disponitur ad iustificationem, neque de facto iustificatur dispositione, et iustificatione ortis ab electione coniuncta cum voluntate efficaci gloriae, et cum ea unam integranti.

3.a Conclusio: Praedestinatus non est causa totius suae praedestinationis eo, quod actus salutares, quibus disponitur ad iustificationem sint merita Dei gratiae, et auxiliorum, a quibus procedunt. Sic communiter Theologi contra Alexandrum. Probatur: quia ut fert commune Theologorum axioma desumptum ex Aug.o Lib. de gratia, et libero arbitrio: Principium meriti non cadit sub meritum; quae ita adeo verae, ut nec de potentia absoluta posse cadere sub meritum fert communis sententia; de Dei gratia, et auxilia, quibus praedestinatus [redacted] disponitur ad iustificationem, sunt principia actuum salutarium ab eis de procedentium, ut ex se patet, et adversarii fatentur: ergo praedestinatus non est causa totius suae praedestinationis &c.

Confirmatur Dei ex Tridentino sessione 6.a Cap. 5. ubi declarat, exordium iustificationis in adultis desumendum esse a gratia Dei praeveniente, seu vocatione. Qua, inquit, nullis

corum existentibus meritis vocant; dsi merita subsequentia vocaoy, sive 1ª gra, eent illiq ca; aliquibus corum existentibus meritis vocarent, slt, existentibus meritis subsequentibus: qº 1ª gra n cadit sub meritis, neq. pdestinatg eo, qd illas mereat, e catotigsus pdestinaoi.

Ifrat 2º: q merita, ut sint cas grae debent videri abste existentia paliqua diffra temporis; alit n ut merita, dp mus finis, laliomo causabunt; deo ipso, qd pcedant 1ª gra dent illas suppere existentes: nil cs pcedit nisi ab existente, ut existens e: gº n s illi qca; nullaeq caid causat, qd ias existens supp it; ut minimus cs frustra, et superflua e eiq calitas. Adebis uberiq in Tactu de Merito; hgc a hic atig sse, sufficiat.

Ad 1º dices 1: qa 1ª gra causat merita pmus cas efficientis; merita vero causant gras in ge cas moralis; dint cas morales, et phycas n repugnat mutua calitas, ut pet in mediis phicé causantibus finis, et vicisss causatis moralit a fine: qº merita subsequentia gras possunt ee cas morales illiq. = 2º, q a pt Rex 9ferre militi equus, et arma, in pmius meritorum a milite, equo, et armis patrandorum; dtunc prius meriti cadit sub meritus: qº equq cs, et arma s prius meritorum militis, custm cadant sub ea merita: qº 1ª gra pt cadere sub meritus ab ea pcedens.

3º; qa id, qd subsequens e ptee meritus rei antis, ut pet in gra allata hoibus antecedentibus xtus, quibus datae gra intuitu meritorum xti venturi: qº et opa subsequentia 1ª gras, possunt ee illiq merita. 4º: qa sepe hoes locant fundamus, vineas 1g ppt fructq inde pcessuros; d vinea het raoes mercedis, et quasi pmii; fructq vero raoes ptii, et meriti, et tm locao e prior fructibus: qº id, qd postig e ptee meritus prioris.

Hec argunta, ut ex ipsis tris eorum pet, pbant, n so de poa absta, verus etias de poa ordinaria, prius meriti posse cadere sub meritus; qd adverto ppt eos ADD, qui eis utunt t ad pbandus, de poa absta prius meriti posse cadere sub meritus, n vero de poa ordinaria.

Rx ad 1m 9cessa mari, disquendo mires: Int cas morales Ð s qdo hec causat ut existens, no; qdo alit, 9do mires: finis cs causat n ut existens, dut existat; meritus vero qº existens, et ut existat: ideo q. semel suppo existente, nil restat, qd in illo causet eiq prius.

Ad 2m nomares; so cs pt Rex ea 9ferre militi intendendo merita pmus finis, merita in qua n quibus mereat equus, et arma, que ias supponunt militi collata, d ulterio ra pmias l novas, et firmiores collaoes eorundem, si oio absta n fuerint 1 collata. = Ad 3m disquo ans: id, qd subsequens e Ð subsequentia temporis, 9do: subsequentia ne, et causalitatis, no ans. Merita a pti Ð 9ri subsequant tempore gras hoium antecedentium xtum

ntm illas subsequunt na, et causalitae: ideo q. possunt illius ee ca meritoria.

Ad 4um dico quo marg: saepe hoies locant fundamy [illegible] moventibus fructibus ad casu locaoy p muy finis, ido: moventibus p muy pty, aut meritis, nomary. Qui locat vineay p muy finis, intendit fructus inde pcessuros; n p muy pty, aut meritis: q merituy; et pty fr n movent, nisi ut existea: fructus q n existunt, nisi ex itentcias locaoe vines, ideoq. n possunt mereri eas; alit daret exay rei rays existenti, q superfluit.

Quare no mirg. In hoc eg tu vinea, eiqq. locao n hent raoy pmy, l merce dis, draoy medy inordine ad pceptioy fructuy, qui n hent raoy pty, et meritis, dro maxiali, hendo si ro raoy finis i sequibilis p vines locaoy. De hu expresso disputat inma de Merito, ubi quaerit, an, et quomo 1a gra possit cadere sub merituy. Deinde inma de Incarnaoe, ubi 1o vertit, an Xtus Dominus potuerit mereri unioy hypostaticay p merita subsequentia ipsay unioy.

Sectio Sexta.

Exponit, qua raoe pdestinatus sit ca pdestinaois, l n sit eius causa. [illegible]

1a Iclusio: pdestinatuy n ee cay totius sue pdestinaois n pvenit ex eo, q in pdestinato n sit liberuy arbitriuy, p q possit elicere opaoes liberas, et salutares, p quas possit mereri pdestinaoy. Icluo e de fide io hereticos relatos scoe 1o §. Vuy placituy. Pbat: q in potestate hois e, iverte se ad bonuy, l ad maluy p ut ipse placuerit, ex illud Ecclesiastici Cap. 15: Apposuit tibi ignem, et aquam, ad quod volueris porrige manum tuam. Ante hoy vita, et mors, bonuy, et maluy, quod placuerit ei, dabit illi; d hoc e, in hoc ee liberuy arbitriuy: e eg ee in hoc poay ad utrumq. cum potestate se ad utruy lbt determinandi, quo amplius nil requiritur ad liberuy arbitriuy: q ab huius defu n pvenit, hoy n ee cay totius sue pdestinaois.

Ifrat ex Iciliis Senonensi, Arausicano, et aliis, in hoc liberuy arbitriuy definientibus, d. pserty ex Tridentino ses. 6. Canone 5: Si quis liberuy hois arbitriuy post Ade peccatuy amissuy, et extinctuy ee dixerit &c Anathema sit: q defectus liberi arbitrii, n pbivet, pdestinatuy n ee cay totius sue pdestinaois. Hec adeo certa, ut n liceat plus in eis immorari.

2a Iclusio: Praedestinatuy n ee cay totius sue pdestinaois pvenit ex pluribus capitibus. 1o, q pdestinao via interius claudit electioy ad glay, electioy ad gray iustificantey, et ad gray auxiliantey, qua hoy sept ad iustificaoy disponere, et se de facto disponit; doiy p dic tory pdestinatus n e ca: Tez serbias inpdeo ante pvioy abrtay

meritorum eiusdem, ut supra dictum est: ergo ex hoc capite praedestinatus non est causa totius suae praedestinationis.

Unum caput est, quia via executionis praedestinatio incipit a voluntate Dei conferente auxilium gratiae, quo praedestinatus se disponit ad iustificationem; dicti huius non est causa praedestinatus: est enim prius principium illius meriti; cum tamen prius meriti non cadat sub meritum: ergo ex hoc etiam 2º capite praedestinatus non est causa totius suae praedestinationis. Quod si praedestinatio incipiat a voluntate Dei volente creare substantiam ipsius praedestinati: cum praedestinatus antequam existat, nil possit operari, potiori titulo, ex hoc etiam capite non erit causa totius suae praedestinationis.

3º concluo: Et si praedestinatus non sit causa totius suae praedestinationis, ut constat ex dictis, cum hoc tamen stat, esse causam magnae partis suae praedestinationis. Probatur: quia voluntas executiva a Deo conferendi gloriam est praedestinatio; licet quia constituit unam voluntatem cum voluntate intentiva gloriae, licet quia illam integrat, et complet; dicti huius voluntatis est causa praedestinatus; est enim in Deo post praevisionem absolutam meritorum, et propter merita, ut probabimus controversia 1ª quaestione 3. sectione 2ª. Et insuper quaestione quaestione 4. sectione 11: ergo huius partis praedestinationis est causa praedestinatus.

Deinde, praedestinatus est causa suae praedestinationis, quatenus haec versatur circa augmentum gratiae habitualis: hanc enim de condigno meretur praedestinatus, ut fatentur theologi cum Tridentino sessione 6. canone 6: ergo et meretur praedestinationem ad tale augmentum. Deinde praedestinatus est causa suae praedestinationis, quatenus haec est circa iustificationem, ad quam per poenitentiam se disponit, ut docet idem Tridentinum; quae quidem est meritum de congruo eiusdem iustificationis, ut communiter docent theologi: ergo praedestinatus est causa praedestinationis ut terminatae ad iustificationem.

Circa praedestinationem autem ut versatur circa perseverantiam in gratia, sunt qui asserunt, praedestinatum esse illius causam, quatenus de congruo meretur perseverantiam in gratia per assiduam, et piam eius orationem, qualis est ea, quae habetur in oratione Dominica, dum dicimus: <u>Sed libera nos a malo</u>. Sic Granado, et alii, habetque fundamentum magnum in Augustino: ergo hac etiam ratione praedestinatus est causa suae praedestinationis. Quoniam communiter theologi negant, donum perseverantiae cadere sub meritum, ex praecipue quod traditur a Sancto Thoma, licet posset illi demereri de condigno, nihilominus propter auctoritatem tanti Patris, et quia haec difficultas eget accuratiori examine spectante ad tractatum de merito, modo quantum ad hanc partem praedestinationis, nil statuo circa causalitatem praedestinati in praedestinationem.

Sectio Septima.

Infertur ex dictis, quae ratione praedestinatio sit, licet non sit in potestate praedestinati.

Cum praedestinatio sit actus liber Dei, non potest praedestinatio esse in potestate praedestinati, nisi

quatenus hic pag moralis bonos pt illius ee ca meritoria, conditio, locassio; ideoq. ex dictis de causalitate praedestinati in praedestinaone, facile colligitur, quia raoe hoc esse sit in potestate praedestinati.

1.o Concluo: Praedestinao 1.a ordinem intentionis ab intentione efficaci glae usq. ad electionem vel vocaonem, lausbilis, a quo incipit eius iustificao, ne in potestate praedestinati est; quia praedestinao 1.a istam raoem e ante abstam expam, et priorem cuius lbtam bonam praedestinati, ut sepe a nobis dictum e; deo ipso, hac raoe praedestinao ne in potestate praedestinati: nullus est habet in sua potestate id, quod ante ad suam opaoem iam supponit absolute existens: quo praedestinao 1.a praedicta raoe ne in potestate praedestinati.

Obiicies dices 1.o: quia 1.a praedestinaoe nemo pt salvari, alius non praedestinatus posset salvari; deo ipso praedestinao debet ee in potestate praedestinati; alius praedestinatus libere n salvaret: nemo est libere se habet quoad id, quod ne in eius potestate: quo praedestinao e in potestate praedestinati. = 2.o, quia praedestinao 1.a praedicta raoe, supponit suam mediam, ab ea q. dependet, ut supra a nobis dictum e; dicta media e in potestate praedestinati: propterea est sepe diximus, nec supponere omnino antem, neq. tollere libertatem: quo praedestinao e in potestate praedestinati.

Rx ad 1.m distinguendo maiorem: 1.a praedestinaoe nemo pt salvari, pota coenti, concedo; pota anti, nego maiorem. Sine praedestinaoe est hec n praedestinatus, quod quod ex ptecam, et ag 1.e requirit, ut salvet, lect ex ptecag 2.e non habeat opaoem, raoe cuius salvet. Non praedestinatus quo pota anti pt salvari; lect impota coenti non posset, ut explicui supra seoe 5.a concluoe 2.a

Ad 2.m concedo maiorem, et minorem, et distinguo cons: praedestinao e in potestate praedestinati negative, concedo: positive, nego cons. Hoc e, non praedestinaret Deus praedestinatum, nisi haberet suam mediam, quae e in potestate praedestinati, a qua scientia sumit praedestinao infalibilitatem, et certitudinem, ex qua adhuc posita hac scientia, prout libet, praedestinat, lect n praedestinat: nec adhuc ex pte praedestinati apparet aliquid absolute existens, quod tanquam meritum, l occasio videat a Deo, raoe cuius praedestinet: ideoq. praedestinao n e in potestate positive praedestinati: Videantur dicta Doctrov.e 1.o q.e 5. seoe 5. in responsioe ad 1.am confraoem 2.e argumenti.

2.o Concluo: Praedestinao 1.a ordinem exequoonis, quatenus versat quoad 1.am gram, quae prima e opaonem salutariam, per quam praedestinatus ad iustificaoem disponit, lect simpliciter n sit in potestate praedestinati, aliquo modo tamen e in eius potestate. Probat quantum

ad 1am partem. Quia id, quod antecedit omnem operationem liberam subiecti, non est in potestate subiecti; sed saepe 1a gratia infunditur ante omnem liberam operationem subiecti, liberam inquam conducentem ad collationem talis gratiae, ut cum Deus eam confert peccatoribus, nihil de ea cogitantibus, Deus enim liberaliter eam confert, quibus vult, quando vult, et ubi vult: ergo talis gratia non est simpliciter in potestate praedestinati: ergo nec praedestinatio ad illam: sed est aliquo modo in potestate eius, quatenus ponere eorum obiecta est in potestate eius per modum meriti, conditionis, talis.

Probatur quoad 2am partem: quia illud aliquo modo est in potestate alicuius, quod licet simpliciter, et undequaque non sit in potestate illius, est tamen in eius potestate ponere conditionem, ad quam infallibiliter sequatur; sed in potestate cuiusque est ponere conditionem, ad quam infallibiliter sequatur 1a gratia; est enim in eius potestate facere, quod in se est, viribus naturae, quod si id faciat Deus illi infallibiliter conferet gratiam modo explicato sectione [?]: ergo huiusmodi gratia est in potestate praedestinati, et consequenter praedestinatio ut ad eam terminatur.

Confirmatur: quia id aliquo modo est in subiecti potestate, cuius obicem ponere, vel non ponere est in eiusdem potestate; sed ponere, vel non ponere obicem 1ae gratiae, est in potestate praedestinati: obex enim talis gratiae est peccatum, quod ponere, vel non ponere est in potestate praedestinati; aliter non libere, consequenter non peccaret, quod est impossibile: quod enim liberum est, peccatum non est: ergo 1a gratia, et praedestinatio quoad ipsam aliquo modo est in potestate praedestinati.

3a Conclusio: Praedestinatio secundum ordinem executionis, ut versatur circa iustificationem per gratiam habitualem, est in potestate praedestinati. Probatur: quia huiusmodi praedestinatio omnem concipit Deus propter dispositionem liberam habitualem ab hoc: iustificamur enim, ut ait Tridentinum Sess. 6. cap. 7: <u>Per voluntariam susceptionem gratiae, et donorum</u>; sed haec dispositio ut potens libera est in potestate praedestinati: ergo praedestinatio secundum istam rationem est in potestate praedestinati. Idem dicendum de praedestinatione, prout respicit gloriam, et augmentum gratiae, et gloriae: cum enim huiusmodi praedestinatio sit propter merita, eaque absolute praevisa ut saepe dictum est, cum merita sint in potestate praedestinati, in eiusdem potestate haec quoque praedestinatio est.

Sed dices: quia praedestinatio, eiusque effectus sunt specialissimum beneficium Dei praedestinato; sed quod est in potestate alicuius non est specialissimum beneficium Dei eidem: Patrem enim videre, loqui non est speciale beneficium Dei Patri, dum utrumque est in eius potestate: ergo praedestinatio non est in potestate praedestinati.

Respondeo distinguendo maiorem: praedestinatio secundum ordinem intentionis, concedo; secundum ordinem executionis, nego maiorem. Licet enim quod Deus efficaciter intendit gloriam Petro ut coronam sit specialissimum beneficium quoad Petrum; quod tamen in ordine executionis, praevisis meritis, illam conferat, non est beneficium

dsolus deviti ex iustitia, l quasi iustitia; et idem est de collatione reliquorum effectuum 65.
prędestinationis, uno excepto, nimirum 1.° gratia, quam licet Deus aliquando conferat posita prævisione
operum naturalium, adhuc tamen collatio est gratiosa, ratione improportionis operum naturalium cum gratia, et au-
xiliis supernalibus.

Questio Secunda.

An, et quomodo Christus Dominus sit causa totius prędestinationis prędestinatorum?

Sectio Prima.

Prenotationes, et Doctorum sententię.

1.° Supponendum est; quęstionem non esse de causa efficienti physica, aut materiali
prędestinationis: cum enim hęc sint actus divinus, qui Deus est, totius causa, quę verè talis sit, qualis est
physica efficiens incapax est: sicut et malis, quę non exercet, nisi circa effectus imperfectionibus
admixtos, et cum dependentia a causa efficienti: sed quo procedit quęstio, de causa, quę verè talis non est, qua-
lis meritoria, quę moralis efficiens dicitur.

Dixi, sed procedere de causa morali efficiente: quoniam de causa finali, et ex-
emplari, quę inter veras causas non numerant, directionis enim inter causas morales extra controver-
siam est, Christum Dominum esse causam finalem, et exemplarem totius prędestinationis prędestinatorum. Quod
expressit Apostolus ad Romanos cap. 8: <u>Nam quos præscivit, et prędestinavit, confor-
mes fieri imaginis filij sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus.</u> Ubi illa <u>con-
formes fieri</u>, indicat, prędestinationem omnium esse ad similitudinem prędestinationis Christi, quod idem est,
ac prędestinationem huius esse causam exemplarem prędestinationis aliorum. Illa autem, <u>ut sit primogenitus</u>,
denotat, eorumdem prędestinationis esse causam finalem Dominum Christum, eorumque in cum finem prędestinari,
nimirum, ut sint plures fratres, quorum Christus sit primogenitus.

2.° Supponendum est: Prędestinationem posse dupliciter considerari. 1.° absolutè,
ut sic, dilectio est, quâ Deus vult bonum gratię, et glorię prędestinato. 2.° respectivè, et ut electio, sic,
quatenus ita per eam vult Deus bonum prędestinato, ut idem non velit non prędestinato. <u>Quod non vel-
lit</u>, dupliciter potest intelligi: 1.° ita ut Deus positivè nolit bonum gratię, et glorię his, quos non prędes-
tinat. 2.° præcisivè, et quasi omissivè, ita ut Deus bonum, quod vult prędestinato positivè,
non per positivam nolitionem, sed per suspensionem volitionis, vel præcisionem ab ea, non vellit ei, quem non prędestinet.—

3.° est: Christum Dominum dupliciter potuisse se gerere erga homines. 1.° offerendo sua
merita, eorum satisfactionem, et impetrationem usq. ad [redacted] mortem, et passionem pro salute eorum
bonum universaliter. Quo pacto se gessisse mihi indubitatum est; innuitque propter innume-
ra Scripturę testimonia, in illo symboli articulo: <u>Qui propter nos homines, et propter nostram salutem
descendit de cęlis. Crucifixus etiam pro nobis</u> &c. Quem articulum, cum omni fide Dei, nullo

excepto, crederet eam ant, pro eius dubio pro omnibus Christianis Christus sua merita obtulit, et pro omnium salute passus, et mortuus est.

Accedit Alexandri Septimi definitio circa diversas Jansenii propositiones, ubi de quinta ait: Quintam; Semipelagianorum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fudisse, falsam, temerariam, et scandalosam esse: et intellectam eo sensu, ut Christus pro salute duntaxat praedestinatorum mortuus sit, impiam, blasfemam, contumeliosam, Divinae pietati derogantem, et haereticam declaramus, et ut tales damnamus. Ubi apte definit, Christum pro omnibus sive praedestinatis, sive non praedestinatis, sua merita obtulisse passionis, et mortis.

Aliter, et vero modo potuit Christus regere hominem, scilicet, non solo pro omnibus sua merita universaliter offerendo, verum etiam specialiter pro aliquibus in particulari, scilicet, pro praedestinatis, ea efficaciter offerendo. Quo vero modo si Christus Dominus regerat quoad praedestinatos, amor eius circa praedestinatos non solo habebit rationem dilectionis, de etiam electionis; sic enim eos diligit, qualiter reliquos homines non diligit, quod proprium est electionis. Imo et erit ea praedestinationis eorum non solo quae haec dilectio est, verum etiam quae electio est: cum in ea hypothesi non solo Deus praedestinatis conferat glorificationem propter merita Christi, verum etiam potius eidem, quam reprobi conferret, propter eadem merita praedestinatis specialiter a Christo aplicata.

1a quaestio sanat, Christum Dominum esse causam totius praedestinatorum praedestinationis. Sic Castrus, et alii, nantes esse causam praedestinationis et terminatam ad gratiam. = 2a sententia distinguit inter praedestinationem ut dilectio est, et eandem ut electio est: sive inter praedestinationem abstractam, et comparativam, docet quod, Christum esse causam totius praedestinationis abstractae, et ut dilectio est, non vero praedestinationis comparativae, et ut electio est. Sic eximius noster Doctor. et alii.

3a sententia, quae est P. Vazquez, et aliorum, affirmat, Dominum Christum esse causam totius praedestinationis abstractae, in quo convenit cum 2a sententia; loquendo vero de praedestinatione comparativa distinguit duplicem ordinem praedestinatorum, alium, eorum, qui tempore fuerunt priores Christo Domino; et horum affirmat, esse causam praedestinationis adhuc comparativae. Aliorum, eorum, qui tempore fuerunt priores Christo Domino, quorum praedestinationis comparativae negat, esse causam Christum Dominum. = 4a sententia, totius praedestinationis tam abstractae, quam comparativae, affirmat, Christum Dominum esse causam. Ita P. Herice, et alii, quibus favent RR. Doctores, qui intactam fere relinquerunt difficultatem.

Sectio Secunda.

Christus Dominus est causa totius praedestinatorum praedestinationis.

Probatur primo: quia Christus Dominus pro sua merita est causa moralis omnium effectuum

prædestinaõis: sic ẽ hẽt ad Ephesios Cap. 1º: Benedictus Deus, et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in cœlestibus in Christo. Quasi dicat: omnes benedictiones spirituales, et cœlestes, quales sunt oẽs effus supernales prædestinaõis ẽe propter merita Christi; et hoc ẽe, Christum ẽe cam totius prædestinaõis: cam moralis ẽ ag voltis, quicunq. mova ad illum: ergo Christus Dominus ẽ ca totius prædestinatorum prædestinaõis.

Cfirmatur ex Tridentino ses.ne 6. Canone 6. ubi ait: Christus Jesus tanquam caput in membra, et tanquam vitis in palmites, in ipsos iustificatos virtutem iugiter influit; sed caput in membra non quouis, l alio modo virtutem influit, et vitis non quouis, l alio fructu, sed pro oĩbus virtutem influit in palmites: ergo Christus non quouis, l alio effus prædestinaõis virtutem influit in prædestinatos, sed pro oĩbus, eorumq. oĩum cae, et eorum totius prædestinaõis.

Probatur 2º: quia perfectio unionis hypostaticæ tanta ẽ, ut exigat in subto, in quo ẽ, oẽs perfectiones possibiles, nisi ea convincatur repugnare, l revelaõe Dei constet, eas abẽe a tali subto; hac ẽ raõe plenitudo scie, gratiæ, et sic de aliis ponitur in humanitate Christi Domini; sed Christum ẽe cam totius prædestinatorum prædestinaõis ẽ perfectio, quæ non convincitur repugnare in Christo Domino, neq. constat, eas abẽe ab eo Dei revelaõe; imo eas adẽe innuunt innumera Scripturæ testimonia: ergo Christus Dominus ẽ ca totius prædestinaõis.

Cfirmatur: quia Sacramenta sunt cae oĩum effectuum prædestinaõis; cant ẽ gratias habituales immediate, mediate vero glam, ut fatentur oẽs Catholici; sed eas causant in virtute meritorum Christi Domini, utq. eorum instrumenta, ut docet Tridentinum ses.ne 6. Can.ne 6: ergo Christus Dominus ẽ ca oĩum effectuum prædestinaõis. Quæ cfirmaõ licet non hẽat vim in adultis, qui per propria ag disponunt ad iustificaõem medio Sacro Baptismi, hent ẽ gras auxiliares ad tales ag independentes a Sacro; vim tamen hẽt in parvulis, quorum oĩs gra, ex quo ad annos discretionis perveniunt, initium sumit a virtute Baptismi: semel ã concessa a Christo Domino causalitate oĩs prædestinaõis eorum, qui in parvitate baptizant, nulla ẽ differentia in eo concedenda dum eorum, qui baptizant in adulta ætate.

Ad 2.m dices 1º: quia prædestinaõ ẽ gratiosa, et liberalis: ergo saltem 1us eius effus, qualis ẽ 1a gra, debet ẽe gratis, et liberaliter collatus: ergo saltem non propter merita Christi Domini: repugnat ẽ ẽe effum liberalitatis id, quod undequaq. et de 1º ad ultimum ẽ ex meritis, et propter merita.

Cfirmatur: quia prædestinaõ Christi ẽ exemplar prædestinaõis reliquorum; sed prædestinaõ Christi non fuit propter merita Christi: principium ẽ meriti non cadit sub meritum: ergo nec reliquorum prædestinaõ ẽ propter merita Christi.

Respondeo distinguendo ans: prædestinaõ, ẽ gratiosa, et liberalis gra, et liberalitate Christi

tu ꝓdestinatorum, ꝯdo: gr̃a, ꝫ liberalitate Dei tu xp̃ti Dñi; noani. Licet illi nullis eo- rum ꝓcedentibus meritis, saltem adultam gratiam ꝓdestinent: ideo q. ꝓdestinao sit illis gratiosa; at eadem ꝯparatam cum xp̃to Dño; ꝫ eius meritis, tu huius n̄e gratiosa. Ad ꝯfraom disquomarem: ꝓdestinao xp̃ti ē exemplar ꝗ equivocum, ꝯdo: univocum, nomarem; hoc, exemplar ē, cui n̄ oīo illi ē ꝓdestinao reliquorum, dīo in aliquibus, quorum unum ē, ꝓdestinaom oium adultam gram ēē s.ᵈ eorum meritis, sicut ꝓdestinao xp̃ti ad uniom hypostaticam, quæ ē ꝓ gra tu illius, fuit s.ᵈ eius meritis: in multis aliis similitudinem h̄ent.

Dices Vᵒ: q. ꝰ Patres Veteris testamenti, ꝓ certum ē, a quibus xp̃tus duxit originem, saltem de ꝯgruo meruerunt Incarnaom, ꝯv ē ex parte xp̃ti Dñi, ut melior sentit Theologia in mā de Incarnaoe; videt q. ꝯstare ex illo Isaiæ: Rorate Cœli desuper, ꝫ nubes pluant iustum; aperiat terra, ꝫ germinet Salvatorem: ubi enim ꝓ petunt Incarnaom, cuius tempus abreviatum ad eorum ꝓces, ꝯstat ex Daniele. ꝯ. quæ ꝓces, ꝫ merita eius erant ꝓdestinaois eorundem; d. horum meritorum, ꝫ ꝓdestinaois illis retentis, prium, sive ca n̄e xp̃tus Dñs; alit prium meriti caderet sub meritum: g. xp̃tus n̄e ca totius ꝓdestinaois oium ꝓdestinatorum.

Argutum hoc male torquet Theologorum ingenia, quorum solu- ꝫ nec referre, nec refellere vacat, quibus admaꝫ de Incarnaoe omissis. Rn. ꝯcessa marem disquendo mirem: horum meritorum ꝗ n̄e ca xp̃tus, ut dependens ab eis, eius q. posterior, ꝯdo; ut ab eis independens, eius q. prium, nomirem. Xp̃tus g. ᵒDñs in 1ᵒ suæ, ꝫ aliquibus instantibus subsequentibus dependet a Bᵃ Virgine, ꝫ in ea ab eisdem pgenitoribus, ea raoe, qua veri filii dependent a suis parentibus, qua raoe, ꝫ fuit illis posterior, ꝫ nihil illis meruit. At deinceps toto temporis decursu a solo Deo dependet, ab eoq. solo ꝯservat, quemadmodum, ꝫ reliqui filii a solo Deo dependent, ꝫ ab eo solo ꝯservant.

Hac g.ᵒ raoe, qua xp̃tus independens ē a suis pgenitoribus, ꝫ illis n̄e posterior, meruit illis, q.ᵈ q.ᵈ illis meruit, imo ꝫ ipsi Deiparæ meruit gram Maternitatis, fuit q. illis prior. Unde pet, prium meriti n̄ cadere sub meritum: q.ᵃ xp̃tus ut independens a suis pgenitoribus, prium ē meriti, quo ipsi meruerunt de ꝯgruo Incarnaom, ꝯv ē ex parte xp̃ti Dñi; n̄ em meruerunt eam ut sic independentem, ꝫ ipsis priorem, dut ab eis indentem, ꝫ ipsis posteriorem.

Neq. obstat, cum ēē Theologorum sat ad 1ᵐ instanti suæ ēē, xp̃tum meruisse q.ᵈ q.ᵈ decursu temporis meruit. Tum q.ᵃ Alexander, Bonaventura, Durandus, ꝫ Alvarez cum aliis id nant: tum q.ᵃ doctrina de universali merito xp̃ti in 1ᵒ suæ ēē in-

telligendae, decorumque merito, quibus non repugnat cadere sub meritum, qualia non sunt ea, quae iam praesupponunt ex parte ea, pro parte ut prima meritorum, uti unio hypostatica, et gratiae illae, per quas tum progenitores Christi, tum alii Sancti meruerunt subitam Incarnationem. Quod debet alibi, in suo alterius loco.

Sectio Tertia

Christus est causa totius praedestinationis etiam quatenus electio est.

Probatur ex Apostolo nuper relato ad Ephesios Cap. I, ubi postquam doctrinam de praedestinatione propter Christi merita tradiderat, statim subiungit: Sicut elegit nos in ipso ante Mundi constitutionem; dicit quod omnis benedictio spiritualis est in Christo, praedestinatio omnis est propter Christum, hincque causa est praedestinationis: ergo quia electio est in Christo, praedestinatio etiam quatenus electio est propter Christum, Christus quoque est causa praedestinationis, quatenus haec electio est.

Confirmatur: quia si Christus Dominus non solum universaliter pro omnibus, sed etiam specialiter pro praedestinatis sua merita applicuisset, esset causa praedestinationis eorum non solum quatenus dilectio est, sed etiam quatenus electio, ut ex dictis constat; sed Christus specialiter applicuit sua merita pro praedestinatis; dixit enim Ioannes Cap. XVII: Non rogo pro Mundo, sed pro his, quos dedisti mihi, quasi diceret, non rogo specialiter pro omnibus, sed pro his, quos a me electos praedestinasti, et sic eos mihi tradidisti, tanquam membra capiti, et tanquam palmites viti: ergo Christus est causa praedestinationis, quatenus haec electio est.

Probatur II: quia perfectio unionis hypostaticae tanta est, ut exigat in subiecto omnem perfectionem possibilem, modo explicato sectione II in II probatione; sed Christum esse causam praedestinationis ut electio est perfectio possibilis Christo, nec ullo pacto ei repugnat, aut revelatione constat in eo non esse, ut patebit expendenti, tum eam causalitatem, tum revelationem Dei: ergo Christus est causa totius praedestinationis ut electio est.

Confirmatur: quia ante ad praedestinationem Dei tam ut electio est, quam ut dilectio, merita Christi Domini ut absolute futura erant Deo praesentia in sua visione; dicitur ratione huius praesentialitatis fuerunt causa praedestinationis ut dilectio est: ergo ratione eiusdem fuerunt causa eiusdem ut electio. Probatur minor: quia quidquid sit, an de facto Christus Dominus omnibus praedestinatis, vel aliquibus in speciali sua merita applicuerit, certum est, pro illo priori habuisse talem vim, ut si applicarent, possent movere Deum ad electionem; cum quo moverint ad dilectionem, non cur non potuerint movere ad electionem; dicitur quod potest movere ad electionem, est ante electionem: loquimur enim in praesenti de electione ad quam movet meritum ut tale, quod non movet nisi ut praesens in sua visione: ergo ante ad praedestinationem, tam ut dilectio est, quam ut electio, merita Christi Domini ut absolute futura erant Deo praesentia in sua visione.

Quod II. dices I: quia praedestinatio non solum dicitur a Patribus gratiosam voluntatem etiam vim beneplacitum Dei; dicitur ea, ut electio, esse effectus meritorum Christi non habet vim beneplacitum Dei:

n est 2um beneplacitum alicuius, quod ad placitum, et libitum illius non est, dad placitum alterius diligentis: ergo praedestinatio ut electio non est effectus meritorum Christi Domini; neque sic est ea praedestinationis ut electio. = Confirmatur: Quia Deus praedestinantem exprimitur a Paulo exemplo figuli ex eadem massa fingentis quaedam vasa in honorem, quaedam in contumeliam; delectio figuli vasis in honorem est ab ipso figulo, neque ut talis habet aliam causam: ergo neque praedestinatio ut electio habet causam Christum Dominum.

Respondeo concessa maiori, negando minorem; cuius probationem distinguo: non est 2um beneplacitum alicuius, quod ad placitum, et libitum illius non est formaliter, neque radicaliter, concedo: quod licet non sit ad placitum illius formaliter, est tamen radicaliter, nego. Et ergo praedestinatio ut electio formaliter ad libitum Christi Domini; quia libere, ut hi potius praedestinentur, quam illi liberaliter creavit, suaque merita efficaciter applicuit: est a radicaliter adeo, quatenus Deus providens per suam mediam, per illustrationem, quam de facto immisisset menti Christi Domini, de salute praedestinatorum, hos potius electurum, quam alios, quos eligeret, si cogitationem aliam immitteret, potius unam illustrationem, sive cogitationem congruam immisisset, quam aliam.

Ad confirmationem concedo maiorem, et minorem, et nego consequentiam; quia exemplum figuli teneret comparando Deum cum hominibus praedestinatis, et reprobis, non vero cum Christo, cuius meritum est causa totius praedestinationis: tum etiam, quia ut Deus habeat rationem figuli, a quo oritur omnis discretio vasis in honorem a vasse in contumeliam, satis est, adeo immitti cogitationem congruam, quam Deus potius praevidit, quam per aliam erat efficaciter, ut praedestinentur; licet tota electio in radice est adeo, licet formaliter, et in se sit a Christo Domino.

Dices 3°: quia merita Christi Domini non sunt effectus praedestinationis eorum, quos Deus eligit ad gloriam; de eo ipso non possunt esse causa praedestinationis, quae electio est; aliter ibi interceder et mutua causalitas, quae ibi repugnat: cum meritum non sit causa illius, quod iam praesupponit existens: frustra enim illud causaret: ergo Christus Dominus non est causa praedestinationis, quae haec electio est. Probatur maior: quia talia merita sunt media efficaciter conducentia ad gloriam, quae finis est praedestinationis; de electio mediorum est effectus intentionis efficacis finis: ergo merita Christi Domini sunt effectus eius. Confirmatur: quia Christus Dominus praedestinatus est adeo in remedium peccati; ut quo nos ab illo redimeret, propter illud: Qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de coelis; de hoc, Dominum Christum, eiusque merita esse medium ad praedestinationem nostram: ideoque Christus dicitur Redemptor, et mediator: ergo talia merita sunt media ad praedestinationem nostram.

Respondeo negando maiorem, ad cuius probationem nego maiorem; merita enim Christi Domini non sunt media ad gloriam; de ea efficaciter inferentem gloriam: ut enim essent media, necesse erat, prius Deum elegisse homines ad gloriam, deinde vero voluisse merita Christi, ut posteriora in hunc finem conducentia

centia. Rev[er]a alit[er] se habuit. N[am] v[er]o voluit Deus Xtum: cumq[ue] videret hunc aplicantem sua
merita, ut hi potius quam illi eligerent ad gl[ori]am, propter merita Xti elegit, quos elegit: ideo
q[uia] meritan[tu]r media, d[i]c[end]o efficacit[er] conducentes ad gl[ori]am electorum, p[rae]visis existentes ante
talem elec[tione]m.

Ad confirmat[ione]m dis[tinguo] quomaiorem: Xtus p[rae]destinat[us] e[st] in remedium pecc[a]ti, sumpto
lo in pro causalitate finali remedii pecc[a]ti in p[rae]destinat[ione] Xti, nego; sumpto lo in pro cau-
salitate morali efficienti Xti in remedium pecc[a]ti, conc[e]do; ideoq[ue] locutio ista denotat, Xtum
esse p[er] sua merita causam moralem efficientem remedii pecc[a]ti. Similiter, dum dr, Xtum propter nos, et
propter n[ost]ram salutem descendere de Coelo, lo propter n[on] denotat causalitatem finalem salutis n[ost]rae in
Xtum Deum, s[ed] causalitatem moralem meritoriam salutis n[ost]rae esse Xtum Deum. Quae expositio funda-
mentum h[ab]et in com[m]uni modo loquendi, n[am] quando quem com[m]unit[er] dicunt Philosophi: esse est in ordine ad
operari: esse est propter operari; non q[uia] operari sit proprie finis esse, s[ed] q[uia] operatio egredit[ur]
efective ab esse. Quartenomine Xtus est Redemptor, q[uia] redemit nos a captivitate
pecc[a]ti, nobis gr[ati]am merendo, n[on] q[uia] sit propter n[ost]ram redemptionem tanquam propter finem. Sic etiam
mediator, n[on] q[uia] sit medium ad n[ost]ram salutem, s[ed] q[uia] n[on] mere Deus, sicut reliquae Trinitatis
personae, nec mere homo, sicut reliqui homines, s[ed] sil Deus, et homo; et hac ratione medius inter utrumq[ue]
ut pote participans de utroq[ue] extremo, mediator extitit per propria merita reconciliationis
hominis cum Deo.

Dices 3°: q[uia] elec[tio] p[rae]destinatorum fuit ab aeterno; meruit autem Xtus in tempore;
s[ed] id, q[uo]d in tempore e[st], nequit esse causa illius, q[uo]d e[st] ab aeterno; alit[er] effectus esset prior sua causa: ergo
Xtus non e[st] causa huiusmodi elec[tionis]. Confirmat[ur]: q[uia] frustra, et imprudens quis orat pro eo, q[uo]d iam fuit,
v[erbi] g[ratia] imprudens quis peteret a Deo abundantiam, et fertillitatem annorum iam p[rae]teritorum;
s[ed] elec[tio] p[rae]sertim eorum, qui tempore antecesserunt Xtum Deum, dum Xtus extitit, iam fue-
rat: ergo frustra, et imprudens Xtus Deus pro ea oraret, estq[ue] media oratione causa illius.

R[espondeo] concessa maiori, dis[tinguo] quendo minorem: id, q[uo]d in tempore e[st], nequit esse causa physi-
ca, conc[e]do: moralis, nego; ut patet in meritis p[rae]destinati, quae s[unt] in tempore, et tamen s[unt] causa vol-
tis Dei executivae conferentis gl[ori]am propter merita, quae fuit ab aeterno. = Ad confirmat[ione]m dis[tinguo] quoma-
iorem: frustra, et imprudens quis orat pro eo, q[uo]d iam fuit, si fuit independens a p[rae]senti ora-
tione, conc[e]do: si dependens ab ea, nego maiorem; et q[uia] abundantia, et fertillitas p[rae]teritorum annorum
fuit independens a p[rae]senti oratione, ideo pro ea de p[rae]senti frustra oraret.

Quod si, q[uo]d fuit, fuisset dependens a p[rae]senti oratione n[on] frustra, et imprudens
fuisset orans; sicut Eccl[esi]a n[on] frustra, et imprudens orat pro animabus defunctorum, quae

liberę iasī apenis inferni: orat in qua, erue a porta inferi, ñ absorbeat a tartaro, ñ cadere in obscurum, requiescere in pace &c: quoniam pdicta au liberatī ab inferno denm abhis oraõibg depenti. Nec ulla ē rao, quare merita depenti iubent adid, qd temporeᵖ spiritue, ñtm oraões, et impetraões, cu iubent in ge cau morali, cum repugnat ēē posteriore tempore suo effi.

Sectio quarta.

Aliquibg facilioribg delussionibg questio deludit.

1.ª delus: Sct xptg pd fuerit ca pdestinaõis, qua eleõe, eo, qd pdectis sua merita specialitr aplicuerit; ñtm specialitr reprobos expelvit nolendo ponere glam, et auxia dgrua adilla. Pbat: qa xptg ñē ca reprobaõis eorum, qui reprobant: tum, qa unqquisq. reprobat ppt ppria demerita, ñ ppt merita xpti: tum qa sicut descendit de Celis ppt nram salutem, et pea mortuge, et passg, diceret, descendisse ppt reproborum pdiões, et pla passg, et mortug, que blasfema videntur; dei porire noluisset glam reprobis, et auxia, eēt ca reprobaõis eorum, qui reprobant: eam rabe ē ca pdestinaõis, quateng voltī illig intuitu Deg pdestinat; unde si etiam intuitu voltī illig reprobat, erit ca reprobaõis: gº Sct xptg fuerit ca pdestinaõis qua eleõ ē &c.

2.º dices: qa xptg certo sciebat, eos, pquibg specialitr ñ oraret expdn cludendos a glā, nec habituros auxia dgrua ad eig adoptioem; d hoc ē, xptm ēē cam exclusõis illorum a glā, et carem auxii dgrui; qui eñ libere ponit omissioem cognoõis, effm infallitr secuturi ad omissioem, ca ē talis effg; ut pt in nauta, qui prseig naufragii secuturi omissioem solicitudinis qd navim libere ponit omissioem, qui ca ē naufragii: gº xptg ca ē expelusiõis reproborum a glā, et carem auxii dgrui.

Rx pcessa mai, nandominor; nec verum ē, ponentem libere omissioem, ad quam infallitr sequit effg, eo ipso ēē cam effg: duplicitr eñ ptste sequi: 1º, narió, et tunc effg ut cam morali imputat omittenti, nisi beat rationalem cam omittendi; et qa naufragium narió sequit ad omissioem solicitudinis, ideó naufragium nautę, ut cam morali imputat. 2º, pt effg sequi ad omioem libere, et si infalitr, et tunc effg universalitr ñ imputat omittenti: alitr Deo ut cam morali imputarent oia pecca; cu oia infalitr sequant omioem auxii dgrui adn peccandum. Dixi, universalitr, qd qdo q. quis tenet impedire effm, et tunc omittenti imputat effg, ut homicidium, et furtum facile potenti ea impedire: cumq. ad omissioem oraõis xpti Dnī ñ sequat nario pditio eorum, qui porint adhuc salvari, nec teneat xptg impedire eorum pdioem, illt, expelusoem a glā,

et careat auxilio congrui, indeque pertinere eam tali praedicto.

2º Dico: secundum praesentem providentiam nullus purus homo potest esse causa totius praedestinationis alterius. Ita communiter Patres, et communis Theologorum, P. Vazquez, et alii. Probatur: quia praedestinatio incipit ab electione efficaci ad gloriam, gratuita, et liberaliter, ut saepe dictum est; sed si purus homo esset causa praedestinationis alterius, huius praedestinatio non esset gratuita, et liberalis respectu illius; esset enim propter merita puri hominis, quod repugnat gratiae, et liberalitati: ergo purus homo secundum praesentem providentiam non potest esse causa totius praedestinationis alterius.

Confirmatur: quia voluntas executiva conferendi gloriam ut coronam non est gratuita, et liberalis, sed remuneratoria, et ex iustitia; sed ratio est, quia est talis voluntas merita praevisa: ergo si merita puri hominis sint causa totius praedestinationis alterius, etiam electionis ad gloriam, huius electio non erit gratuita, et liberalis. Quod si dicas; talem electionem esse gratuitam, et liberalem respectu electi, non vero respectu illius propter cuius merita fit: contra est admissum electio omnium praedestinatorum gratuita, et liberalis est respectu eorum, quamvis talis non sit respectu Christi, propter cuius merita fit.

Contra est 3º: quia electionem praedestinatorum esse gratuitam, et liberalem comparatione facta cum Christo solo constat tot Scripturae, et Patrum testimoniis, quot constat, eam esse propter merita Christi; sed nullius electionem constat esse propter merita puri hominis: ergo nullius electio omnis est gratuita, et liberalis non solo respectu praedestinati, sed etiam respectu cuiuslibet puri hominis. Probatur minor: quia licet constet Beatum Stephanum orasse, et reliquum persecutoribus, quorum plures orationibus Stephani credidit, esse ad fidem conversos, et sic de aliis aliorum orationibus vocatos, et iustificatos, hoc solum probat, talia merita esse causam actus executivi convertentis, vocantis, et iustificantis; non vero probat, esse causam ipsius electionis ad gloriam: sicut licet constet, omnes praedestinatos propter merita consequi gloriam, hoc solo probat, merita esse causam actus executivi conferentis gloriam, non vero electionis ad gloriam: ergo nullius electionem constat esse propter merita puri hominis.

Contra est 4º: quia electionem praedestinatorum non fuisse gratuitam, et liberalem respectu Christi solum constat ex eo, quod Christus fuerit praedestinatus in signo priori signo electionis omnium, ut potest Princeps eorum, et caput, unde omnis benedictio spiritualis derivatur, sic exigente unione hypostatica; sed nihil simile constat de ullo puro homine; ideoque omnes sicut et [illegible] in eodem signo videntur praedestinati: ergo omnium electio gratuita est, et liberalis respectu cuiuslibet puri hominis.

Objicies: quia causa omnium effectuum praedestinationis, causa totius praedestinationis; cum enim praedestinatio sit aggregatum [illegible] non aliter causatur, quam causando omnes eius effectus; sed purus homo secundum praesentem providentiam potest esse causa omnium effectuum praedestinationis alterius: nihil enim prohibet mereri alterius, tum primam gratiam, tum ipsam gloriam: ergo unus homo potest etc. Confirmatur: quia de facto oratio Stefani saltem de congruo

meruit vel gratiam Petro, ut vocationem ad fidem: idem quod dicendum de oratione S. Monicae cum conversione Augustini, de orationibus plurium iustorum cum conversione plurium peccatorum, immo prae quam crederet, S. Matrem Dei Mariam, cuius precibus impetrari praedestinatis omnibus omnem gratiam, qua disponuntur ad gloriam: ergo purgatio potest vel praevidentiam praevideam esse causam totius praedestinationis alterius.

Respondeo distinguendo maiorem. Causam omnium effectuum praedestinationis tam in intentione, quam in executione, concedo: causam omnium effectuum solo in executione, nego maiorem. Purgatio potest de facto esse causam omnium effectuum praedestinationis alterius in executione, non vero in intentione, quia haec, ut dixi, ante absolutam praevisionem omnium meritorum propter merita Christi, qui causa totius omnium praedestinationis.

Ad confirmationem distinguo antecedens: de facto oratio S. Stefani saltem de congruo meruit vel gratiam Pauli in ordine executionis, concedo: in ordine intentionis, nego antecedens; in quo etiam ordine oratio S. Monicae causa fuit conversionis Augustini, orationes iustorum conversionis plurium peccatorum, preces Mariae causa omnium praedestinationis totius. Non vero in ordine intentionis, in quo omnes propter merita Christi absolute praevisa eliguntur ad gloriam, dando in executione omnibus propter merita Virginis Mariae, propter orationem S. Stephani Paulo, et sic de aliis proportione servata, quatenus Deus vel gratiam in executione confert, propter aliorum merita, sive orationes.

3°. Concludo: Non alias praevideam purgationem potest esse causa totius praedestinationis alterius. Probatur: quia nulla est repugnantia in eo, quod Deus Petrum v.g. non praedestinaverit ante absolutam praevisionem omnium meritorum purissimi boni; cum eo ipso libere eum praedestinet, potest pro eo eum non praedestinare. Deinde nulla est repugnantia in eo, quod post praevisionem absolutam orationis Stefani intuitu illius, vellet daretque gratiam, perseverantiam in ea, et gloriam Petro, libere enim modo hoc omittit Deus, ac proinde potest ea velle; aliunde etiam merita boni iusti saltem de congruo possunt mereri alterius iustificationem; deo ipso Stefanus esset causa praedestinationis Pauli: oratio enim illius moveret Deum ad ostendendam praedestinationem Pauli: ergo vel alias praevideam purgationem potest esse causa totius praedestinationis alterius.

Dices 1°. dicet vel: quod eo ipso, quod oratio Stefani mereatur vocationem Pauli, conducat que in eiusdem iustificationem, et glorificationem est effectus praedestinationis Pauli; quae cum quod enim conducunt in alterius glorificationem, sunt effectus praedestinationis illius; de ipso oratio Stefani non potest esse causa praedestinationis Pauli: effectus enim praedestinationis non potest esse praedestinationis causa: ergo in nulla praevidentia purgatio potest esse causa praedestinationis alterius.

Dico 2°: quod antecedens propterea in dicta hypothesi, oratio Stefani necessario esset effectus praedestinationis Pauli quia non oriret ex intentione glorificandi, vel iustificandi Pauli; de hoc non requiritur, ut sit effectus praedestinationis Pauli: quod effectus est illius, et non causa. Probatur minor: quia non alicui conferret Deus auxilium, gratiam ad iustificationem, et glorificationem, solummodo intendens illi bonitatem intrinsecam auxilii, et non eiusdem

iustificaoẽ, nec glorificaoẽ, tale auxilium ñ penderet ex intẽoẽ iustificandi, et glorificandi; et ad-
huc eẽt effus pdestinaois illius, cum ̃fert; alioquin iste posset eẽ causa totius suę pdestinaois, q͞d ne-
gamus: go hoc ñ requirit, ut sit effus pdestinaois Pli.

Rx ad 2m negando maiorem: alius ptus eẽt effus nrę pdestinaois, cum meritaeius ̃ducant ad
nras iustificaoẽs, et glorificaoẽs: requirit go ut aliquid, sit effus pdestinaois alicuius ppt pdic-
tam ̃ducentiam, oriri ab intẽoẽ pdestinava eiusdem: nullus enim effus talis ẽ nisi rñ eius, a quo ori-
ginem tragit: si go orao Stefani ñ tragit originem a pdestinaoẽ Pli, ut supponit, quo pacto
erit effus pdestinaois Pli.

Ad 3m ̃do maiorem, et nominorem; ad pbaoẽm ̃cessa maiori, nominorem; cum enim
tale auxilium nullam supponat voltem pdestinavam, repugnat eẽ effum pdestinaois: in hypothe-
si go arguti, quę ñ ẽ 2m psentem pvideam, sed 2m aliam, ñ repugnat, aliquem eẽ causam totius suę p-
destinaois: repugnat 2m psentem, in quã oĩa dona supnalia ̃ferunt pdestinato ex in-
tẽoẽ pdestinavã glorificaois, iustificaois, et vocaois, quã raoẽ anobis reiectum ẽ, aliqu-
em posse eẽ causam totius suę pdestinaois.

Go ̃cluo: Causa, sive rao mova ex pte Dei, quare hoies pdestinave-
rit, ẽ bonitas ipsius, quę illum inclinet ad suĩ comũoem, qualis fit p effus pcipuos pdes-
tinaois, qualis ẽ gra, p quam ho fit particeps, et ̃sors Dnę; et visio Dei p quam ho et
beat, et inte o aliis possidet ipsum Deum. Pbatr: q enim quęcumq Deus ad extra vult, oĩa vult
ppt suam bonitatem, p illud. Universa ppt semetipsum operatus ẽ Dominus; dum ex pcipuis
oĩbus, quibus ad extra vult, ẽ pdestinao: ẽ enim de pcipuis dotis, qualia 1 gra, et gla: go rao
motiva pdestinaois ex pte Dei, ẽ bonitas Dei.

Accedit huic manifestao eiusdem bonitatis, Sapię, et Omnipoę, q͞d
innuit Plus ad Romanos cap. 9. Ut ostenderet divitias glę suę in vasa misericordię:
cum enim summa gla sit, quę desumit ex manifestaoẽ bonitatis, Sapię, et Omnipoę docens
Plus Deum pdestinasse, ut ostenderet divitias glę suę, docet certam raoẽm movam pdesti-
naois ex pte Dei eẽ manifestaoẽm pdictorum attributorum.

Quod si roges: Quęnam rao specialis Deum moverit, ut potius elegerit nume-
rum, quem elegit, et ñ maiorem, nec minorem. = Rx eam ipsi soli ẽẽ notam; ñ enim eam revelavit, neq.
ex revelatis, aut raoẽ nali, pt cognosci: ñ tñ acquiesco pluribus Theologis docentibus, nullam
in Deo fuisse raoẽm specialem ad huiusmi eleoẽm. ̃stat enim Deum oĩa in numero, pondere, et men-
sura fecisse [Sapię 11.] q͞d indicat, ñ so numerum materialem rerum Deum fecisse, verum etiam
habuisse raoẽm specialem, cur potius hunc numerum fecerit, quam alium fecerit.

Accedit in communitatibus v.g. Civitatibus, Provinciis, et Regnis speciales esse raones cur tot, et non plures, nec pauciores debeant esse incolae: ergo speciali potest esse rao, quare Caelestis Jerusalem, et Regnum Gloriae tot Civibus, non pluribus, vel paucioribus habitet: quae licet ea ignota nobis sit, eam tamen Deus habuit ad praedictum numerum statuendum.

Cum Doctrina stat, nullam habuisse Deum raonem specialem eligendi, quos elegit, et non alios v.g. Petrum, et non Judam: ideo quod unius prae alio electio tota oritur a liberalitate Dei unum prae alio volente absque ulla speciali raone obiectiva specialiter movente. Sit Eximius Doctor cum Divo Thoma.

Probatur: quia ubi nulla est specialis rao obiectiva non potest Deus ea specialiter moveri ad electionem, ut ex terminis constat; sed in Petro, et Juda nulla est specialis rao, ut Deus unum potius eligat, quam alium: utrique quoque est praeparatum auxilium congruum pro ducitur ad gloriam, et utrique pro pure sufficientia non producitur: et utrique producti aeque ostendit Dei attributa, ut exponet: ergo Deus nullam habuit raonem specialem ad electionem unius prae alio.

Confirmatur: quia plura operatus est Deus pro solo libito suae libertatis absque ulla raone obiectiva speciali, ut creationem huius Mundi, potius quam alterius solum possibilis; elevationem humanitatis Christi Domini ad unionem hypostaticam, quam alterius ex infinitis solum possibilis, ad hanc unionem elevabiles: ergo similiter absque raone speciali obiectiva quos elegit, et non alios elegit.

Ad 1um dices: Quia in hac electione agnoscit Paulus ad Romanos 11. altitudinem divitiarum Sapientiae, et Scientiae Dei, et incomprehensibilitatem iudiciorum eius; sed in electione unius prae alio pro solo libito eligentis, nulla est altitudo Sapientiae, neque iudiciorum incomprehensibilitas: ergo in hac electione speciales aliquas raones habuit Deus. = Confirmatur ex Augustino in Enchyridione Cap. 95. ubi loquens de Caelesti patria, ait: Tunc non latebit, quod nunc latet; cur ex duobus parvulis unus esset assumendus per Dei misericordiam, alius per iuditium relinquendus, cur ille potius quam iste fuerit assumptus? ergo sentit Augustinus aliquam esse raonem specialem electionis unius prae alio.

Respondendo mare; agit enim ibi Paulus de tota serie praedestinationis prout includit musam... pilliandi hunc prae aliis, omniaque conducentia ad praedestinationem, in quorum collectione relucet altitudo Sapientiae et scientiae Dei, et incomprehensibilitas iudiciorum eius. = Ad confirmationem nat P. Suarez cum quia quod tunc apparebit, est solam voluntatem Dei esse causam talis electionis, et non speciale aliquam raonem, cum modo hoc lateat.

Ad finem controversiae notandum est, ea, quae diximus de causis praedestinationis hominum, proportionaliter intelligenda de praedestinatione Angelorum: ideoque nec esse causam totius suae praedestinationis, neque praemerita naturalia, neque supernalia: unum nec esse causam totius praedestinationis alterius; sed Christum Dominum esse causam totius praedestinationis eorundem: est enim Christus Dominus praedestinatorum omnium caput, cuius raone perfectionis unionis hypostaticae debet tanquam vitis in palmites, et tanquam caput in membra influxus gratiae in homines, et Angelos.

Controversia Tertia.

De Effectibus Praedestinationis.

Praedestinationis essentia per eius quasi causas exposita, eiusdem expositionem per effectus doctrinae ordo expostulat.

Q. 1.

An Glorificatio, iustificatio, et vocatio sint effectus praedestinationis?

Sectio 1.

Quaestionis explicatio, et Doctorum sententiae.

Cum praedestinatio essentialiter accepta sit voluntas efficax conferendi gloriam, integraliterque sit voluntas conferendi gratiam, ut explicatum est Controversia 1. q. 4. sectione 3. sequitur, effectum praedestinationis esse quidquid a Deo fit vi voluntatis efficacis conferendi gloriam: illudque est effectus cuiuslibet cuiuslibet voluntatis efficacis, quod vi talis voluntatis fit: sicut effectus est cuiuslibet causae, quod vi talis causae efficitur. Fit autem vi actus voluntatis id omne, ad quod ponendum extra causas determinat sic voluntatem actus efficax; per quam determinationem distinguitur actus efficax ab inefficaci: hic enim solo allicit, et invitat ad ponendum extra causas obiectum volitum: ille vero determinat, et quasi cogit ad talem positionem.

Unde plura deducuntur. Primum, effectum praedestinationis debere esse opus, et effectum Dei: cum enim praedestinatio sit voluntas efficax Dei, solo potest determinare Deum ad ponendum extra causas id, quod a Deo potest fieri, et causari: effectus ergo praedestinationis debet esse opus, et effectus Dei. Qua ratione merito communi Theologorum consensu excluditur a numero effectuum praedestinationis peccatum, eo quod non sit effectus Dei, nec opus illius.

Neque obstat, peccatum permissive esse a Deo; hoc enim solo denotat permissionem peccati, non vero ipsum peccatum esse effectum Dei. An autem permissio peccati sit effectus praedestinationis infra dicetur. Neque insuper obstat, peccatum saltem quod dicitur de materiali esse effectum, et opus Dei: est enim illius effectus non proprie, et per se, et ut causae particularis, sed improprie, et per accidens, et ut causae universalis: effectus autem praedestinationis est effectus Dei proprie, per se, et ut causae particularis: est enim a Deo illum efficaciter volente, et praedefiniente tanquam finem, vel tanquam medium efficaciter conducens ad finem; materiale autem peccati non potest efficaciter praedefiniri a Deo, ut a nobis probatum est in Tractatu de Scientia Dei.

Secundum deducitur, effectum praedestinationis debere esse gloriam, vel medium conducens ad gloriam: cum enim terminus praedestinationis in nostra, et completa sit gloria, illud solo potest esse effectus praedestinationis, quod ponit Deus determinatus per hanc voluntatem: per hanc autem solo ponit gloriam, vel media conducentia ad gloriam: nulla enim voluntas efficax ad aliud determinat quam ad positionem finis, et mediorum conducentium ad finem: gloria ergo, et media conducentia ad gloriam sunt effectus praedestinationis. Nomine autem mediorum intelligimus ea omnia, quae quomodolibet conducunt in gloriam, sive conducant ut causae, sive ut dispositiones, sine quibus nequit haberi gloria. Cuius ratio; ad haec omnia determinari Deum ponenda extra causas ex vi voluntatis efficacis gloriae: non enim possunt haec duo compati, vel, velle efficaciter

gla, et n velle efficaciter ea, quae per se requirunt ad gla.

3º deducit, media huius mundi debere efficaciter conducere ad glam, hoc est, proportionaliter utrumque debere in aliud influere in glam, et cum ea coniungi. Ratio est; quia destinatio est volitio efficax glae: volitio autem efficax finis infert volitionem mediorum efficacium, adeoque determinat: cum enim vi volitionis efficacis ponat extra eam eius obiectum, nec finis extra eam ponatur nisi mediis efficacibus, sequitur media, quae sunt effectus praedestinationis, non quomodolibet, sed efficaciter debere conducere in illam.

Neque obstat, vi volitionis efficacis quando quidem inferri media infallibiliter duntaxat conducentia ad finem, ut patet in hominibus, ubi propterea frustrantur plures volitiones efficaces finis. Non inquam obstat, quia hoc provenit ex ignorantia mediorum efficacium, vel impotentia ea applicandi, quae cum utraque repugnat Deo propter summam eius perfectionem: ideoque vi volitionis efficacis finis, ita applicat media efficaciter conducentia ad finem, ne aliter frustrationi exponat efficaces suas voluntates.

4º deducit, effectum praedestinationis esse beneficium Dei. Explicatur facile: beneficium stricte tale est, res donatario data, gratis quae donata: effectus autem praedestinationis aliud volitione ad glam gratis praedestinato, ut pote eidem utiles, et delectabiles; deinde vero omnes, saltem via intentionis gratis illi donantur: via enim intentionis gratis intendunt ante praevisionem absolutam meritorum: ergo effectus omnis praedestinationis est beneficium Dei.

5º deducit, effectum omnem praedestinationis esse supernalem saltem extrinsece. Ratio est; effectus praedestinationis esse glam, vel media conducentia ad glam; haec autem intrinsece supernalis est. Illa vero, si quae intrinsece supernalia non sunt, quales sunt gratia tam actualis, quam habitualis ordinant ad glam, quae supernalis est, eliguntur que ut efficaciter conducentia ad illam: ergo quamvis ipse intrinsece naturalia sint saltem a fine glae, ad quam extrinsece ordinantur, sunt extrinsece supernalia: omnis ergo effectus praedestinationis intrinsece, vel extrinsece supernalis est.

6º deducit, unum praesentem providentiam, omnem effectum praedestinationis esse gratiam Dei pro nobis. Ratio est; omnem praedestinationem, sive ea sit quoad glam, sive quoad gratiam, sive in ordine ad quemlibet aliquem terminum esse propter merita Christi, ut dicebamus controversia 2ª; ad hoc est, omnem effectum praedestinationis esse gratiam Dei pro nobis; omnis scilicet effectus oritur a meritis [redacted] Christi: ergo omnis est gratia Dei pro nobis. Dixi, unum praesentem providentiam, quia in alia posset Deus praedestinare independenter a meritis Christi: nullum enim hoc prohibet: cum praedestinatio sit, unde quaque libera Deo: in ea autem providentia, ut praesupposita licet praedestinatio esset gratia Dei, non tamen esset pro nobis: cum huius merita non influerent in praedestinationem, neque in ullum eius effectum.

7º quaeritur, et communiter theologorum ratio est, glorificationem, iustificationem, et vocationem sub quam decidunt auxilia gratiae actualis esse effectus praedestinationis. Dissident tamen disputationibus huius rei: Alii enim cum P. Vazquez, Do

cano, et nulli afferant, iustificationem, et vocationem efficacem non interruptam per peccatum esse effectum praedestinationis: non vero iustificationem per peccatum interruptam, neque vocationem inefficacem, vel efficacem per peccatum interruptam. Scotus vero communiter asserit, eius iustificationem, et vocationem in praedestinato esse effectum praedestinationis illius.

2a sententia licet iustificationem, et vocationem asserat esse effectum praedestinationis, negat tamen esse gloriam, sive glorificationem. Sic Durandus, et Cartagena. = 3a sententia licet asserat, glorificationem esse effectum praedestinationis, id tamen negat de iustificatione, et vocatione. Ita Nominales. = 4a sententia licet concedat glorificationem, et iustificationem non interruptam per peccatum esse effectum praedestinationis, negat tamen vocationem ullam sive efficacem, sive inefficacem, sive interruptam per peccatum, sive non interruptam esse effectum praedestinationis. Ita Bonaventura cum aliis.

Sectio Secunda.

Glorificatio est effectus Praedestinationis.

Sententia communis Theologorum contra Durandum. Probatur 1o. ex Paulo ad Romanos cap. 8. ubi recensens praedestinationis effectus, inter eos glorificationem numerat. Quos praedestinavit, hos et vocavit, et quos vocavit, hos et iustificavit: quos autem iustificavit, illos et glorificavit. Ubi aperte inter effectus praedestinationis ponit glorificationem. = 2o. quia quod Deus efficit vi voluntatis praedestinantis est effectus praedestinationis, ut constat per se; atqui Deus vi voluntatis praedestinantis efficit glorificationem; vi cuius huius determinatur ad efficiendam gloriam; alias posset praedestinare aliquem, quin eundem glorificaret, quod est absurdum: ergo glorificatio est effectus praedestinationis.

Instat: quia ut dictum est disputatione 1. sectione 1. praedestinatio essentialiter consistit in voluntate efficaci conferendi gloriam, cuius voluntatis ut constat notum est obiectum est gloria; sed voluntas efficax est effectiva sui obiecti, hocque est illius effectus: in hoc enim distinguitur voluntas efficax ab inefficaci, quod illa respicit suum obiectum quomodolibet, ut effectum, non vero ista: ergo gloria, sive glorificatio est effectus praedestinationis.

Obiicies 1o: quia sola illa beneficia, quibus certissime liberantur quicumque liberantur, sunt effectus praedestinationis, dicente Augustino, praedestinationem esse praescientiam, et praeparationem beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur quicumque liberantur; sed sola dona gratiae sunt huiusmodi beneficia: glorificatio supponit iam eos liberatos ab omni miseria culpae; quae sola est simpliciter miseria: ergo glorificatio non est effectus praedestinationis.

Dices 2o: quia praedestinatio est providentia supernaturalis cuius finis est gloria: est enim providentia supernaturalis; sed providentia est pars prudentiae; at prudentia non respicit finem tamquam effectum, sed media: prudentia enim non versatur ullo modo circa finem, sed circa media: ergo gloria non est effectus praedestinationis.

Ad haec argumenta responsum est a nobis disputatione 1. sectione 4. quaestione 4. ideoque alibi omissa mavimus, no

miseriam; licet enim glorificatio supponat eos liberos ab omni miseria culpæ, non tamen supponit eos liberos ab omni miseria pœnæ; cum prædestinati sint liberi destituuntur a præcipua pœna damnatorum, quali est carentia visionis Dei. Et falsum insuper est, solam culpam esse simpliciter miseriam; pœna enim simpliciter etiam miseria est, licet minor, quam culpa.

Ad 2um omissa maiori, nominatim; dato enim, quod prudentia non versetur circa finem tanquam circa obiectum; tamen circa eum versatur tanquam circa effectum, ut patet in prudentia supernali dictante, quod sic, et nunc sit agendum in ordine ad finem ultimum gloriæ Dei; quod licet talem gloriam non respiciat ut obiectum, dictantibus media, effectus tamen illius est gloria Dei. Similiter licet prædestinatio esset solum de mediis gratiæ, et non de ipsa gloria tanquam de obiecto, nihilominus tamen quia media gratiæ causant gloriam: ideo gloria est effectus illius.=

Sectio Tertia.

Iustificatio est effectus prædestinationis.

Sic communiter Theologi contra Nominales. Probatur 1º: quia Paulus ad Romanos Cap. 8. numerans prædestinationis effectus, inter eos iustificationem recenset: Quos prædestinavit hos et vocavit; et quos vocavit, hos et iustificavit: ubi clare iustificationem ponit inter effectus prædestinationis.=

Probatur 2º: quod quod Deus efficit vi volitionis prædestinantis est effectus prædestinationis, ut ex terminis notum est; Deus vi volitionis prædestinantis efficit iustificationem; vi enim huius determinatur ad conferendam iustificationem; alioquin posset aliquem prædestinare, quin eundem iustificaret; quod saltem de potentia ordinaria videtur esse impossibile: ergo iustificatio est effectus prædestinationis.

Confirmatur: quia volitio efficax iustificandi sive conferendi gratiam habitualem est prædestinatio, ut probabimus controversia 4ª quæstione 1ª. sectione 1ª; de huiusmodi volitatis effectus est iustificatio: volitionis enim efficacis obiectum, effectus est illius: cum volitio absoluta, quod efficiat, licet efficiat obiectum, efficax, licet inefficax dicatur illius: ergo iustificatio est effectus prædestinationis.=

Si dices 1º: quia sola volitio efficax conferendi gloriam est prædestinatio; de huiusmodi volitione non est effectus immediatus iustificatio: est enim effectus immediatus volitionis iustificandi: ergo iustificatio non est effectus prædestinationis: sicut enim causa mediata vera causa non est, ita nec effectus mediatus est verus effectus illius.= Si dices quod iustificatio est effectus providentiæ supernalis communis prædestinato, et reprobo: cum enim iustificatio sit effectus communis prædestinato, et reprobo; utrique enim iustificatur, debet esse effectus causæ communis utrique: ergo non est effectus prædestinationis, quæ causa particularis est; effectus enim causæ communis non est effectus causæ particularis, ut patet in sensatione, quæ non est effectus rationalis, quia est causa particularis, quia est effectus alius, quia est causa communis rationali, et irrationali.

3º, quia effectus prædestinationis est ipsa gloria, licet efficaciter conducit in gloriam, ut supra dicebamus; sed iustificatio non est gloria; non enim est visio Dei: neque amor visionem consequens: neque insuper conducit efficaciter in gloriam, ut patet in reprobo, cuius iustificatio non causat gloriam, neque cum illa coniungitur: ergo iu-

tificao nē effs pdestinaois.= Ifrar q^a nulls effs expistit 1.º suā cā, ut ex trīs notū ē; d 53.
iustificao expistit 1.º pdestinaõe, ut pet in reprobo iusto: g^a iustificao nē effs pdestinaois.

Bl ad 1^m nando marē. Lct ē ea sola voltas sit pdestinao essaliter, voltas tm̄ efficax ɔferendi grā habituale ē etiā pdestinao integralit: ex volte ē ɔferendi glā, et ex volte ɔferendi grā habituale, sivē iustificaoē integrat una pdestinao ɔstituta integralit ex duplici istā volte invicē subordinata, ut diximꝰ ɔtrov. 1^a V. tūs q.^a V.^a scoe 3. tūs ɔcluoē 3^a. tūs q.^a 4. scoe 4^a. ɔcluoē 1^a, et 2^a. lt si ē iustificao immediē sō oriat a volte ɔferendi grā, orit immediē a pdestinaõe, ēq. pprius pdestinaois effs.=

Alit, et meliꝰ ret ad argutū ɔcessa marē, et mirē, disquendo coens: Iustificao ē nē effs pdestinaois phyeꝰ, omitto; morali, nocoā. In moralibꝰ ē ea media int veras causas recenset, ut pet in mandante, l ɔsulente furtū, aut homicidiū, qui vera ca censet furtī aut homitidij, lct sō medie influat in utrūq. quatenꝰ ad id patrandū inducit latronē, l homicidā. In psenti ā, ferē oēs quęstioēs pendunt de causalitate morali.

Ad 1^m disquo marē: Iustificao ē effs pvidēs & 1^m q^d iustificao ē incoi, ɔdo: 1^m q^d iustificao ē in parlarī, nomarē; 1^m hanc ē raoē het efficacit ɔducere in glā, quā raoē cū n sit coīs pdestinato, et reprobo, d pprīa pdestinati, nhet cā coē pdestinato, et reprobo, quali ē pvidea utriq. cois; d het cā speciale, sit, pdestinaoē, quę sō versat circa pdestinatū.

Quod pet in Visione Dei, quę lct ut vitali nheat cā parlarē, et pprīā ag supnalis, d coē aninali, et supnali, videlt illū; ut tm̄ supnalis het cā pprīā ag supnalis, nimirū lumē glę. Explūs ā ibi positū nē adrē, q^a sensao hois nil het, q^d n sit coe sensaoi bruti, ideoq. orit n arali, d ab alī coi rali, et irrali; q^d nheat aliq^d, q^d n sit coē 1^m cā raoē exp̄git cā n coē, d parlarē.

Ad 3^m ɔdo marē, et mirē quoad 1^a ptē, illā q.no quoad 2^a: iustificao ē pdestinati ɔducit efficacit ad glā, et cū illā ɔiungit, lct alit se habeat in reprobo. Quod sō pbat, iustificaoē in reprobo nēē effū pdestinaois, n verō talē nēē in pdestinato. Ad ɔfraoē ɔcessa marē, disquo mirē: Iustificao & quę nē effs pdestinaois, ɔdo; quę ē illiꝰ effs, nomirē. Iustificao ē quę ē effs pdestinaois, ut potē efficacit ɔducens in glā, nē in reprobo, d iustificao alia sufficient duntaxat ɔducens in glā, quę orit a volte quadā coi, quā vult oēs eos, quos n pdestinat, ɔsequi glā, sive fieri salvos.

Sectio Quarta.

Iustificatio, quantumvis per peccatum interrupta est effectus prædestinationis.

Sic communiter Theologi contra PP. Vazquez, Becanus, et alios. Probatur 1° ex Paulo ubi supra, universaliter omnem iustificationem prædestinati inter effectus prædestinationis recensente: Quos prædestinavit, hos et vocavit, quos autem vocavit, hos et iustificavit: ubi nullam iustificationem excipit, sed de omni universaliter loquitur: ergo iustificatio, sive interrupta, sive non interrupta est effectus prædestinationis: ubi enim Apostolus nullam excipit, nec nos excipere debemus; præsertim cum propositio Apostoli sit doctrinalis, ideoque æquivalens universali.

Probatur 2°: quia iustificatio, quæ est a Deo vi voluntatis efficacis conferendi gloriam est effectus prædestinationis, ut patet; sed iustificatio per peccatum interrupta est a Deo vi voluntatis efficacis conferendi gloriam: ergo est effectus prædestinationis. Probatur minor: quia iustificatio illa est a Deo vi voluntatis efficacis conferendi gloriam, quæ efficaciter conducit ad gloriam: medium enim efficaciter conducens ad finem est ab agente vi intentionis efficacis finis; sed iustificatio per peccatum interrupta efficaciter conducit ad gloriam: confert enim eandem gloriam iustificato in articulo mortis, non solo ad mensuram gratiæ correspondentis dispositioni ad talem iustificationem, sed etiam ad mensuram totius gratiæ, quam habuit antequam, licet ea fuerit per peccatum interrupta, ut ferè omnes Theologi docent, agentes de reviviscentia meritorum: ergo iustificatio per peccatum interrupta est a Deo vi voluntatis efficacis conferendi gloriam.

Dices, iustificationem per peccatum interruptam non conducere efficaciter ad gloriam, nisi per pœnitentiam reviviscat: ideoque non gratiam interruptam per peccatum, sed reviviscentiam per pœnitentiam esse effectum prædestinationis. Sed contra est 1°: quia eadem saltem moraliter est gratia per peccatum interrupta, et per pœnitentiam reviviscens: tum quia ipsa vox, reviviscentia id denotat: est enim reviviscere, ad vitam redire non aliud, sed ipsum, quod mortuum, vel mortificatum fuerat: tum quia gratia interrupta, si reviviscat, eundem effectum gloriæ parit, ac si interrupta non fuisset: quod sufficit, ut utraque gratia in esse moris sit eadem; sed gratia reviviscens est effectus prædestinationis: ergo et per peccatum interrupta. Quia enim Pl. idem, qui filius est Pri modo, post mortem idem resurget, non solo post reviviscentiam, sed etiam modo est filius, et effectus Pri: ideo de Pl., dummodo vere Pl. sit, semper verum est, dicere, esse filium Pri, sive per mortem interrumpatur, sive non.

Contra 2° est: quia licet in iustificatione, sive habituali gratia, non sit idem interruptio et reviviscentia; eadem tamen est gratia utrique formæ subiacens; sed iustificatio ratione reviviscentiæ et ut reviviscens est effectus prædestinationis, ut fatentur adversarii: ergo et eadem gratia interrupta licet non ratione interruptionis, neque ut interrupta est effectus prædestinationis. Probatur consequentia: quia ad hoc, ut prædicatum aliquid affirmetur de subiecto, satis est, quod conveniat illi ratione alicuius formæ eidem ingerentis, licet non

conveniat 1um formale, quam subiectum explere, et de fali importat, prout est in propositione; ut patet in propositionibus Album est dulce, et quantum, vale 2um, que prata absente afant de subiecto, licet ratione albedinis illi solum conveniant; de ratione formalis, que non est albedo, de gratia interrupta, licet non ratione interruptionis, ratione tamen reviviscentie convenit, esse effectus predestinationis: ergo gratia interrupta est effectus predestinationis.

Probatur 3o: quia gratia ut reviviscens est effectus predestinationis, ut est doctrina adversariorum; de ut reviviscens importat essentialiter gratiam interruptam: ut reviviscens enim importat tria, quorum singulis per se ablatis, aufertur gratia ut reviviscens: importat inquam tria: 1um, gratiam existentem per aliquam differentiam temporis; 2um gratie privationem ratione peccati; 3um redditum, sive gratie restitutionem ratione penitentie: ergo gratia interrupta est effectus predestinationis.

Obiicit tamen 1o 1um deductionem: quia gratia interrupta est effectus provides communis predestinato, et reprobo: tum quia talis gratia est communis predestinato, et reprobo: tum quia eam distinguit predestinatum a reprobo; de effectus provides communis non est effectus provides potialis, qualis est predestinatio: ergo gratia interrupta non est effectus predestinationis. 2o, quia effectus predestinationis, qui non est gloria, qualis non est gratia interrupta conducit efficaciter ad gloriam; de gratia interrupta non conducit efficaciter ad gloriam: importat enim peccatum, quod est impedimentum ad gloriam: ergo gratia interrupta non est effectus predestinationis.

3o: quia effectus predestinationis est series continuata mediorum, quibus predestinatus, quasi via una tendit efficaciter in gloriam; de gratia interrupta non spectat ad seriem continuatam mediorum: potius enim eam seriem discontinuat interruptione peccati: ergo gratia interrupta non est effectus predestinationis. = 4o, quia gratia Adamo collata in statu innocentie, eaque per peccatum interrupta, non fuit effectus predestinationis illius, nisi sicut reviviscens; de eadem est ratio de gratia reliquorum hominum: ergo gratia per peccatum interrupta non est effectus predestinationis. Probatur maior: quia si talis gratia fuisset aliter effectus predestinationis Adami, sic enim fuisset predestinatus propter merita Christi Probatur: siquidem iste non fuit decretus, nisi post previsionem absolutam peccati Adami, et in remedium illius: ideo si gratia talis Adami fuit effectus predestinationis Adami, iam ante Adamus erat predestinatus, et consequenter non propter merita Christi, ut est certum apud omnes: ergo gratia Adamo collata in statu innocentie, et interrupta solum ut reviviscens est effectus predestinationis Adami. =

Ad 1um respondetur, distinguendo maiorem: gratia interrupta 2um in communi, concedo: gratia talis interrupta, et propria predestinati, nego maiorem; hec enim non est communis predestinato, et reprobo; conducit enim efficaciter ad gloriam, dum reviviscit; quam etiam ~~ratione~~ ratione distinguit predestinatum a reprobo, ut sectione superiori dicebamus de iustificatione in responsione ad 1um argumentum.

Ad 2um concessa maiori, distinguo minorem: gratia interrupta non conducit efficaciter 2um in sensu composito interruptionis, concedo: in sensu diviso, nego minorem; cessante enim interruptione, et adiuncta

perseverantia in gratia, conducit efficaciter ad gloriam. = Neq. hinc sequitur, gratiam interruptam, sive eam, quae interrumpitur, duplex, et antequam ad interruptionem necessario esse effectum praedestinationis: antequam ejus oritur a voluntate praedestinativa ad gloriam, et ad gratiam; et licet non pro omni instanti, pro aliquo tamen sit, pro eo, in quo reviviscit, et pro quo conjungitur cum perseverantia in gratia finali conducit efficaciter ad gloriam: quod sufficit, ut sit effectus praedestinationis: unde patet in gratia non interrupta, quae datur adversarios est effectus praedestinationis, nec tamen pro omni instanti conjungitur cum gloria; dico pro illo, in quo conjungitur cum perseverantia finali, et sufficienti peccatorum purgatione.

Si instas. Catenus aliquid est effectus praedestinationis, quatenus efficaciter conducit ad gloriam; de gratia per peccatum interrupta solum ut reviviscens conducit efficaciter ad gloriam: ergo solum gratia reviviscens, et non per peccatum interrupta est effectus praedestinationis. - Respondeo, concessa majori, et minori, negando consequentiam: non enim bene argumentatur a negatione in sensu reduplicativo ad negationem in sensu specificativo; cum enim gratia reviviscens sit eadem saltem moraliter ac gratia per peccatum interrupta, sequitur, gratiam interruptam specificative necessario esse effectum praedestinationis, si gratia reviviscens sit effectus praedestinationis: esse inquam effectum non reduplicative, ratione interruptionis, de ratione reviviscentiae. Sicut licet homo non ratione humanitatis reduplicative, de ratione tantum albedinis albus sit, homo tamen humanitatem specificative albus est.

Ad 3um nomarum. Sine fundamento est asserit, effectus praedestinationis esse continuatam seriem: solum enim sunt, quae a voluntate praedestinativa oriuntur, et efficaciter conducunt ad gloriam; quaemadmodum effectus cujuslibet causae illi sunt, quae a causa oriuntur, sive aliunde sint continuata series, sive non, de potius discontinuata: cum ergo gratia interrupta oriatur a voluntate praedestinativa, et efficaciter conducat ad gloriam, inde est, esse effectum praedestinationis, etsi non continuetur cum aliis effectibus praedestinationis.

Ad 4um nomarum; ad cujus probationem nomarum ejus: praeterquam fuit decretum ante praevisionem absolutam peccati Adami in ostensionem attributorum Dei, praesertim scientiae, et bonitatis: nec non fuit decretum ante eandem praevisionem in caput Angelorum, et hominum, quibus meruit gratiam per merita, quae elicuit pro operatione independentia a peccato, videlicet per actus charitatis: meruit inquam Angelis gratiam omnem, et hominibus primis, scilicet, parentibus gratiam status innocentiae: post quorum peccati absolutam praevisionem decretum fuit in carne passibili in remedium peccati, ut fuse cum Scoto probabitur in materia de Incarnatione.

Sectio Quinta.

Vocatio est effectus praedestinationis.

Nomine vocationis intelligimus illustrationes se tenentes ex parte intellectus, et pias affectiones ex parte voluntatis, quae gratia auxiliaris praevenientis communiter nuncupantur: quas esse praedestinationis effectus commune est Theologorum cum Doctore Seraphico Bonaventura, quae probatur ex Apostolo supra jam relato: Quos a praedestinavit, hos

et vocavit: ubi vocao ponit' int' effa pdestinaois: g° catal' e.

Pbat 1°. q^a vocao fit vi voltis iustificandi, et glorificandi: e ej mediu ad utriusq. fine; mediu a saltem medie fit vi voltis finis; d voltas iustificandi, et glorifandi e pdestinao, ut sepe dictu e: g° vocao e effa pdestinaois: e ej effa pdestinaois q^d fit vi pdestinaois. Cfrat: q^a voltas ipsa vocandi e pdestinao dicente Aug°: pdestinaoe ee scia, et pparaoe benefitioru, quibg certissime liberant quicunq. liberant: certissima a liberao incipit a vocaoe; d hec e effa voltis efficacis vocandi; hec ej ut poti efficax effcit suu effu: g° vocao e effa pdestinaois.

Cra tm dices 1°: q^a effa pdestinaois n repit' s^e pdestinaoe; alit effa repiret s^e ca; d vocao repit' s^e pdestinaoe; repit ej in repbis, p^r illud: Multi s vocati, pauci vero electi: g° vocao n e effa pdestinaois. = 2°, q^a vocao e coi pdestinato, et repbo; siquide repbi etia vocant: g° orit a ca utriq. coi, qualis e pvidea sup nalis; n vero a ca parlari, qualis e pdestinao. = 3°, q^a vocao n influit in glam: n ej illi coexistit: beati ej n vocant: g° n e effa pdestinaois; hic e l e gla, l influens in glam.

Ad 1^m ret, cessa mai, disquendo mine: vocao repit' sq que e effa pdestinati ois, no: hec ej cducit effacit ad glam, qualit n cducit vocao repbi: vocao alia cdo mine; s lt n ducens efficacit ad glam, que effa e voltis alig, qua Deg sic vult manifestare sua glam.

Ad 2^m cdo ans, et disquo cons: orit' a ca utriq. coi sq V^n cceptu utriq. coe, cdo: 2^m parlare talis vocaois, no coa; 2^m parlare ej cceptu vocaois pdestinati, et cducentis efficacit ad glam orit' a pdestinaoe. = Ubi notandu p soluoe huig argui, et similiu, que fiunt circa effa pdestinaois, hanc argumentaoe ee illegitima: effa iste e coi pdestinato, et repbo: g° fit a ca utriq. coi, et n a ca, que sit ppria, et peculiaris pdestinati: sepe ej effa coi duplici subto n fit a ca, que sit phice coi utriq. subto; d a ca parlari, que e in quolbt subto, ut pet in calefactione, que effa e coi igni, soli, et aliis agentibg, et tm n fit a fra, sive ca phyce coi oibg calefacientibg; d a fra ppria Solis, ignis, et alioru: potrit q° effa coi pdestinato, et repbo oriri a pdestinaoe, tanqua a ca parlari, et silit a repbaoe.

Ad 3^m disquo ans: Vocao n influit in glam phyce, cdo; moralit, no ans: influit ej in disposioe ad iustificaoe, et in meritu augmenti iustificaois, que cuncta cu pseverantia influunt in glam; q^d sufficit ut moralit vocao influat in glam, et ei moralit coexistat: raoe cuig moralis coexistet beati, et in phice, moralit tm vocant.

Ex dictis infert cum PP. Vazquez, Valentia, Alarcon, et aliis D. Eximiusq. P. Granado, et alios ꝓ certis Thomistas, vocaões inefficaces nẽe effus ꝓdestinaoĩs. Pbat: q. de raõe effs ꝓdestinaoĩs, sa ipse gla n̄ sit, ẽ, qd efficacit ꝯducat ad glam; d vocao inefficax ad glam efficacit n̄ ꝯducit: vocao ẽ tantũ ꝯducit efficacit ad glam, quatenus efficit aim, ad quem vocat, quem vocao inefficax n̄ efficit: alit inefficax n̄ ẽẽt: g.o talis vocao n̄ẽ effs ꝓdestinaoĩs.

ꝯfrat: q.a sola illa benefitia vt Augm. ẽ effs ꝓdestinaoĩs, quibus certissimẽ liberant quicunq. liberant; d p vocaões inefficaces nullus certissimẽ liberatur, imò nec liberat, ut pat in oĩ peccore in arlo mortis inefficacit ad Pœnitẽam vocato, quorum nullus liberat, alit oĩs Pœnitẽa salvaret: g.o vocao inefficax n̄ẽ effs ꝓdestinaoĩs.

Dices: Vocaões inefficaces in ꝓdestinato ẽẽ effus ꝓdestinaoĩs, ꝯducereq. ad glam, quatenus in eã ẽ ma gratitudinis, raõe talis benefitii: et ma humilitaĩs, q.a p eam cognit ꝓprias imbecillitatem, raõe cuius eĩ n̄ ret, et quatenus ẽ ma Penl, q. omisit aim, adquem illa vocabat; medijs quibus aibus gratitudinis, humilitaĩs, et Penl vocao inefficax ꝯducit efficacit ad glam.

ꝯ. tn̄ ẽ: q.a lct verum sit, plres vocaões inefficaces ẽẽ mam gratitudinis, ocaõem humilitaĩs, et Penl, ut ipsa exp.ia ꝯpbat, ꝓ certis in hoĩbus suprà mediocritatem pfectis, et suprà huiusmi vocaões reflectentibus; innumeri tn̄ ẽ, qui supr eas n̄ reflectunt, p illis gras n̄ agunt, inde n̄ sumunt ocaõem se humiliandi, nec pœnitendi; d ꝯtenti de Pen.a de pecco ꝯmisso, ultiq n̄ p.gdunt, nec de talibus vocaoĩbus cogitant, quales ẽ, qui coem vitam pfitent, nec peculiarit pfecoĩ incumbunt; rudes insup, et illiterati, quibus vix tales vocaões in memoriam veniunt; ac deniq. illi qui in arlo mortis iustificant, quibus vix sup ẽ tempus pœnitendi de peccis ꝯmissis: g.o huiusmi vocaões in his n̄ ẽ effs ꝓdestinaoĩs.

Quod si dicas, ꝯ has voces in Patriâ cogni à Beatis in obto, ibiq. ẽẽ eis mam grãtiarum aoĩs, ꝓpea q. ẽẽ effus ꝓdestinaoĩs. = ꝯ. tn̄ẽ; q.a ẽẽ in patriâ mam gratiarum aoĩs n̄ satis ẽ ad effum ꝓdestinaoĩs: alit ipsa damnatorum tormenta ẽẽnt effs ꝓdestinaoĩs: ẽ ẽ Beatis mam gratiarum aoĩs, eoq.d Deus Beatis ab eis liberaverit.

Imò et cuilibt beato fialis beatitudo ẽẽt effs ꝓdestinaoĩs oĩum aliorum: cuiulbt ẽ beatitudo ẽ alijs ma Deum laudandi. Quod implat; daretur int oĩum ꝓdestinaões, et beatitudines mutuo calitas in eodẽ gẽ cae finalis; siquidẽ cuiulbt beatitudo talis ẽẽt ut absq. alijs ẽẽt ma laudis: g.o vocaões inefficaces ẽẽ in patriâ mam laudis

l gratiarum aoi n statu e, ut sint effq pdestinaois.

Neq. obstant 1um, Plum oem vocaoem efficacem, et inefficacem inter effq pdestinaois posuisse, dicendo: Quos a pdestinavit, hos et vocavit. 2um, oem vocaoem inefficacem hre aliquem effum, cor hois emolliendo, et ad iustificaoem pparando. 3um, oem in pdestinato ee mam gratitudinis, et ocaoem humilitatis, et Peni. 4um, oem in patria ee mam gratiarum aois. 5um, diligentibq Deum oia cooperari in bonum; ubi Dum Augm etiam pdestinatorum pecca inteligunt. 6um, pmioem pecci quatenq oducit ad humilitatem, l Pentm ee effum pdestinaois.

N inquam obstant. N 1um, qa Plq solo loquit de vocaoe efficaci, et sic in gloam oducente, ut pet ex otentu: subdit em: quos a iustificavit, illos et glorificavit. N 2um, qa let oi vocao cor emolliat, et pparet ad gram; ntm oi efficacit oducit ad glam, ut requirit ad effum pdestinaois. N 3um qa iam vidimq n oem vocaoem ee silem mam. N 4um, qa iam diximq, talem mam n sufficere ad effum pdestinaois.

N 5um, qa lm oia, restrinxit idem Plq, adeam quae statim subrecit, slt, pdestinaoem, pcium, glorificaoem, iustificaoem, et vocaoem efficacem, quae oia dixit cooperari in bonum diligentibq Deum, slt, pdestinatum: n vero alia; de quibq n agebat, neq. erant ad rem. Dixit vero Augq, pecca etiam ibi intelligi: qa ea etiam cooperantia in gloam, quatenq mat Peni; quae efficacit oducit ad glam: inefficaces a vocaoes, vidimq, n oes, ut mam alicuiq virtutis efficacit oducere ad glam.

N 6um, qa ut ibi dr, pmissio pecci oducit efficacit ad glam, medio humilitate, l Pena: vocaoem a, quas nos reiicimq ab effectibq pdestinaois n oducunt efficacit. Quare si in nulla huiqmi vocaoem inefficatium, adhuc obtive, et ut ma penitem, gratitudinis, l humilitatis in pdestinato oducant efficacit ad glam, tales vocaoes erunt effq pdestinaois illq, quales in pdestinatis supra eas reflectentibq, indeq. ocaoem salubrit opandi arripientibq.

Quaestio Secunda

An subita pdestinatum pprietates illq, et accidea nalia sint effq pdestinaois?

Ide; an Prq Vq pducat a Deo vi intecois efficacis pducendi eum invitam {}nam; et vi eiqdem intecois eidem otulerit bonam indolem; ingeniumq. ac tandem disposuerit, illum ap̄ti oriri, et educari parentibq? Affirmat sacois e cum lxmios Dis Thomistis, et Scotistis. Nativam defendunt PP. Vazquez, Conton, Becanq, et pauci alii, nimirum ex Vazquistis.

Sectio Prima

Subita, proprietates, et accidentia naturalia praedestinati sunt effectus praedestinationis.

Probatur: quia quod quod Deus efficit vi voluntatis praedestinandi, sive producendi subiectum in vitam aeternam est effectus praedestinationis; sed Deus vi voluntatis praedestinandi Petrum in vitam aeternam efficit subitam ipsius Petri, confert illi bonam indolem, et ingenium, actandem disponit, eundem aptis, et ortiri, et educari parentibus: ergo haec omnia sunt effectus praedestinationis.

Probatur minor quantum ad efficientiam subiecti Petri, quia voluntas producendi Petrum in vitam aeternam est voluntas efficax, ideoque causativa, et effectiva sui obiecti; sed obiectum illius non solum gloria, verum etiam ipse Petrus: tum quia est voluntas producendi Petrum in vitam aeternam, tum etiam quia non est voluntas disiunctiva huius, illiusque, a vita aeterna conferenda Petro: ergo Deus vi voluntatis producendi Petrum in vitam aeternam efficit subitam ipsius Petri.

Probatur eadem minor quantum ad collationem indolis, et boni ingenii dispositionesque nativitatis, et educationis. Quia vi voluntatis efficacis finis fiunt ab agente media, quae efficaciter conducunt ad finem; haec est enim intentio efficacis finis, nempe, determinare agens ad applicationem, et positionem mediorum efficaciter conducentium ad finem; sed bona indoles, ingenium, nativitas, et educatio Petri sunt media efficaciter conducentia ad producendum Petrum in vitam aeternam: supponimus enim prout hic et de facto Petrum produci, nec aliter Deum praesentem providentiam producendum: ergo haec omnia efficit Deus vi voluntatis producendi Petrum in vitam aeternam.

Dices: Deum per providentiam naturalem primo voluisse producere omnes homines, quos de facto producit, illisque voluisse conferre omnes proprietates, et accidentia naturalia. Deinde 2° voluisse per providentiam supernaturalem omnes praedestinatis, et reprobis voluisse inquam omnibus inefficaciter vitam aeternam, et auxilia sufficientia ad eius consequutionem. 3° tandem voluisse efficaciter praedestinatis vitam aeternam, et auxilia efficatia ad eam, omnesque gratias, quae propriae praedestinatorum. Unde patet, subitam praedestinati, proprietates eius naturales, et accidentia esse effectus providentiae naturalis, non vero praedestinationis, quae ea omnia supponit a Deo efficaciter volitam, et extra causas positam.

Dico contra, quia comparando obiectum providentiae naturalis cum obiecto praedestinationis gloriae, hoc habet rationem finis, illud vero rationem medii; ideoque Deus homines creavit, non ut naturalibus tanquam fine ultimo frueretur, sed ut uteretur illis tanquam medio in ordine ad s[ec]undum gloriae, quae est finis ad quem Deus homines destinavit; sed regulariter prior est intentio efficax finis, quam electio mediorum, ut diximus controversia 1ª quaestione 4. sectione 12: ergo prior est praedestinatio, quam providentia naturalis; prior inquam circa praedestinatum.

Confirmatur 2°: quia cum providentia naturalis, et praedestinatio, huius quia praedestinatio sint aeque liberae Deo, et utraque postserata media sit fundamento dicit, providentiam naturalem esse priorem praedestinatione. Quod dicitur effectus providentiae naturalis sint priores in executione effectibus praedestinationis, nihil probat, quantum ad ordinem intentionis, ut patet in voluntate vocandi, et iustificandi, quarum effectus licet sint priores effectu voluntatis glorificandi; cum tamen in intentione voluntas haec sit prior illis: quia cum aliunde praedestinatio sit de fine, providentia vero naturalis sit de medijs, prior est praedestinatio, quam providentia naturalis.

Confirmatur 3°: quia cum Deus habeat voluntatem efficacem conferendi gloriam praedestinato, frustra ponitur in eo voluntas inefficax eiusdem conferendi gloriam: superflua enim est voluntas inefficax finis, ubi adest voluntas efficax eiusdem. Auxilia vero inefficatia, quae conferunt praedestinato non oriuntur a voluntate inefficaci gloriae communi praedestinato, et reprobo, da voluntate speciali, qua Deus vult suas tendere, specialiter suam providentiam, et sapientiam: ergo non est in Deo praedicta providentia supernaturalis communis praedestinato, et reprobo antecedens praedestinationem. Dixi praedicta, et antecedens, quia forte sunt in Deo aliquae comitantes, vel subsequentes praedestinationem, quae sint communes praedestinato, et reprobo, quod modo non disputo.

Confirmatur 4°: quia plerumque quae prima sunt in executione, ea ultima sunt in intentione iuxta illud: Quod est primum in intentione, est ultimum in executione; sed proprietates, et accidentia naturalia hominis praedestinati sunt priora in executione, quam supernaturalia: sunt enim corporea, vel subtantia: ergo supernaturalia sunt priora in intentione, quam naturalia, et consequenter prior est in Deo praedestinatio, quam providentia naturalis, prior inquam in intentione: illa enim est de supernaturalibus, haec de naturalibus.

Sectio Secunda

Argumenta contra nostram Conclusionem.

1°: quia mors Christi est causa totius nostrae praedestinationis, ut diximus contra 2°. q. 2, et dicitur causa substantiae hominis praedestinati, boni illius ingenij, vel indolis: Etenim, verba sunt Augustini, Christus bonus, ut homines conderent, de impijs mortuus est, ut iustificarent: ergo substantia hominis praedestinati, proprietates, et accidentia illius naturalia non sunt effectus praedestinationis. Confirmatur 1°: quia effectus praedestinationis debet esse supernaturalis; aliter erit effectus providentiae naturalis, et non supernaturalis, qualis est praedestinatio: sed substantia praedestinati, bona indoles, et ingenium sunt quid naturale: ergo non sunt praedestinationis effectus. Confirmatur 2°: quia praedicta non sunt gratia, sed bona devitantia; sed effectus praedestinationis debet esse gratia: est enim praedestinatio praeparatio gratiae, et gloriae: ergo praedicta non sunt effectus praedestinationis.

2° argumentatur: quia Augustinus contra Pelagium ex una parte ponit praedestinationem, et eius illius effectus, quales sunt gratia et gloria; et ex alia naturam, ergo eius proprietates, et accidentia; dnos inter

effq. prędestinaonis ponimus nam, eiusq. proprietates, et accidentia: ergo D. Augustinum nam cum effectibus prędestinaonis confundimus.

3°; quia hâc doctrina facile se expedirent Pelagius ab argumentis Augustini, et Patrum: argumentantur enim, et contendunt, hominem viribus naturalibus non posse esse causam totalem suę prędestinaonis. Ad quod facile responderet, ad versarium esse, quia ipsa natura est effectus prędestinaonis, cuius homo non potest esse causa nec prędestinaonis prout terminatur ad eam. Sed absurda est doctrina, qua heretic[us] facile se expedit ab argumentis Patrum, et Catholicorum: ergo prędicta doctrina absurda est.

4°; quia substantia hominis, bona illius indoles, et reliquę illius proprietates, et accidentia naturalia sunt effectus providentię naturalis: tum quia hęc est communis cum prędestino, et reprobo: tum etiam quia nisi hęc in prędestino sit effectus providentię naturalis, nihil restat in prędestinato, quod sit effectus providentię naturalis, quod absurdum est: aliter providentia naturalis non versabitur circa prędestinum: ergo non sunt effectus prędestinaonis; frustra enim fiunt a pluribus, quę sufficienter fiunt a providentia naturali.

Ad 1um contra concessa maiori, distinguendo minorem: non ea substantia contra; nempe in substantia ea: ut hęc efficaciter conducunt ad gloriam, nego minorem; est ergo mors Christi causa substantię ut substantia est iustificaonis, et glorificaonis; reliquorum vero ut conducunt per modum prędispositionis, vel occasionis ad iustificaonem, vel gloriam: licet eorum causa non sit contra, et ut prędicise conducunt ad finem naturalem; quod solum intendit Augustinus: quamvis sit Christus mortuus esse pro illis, ut prędicise homines nascerentur, mortuum tamen esse pro hominibus quatenus substantia sunt iustificaonis, et glorificaonis.

Ad 1am confirmaonem distinguo maiorem: effectus prędestinaonis immediatus debet esse supernaturalis, concedo: mediatus, nego maiorem; hic enim potest esse naturalis: cum enim homo quamvis effectus naturalis est, oritur quidem immediate a providentia naturali, qua Deus vult hominem creare, posset a Deo creari, et de facto creat in ordine ad sequentem vitę ęternę, cuius intentio prędestinaonis est, inde est, effectum mediatum prędestinaonis posse esse naturalem.

Ad 2am confirmaonem concessa maiori, distinguo minorem: effectus immediatus prędestinaonis debet esse gratia, concedo: mediatus, nego minorem. Ubi enim loquitur Augustinus de prędestino prout respicit suos effectus immediatos, et precipuos, non vero de mediatis, minus quam precipuis, pluribus naturalem, qui licet oriuntur immediate a prędestinaone, dum a providentia naturali, sunt effectus minus principales prędestinaonis.

Ad argumentum contra respondetur, Augustinum ex una parte posuisse prędestinaonem, et eius effectus immediatos, et precipuos, quales sunt gratia, et gloria: ex altera vero posuisse naturam, eiusq. eius proprietates, et accidentia, quę cum nos non ponamus ex parte effectuum immediatorum, et precipuorum prędestinaonis, dum ex parte effectuum mediatorum, et minus principalium, cum Augustinum nam cum effectibus prędes-

tinaois in ɔfundimg.

Ad 3um nomarey. Arguuntej, et ɔtendunt Pu cum Augo Ju. Pelagium hoēm nō posse ēē cam totius suæ ꝓdestinaois, quantum ad effus immediatos illius, includendo etiam gram aualem, qd afflabat Pelagium. Quare si Pelagius diceret, hoēm nō posse ēē cam totius suæ ꝓdestinaois quantum ad effus medios includendo substam ipsius ꝓdestinati, verum diceret, qd q. Pes nō negant, imo nec disputant: Sōēs ē illiū Ju. versia cum Pelagio de effectibus immediatis ꝓdestinaois, quales sunt gra et gla, annumerum, utrumq. posset ēē cam ꝓdestinatus solis viribus nāe.

Ad 4um ɔdo ans; sunt eos effus immediatos ꝓvideēe nalis, et diuquo coens: nō sunt effus immediatos ꝓdestinaois, ɔdo: nō sunt effus mediati, nego cōem; nec frustra fit immediate ꝓ videa nali, qd mediate fit a ꝓdestinaoe. Prædestinao ēs ꝓmum inteoi vult efficacitr glam ꝓdestino: cum q. ad hoc necessaria sit, ꝓduci substam ꝓdestini, ꝓvidea nalis vult eficacitr ꝓmum eleoi, et execuoi talem ~~dum~~ ꝓducom: nō ā fieri frustra immediate ab execuoe, qd mediate fit ab inteoe, et eleoe; ɔstat in oibus aibus intentivis, electivis, et executivis.

Quæstio Tertia.

An ꝑmissio pecci in ꝓdestinato sit effus prædestinationis illius?

Affiravaria ē cois Thorum, et Schotistarum, quos sequunt ex imus Pes PP. Arriaga, Herice, et alij. Negava vero sequit a PP. Vazquez, Becano, et alijs. Ꝑvident tn Pes affirantes; quoniam thoi, et Scotoi affirant, ēē effum ꝓdestinaois ex movo peniteniæ; quibus suscribit Arriaga; P. Suarez ā affirat, so ēē effum ꝓdestinaois ex movo humilitaus, nō vero ex movo Penl: at P. Herize nat; ēē effum ꝓdestinaois ex movo penitentiæ, lætiam humilitatus depoā ordinaria: affirat q. so posse ēē effum ꝓdestinaois depoā abrta, et ex movo humilitaus, si videlicet Deus alicui revelaret futuram ꝑmioem pecci: hic ēs ꝑ cam humiliaret humilitae eficacitr ɔducente ad vitam æternam, et independenti a pecco, qd sate, ut talis ꝑmissio sit effus ꝓdestinaois.

Sectio Prima.

Permissio pecci in ꝓdestinato ē effus ꝓdestinationis illius.

Ante resoluoi ꝓbaoem, suppo, ꝑmioem pecci dupliciter posse ɔsiderari. 1o, active, ꝓ aū Pl voltu, quo Deus vult ꝑmioem pecci. 2o, passive, ꝓ obtonimibus talibus, quæ raoē ꝑmissio pava pecci duo involvit; 1um, negaoem auxilij eficacis ad declinandum in auꝰo. a peccato. 2um, auxilium sufficiens ad posse in auꝰ declinare peccum. Quolibet ēs horum ꝑcisse ablato, nō intelligitur ꝑmissio pava peccum quo amplius nē

n̄ requirit, ut utrumq. involvat ꝑmissioē ꝑava pecci, n̄ quomodo debet, verum etiam assalit.

Si g° Deus ex intēoē efficaci ꝑducendi ꝑdestinum in vitam æternam vellit ꝑmiōem pravam pecci, ꝑcul dubio ꝑmiō prava pecci ē ꝑdestinaōis effus; q̄d si tñ n̄ vellit, l quia id repugnat, l q̄ ex alio cap.° sic libere n̄ vult, ꝑmissio prava pecci n̄ erit effus ꝑdestinaōis. Permissio inquam prava, quoniam ꝑmissio activa, cum sit ags Dei voltis, sō ptēē moralis effus ꝑdestinaōis, quatenus ē eleo mediī efficacit. ꝯducentis in vitam æternam, quæ ē finis efficacit. intentus ꝑ ꝑdestinaōem. Quibus positis.

Pbat̄ ꝯclusio: q̄a medium efficacit. ꝯducens ad ꝯsequoē finis, ē effus intēois efficacis finis: verum ē intēois efficacis finis ponunt media efficacit. ꝯducentia ad ꝯsequoē finis; d ꝑmissio pecci ē medium efficacit. ꝯducens ad ꝯsequoē finis efficacit. intenti ꝑ ꝑdestinaōem: g° ꝑmiō pecci ē effus ꝑdestinaōis. Pbat̄ min: q̄a Pœnitēa ꝑseverans finalis ē medium efficacit. ꝯducens ad gloriam, quæ ē ~~finalis~~ finis efficacit. intentus ꝑ ꝑdestinaōem, ut ꝯstat ex oibus Scripturæ testimoniis, in quibus pœnitenti ꝑmittit regnum cælorum, vita æterna, gra Dei, et sīlia; d ꝑmiō pecci in ꝑdestino ē medium efficacit. ꝯducens ad pœnitēam: tum q̄a pœnitēa in eo n̄ ptēē sine ꝑmiōe pecci: tum q̄a in eo n̄ ē ꝑmissio pecci, quam n̄ sequat Pœn.ᵃ ꝯducens efficacit. in vitam æternam: g° ꝑmiō pecci ē medium efficacit. ꝯducens ad ꝯsequoē finis efficacit. intenti ꝑ ꝑdestinaōem.

ꝯfirmat 1°: q̄a ad hoc ut aliquid sit effus ꝑdestinaōis, satē, q̄d saltem mediatē ꝯducat efficacit. in vitam æternam, ut pet in vocaōe, et in iustificaōe ꝑ p[…]um interruptam, quæ sō mediatē efficacit. ꝯducunt in vitam æternam, media nimirum resipiscentia, et ꝑseverantia in gra finali; d ꝑmiō pecci saltem mediatē ꝯducit efficacit. in vitam æternam, media nimirum pœnitēa finali: g° talis ꝑmissio ē effus ꝑdestinaōis.

ꝯfirmat 2°: q̄a dum Deus 1° intendit gloriam ꝑdestino, et antē abstam ꝑvisionem meritorum eam intendit 2.° oes, et singulos grus gliæ correntes oibus, et singulis eius meritis: oes ē ꝑdicti grus h̄ent raoem finis; d quidam grus gliæ corrent meritis pœnitēæ, ut ꝑse ꝯstat: g° huiusmi grus intendit Deus antē ꝑvisionem abstam pœnitēæ: g° et pœnitēa ē effus huiusmi intēois, quæ ꝑdestinaōe: medium ē efficacit. ꝯducens ad ꝯsequoē finis ē effus intēois efficacis finis.

Atqui eo ipso ꝑmiō pecci ē effus voltis efficacis pœnitēæ: siquidem Pœn.ᵃ prerequirit, ē q. medium ad ꝯsequoē grus determinati gliæ dentis a pœnitēa, sīlit ꝑmiō pecci ꝑrerequirit, ē q. medium ad ꝯsequoē pœnitēæ dependentis a ꝑmiōe pecci: g° debet adulterius ꝑmiō pecci ē effus ꝑdestinaōis, quatenus videlicet pœnitēa ē effus voltis efficacis

glie, et pmiō pecci ē effq voltis efficacis Penl.

Quod arguty, et ɔtraou pbant, n̄sō de poa absta, sivedelet Deg revelet pdestino pmioy pecci, veruy etiā depoā ordinariā, et nulla factā revelaoē, pmioē pecci ēē effy pdestinaoīs. Quoniāy tay depoā abstā, quay de ordinariā, et facta, lñ factā revelaoē pmio pecci ē mediuy efficacity ɔducens ad Penitēy, neq. ē mediuy efficacity ɔducens ad glay, in quo pcipue stat, eay ēē pdestinaoīs effy. Pbant etiāy, n̄sō ēē effy pdestinaoīs ex movo, lintcoē humilitatis, altyig ve virtutis, detiāy ex movo penitey. Quoniāy pmio pecci n̄sō efficacity ɔducit ad glay ex mov. altyig virtutis, veruy etiāy ex movo penitey. Imō nunquay efficacity ɔiungit cuy gla, nisi accedente penitēā: go ē effq pdestinaoīs n̄sō ex movo humilitatis, altyig ve virtutis, veruy etiāy ex movo Penl.

Dices: Dispary ēē raoy inty pmioy pecci ex movo Penl, et eandey ex movo humilitatis, laltyig virtutis: quoniāy ex movo penitey pse ɔnectit cuy pecco: ideoq. amans illay efficacity ex illo movo amat et peccy, qd repugnat Deo. At ex movo humilitatis, laltyig virtutis pseh ɔnectit cuy pecco: ideoq. efficacity amans illay, n amat peccy: ideoq. ex tali movo pt pmissio pecci a Deo amari, et ēē effq pdestinaoīs, n vero ex movo Penl.

Cs tmē: qa humilitas, lqueuyq. alia virtq, cuiq ma, sive obtey sit pmio pecci, n minq ɔnectit cuy pecco, quay penitēa; l adhuc pt a Deo amari pmissio pecci ex movo talis virtutis, qs Deq amet peccy: go et poßit amari a Deo ex movo penitey, quin Deq amet peccy. Pbat mar: qa queuyq. ea virtq supponity cognioy certay pmiois pecci: n eī quisquis humilitay, lvirtutey aliay ɔcipit circa pmioy pecci, nisi certo sciat adeē pmioy pecci; d cognio certa pmiois pecci pse ɔnectit cuy pecco: ney quisquay certo cognit pmioy pecci, nisi quateny certo cognit ipsy peccy: cuy nemo pmioy pecci in scripiā cognat, dsō in pecco: go humilitas, lqueuyq. alia virtq, cuiq ma sit pmissio pecci n minq ɔnectit cuy pecco, quay penitea.

Dices, cognioy certay pmiois pecci de poā ordinariā ɔnecti cuy pecco; qa ea nequit naliy heri, nisi certo cognat peccy; at depoā abstā n ɔnecti cuy pecco, qa pt Deq supnaliy alicui revelare pmissioy pecci anty ad peccy; quā revelaoē posita, cognio pmiois pecci n ɔnectit cuy pecco: ideoq. depoā ordinariā posse inquay ex mov. humilitatis, laltyig virtutis, exceptā Penl. ppnariay ɔnexioy huiq

cum pecco.

Contra tamen: quia permissio peccati sive sit ex motivo humilitatis, sive pœnitentiæ, sive cujuslibet alterius virtutis, sive de potentia ordinaria, sive de potentia absoluta semper connectitur cum pecco: ergo si connexio ejus ex motivo humilitatis, latterius virtutis obstat, ne de potentia ordinaria sit effectus prædestinationis, eadem connexio obstabit, ne de potentia absoluta sit effectus prædestinationis. Probatur antecedens: quia hæc est legitima argumentatio: datur permissio peccati: ergo et datur peccatum aliter aliquid dato conjungerentur permissio peccati, et non esset peccatum quod falsum est; dum omnis legitima argumentatio antecedens, qualebile est permissio peccati, connectitur cum consequenti, quale hic est peccatum: ergo permissio peccati ex quocumque motivo, et de qua cumque potentia connectitur cum pecco.

Cujus ratio a priori est; permissionem peccati in sua tharum importare promotionem ad malum peccati, quæ connectitur saltem mediate cum finali peccati nario subsequuto ad malum, quo cum connectitur immediate promotio. In sua vero tersitatum importare futurionem conditionatam peccati, et suam mediam illius, cum volte conferendi auxilium illud, sub quo conditione provisum est peccatum: quæ omnia nequeunt consistare sine pecco: permissio ergo peccati de se, ex quocumque motivo, et de quacumque potentia connectitur cum pecco.

Sectio Secunda.

Arguitur contra præfactas Conclusiones.

Primo, quia conducentia ad gloriam, media pœnitentia, non satis est, ut aliquis sit effectus prædestinationis, ut patet in pecco, quod media Pœnitentia conducit ad gloriam, nec tamen est effectus prædestinationis; dum permissio peccati, sine media pœnitentia potest conducere ad gloriam: quomodolibet ejus se habeat permissio peccati semper conjungitur cum pecco, sine cujus pœnitentia nunquam erit gloria: ergo permissio peccati non est effectus prædestinationis. Confirmatur: quia in pœnitentem major est conducentia peccati quam permissionis: est enim pœnitentia de pecco, non de permissione peccati; dum hac majori conducentia non obstante peccatum non est effectus prædestinationis: ergo nec permissio peccati.

Secundo, quia quod nihil est, nullius causa potest esse effectus: effectus enim aliquid est, ut potestus causalitatis, et effectus; dum permissio peccati nihil est; est enim subtractio gratiæ efficacis in his circumstantiis, in quibus si conferretur, peccatum non esset: ergo permissio peccati non est effectus prædestinationis. Confirmatur primo: quia effectus prædestinationis gratia est; dum permissio peccati gratia non est: est enim subtractio, sive non esse gratiæ efficacis: ergo non est effectus prædestinationis. Confirmatur secundo: quia permissio peccati afert secum impedimentum gratiæ, et gloriæ: afert enim peccatum, quod utrumque impedit; dum quod afert impedimentum gratiæ, et gloriæ gratia non est: ergo permissio peccati gratia non est et consequenter neque effectus prædestinationis.

Tertio; quia si permissio peccati ex motivo pœnitentiæ esset effectus prædestinationis, ...

ante ablationem prioris peccati, intenderet efficaciter Poenitentiam, in ordine ad quam, tanquam medium utile, eligeret permissionem peccati, ut nos fatemur; sed Deus ante ablationem prioris peccati nequit eligere permissionem peccati tanquam medium utile ad Poenitentiam: ergo permissio peccati ex motivo poenitentiae non est effectus praedestinationis. Probatur minor: quia utilitas permissionis peccati in ordine ad poenitentiam desumitur a peccato; secundum hoc enim permissio peccati nil valet ad poenitentiam, neque ea sola praebet materiam poenitentiae; sed Deus nequit velle, aut eligere peccatum: ergo ante ablationem prioris peccati, nequit eligere permissionem, tanquam medium utile ad poenitentiam.

Confirmatur 1°: quia amans efficaciter finem necessario amat medium praerequisitum ad finem; sed ad poenitentiam est medium per se requisitum peccatum; hoc enim non habet materiam de peccato: ergo si Deus vellet efficaciter poenitentiam ante ablationem prioris peccati, necessario amat peccatum. Confirmatur 2°, quia amare efficaciter finem, saltem gaudet de existentia medii praerequisiti ad finem; sed Deus nequit gaudere de existentia peccati: ergo neque amare efficaciter poenitentiam ante ablationem prioris peccati.

Confirmatur 3°: quia repugnat, aliquem efficaciter amare aliquem finem, et serio prohibere medium simpliciter necessarium ad talem finem; sed Deus serio prohibet peccatum, quod est medium simpliciter necessarium ad poenitentiam: ergo repugnat, Deum efficaciter velle poenitentiam, ante priorem ablationem peccati. Confirmatur 4°: quia contra rationem est, medicum intendere efficaciter medicinam ante morbum, et hunc permittere ex intentione efficaci illius: ergo et contra rationem est, Deum intendere efficaciter poenitentiam ante peccatum, hocque permittere ex intentione efficaci illius.

4°: quia si permissio peccati esset effectus praedestinationis, posset a Deo peti, ideoque posset quis Deum orare, ut in se permitteret peccatum, quemadmodum potest orare pro reliquis effectibus praedestinationis; sed stulte quis peteret a Deo permissionem peccati: maior est constans: minor probatur permissionem peccati cum peccato, quam cuilibet occasionem peccandi, quae a Deo nequit peti; cum potius omnes teneantur dicere: Et ne nos inducas in tentationem: ergo permissio peccati non est effectus praedestinationis.

Confirmatur: quia imprudenter quis permitteret maius malum propter minus bonum; sed poenitentia, humilitas, et quaelibet alia virtus est minus bonum, et peccatum maius malum: est enim malitia eius infinita, saltem supra omnem bonitatem etiam creatam: ergo motivo nullius virtutis potest peccatum esse effectus praedestinationis; aliter Deus imprudenter permitteret maius malum propter minus bonum.

Sectio Tertia

Respondetur ad argumenta.

Ad primum distinguo maiorem: conducentia ad gloriam media per poenitentiam, non satis est ut sit effectus praedestinationis, concedo; sicut aliis conditionibus ad effectum praedestinationis, nego maiorem. Una enim ex conditionibus ad effectum praedestinationis est, quod talis effectus sit a Deo, huiusque proprius effectus, cum quo permissio peccati sit effectus pr-

prig Pcu, n vero peccm, Dincē, Dducentiam pmiois pecci in glam sufficere, ut hęc sit ef-
fg pdestinaois, n vero ut peccm sit eig effg. Ad 1am Dtraom Dcedo marem, et minrem, et no co-
am: q hoc n obstante pmio ē effg Pcu, n vero peccm.

Ad 2am rest diguendo marem: q nil ē 8m tam physcē, quam mora-
litr, Dcedo: licet physcē nil sit, moralitr tn aliqd ē, nomarem; ut pet in omissioib liberis, sive puris, sive n puris, quę licet physcē nil sint, moralitr tn ∫ aliqd, effg ∫ cae liberę, et trg calitae moralis illig: pmio a pecci, quateng subtractio grę ē, qua raoe physcē nil ē, eadem raoe aliqd morale ē: tum q libera subtractio ē, tum q ∫ in ordine ad peniteam Dducit, acsi eet aliqd positivm: ideoq. alicuig cae, pdestinaois ut ptēē effus.

Ad 1am Dtraom diguo marem: effg pdestinaois immediatg, et pcipug ē gram, Dcedo; mediatg, et ming pcipug, nomarem. Permio ej pecci n oritr immediate a pdestinaoe, da pvidea nalis, la coi supnalis neq. ē pcipug illig effg; hic em solo ē gra, l gla; ideoq. ut pmio peccati sit effg pdestinaois, n ēē necesse, gram eam ēē pprie, et simplicitr gram. Ad 2am Dtraom diguo marem: pmio pecci ēēt pcise, et 2am re, Dcedo: ut forte d avelte efficacē penitem, nomarem: sut sic ej licet importet aliquem rem ad peccm, affert tn pcipuē ipsam peniteam, quę ē gra ablativa pecci impedientis gram, et glam.

Ad 3am Dcessa marē, diguo minrem: Peg ante abitam 8m nequit eligere pmiom pecci tanquam mediu utile 8m utilitae adequā, Dcedo; utilitae inadequā, nomiurem. In pmioe pecci nē adequa utilitas ad penitentem, cum ea sola n satis sit, ut det ma, circa quam versat penitea, et sa quā ma repat ēē penitea: ideo q. Peg us eligens pmiom pecci, ut utilem ad peniteam, so eam eligit, ut utilem utilitae inadequā; quę utilitas revera ē in pmioe; cum sa pmioe n daret peccm, q d ē ma pre requisita ad peniteam: amat q° Peg pmiom pecci ut inadequē utilem ad peniteam, n vero ut adequē utilem: hāc ej raoe includit peccm, q d nē amabile, neq eligile a Deo.

Quare diguo marem pbaois minris: utilitas pmiois pecci in ordine ad peniteam 8m ē utilitas inadequē, Dcedo; adequē, nomarem; hęc ej desumit a pluribg capitibg inadequē a singulis, et adequē ab oibg; pmio ej 1um re, et ut n removens mam penitem, quę ē peccm, aliquomo utilis ē ad peniteam: insup utilis ē ad penitem quateng Djungit cum auxiliis efficacibg inducentibg peniteam, 2um quam raoe utilitatis pmio pecci eligit, et amat a Deo, ut utilis ad peniteam.

ē deniq. utilis ad eandem, quateng aliquomo involvit peccm, quā raoe

nec eligit, nec amat a Deo. Quod aūt primo pecci se sola nil valeat ad pœnitentiam, id probat, eam non habere utilitatem adæquatam ad eam, dicō inadæquatam, quæ competit pluribus causis partialibus nil se solis valentibus in ordine ad suos effectus, habentibus tamen utilitatem in ordine ad eandem. 84.

Ad 1um Instantiam dis(tinguo) maiorem: amans efficaciter finem naturaliter amat medium, si medium id amabile sit ab amante finem, concedo; si medium non sit amabile ab amante finem, nego maiorem; tunc enim amor efficax finis non infert amorem efficacem medii, cum talis amor sit impossibilis, ut pote de obiecto, cui repugnat amor amantis finem. Cum ergo peccatum non sit obiectum amabile a Deo, inde est non amari a Deo efficaciter amante pœnitentiam, quamtumvis sit medium præ requisitum ad pœnitentiam.

Unde per amorem efficacem Pauli non esse amorem adhuc virtualem peccati, quia tunc si amor efficax finis est virtualis, amor mediorum quando infert, vel alteri potest inferre, amorem formalem mediorum: cum quia amor efficax pœnitentiæ non possit inferre in Deo amorem efficacem peccati, inde est, in Deo amorem efficacem pœnitentiæ non esse amorem efficacem peccati.

Ad 2um Instantiam dis(tinguo) maiorem: Amans efficaciter finem &c. si medium capax sit gaudii dependentis ab amante finem: concedo, si sit incapax, nego maiorem; peccatum incapax est, tam amoris, tam gaudii Dei: ideo quo quomodolibet Deus amet pœnitentiam, nunquam gaudet de peccato.

Instas: quia amans efficaciter obiectum, eo ipso naturaliter amat terminos connexionis talis obiecti; ideo quia Deus nequit amare efficaciter, nec definire malitiam peccati, quia hoc connectitur cum formali eius malitia; de pœnitentia connectitur cum peccato: quo eo ipso, quod Deus amet pœnitentiam, naturaliter amat peccatum. Confirmatur: quia licet formalis malitia peccati non sit amabilis a Deo, quia tamen malitia peccati connectitur cum formali malitia, repugnat Deum amare efficaciter malitiam peccati, quia sic amet formalem malitiam; dicitur connexionem habet pœnitentia cum peccato: sicut nequit malitiam peccati efficaciter amare, sive definire, nec posset pœnitentiam efficaciter amare, vel definire.

Respondeo dis(tinguendo) maiorem: amans efficaciter &c. si terminus connexionis sit capax amoris, illius qui amat obiectum, concedo; si non sit capax, nego maiorem; ut videtur in ipsa pœnitentia, quæ connectitur cum duplici termino per distinctam differentiam temporis; cum peccato vel per unam, et cum negatione peccati per aliam: pœnitentia quo de peccato exigit, peccatum aliquando esse, modo tamen non esse; quando cuius quo Deus amat pœnitentiam, amat negationem peccati, non vero ipsum peccatum, quia illa capax est amoris Dei, non hoc.

Ad probationem maioris, dico, non esse consequentia, Deum non posse definire malitiam peccati, quia

præcise connectitur cum formali malitia; quod ita connectitur cum ea, ut male peccati identificet cum formali malitia: cum quo repugnet, Deum pro definire malitiam, repugnat etiam pro definire male peccati; aliter pro definiret idem, et non pro definiret, quod est impossibile. Quod dici malitia peccati non identificet cum male peccati, ita tamen se habet ad malitiam, et ita adequate in illo fundatur, ut nullam aliam causam habeat, praeter causam mali peccati: ideoque pro definiens male peccati naturaliter pro definit ipsam malitiam, quod etiam est impossibile Deo.

Unde patet ad instantiam contrarationem, cum quia amare Deum quo: licet formalis malitia et quod tamen male peccati connectitur cum formali malitia et tanquam aliquid identificatum cum malitia, vel tanquam adequatum illius fundamentum, contrario; quia quomodolibet connectitur non amare, et non amare Deum poenitentiam non identificat cum peccato, neque est fundamentum illius adequatum, quin imo pro supponit peccatum: ideoque dummodo hoc videatur abiti, conditione ponendum, patet efficaciter pro definiri, quoniam pro definiat peccatum; pro certis non pro definiens non posset amare peccatum, quemadmodum Deus non potest illud amare.

Ad 3am contrarationem non amare: prohibitio est seria sebet(?), si sistat intra terminos prohibitionis seriam, instar odii inefficacis illius, quod prohibet, ut patet in omnibus divinis prohibitionibus, quae si efficaciter se haberent quoad prohibita, nunquam essent peccata cum tamen revera innumere sint. Cum quo efficax amor boni componat cum eiusdem inefficaci odio, amor etiam efficax finis componitur cum prohibitione medii, sive cum odio inefficaci peccati quod est medium praerequisitum ad poenitentiam.

Ad 4am contrarationem dicens quo ans: contra ratio est, medium et (sumitur) propter medicinam præcise, contrario: propter medicinam, et meliorem sanitatem ex ea resultantem, nego ans: si est medicus provideat meliorem, et magis robustam sanitatem proventuram ex medicina, quam modo sit, patet prudenter ex intentione huius permittere morbum, medicinamque intendere, ante praevisionem abitam morbi. Pariter in Deus quo Deus per eius medium, hoc est in morbum, et mortem peccati in eis dat resurrectionem ad sanitatem gratiae cautiores, et humiliores, ex intentione poenitentiae prudenter permittit peccatum.

Ad argumentum 4um non amare; nec licet, a Deo petere, quod infallibiliter afferet secum peccatum committendum ab ipso poenitente, quamtumvis id, quod petit, aliunde sit effectus Dei: ut patet in ipsa permissione peccati, quae procul dubio sive effectus sit praedestinationis, sive non effectus tamen Dei; nec tamen potest licite, et prudenter peti a Deo, ut supponitur in argumento, imo et in eodem probatur. Quoniam licet reliqui effectus praedestinationis, qui secum non afferunt infallibiliter peccatum committendum ab ipso praedestinato, possint licite peti a Deo, non tamen possunt

illi, qui ꝓ dicto mō aferunt peccm̃, qualitꝛ illud afert ꝑmio ꝓprij pecci.

Quare licet ex eodem motivo, ex quo Deus vult ꝑmiom̃ pecci Petri, ꝗ possit aliqs eam desiderare, et a Deo petere, ut sic confundat Petrus, corrigat, et cautior resurgat; Petrus tn̄ n̄ pt ullo pacto talem ꝑmiom̃ desiderare, aut petere: qa cuilibet in alio sepe licet ꝑmittere peccm̃; nulli tn̄ licet, ꝑmittere peccm̃ in seipso, ut pet in Principibus, et Magistribus, qui pla pecca in populo licite ꝑmittunt, cum in seipsis nullum licite ꝑmittere possint.

Rao q. apriori: ꝑmitentem peccm̃ in alio dum ade rationali causa ꝑmiois, nil unquam petere, qd in se malum sit, dtn̄ ꝑmittere malum pt ab alio, qd qdo q; bonum ē: at ꝑmitentem peccm̃ in seipso tandem aliqdo ꝑ seipsum ponere peccm̃ qd in se simpliciter malum ē; qd q. ex nullo capite aut motivo pt cohonestari; seu reddi bonum; ideo q. ut coe fert coe ꝓloquium: *Non sunt facienda mala, ut deinde eveniant bona.*

Ad confraoem de quo maiorem: imprudens quis maius malum ꝓpt minus bonum cum qd hoc minus bonum ē, cdo: Rm qd minus bonum impeditivum ē mali maioris malo, qd ꝑmitit, no maiorem; sic enim passim in repugnantia minus male prudentissime ꝑmittuntur, ut evitent maiora mala ꝓ cura, adhuc etsi aliunde nullum aliud intendat bonum.

Deus q° ꝑmittens peccm̃ ex motivo ꝑnitens, latius virtutis (cuius bonitas omitto, an sit, licet sit max in raoe boni, quam peccm̃ in raoe mali) n̄ intendit ꝓ cura bonum ꝑnitens, latius virtutis ꝑ se connexum cum ꝑmioe pecci; dtale bonum quatenus ulterius impeditivum ē maioris mali; quale ē peccm̃ superbie, latius coniunctum cum impenitentia finali, que maiora mala sunt, quam pecca, que Deus ꝑmittit, ut ꝑ ꝑnitentiam, lhumilitatem ꝓ dicta impediant.

Prudens q° Deus ꝑmittit peccm̃, licet maius malum in raoe [redacted] mali, quam ꝑnitentia, lhumilitas in raoe boni: qa sic intendit ulterius impedire maiora mala, sit, graviora pecca. Ubi notandum, argutum, et confirmaoem plus ꝓbare, quam par erat: ꝓbant enim peccm̃ n̄ posse ꝑmitti a Deo, qd quam falsum sit, lex totum apgeo constat.

Controversia 4.a
De reprobatione.

Exposuimus superioribus controversijs nam ꝓdestinaoem, ꝑ conceptum illius essales: ꝑ suas quasi cas, et effs: restat ꝑ plena eius explicaoe, illam exponere ꝑ comparaoem ad reprobaoem: que in multis, et maximis illi opponitur. In hac q° 4.a et ultima controversia de reprobaoe agemus.=

Q.º 1.º

An sit, quid sit, et quotuplex sit reprobatio?

Sectio 1.ª

Existentia reprobationis probatur, cuiusq. quidditas exponitur.

1.º Conclusio: Existit de facto reprobatio. Conclusio est certissima, constatq. ex illo Matthaei Cap. 25: <u>Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus est Diabolo, et Angelis eius</u>: cum enim ignis æternus non sit paratus maledictis, Diabolo, et malis Angelis, nisi per actum liberum Dei eum parantis, ut pote effectus Dei ad extra: et hunc actum liberum Dei intelligamus nomine reprobationis: certissimum quod est, dari in Deo reprobationem.

Constat ex Concilio Valentino: <u>Fidenter fatemur, praedestinationem electorum ad vitam, et reprobationem impiorum ad mortem</u>; datur Dei liberum, quem Concilium lata usurpatione dicit praedestinationem ad mortem, nos autem cum Theologorum dicimus reprobationem: quod de facto est reprobatio.

Hoc etiam probant Theologi ex D. Thoma triplici ratione. 1.ª desumitur a nomine providentiae, cuius est, aliquos defectus permittere: ideoq. aliquibus convenit deficere a suo ultimo fine, quod dicitur reprobatio. 2.ª, ab infinita excellentia Divinae bonitatis, quae non uno modo satis ostenditur, sed multiplici: ideoq. sicut ad ostensionem Divinae bonitatis, et misericordiae, necessaria est praedestinatio, similiter ad eiusdem bonitatis ostensionem, ut iustitiae, necessaria est reprobatio. 3.ª a necessitate manifestationis defectibilitatis liberi arbitrii, et necessitatis gratiae: quae utraque satis non ostenditur, nisi permittendo aliquorum peccatum, et impoenitentiam finalem, quam consequitur reprobatio.

Rationes istae subtilissimae sunt, et Angelicam mentem redolentes; non tamen transgrediuntur terminos probabilitatis: etenim si Deus nullum reprobaret, perfecta esset eius providentia, eadem bonitas Dei eodem modo excellens persisteret, cuius iustitiam infinitis modis praeter reprobationem posset Deus ostendere. Sicut et posset modis etiam aliis ostendere imbecillitatem liberi arbitrii, et necessitatem gratiae, omnes tamen permittendo cadere, et omnes etiam per gratiam finalem reparando. Cuius ratio a priori est, reprobationem esse actum liberum Dei; ideoq. posse deficere in Deo, absq. ulla Divinae Iustitiae, et providentiae diminutione.

2.ª Conclusio: Reprobatio est: <u>Dei aeterna, et efficax destinatio creaturae intellectualis in mortem aeternam</u>. Dicitur Dei, quia nullius est destinare, seu mittere in mortem aeternam, nec ullius alius poenitentiam infligere. Dicitur aeterna, quia est actus Dei liber identificatus cum Deo: ideoq. ex suppositione, quod sit, necessario est aeternus. Dicitur efficax, quia non quaecumque voluntas huius finis est reprobatio, sed quae cum aeterna morte connectitur. Dicitur, <u>creaturae intellectualis</u>

quod cum haec sola sit capax vitae aeternae consistentis in visione, et amore Dei aeterno, ea sola capax est aeternae mortis consistentis in privatione hujusmodi vitae aeternae.

Dr, <u>in mortem aeternam</u>, per quod differt specialiter reprobatio a praedestinatione: haec enim destinat in vitam aeternam, reprobatio vero in aeternam mortem. Quia autem mors aeterna est carentia perpetua visionis, et amoris Dei: carentia inquam per modum privationis, hoc est, in subiecto, cui aliquo modo deberetur vita aeterna, qualiter debetur creaturae intellectuali ex suppositione elevationis illius in finem supernaturalem. Si enim carentia esset per modum purae negationis, hoc est, absque ullo debito praedictae vitae, non esset mors aeterna: ideo quod creatura intellectualis creata in pura natura nec a Deo elevata, nec praedestinata saltem inefficaciter in finem supernaturalem, licet careret vita aeterna, non tamen subiaceret morti aeternae, eo, quod vita aeterna nullo pacto illi deberetur.

Haec autem mors aeterna duo claudit, unum essentialiter, sive principaliter, scilicet poenam damni, quae consistit in carentia vitae aeternae; alterum integraliter, scilicet, poenam sensus, quae consistit in doloribus procedentibus ab <u>igne inferni</u>, quibus creatura intellectualis <u>in inferno</u> torquetur. In utramque poenam damni, et sensus reprobantur a Deo adulti cum personali peccato decedentes e vita; in solam poenam damni parvuli cum solo originali decedentes, ut Sanctus Thomas ait. Unus [illegible] Scotum, in utramque tam parvuli quam adulti reprobantur.

Hinc 1° deducitur, reprobationem esse partem providentiae. Quia providentiae est praemia bene meritis deferre, et supplicia ~~male meritis~~ punire; at per reprobationem male meriti suppliciis puniuntur: ergo reprobatio pars est providentiae. Pars inquam obiectiva, subiectiva, et essentialis, eo modo, quo praedestinationem diximus esse partem providentiae; nisi quod praedestinatio spectet ad providentiam, ut beneficam, et remuneratricem; reprobatio vero ad providentiam, ut punitivam, et vindicativam.

2° deducitur, ad reprobationem praerequiri scientiam simplicis intelligentiae. Quia reprobatio utpote libera a Deo importat actum voluntatis Dei, cuius obiectum constat ex subiecto, quod reprobatur, et extremo, ad quem reprobatur; at repugnat, reprobatio subiecti in ordine ad aliquem terminum, nisi supposita cognitione, saltem possibilitatis subiecti, quod reprobatur, et termini ad quem reprobatur, alioquin voluntas ferretur in incognitum: ergo scientia simplicis intelligentiae praerequiritur ad reprobationem: per hanc enim cognoscitur possibilitas subiecti quod reprobatur, et possibilitas termini, ad quem reprobatur.

3° deducitur, ad reprobationem praerequiri scientiam visionis. Quia ad reprobationem saltem in executione movetur Deus a praevisione demeritorum, ut habetur Matthaei 25: <u>Esurivi, et non dedistis mihi manducare, sitivi, et non dedistis mihi bibere</u> &c. Ubi demerita praevisa ratio a priori, et causa reprobationis; at demerita non movent, ut demerita sunt, et in quantum causae efficientes morales nisi ut absolute praevisa: nullus enim demeretur poenam, aut

43. dignus ē suplitio, ppt ea, quæ faceret, d ppt eā, quæ absté fecit: g° scia Visionis p se requirit ad repbaoem: cum p hanc solam cognant demerita ut abstéexo utéo, p aliquā distā temporis.

3° deducit̃, ad repbaoem, quæ dr̃ ꝑ sentem prævideam, et de facto dat̃, quæcumq. strictè ē talis p se ñ requirit sciam mediam. Quia scia media só p se requirit ad eam aum voltis, cuius infalitas dependet ab obto libero Iditionato futuro: scia ej media ñ dat, nisi de huiusmi obtis, nec dat infalivilitatem alijs obtis, laibus voltis, quis circa alia obta; d repbao, quæ dr̃ ꝑ sentem prævideam dat, quæcum q. è strictè talis, ñ dependet in sua infalitae ab obto libero Iditionè futo: eam, ut infra dicet, ñ dat antè ꝑ viones abstam demeritorum, d posteam: ideóq. infalitas illius só dependet a sua vioi: g° ad repbaoem &c.

Dixi, ad repbaoem, quæ strictè ē talis, quoniam laté etiam dr̃ repbao volta denegandi auxia Igrua ad perseverandum in gr̃a, et Iferendi pure sufficientia, sub quibus impteabus infalitè decedit in finali impenitẽa, ad quam repbaoem p culdubio p se requirit scia media: infalitatem huiusmi voltis p se dependet ab infalivilitae impenitem finalis liberum, quæ ante ad eam voltem só è Iditionè fura: ad infalitatem g° huiusmi voltis, sive repbaois p se requirit scia media.

5° deducit̃, repbaoem Isistere in aū voltis, et intus. Quia è destinao libera, et infalivilis crē intelectualis in mortem ꝑ tnam, ut dictum è, d quæ libertas rē aus voltis, cum ab hac sit oē liberum: et quā infalilis è aus illius: ad hocej ut sciente desumit oīs infalivilitas fralis: g° repbao Isistit in aū intus et voltis: Isistit inquam adequè in utrāq. collectivè, inadequè verò in quolibet divisivè. Quem admum de Istituoe ꝑ destinaois dicebamus proportione servata: ideóq. quem admodum ꝑ destinao in Imperio ñ Isistit, sitis nec repbao.

Si I° dices: g° repbare è ppium intus, p huius ej aum sam aliquem approbamus, d repbamus: g° repbao só ad illum spectat. Ifrat̃: g° repbao incipit aū ditionis, quo quis iudicat dignus penæ ꝑ tnæ, et p hoc sufficienter distinguit ꝑ destinao a repbo: g° in hoc iuditio Isistit repbao.

Rx distinguendo ant: repbare &c vulgariter, Ido: theologicè, neg ant: sic repbare só è, destinare eficaciter ad mortem ꝑ tnam, quæ destinao in volt

vltesalitz aus volti. = Adstraoes disquoans: reprbao incipit a auditione quasi dispo- 84.
sitive, 2do: fi, noans; lcet ej 1.a eo auditio n det reprbao, sicut nec dat ho 1.a ma dis-
posita ad fraj valej, n tm inco 2stitit, neq. inde incipit fi reprbao inceptione 2stitu-
ois adeque, sicut ho fi, nec 2stitit, nec incipit ama disposita ad fraj valej. Sulitz q. p
hoc auditus sufficiens disquit disponie p destins a reprbo, n vero fi; q.d manifeste
pet ex eo, q.d si post tale auditus Deg subtus n destinaret ad morte sicut pt de
poa absta n destinare id subtus n het reprbus, nec reprbao versaret circa illud.

Sectio Secunda.

Dividitur reprobatio.

Recepta, et vulgaris e in Scholis divisio reprbaois in posiva, et ne-
gava, lcet ej n ab oibg eode mo explicet. In primis ej Sdoes, quos uti sp coit se-
quunt, docent, reprbaoej negava ee omissioej eleois ad gla, et mediorus infallibr
ad illas 2ducentius, seu clarig reprbaoe negava ee omissioe volis efficacis 2feren-
di gla, et volis efficacis 2ferendi media infallib 2ducentia ad glas.

Posiva a dicunt ee, volte efficace infligendi ere intelectuali mor-
tes eterna: quas reprbaoes posiva explicius iaj se ce V.o At staty otit acris 2trover-
sia, an videlet, huigmi omissio eleois sit pura omissio eleois, lag posivg, quo Deus
expe vellit tales omissioej, posive statuendo n eligere ad gla eos, quos n elegit?

Coit asserit, ee aus posivy. V, q.a sic insinuat ab Scrip.a ad
Romanos cap.e 9: *Cuius vult, miseretur, et quej vult, indurat*; et alibi passi
induraoa, et alia posivus aus Dei indicant. 2.o, q.d reprbao e pt pvidej, pvidea a
aus posivus volis importat. 3.o; q.d Deo pfectius mo opandi tribuendg e; pfectior
mo opandi e p aus posivus, quas p puras omissioes. 4.o; q.a cus Deg heat omioe vol-
tis 2ferendi gla Anglis, et oibg mere polibg, horus datet reprbao; hic a nec reprbi z,
nec corus dat reprbao. 5.o, q.d ex reprbaoe, sequit infallibr reprborus pena; vi a pure
omissionis n sequit infallib pena.

Ndessunt tm, qui cus Hurtado afferent ee omissioes puras. V, q.a ali-
q.do in Scrip.a privaoes p tros posivos explant; ut pet in V.o Genesis: *Tenebrae erant*
super faciej abyssi: ubi ly *erant*, insinuant aliq.d posivus, cus tm tenebre n sint ali-
quid posivus, d mera privao. 2.o, q.d lcet reprbao sit pt pvidej, hec n ming importat
aus posivus volis, quas puras omissioes; cus ad negaoe medii prerequisiti ad scer-

vaoes alicuius tribus adnegaoes calorum ꝑ se requisiti addiservaoes alii, satis sit pura omissio voltis ꝯservandi calores.

3°, q^a licet in creatis ꝑfeciorum operandi sit ꝑ aus positivus, quam ꝑ puras omissiones, n tamen ita ē in divinis: eo, q^d in creatis actus positivus superaddat ꝑfeciones aliberi, quas n superaddit in divinis: ideoq. quocumq. modo operet voltas Dei ꝯque ꝑfectis operat. 4°, q^a licet Deus beat voltes positivas n ꝯferendi glas Angelis, et hoibus puris pelibus, adhuc isti repbi n s: q° eos nec repbos aliunde ꝑvenit, quam ex eo, q^d adrepbaoes requirat actus positivus; ꝑvenit q° ex eo, q^d repbus debeat exisse abrte ꝑ aliquam diffam temporis, et repbaos ꝯnotet abrtas exas seu obti ꝑ aliquam diffam temporis, quales exas n hent mere polia.

5°, q^a repbao mere, et pure negava, exre, et vi sua n infere infallites ꝑenas 19, que in positivo ꝯsistit, dico ꝑenas damni, que ꝯsistit in carea visionis Dei, adquas inferendas satis ē, pura omissio; cum adnec effus sufficiat nec eas effus. Pena a 19 sequitur repbaoes negavas, quatenus hinc adtingit voltas nullus privandi visioe Dei, quin illi etias infligat ꝑenas eius.

Hinc patet utroq. modo posse Deus negave repbare, scilicet ꝑ meras suspensioes eleois ad glas, l ꝑ positivas nolitioes eleois adglas. Cumq. utrumq. liberum sit Deo, et ex alterutro nulla mar illi accedat ꝑfeo: nec revelarit, quonas ex his modis determine repbet negave, statui q° determine n pt, an repbao negava in pura omissioe, l in actu positivo ꝯsistit.

Alii explant thoes repbaois positivas, et negavas: dicunt eis negavas ēe voltes n ꝯferendi glas in ꝑenas pecci originalis, l actualis, et insup infligendi ꝑenas sensus raoe pecci actualis: negavas a dicunt voltes positivas n ꝯferendi glas, eo ꝑuise, q^d gla sit beneficium indebitum ere intelectuali: ideoq. exclusse agla ꝑ hinc mi repbaoes n excludunt aglam in ꝑenas pecci alicuius originalis, l actualis, dico ab ea excludunt, q^a gla illis n debet. Explicaoes n imprbo, q^a ꝯtinet questiones de voce, et unicuiq. licet, uti vocibus iuxta morem patris, et Scholae, in qua versat.

Dividit etias ab Scoto repbao in punitivas, et pmissivas. Punitivas dertinao efficax ad ꝑenas eternas. Permissiva vero ē, subtractio medii, quo infallites fieret ut is, qui in pecco originali, l actuali decedat, ineo n decederet. ꝑa

subtractio in adultis nil aliud est, quam permissio impoenitentiae finalis, in parvulis vero permissio impedimentorum, quae obstant aplicatione remedii pecci originalis.

Haec permissiva reprobatio et reprobatio negativa, conveniuntque cum Scotica nuper explicata in eo, quod utraque sit negatio praedestinationis, ideoque ab ea differt, quatenus reprobatio negativa absolute afert negationem electionis ad gloriam, et mediorum ad eandem eficaciter conducentium; permissiva vero solo importat negationem mediorum. Quare primum importat exclusionem a gratia, et gloria; 2us vero solo exclusionem a gratia.

Quaestio Secunda.

An praescitorum reprobatio fuerit ante praevisionem demeritorum?

Sectio Prima.

Quaestionis explicatio, et doctorum sententiae.

Praesciti dicuntur, qui a Regno Caelorum excluduntur, sive hi parvuli, sive adulti sint, qui propterea tales dicuntur, quod Deus praevidet, Deus eorum discessum in peccato, et eorum exilium a Regno Caelorum. Et licet videant praedestinati illi ratione praesciti, quia Deus praescit eorum discessum in gratia, et mansionemque felicitatem in Regno Caelorum, non tamen hi, sed illi praesciti absolute dicuntur, quia eorum mala merita non causat, dicantur praesciti Dei, et quia eos quasi invitus reprobat; praedestinatorum vero bona merita praecausat, et sponte it in eorum praedestinationem.

Electorum praedestinationem fuisse ante absolutam praevisionem meritorum, dictum est a nobis controversia prima, an vero similiter reprobatio praescitorum fuerit ante praevisionem demeritorum, quaerimus in praesenti. Et quoniam vox, reprobatio, valde aequivocatur, ut vidimus sectione superiori; alia enim est positiva, et alia negativa, quae postrema aliter a Thomistis, aliter a Scotistis, et nostris Patribus explicatur; alia punitiva, permissiva alia, ob hoc partium duxi claritatis gratia, pro partibus tres quaestiones resolvere.

Primo quidem inquiram. An non electio praescitorum ad gloriam, pro eo signo, pro quo Deus eligit praedestinatos ad gloriam, quae non electio dicitur a Scoto, et a nostris Patribus reprobatio negativa, fuerit ante praevisionem absolutam demeritorum. 2o, an voluntas excludendi praescitos a gloria per modum beneficii indebiti, quae a Thomistis dicitur reprobatio negativa, fuerit ante absolutam praevisionem demeritorum. 3o, an voluntas excludendi praescitos gloria per modum poenae: et insuper voluntas infligendi eis cruciatus aeternos etiam per modum poenae, quae ab omnibus dicitur reprobatio positiva fuerit ante praevisionem absolutam demeritorum. 4o, an subtractio auxiliorum, qua praesciti infallibiliter

pecco discedit, quaeq. ab Scoto dr reprbao pmissiva, sit ante pvioe abstas demeritorum.

Circa quae in primis certam est reprbaom negativam quae dicit negaoem electionis praescitorum ad gloriam fuisse ante pvioem abstam demeritorum. Quoniam in eo signo in quo praedestinati fuerunt electi ad gloriam, in eo in quo praesciti non fuerunt electi, alioquin et ipsi fuissent praedestinati; sed praedestinati fuerunt electi ante pvioem abstam meritorum: ergo et praesciti fuerunt non electi ante pvioem abstam demeritorum: in eo signo nec merita, nec demerita ulla intelliguntur absolute futura.

Cuius arguti frater probat, eorum non electionem fuisse pure negationem negantem electionem; non vero pure negationem praescindentem ab electione, vel negatione electionis: quem admodum ipsi Deum ante suam mediam operationum liberarum conditionatè futurarum nullum praedestinat ad gloriam et coronam non pure negationem negantem praedestinationem, non vero pure negationem praescindentem a praedestinatione, vel eius negatione: eo, quod in sequentibus signis habeat circa quosdam praedestinationem ad gloriam et coronam, et circa alios negationem talis praedestinationis. Similiter in eo signo, in quo ante pvisa merita praedestinatos eligit ad gloriam non habet negationem electionem reliquorum, non vero praescindentem: eo, quod adhuc ex suppositione talis non electionis, possit eos eligere in sequentibus signis post absolute pvisa eorum merita, ut revera eos eligeret, si in gratia discederent.

Circa reprbaoem quae dicit voltem excludendi praescitos a gloria pure mere beneficii indebiti, affirmant Thomistae, eam fuisse ante pvioem abstam demeritorum, non vero Patres cum Scotistis negantes, affirmantque tales reprbaoem fuisse post demerita absolute pvisa, unum excipe Granado Thomistis adhaerentem.

De reprbaoe quae dicit voltem excludendi a gloria pure mere poena, et insuper voltem infligendi inferni cruciatus cognoscunt Theologi, eam fuisse ante abstam pvioem demeritorum, affirmantes fuisse post abstam pvioem; si iterum P. Granado excipias oppositum sentientem, et in hac parte Thomas plurimum limites transilientem.

Tandem de reprbaoe non eadem Patrum mens; vir enim ulla absolute affirmat, vel negat, fuerit ne ante abstam pvioem demeritorum: nec eorum mens colligi potest nisi ex iis, quae dicunt de causis reprbaois, de quibus et nos agemus, quod sequenti, ubi mentem nostram aperiemus.

Sectio Secunda.

Voltas efficax excludendi prescitos a glã p mun beneficij indeviti nõ
fuit ante absq pvisionem demeritorum.

Pbat 1° q a ut dr Ezequiel 18: Deus mortem ñ fecit; dñ Deus ex-
clusisset prescitos a gla, p mun beneficij indeviti ante pvisoq absq demeritorum,
mors impij eet voltas Dei, et Deus mortem fecisset: carentia etna glie mors eterna,
que supponit ab eo volita efficaciter, coenq ab eo in tempore facta: g° Deus presci-
tos ñ excludit a gla p mun beneficij indeviti ante absq pvisoq demeritorum: ca-
rentia ej glie eque e mors etna, et carentia vite etne; siue consistat ut pena, sive conside-
ret ut beneficiorum indeviti carentia.

Pbat 2° ex Concilio Valentino 3° Cap. 3: Fidenter fatemur, predes-
tinationem electorum ad vitam, et predestinationem impiorum ad mortem: in electione tamen sal-
vandorum misericordiam Dei precedere meritum bonum; in damnatione autem prescito-
rum meritum malum precedere iustum Dei iudicium: Ubi Concilium aperte discernit pre-
destinationem ad vitam a predestinatione ad mortem, in eo, q illa sit ante pvisionem abs-
que meritorum, hec vero nõ sit ante, d post absq pvisionem demeritorum. Atqui ex-
clusio a gla, sive huius carentia adhuc p mun carentia beneficij indeviti e mors: e ej ca-
rentia vite etne, sic, carentia visionis, et amoris Dei, in quibus consistit vita etna:
g° voltas efficax excludendi prescitos &c.

Pbat 3° ex Paulo ad Romanos. 9. Ubi exclusio a gla significatur no-
mine odij, sicut electio ad gla nomine dilectionis: Jacob dilexi, Esau autem odio ha-
bui. Atqui Esau ñ excludit a gla etiam ut a beneficio indevito ante pvisoq abs-
que demeritorum, sive peccatorum. Dicit ej Aug. 1 Lib. 1 ad Simpl. Cap. 2°: Non ej
Esau Deus hoem odit, d odit Deus Esau peccatorem: g° voltas excludendi prescitos a gla
etiam ut a beneficio indevito ñ fuit ante absq pvisoq demeritorum, sive peccato-
rum. Ubi notandum e q Jacob spiritualiter intelligi predestinatos, p Esau autem presci-
tos; d Esau ñ odit Deus, seu excludit a gla nisi post pvisoq pecci illius: odit ej, et
excludit Esau ñ hoem, d peccatorem: g° exclusio prescitorum a gla ñ fuit ante, d post
absq pvisoq demeritorum.

Dices, Aug.m ibi loqui de pecco originali, ppter q omnes presciti excludunt
a gla; ñ vero de pecco actuali, ante cuius pvisoq Deus voluit eos excludere a gla, tamq
ab beneficio indevito. Dist° e 1°: g a ñ oes, qui excludunt a gla, ppter originale
excludunt: g° iam ñ excludunt a gla p mun beneficij indeviti d p mun penam

peccatum originale dignum est pena exclusionis a gloria: dico 2°, reprobos excludi a gloria duplici titulo, beneficij nimirum indeviti, et pene 1° fundamento dicti: ideoque eadem facultate, que ab adversarijs asseritur, eadem a nobis negatur.

Contra est 2°: quia falsum est, omnes eos, qui a gloria excluduntur, excludi propter peccatum originale: nullus enim excludit a gloria propter peccatum iam remissum: alias peccatum remissum in tantum post remissionem dignum esset pena damni, que est maxima damnatorum pena; quod est falsum, licet prius tamen, cum peccatum remissum non sit simpliciter peccatum, ideoque nec dignum tanta pena. Atqui pluribus eorum, quos a gloria excludunt, peccatum originale remissum est, ut patet in omnibus baptizatis, et aliunde reprobatis: ergo non omnes reprobatos ad hoc Deus, neque excludit a gloria propter peccatum originale prius.

Contra est 3°: quia sicut 2um Augustinum Deus beatos non odit, sive non excludit a gloria, nisi peccatores, ita Deus non odit, seu excludit a gloria Luciferum Angelum, nisi Luciferum peccatorem, et idem est de reliquis Angelis reprobatis; de in his nullum est peccatum originale, sed actuale: ergo saltem Angelos reprobatos non excludit a gloria ante previsionem peccati actualis. Cumque eadem sit ratio de hominibus adultis, ac de Angelis, ut dicebamus agentes de predestinatione utrorumque, sequitur nec hos excludi a gloria ante previsionem absolutam peccatorum actualium.

Probatur 1° dictum: quia Deus ante previsionem absolutam demeritorum nullum destinavit ad penas inferni cruciatus, ut fatentur hic contra Calvinum, et eius asseclas; de eadem est ratio, non ullum exclusisse a gloria ante absolutam previsionem demeritorum: ergo ante eam nullum exclusit. Probatur minor: quia sicut exclusione reprobatorum a gloria ostendit potentiam, et Iustitiam Dei, et fragilitatem nature humane, illos cruciatibus ostendit potentiam, et Iustitiam Dei, necnon fragilitatem humane nature, ut patet in damnatis, penas cruciatos hec omnia ostendunt: ergo eadem est ratio non ullum Deum excludat a gloria ante previsionem absolutam demeritorum.

Dices, disparem esse rationem, quia in eo, quod Deus hos excludat a gloria, nulli infert iniuriam, quia gloria nulli debetur; est tamen iniuriam velle aliquem cruciare, ante previsionem absolutam delicti. Contra est 1°: quia ut dicitur in solutione, velle aliquem cruciare ante previsionem absolutam delicti, est iniuria; de Deus volens excludere reprobatum a gloria ante previsionem absolutam demeriti, vellet ante eandem reprobatum cruciare: exclusio enim a gloria, sive illius carentia est cruciatus: immo et summa damnatorum: ergo si Deus nullum excludat a gloria ante previsionem absolutam demeritorum, tanti tales

praevisionem eundem destinavit ad aeternos inferni cruciatus.

Item est 2°: quia licet velle innocentem cruciare respectu hominum, vel Angelorum sit iniustitia, non tamen respectu Dei: sicut respectu hominis, et Angelorum iniustitia est, velle innocentem occidere, facultatibus, et honoribus spoliare, cum tamen haec iniustitia non sit respectu Dei potentis absque iniustitiae labe, innocentem occidere et spoliare facultatibus, et honoribus: ergo similiter in Deo velle innocentem cruciare non erit iniustitia. Nec ulla congrua potest modo assignari disparitas, cum in Deo antea ad partem, quod dicitur hic non intercedit, non sit stricta iustitia respectu creaturarum, neque in his strictum ius ad illas.

Item est 3°: quia innocentem cruciare non est adeo iniustum ab intrinseco, ut quando quoque non sit iustum propter honestum finem: saepe enim in Republica iuste torquentur innocentes, ut nocentes, et reos manifestent, quia sic expedit ad bonum commune: ergo etiam iustitia poterit Deus innocentem torquere, ut sic manifestet suam potentiam, summumque dominium in creaturas, quo uti potest pro libito suo eas torquendo, sine ullo cruciatu illas beando.

Propterea P. Granado affirmat, Deum ante praevisionem absolutam demeritorum non solum reprobos exclusisse a gloria, verum etiam eos destinasse ad aeternos inferni cruciatus.

Contra item est 1°: quia ut supra dicebamus, mors impii antea adeoque mala merita non est Dei volita: neque in ipsa Deus mortem fecit antea ad eadem; dum mors impii esset volita Dei, Deusque mortem fecisset, si ante praevisionem absolutam demeritorum reprobos non solum exclusisset a gloria, verum etiam eos destinasset ad aeternos inferni cruciatus: mortemque de qua loquitur ibi Scriptura, nil alludere, quam carentiam aeternae visionis Dei, seu inferni cruciatibus: ergo adeo Deus reprobos non destinavit ante praevisionem absolutam demeritorum.

Item est 2°: quia propensio Dei ad miserendum, et benefaciendum longe maior est, quam ad puniendum, et nocendum; ideoque dum Deus operatur per se, et non occasionaliter ... circa creaturas, longe plura sunt eius beneficia, quam supplicia iuxta illud Psalmi 144: Suavis Dominus universis, et miserationes eius super omnia opera eius; dum si Deus reprobos ante eorum demerita absolute praevisa destinasset ad aeternos inferni cruciatus, non esset maior eius propensio ad miserendum, quam ad puniendum: plures enim numero pene infiniti reprobi sunt reprobationem, quam salvi per praedestinationem: ergo Deus ante absolutam praevisionem demeritorum non destinavit reprobos ad aeternos cruciatus.

Item est 3°: quia Iulius Valentinus supra relatus expresse definit, reprobationem esse post praevisionem absolutam demeritorum: Indamnade est praeteritorum meritorum malum perdere iustum iudicium: ergo huiusmodi reprobatio non fuit ante absolutam demeritorum

repbaoē. Nec valet dicere, Ddiliu loqui de repbaoē in ordine execuoīs, quæ fuit post pvisa demerita, n verò de repbaoē in inteoē, quæ fuit ante.

Nunquam valet, q̄ ut pet ex ipso Ddilio pdestinao ad vitam, et pdestinao ad mortem in eo differunt, qd illa antecedit meritum bonum; hæc verò slt repbao subsequat malum meriti; drō hæc etiā in execuoē subsequeret mala merita, nulla eēt hæc difra: pdestinao ad vitam in execuoē subsequit bonum meritum, sicut quam pdestinao ad mortem: q° pdestinao, sivē destinao ad mortem oī mō subsequit malum meritum, ēq. post abstam pvisoem illius.

Sectio Tertia.

Argumenta Dº nostram Conclusionem.

Vº, q̄ª whet ad Romanos. 9: <u>Cum n dum nati fuissent, aut aliquid boni, l mali fecissent, n ex operibus, dex vocante dictum ē: Jacob dilexi, Esau ā odio habui</u>; dxº: eam Patrum, et sdº intpraoem p dileoem Jacob intelligit eleo pdestinatorum, et p odium Esau repbao pscitorum: q° cum dileo, et odium pcesserint utrīqq. bonam, et malam opaoem, slt pdestinao, et repbao ē ante abstam pvisoem meritorum, et demeritorum.

Cfrat Vº: q̄ª eleo pdestinatorum ad glam fuit anté abstam pvisoem meritorum: q° et reiectio pscitorum a glā fuit antē abstam pvisoem demeritorum: eadem ēē utrīqq. rao, et eodem mō de utrāq. loquit Apostolus. Cfrat Vº, q̄ª ut ait sdº Thomas: <u>Sicut pdestinao includit voltem Dferendi gram, et glam, ita repbao includit voltem permittendi cadere in peccum</u>; deo ipso pmissio peccī ē effs repbaoīs: q° ante ad peccum ram intelligit repbao: sic quidem intelligit antē [illegible] pmiōem, quæ ē prior pecco: ante q° adoē demeritum ē repbao.

Vº arguitur raoē desumpta ex sdº Thoma ad Anibaldum. Quidem Deus ē Summus glæ suæ Dominus, ut ex ptrīs pet; deo ipso pt illam dare, aut negare, p libito, et indent ab alijs meritis, l demeritis citrā ēam iniuriam, l crudelitam: in hoc enim stat rao dominij pfecti summi, slt in pōā disponendi de re p libito, et citrā alijs iniuriam: q° Deus indent a pscitorum demeritis, et ante adē illa excludit illos a glā.

Cfrat Vº: q̄ª raoē huius summi dominij pt Deus Vº gram cuilibet donare, et ab illā excludere nullis pvisis demeritis: q° et sillis pt pscitos a glā excludere. Cfrat Vº: q̄ª gram Dgruam pluribus denegat Deus, nullis pcedentibus

tibus eorum demeritis: ergo et gloriam: eque enim utrumque pendet omnino.

3° argumentatur: quia ad hoc ut supra elevandi homines, et Angeli in vitam aeternam, nulli eorum deberet gloria: tum quia aliis eis deberet gratia, et gratia: cum deberent media efficatia ad finem ei, cui finis deberet: tum etiam, quia aliis ideo ad gloriam necesse speciale beneficium, ut potest aliunde debita, ut pote de condigno debito, qualis supponitur gloria; de eo ipso, quod gloria non deberetur, potest Deus hoc, hominem, Angelum pro libito ante, ad praevisionem absitam demeritorum, quemlibet excludere: ergo sic reprobos exclusit.

4°: quia ex eo, quod Deus voluit ante, quantum est ex se voluerit omnibus inefficaciter conferre gloriam, complacueritque in eius collatione, inferunt nostri Patres, Deum voluntate ante non voluisse efficaciter, et quantum est ex se praescitis denegare gloriam, et ab hac illos excludere: utramque insuper voluntatem oppositam, impossibile censent. Atqui haec ratio nulla est, Deus enim quantum est ex se vult omnibus voluntate ante gratiam, et gratiam, et in eius complacet collatione; cum tamen habeat voluntatem efficacem antecedentem pluribus denegandi: ergo et si Deus habeat voluntatem antecedentem omnibus conferendi gloriam, poterit habere voluntatem antecedentem, et efficacem excludendi praescitos a gloria.

Confirmatur: quia duae voluntates inefficaces, sive una inefficax, et alia efficax de obiectis materialibus oppositis, dummodo attingant sub diversis rationibus formalibus minime sibi repugnant; ut patet in mercatore in periculo naufragii constituto, qui quantum est ex se complacet in divitiis, ut sibi utilibus, easque vult servare, quas tamen absolute, et efficaciter vult proiicere in mare, et de facto proiicit, quatenus sibi nocent, et naufragium promovent: ergo et Deus poterit habere voluntatem conferendi omnibus gloriam ante, et quantum est ex se, quatenus gloria omnibus convenit, et illam ante, et quantum est ex se voluntatem excludendi praescitos a gloria, quatenus hoc expedit ad ostensionem suae iustitiae in praescitos, et suae misericordiae in praedestinatos.

5°, quia primo finis prius intenditur, quam media; sed finis reprobationis est exclusio reproborum a gloria in ostensionem Dei Iustitiae quoad eos, et ostensionem Dei Misericordiae quoad praedestinatos; media autem sunt demerita: ergo prius, et ante ad praevisionem absitam demeritorum voluit Deus per reprobationem exclusionem praescitorum a gloria.

Confirmatur 1°: quia in comparando media defectiva a fine connaturalis modus operandi est incipere a voluntate defectus finis: defectus autem habet finis esse in ordine ad media defectiva a fine, sicut finis esse habet in ordine ad media conducentia ad finem; sed exclusio a gloria est defectus finis, demerita vero sunt media defectiva a fine: ergo Deus reprobationem incipit a voluntate exclusionis a gloria ante ad praevisionem, et permissionem demeritorum.

Infertur 5: quia eo ipso, quod intelligamus, Deum praedestinatione elegisse efficaciter ad gloriam, reliqui non electi manent exclusi a gloria; aliter non electi gloriam obtinerent, vel saltem possent eam obtinere; sed haec exclusio fuit ante ad praevisionem absque demeritorum: fuit enim in eodem signo, in quo praedestinati fuerunt electi ad gloriam: ergo exclusio praescitorum a gloria eorum quae reprobatio saltem negativa fuit ante praevisionem absque demeritorum.

Sectio Quarta.

Respondetur ad argumenta.

Ad 1um concessa maiori, distinguo minorem quantum ad 2am partem: per odium Esau reprobatio praescitorum, quatenus reprobatio dicit negationem electionis ad gloriam, concedo: quatenus dicit positivam voluntatem excludendi a gloria, nego minorem. Itaque odium Esau non significat odium, quod simpliciter sit tale, sed carentiam amoris specialis, quo Deus praedestinatos diligit, eos eligendo efficaciter ad gloriam, qualiter reprobos non eligit; cum per eo signo, per quo praedestinatos efficaciter eligit ad gloriam, eam vero inefficaciter praescitis velit. Solet autem quod in Scriptura carentia specialis, sive maioris amoris nomine odium significari, ut videtur ex illo Lucae: Qui non odit Patrem, et Matrem &c., ubi non odium simpliciter significat, sed carentia talis, ac tanti amoris, quatenus debet Deo, et proximo. Probat ergo tota Pauli electionem praedestinatorum ad gloriam, et reprobationem, quam Scholastici, et Sancti Patres dicunt, negativam fuisse ante praevisionem absque meritorum, et demeritorum, non vero nativam Theologi mysticam, quae consistit in positiva voluntate exclusionis a gloria.

Ad 2um Infra concedo antecedens, et nego consequentiam. Disparitas desumitur ex eo, quod sit ad vitam destinatio, quam dicit gratiam Apostolus: Gratia Dei vita aeterna; reprobatio vero sit ad mortem, quam Deus non fecit, nisi data a nobis occasione. Insuper gloria respicit a Deo per modum finis; a gloria tamen exclusio per modum poenae, quae non respicit per modum finis, sed infligitur in demeritorum punitionem. Ac denique electio ad gloriam est opus misericordiae, exclusio vero a gloria Iustitiae, vel dominii: Miserationes a Deo, ut supra dicebamus, omnia opera eius. Ne ergo eadem ratio electionis, et reprobationis. Neque eodem modo loquitur Apostolus de electione, ac de reprobatione positiva, dico de negativa.

Ad 2um Infra respondeo, vel sicut non importare omnimodam similitudinem: quoniam gratiam esse effectum praedestinationis supra a nobis probatum est; permissionem autem peccati non esse effectum reprobationis infra dicemus. Vel ergo sicut, solum denotat, in reprobatione intervenire permissionem peccati, quod verum est; antecedit enim ipsam reprobationem, quae subsequitur peccatum, ex quo nullo modo nos, de positiva consideratione agimus.—

Ad 2ᵘᵐ argutum ɔdo maiorem, et minorem, et nego coñam: tum qᵃ suppositā elevatiõe hoīs in fines supernales, exclusio aglā licet ratione mortis, et penæ maris oī pœnâ sensus; Deum á expre, et ante ɔvisa demerita nec voluisse mortem, nec adeo acerbas pœnas ɔstat ex pbaõibg nris. Ad 4ᵘᵐ ɔfraõem ɔdo ans, et nego coñam; qᵃ exclusio ab. gra nē morī ætna, neq. plerumq. pœnam ɔtertiᵐ adeó acerbam, qualis ē exclusio aglā: ídeó q. et síᵗ 4ᵘᵐ ɔsistet Deus raõe dominii, ñ tm 2ᵘᵐ. Insup exclusionem aglā ex se ñ facere Deum ɔstat ex divinis revelaõibg in nris pbaõibg allatis, qᵈ ñ ɔstat, de Nº. gra, nec de gra sgrua;

Ad 2ᵘᵐ ɔfraõem ɔdo ans, et nego coñam ppter disparitatem iam insinuatam.

Ad 3ᵘᵐ argutum ɔdo maiorem, et minorem, et nego coñam. Licet enim Deus posset quantum ē ex se ɔreátos ante ɔvisa demerita excludere aglā, ñ tm exclusisse ɔstat ex nris pbaõibg: eum mortem ætnam ñ vellit Deus ex se, neq. pœnam maris oī pœnam quæ ñ est ipsa. Quid qᵈ sit, an utramq. possit Deus ex se velle, et ante, adeoq ɔvisiões abstas demeritorum; licet enim Deus possit, ñ tm infertur de facto sic velle. Sicut ex eo, qᵈ possit oēs hoēs excludere aglā, cum hæc nulli debeat, ñ tm inde infertur, oēs hoēs aglā exclusisse.

Ad 4ᵘᵐ omitto totum. Ñ enim mō defendimus impossibilitatem reprobaõis, pᵘᵗ dicit exclusionem aglā pmum beneficium, sive pmum penæ; dío, qᵈ de facto ñ sit ante abstas ɔvisiões demeritorum, cuius oppositum ñ ɔvincit, ex eo, qᵈ voltates, de quibg in argutо, sint intre ɔpatibles. Ad ɔfraõem, totam omitto; ñ veró dico de facto, ear voltes ɔiungi: qᵈ de facto nullum Deus exclusit aglā ante ad ɔvisiões abstas demeritorum, ut satis a nobis pbatum é. An á raõ in argutо, et ɔfraõe impugnata sit efficax, l inefficax, mō ñ disputo; qᵈ sive efficaces, sive inefficaces sit, subsistit nra ɔclusio.

Ad 5ᵘᵐ. distinguo maiorem: finis primō intendit, et qᵈᵒ finis p se intendit, ɔdo: qᵈᵒ p accidens, nego maiorem. Finis tunc p se intendit, qᵈᵒ ex amore sui, et ñ ocaõe altius eam abste ɔvisi intendit, et tunc primō quam media intendit, et sic plerumq. apetit bonum honestum, et delectabile 2ᵘᵐ sᵉ.

Finis p accidens intendit qᵈᵒ ocaõe altius abste ɔvisi intendit, et tunc ñ primō intendit quam media, á postius ut pet in sufficiente merces in mari, tū cuius licet navigaõ, et ɔtectio mortium ita se heant, navigaõ sit medium ad ɔtectioem, eo, qᵈ ɔtectio ñ possit ēē sine ɔ navigaõe; ñ tm primō intendit ɔtectio, quam navigaõ; qᵃ ɔtectio ñ p se intendit, á ocaõe naviga-

omni praevisis, a qua immineret periculum. Exclusio a gloria licet sit finis reprobationis, non finis per se intentus a Deo, ut constat ex nostris probationibus, sed per accidens, ratione scilicet delictorum absolute praevisorum, ideoque non prius intendit, quam delicta absolute praevideantur. Quodsi argumentum aliquid probat, probat etiam reprobationem ad exclusionem a gloria, ut poenam, et ad cruciatus sensus esse ante praevisionem absolutam demeritorum: haec esse rationem habent medij, et illa finis: cum tamen id negetur ab adversarijs.

Ad 1m confirmationem dicimus maiorem: in comparando media defectiva a fine distinguo, si defectus finis per se ametur, concedo: si per accidens, nego maiorem. Cum igitur exclusionem a gloria Deus per se non amet, sed per accidens, et occasione demeritorum, inde est, non eius ordinaliter operandi non exigere prius intendere defectum finis, et deinde comparare media; sed praeviso medio, occasione cuius vult exclusionem a gloria, sive defectum finis post tales praevisiones velle defectum finis.

Ad 2m confirmationem dicimus maiorem: concedo, quod intelligamus velle qui sic non electi manent exclusi a gloria, comprehensive, concedo: positive, nego maiorem: vix voluntatis illius neque manent positive exclusi a gloria, neque positive inclusi in illam, sed eius indifferentia quantum est ex parte potentiae antiqua adhuc, ut post praevisionem absolutam meritorum eligant ad gloriam, et post absolutam praevisionem demeritorum positive excludant a gloria.

Quare licet sic non electi non consequantur gloriam, possunt tamen potentia ante illam consequi: quoniam pro eodem signo, pro quo Deus illos ad gloriam non eligit efficaciter, vult illis inefficaciter gloriam; ratione cuius voluntas parat illis auxilia sufficientia, quibus possint consequi gloriam. Quod porro sufficit, ut absolute non sint exclusi a gloria: ut patet in eo, qui beneficium potest consequi, qui licet de facto eum non sit consecuturus, dummodo est in potentia proxima ad eum consequendum, nec dum est absolute exclusus ab illo. Quare dicimus eo cum: Exclusio praevisorum, eorumque reprobatio negativa, prout haec dicit negationem praevisivam electionis ad gloriam, concedo: prout dicit voluntas positivam excludendi a gloria, nego consequentiam.

Quaestio Tertia.

An ex parte reprobi detur causa reprobationis, et quaenam illa sit?

Loquimur de reprobatione positiva prout importat destinationem efficacem ad mortem aeternam, quae in adultis dicit carentiam vitae aeternae, et insuper cruciatus sensus; in parvulis vero solum carentiam vitae aeternae, sive visionis Dei. Huiusmodi reprobationis dari ex parte reprobi aliquam causam in praesenti nostris certissimum est: cum est Deus plures

reprobaberit, neq. ante absté pvisa demerita reprobaverit, sequit, eos reprobasse ppt demerita absté pvisa, hæcq. fuisse cam morales reprobaois eorum. 90.

At quænam sint hæc demerita, numquid peccm originale, an veró actuale; numquid peccm remissum, anró n remissum: numquid peccm n remissum vtm sem an só put cungit cum impœnitētiā finali? hic dissident, cfunduntq. multiplici distiõe, potis quam explant quæstionem: nos claritatis gª aliquibus cclusoibus veram mentem apimus.=

Sectio Prima.

Universalis ca reprobaois pscitorum exponitur.

1ª cclusio: Peccm Originale né universalis ca, raõe cuius pscitī ou reprobant. Sic coīs nrī sū D. Thoas pler docentes, pscitos oés exclusos éé aglã ppt peccm originale. Pbat cclusio: gª ca adequa reprobaois adultorum exponit Matthæi Cap. 25: Ite maledicti in ignem æternum &c; d ibi nec verbum de pecco originali: gº peccm originale né universalis cam raõe cuius pscitī ou reprobant. Si dices: ibi exponī cam adequam reprobaois in ordine execuõis; n veró in ordine intentiois: Ibidem etiam exponit ca adequa pdestinaois, dtq. éé meritum, cum tn hoc n sit ca pdestinaois in inteõe, qua liberalis, et gratiosa; d só pdestinaois in execuõe.

Ad 1m é R: gª meritū né cam pdestinaois in inteõe, cstat ex eo, gd dignum pdestinao sit gratiosa, et liberalis p. illud: Gra Dei, vita æterna, et silibus; d nullibi cstat, reprobaoem in inteõe éé ppt originale peccm: gº 1m fundamentum huius objicit ca una adequa in execuõe, et altera in inteõe.

2º é R: gª peccm remissum n ptéé ca reprobaois: peccm ém remissum né peccm: ideó q. si éét ca reprobaois, n peccm éét ca reprobaois, gd impoleé; d in pluribus pscitis peccm originale remissum é; in oībus videlicet baptizatis: gº in his peccm originale né ca reprobaois: ideó q. hoc né universalis ca reprobaois pscitorum oīum.

3º é 3: gª gd gd sit ca in alia pvidã pt Deus reprobare ppt peccm remissum, certum tn é ppt peccm remissum vtm psentem pvideam nullum reprobare, alit damnaret parvulum baptizatum ppt peccm iam remissum, et idem é de adulto peccore et veré pœnitenti: gº peccm originale remissum né ca reprobaois vtm psentem pvidentiam.

4º é 4: gª optimé intelligit, pler Anglos reprobasse Deum, et n ppt peccm originale; si quidem nullum habuerunt; de adem é rao de hoibus: tum gd here

hoc peccatum originale, quod non habent Angeli, ideo probat, potuisse in Angelis [negari], esse causam reprobationis, non vero fuisse de facto: tum quia peccatum semel remissum in ordine ad aeternas poenas se habet ac si non fuisset: ergo peccatum originale non est universalis causa reprobationis, sive haec sumatur in intentione, sive in executione.

2a Conclusio: Peccatum originale est causa reprobationis parvulorum. Probatur: quia non reprobantur independenter a peccato; nullum enim Deus exclusit a gloria ante praevisa demerita; sed hi nullum habent demeritum praeter peccatum originale: ergo propter hoc reprobantur. Propter hoc inquam si in eo moriantur: quoniam si in eo non moriantur, iam ante ad mortem illis remissum est: propter peccatum enim semel remissum sicut nullus damnatur, ita nec ullus reprobatur.

Dices cum P. Vazquez: plures esse parvulos, quibus Deus non paravit remedium peccati originalis: sed quidem illis applicari nequit, ut illi, qui in utero Matris moriuntur, et de aliis, quibus deficit *aqua, vel ministri nequit baptismus applicari: ergo hos saltem reprobabit Deus, quia peccatum originale prout ab ipsis contractum, esset causa reprobationis eorum, dico peccatum Adami eorum capitis.

Respondeo negando antecedens: omnibus enim Deus paravit remedium, et omnibus absolute potuit applicari: qui enim moriuntur in utero Matris, possunt absolute in eo non mori; et hi, quibus deficit aqua, vel minister potuit absolute non deficere. Quod satis est ut Deus illis absolute providerit remedium, et paraverit. Dato tamen antecedente, nego consequentiam; quia sicut in his parvulis licet remedio destitutis certa vita aeterna non habetur ratio poenae, nec damnationis, antequam in peccato originali moriantur, ita similiter nec reprobantur ante praevisionem absolutam talis peccati usque ad mortem perseverantis.

3a Conclusio: Peccatum actuale non remissum sive unum, sive multiplex, sive coniunctum cum peccato originali non remisso, sive ab illo disiunctum est causa universalis reprobationis omnium adultorum. Probatur: quia Matthaei 25: Ite maledicti in ignem aeternum &c. peccatum actuale redditur pro causa reprobationis omnium adultorum, qui reprobantur; peccatum inquam actuale prout actuale opponitur originali, non prout opponitur habituali; quoniam peccata ibi allata omnia sunt habitualia. Omnia insuper non remissa, alioquin peccata iam non essent: ideoque nec propter illa damnarentur. Plures autem eorum, qui damnantur, baptizati: ideoque peccatum originale illis remissum est.

Quod autem peccatum, sive unum, sive multiplex fuerit, sit causa damna-

ou, & reprobaois dictat ex ep.ª Beati Jacobi Cap. 2º: Quicumq. a totam legem servaverit, offendat a in uno, factus est omnium reus: Unum ergo solum peccatum causae reprobaois. Unum inquam, sive multiplex, si usq. ad mortem perseveret, sive ut alius dici solet, si iungatur cum impoenitentia finali: si enim usq. ad mortem non perseveret, sive illi accedat poenitentia finalis, peccatum sive unum, sive multiplex sit, remittit a Deo, ut habet Ezequielis Cap. 18: Quacumq. hora ingemuerit, et conversus fuerit peccator, vita vivet, et non morietur: peccatum a remissum cum simpliciter peccatum non sit nec causa reprobaois: solo ergo peccata, tum actuale, sive unum, sive multiplex, sive coniunctum cum peccato originali, sive ab illo seiunctum, si iungatur cum impoenitentia finali, causa universalis est reprobaois omnium praescitorum adultorum.

Ad 3um dicendum: quod pluribus Deus denegat auxilia congrua adultis non peccandum, et etiam ad poenitentiam finalem propter peccatum iam remissum: ergo et propter idem potest eosdem reprobare: peccatum enim remissum aeque rationem, tunc reprobaois, ac denegaois auxiliorum. = Resp., quod pluribus Deus denegat non solo auxilia congrua, verum etiam sufficientia ad non peccandum propter peccata commissa ante ad impoenitentiam finalem, tum Pharaoni et infidelibus, quibus Evangelium non illuxit; & hoc idem ac eos reprobare: hi enim infallibiliter damnantur: ergo peccatum ante ad impoenitentiam finalem est causa reprobaois.

Resp. omittendo ante, et negando consequentiam: quia peccatum rationem ex eo, quod remissum sit quantum ad culpam, et reatum poenae alterius saeculi, quae sit aeterna; est tamen adhuc aliquid quantum ad reatum poenae huius saeculi, et temporalem alterius: carentia a auxilii congrui poena est huius saeculi, at poena reprobaois, poena est alterius saeculi, eaq. aeterna. Omissi a ante, quod licet Deus ob peccata remissa deneget auxilia congrua non semel adaeque perfectos eis, qui erant ante ad peccatum; non tamen mihi persuadeo, eum donare propter peccatum iam remissum auxilia congrua ad non perseverandum, & etiam ad poenitentiam finalem.

Ad 2um nomadem, aliter non peccarent, cum si auxilio sufficienti ad non peccandum, narratio ponat peccatum, quod est contra ipsam peccati quod liberum debet esse. Infideles ergo et Pharao habuerunt auxilia sufficientia saltem remota, ad non peccandum, quatenus si praecepta legis naturalis viverent, et quantum est ex se viribus naturalibus facerent ad quod habent auxilia sufficientia, Deus illis conferret auxilia supernaturalia, quibus possent, prout opportet non peccare, et vere poeniterent.

Quaestio Quarta.

An reprobatio habeat aliquos effectus, et quinam illi sint?

Sectio Prima.

Quaestionis explicatio.

Tria in deratione effectus reprobationis. Vm, quod sit effectus Dei, defectus peccatum non est effectus reprobationis. Vm, quod sit libera mors aeterna, quam efficaciter intendit reprobatio, l medium efficaciter conducens ad eam, defectus permissio peccati eius remissi non effectus reprobationis: id quidem neque est mors aeterna, neque efficaciter conducit ad eam: cum propter peccatum semel remissum nullum Deus puniat morte aeterna, neque illum reprobet, ut constat ex quaestione superiori.

3um est, esse volitum in ordine ad infligendam mortem aeternam: ex quo oritur dubium: an permissio peccati non remissi, in quo reprobatus moritur, sive quod conjungitur cum impoenitentia finali sit effectus reprobationis? Inprimis est ea permissio est a Deo: deinde efficaciter conducit in mortem aeternam: siquidem propter peccatum sic permissum reprobatus punitur morte aeterna, quare si ea permissio sit volita in ordine ad mortem aeternam, videtur esse effectus reprobationis, neque vero sic volita non sit.

Atque permissio peccati multipliciter significari potest multiplicitatem terminorum, quos connotat. 1o est dicitur derelictio, ut connotat permanentiam reprobati in peccato, et in eo a Deo quasi derelinqui usque ad mortem. 2o dicitur excaecatio, quatenus importat carentiam illustrationum se tenentium ex parte intellectus, a quibus infallibiliter reprobatus in peccato resurgeret, nec in illo relinqueretur. 3o dicitur induratio, quatenus importat carentiam piarum affectionum ex parte voluntatis eam emollientium, quibus infallibiliter converteretur.

Quam notitia obdurationis, et excaecationis tunc maxime obtinet permissio peccati, cum ex parte intellectus, et voluntatis maxime adest illustrationum, et piarum affectionum vis, quibus peccatum resistendo maxime intelligitur, ex parte intellectus excaecatio, et ex parte voluntatis induratio: excaecatio est, et indurationis arguitur esse ad praesentiam gratiae illuminantis, et cor emollientis non videri practice malum peccati, illud e medio tollendo, neque ab eo discedere, sed potius in eodem obfirmari.

Sectio Secunda.

Nulla permissio peccati est effectus reprobationis.

Sic communiter Thomistae, quorum alii afirmant, omnem permissionem peccati in reprobato esse effectum reprobationis: alii vero probabilius limitant assertionem ad permissionem peccati, in quo reprobus moritur, quod conjungitur cum impoenitentia finali, et propter quod reprobatus

in Inferno puniet pena eterna.

Probatur nostra conclusio: quia antecedens ad reprobationem intelligitur permissio peccati illius, propter quod praescitus damnatur: intelligitur enim ante ipsum peccatum, ut pote causa reprobationis, ut diximus q. 1a. ante peccatum non intelligitur permissio peccati; sed eo ipso permissio talis peccati non potest esse effectus reprobationis: nullus enim effectus intelligitur esse existens ante suam causam: ergo permissio talis peccati non potest esse effectus reprobationis.=

Confirmatur: quia impenitentia finalis antecedit reprobationem: ea enim est causa reprobationis, et reliqua peccata quatenus cum illa coniunguntur, ut supra dictum est; sed impenitentiam finalem antecedit sui permissio, et insuper antecedunt omnia peccata, quorum est impenitentia, et peccatorum eorundem permissiones: repugnat enim esse impenitentiam nisi de peccatis praesuppositis, repugnat quoque esse peccatum nisi praesupposita eius permissione: ergo de primo ad ultimum omnis permissio peccati antecedit reprobationem: nulla ergo est effectus reprobationis: cum nullus effectus antecedat suam causam.

Dices: In executione impenitentiam, et peccata, quorum est impenitentia, horumque permissiones antecedere reprobationem: in intentione vero reprobationem antecedere praedicta omnia: quoniam Deus propterea permittit peccata praesciti, et convertit impenitentiam eam finalem, ut illum in eternum puniat, in ostensionem suae Justitiae.= Contra est: quia [illegible] sane doctrinam reprobationis in Deo ante praevisionem absitam demeritorum, ut expressa constat, et fatentur ii qui; sed reprobatio nullo modo est in Deo ante absitam praevisionem demeritorum, ut probatum est q. 2a.: quia semper reprobatio subsequitur remissionem peccati, et haec illam antecedit, convenit quoque nullo pacto permissio peccati est effectus reprobationis.

Adductum pro ea congerunt adversarii, ut probent, Deum permittere peccatum ex intentione reprobandi; ideoque permissionem esse effectum reprobationis. Primo, quia ut videre licet in Ep.a ad Romanos Cap. 1o, plura peccata permisit Deus gentibus in penam aliorum peccatorum, ubi et dicitur: Propter quod tradidit eos Deus in reprobum sensum; sed finis talium permissionum, aliquis non, nisi eorum damnatio: ergo permissiones effectus sunt voluntatis damnationis, quae est reprobatio. 2o, quia ad Romanos Cap. 9. dicit; Quod si Deus volens ostendere iram, et notam facere potentiam suam; sustinuit in multa patientia vasa irae apta in interitum: ergo sustinet, sive permittit Deus peccata, ut vasa irae, sive peccatores aptat in interitum, hoc est, in mortem eternam, quod est permissionem esse effectum reprobationis.

3o ex Aug.o dicente: Sicut praedestinationis effectus est gratiae appositio, ita reprobationis eternae quodam modo videtur obduratio; haec autem permissio est peccati. 4o ex D. Thoma: Sicut praedestinatio &c, ita reprobatio includit voluntatem permittendi cadere in peccatum. Et alibi: Reprobatio est causa derelictionis a Deo. Ac denique: Excecatio ex sua natura ordinat ad damnationem eius, qui excecatur, propterea quod ponit etiam damnationis effectus: ergo permissio &c.

5o, quia tota providentia quae hoc claudit praedestinatione, et reprobatione; sed permis-

32

sio pecci in ꝑcuto n͠e eff⁹ ꝓdestinaoīs: g° repbaoīs. = 6 ꝰ: q° elco medij efficacis ꝯdu-
centis in fines ē eff⁹ intenti finis; d ꝑmissio pecci ē elco medij efficacis ꝯducentis
in fines repbaoīs, mortes slt ꝯgna: g°. = ꝯfrat: q° repbao n̄ so ꝯtinet cas pse repbaoīs,
detias ēē id, ex quo aliquomō pt sequi repbao; d hec sequit aliquomō ex ꝑmiōe, videlicet
tanquas ex n̄ removente, ꝓhibens pecci: g° ꝑmissio ē eff⁹ repbaoīs.

R̷ ad 1ᵘᵐ ꝯcessā mari, nando mire; tu g° fines talis ꝑmissionis n̄ēē genui-
nas raoēs ꝯstat ex dictis q. R°: ideo q. pt ēē alig nobis ignotg: tu g° finis talis ꝑmissio-
nis ē ostensio pot. et misericordie g° ꝓdestinos, ut dr ad Romanos cap. 9: Vt os-
tenderet divitias glorie sue in vasa misericordie, que paravit in gla. Ad 2ᵘᵐ ꝯdoans, et
nocoa; eas expoēs ineptaē: cu ipse Apostolg dicat, ꝑmittere Deus repborus peccas
ppt̃ que dignit interitu, n̄ ut ipsi pereant, ut falso exponit, d ut ostendat misericordi-
as suas g° ꝓdestinos.

Ad 3ᵘᵐ ret, Augᵘˢ loqui de repbaoē ꝑmissiva, de qua egimg q. 4.
seoē 1ᵃ. cuig eff⁹ ꝓculdubio ē ꝑmissio pecci; n̄ vero loqui de repbaoē punitiva, de qua
ꝓcedit questio. = Preterquas qͩ et si deca-loqueret ꝑ ly aliquomō, extragit ꝑmiōes a
ppriō eff⁹ repbaoīs. = Ad 4ᵘᵐ ret, D. Thomam in priori loco intelligendu ēē de re-
pbaoē ꝑmissiva: l ly ita, so denotare silitudines aliquam, n̄ vero oīmodas. In
2°. ā loco expsē agit de repbaoē ꝑmissiva; de qua etias agit in 3°, mihi ꝓbabile
ex eo, qͩ id sufficiebat ad intentu D. Thome, qͩ ibi so erat, ꝓbare ex ꝯcaseēē a Deo
nec hoc malu nario ordinandu in bonu ipsig excecati.

Ad 5ᵘᵐ nomare; alis oīs gra collata repbo ēēt eff⁹ repbaoīs eiqdi,
cu n̄ sit eff⁹ ꝓdestinaoīs eiqdi, qͩ falsu ē: ꝯ e in repbo eff⁹ ꝓvidec eoīs, l ꝑarlaris,
que n̄ sit repbao. Pvidea q° g° hoes claudit ꝓdestinaoē, et repbaoē, tanquas parti-
bg ꝓcipuis, quibg alie ming ꝓcipue accedunt. = Ad 6ᵘᵐ ꝯcessā mari, no mire; aliud
e ē, qͩ ꝑmissio pecci sit mediu efficax ꝯducens ad fines repbaoīs, aliud, qͩ ut tale
eligat: ꝯducit g° ꝑmissio, d n̄ eligit, q° ꝯducit: sic e accidea, et ꝓprietates nales,
necn̄ et ipsig subita ꝯducunt ad fines repbaoīs, n̄ tn̄ ꝯ eff⁹ ipsig ꝯ melioris
adversariorum sa, quare et si ꝯducant, n̄ tm̄ ob hanc ꝯducentias, d ob eas, quam
hent ad alios fines, a Deo eligunt: ꝯducit equidē ꝑmissio ad fines repbaoīs; cetm̄ n̄ ꝓ-
ppt hanc ꝯducentias, d ppt eas, quas ad alios fines het, eligit a Deo.

Ad ꝯfraoēs diquo mare: Repbao ꝯtinet n̄ so cas ꝓt qͩᵒ hoc eligunt in ordine,
ad fines repbaoīs, ꝯdo; qͩᵒ n̄ eligunt in ordine adeu, no mare: tunc e n̄s eff⁹ repbaoīs

punitivo, dso pmissivo, videlicet, volens illi, vicunq ea ponit Deus quasi vir sciat post ea infalli. futurum ee peccm, q dudes prisq e, acca, et pmioes pecci ee effq volens pmissivo pecci, sive nolentis hoc impedire.

Sectio Tertia.

Conclusiones corollariae totius disputaois.

1a. Cclus: Reprobao pmissiva, de qua egi 1a. q. seoe 2a. ppe finem, quaeq consistit in subtraoe grae illius, qua quis infalli in gra decederet, n fuit in Deo ante pvisioem absolutam demeritorum. Pbat: 1a. quia haec in adultis e pmissio impenitentiae finalis: dum impenitentia finalis supponit ex parte absolutam demeritorum: impenitentia es peccaminosa demeriti, sive pecci absolute existentis impenitentia e: go talis reprobao n fuit ante, d post absoluta pvisioem demeritorum. Deinde in parvulis haec reprobao e pmissio impedimentorum, quae obstant applicaoi remedii pecci originalis: sicut es remedium pecci supponit peccm, ita impedimentum remedii idem supponit: go haec reprobao n fuit ante pvisioem absolutam demeriti.

Dices: demerita pvisa materialiter, et per accidens sebere in ordine ad pmioem impenitentiae finalis, ut remedium impedimentorum pecci originalis. Quoniam Deus pluribus id remedium n denegat. Pluribus deinde innumeris peccis irretitis, n denegat auxilia congrua ad penitentiam: go huiusmi pmissio fuit ante absolutam pvisioem demeritorum; aliter ad eam n seberet per accidens, et materialiter demerita absolute pvisa.

Cfrat: 1a. quia pmissio pecci originalis fuit ante pvisioem absolutam ullius demeriti. Insuper pmio primi pecci actualis fuit ante pvisioem absolutam ullius pecci: go et pmissio impedimenti remedii pecci originalis, nec non et pmissio impenitentiae finalis fuit ante pvisioem absolutam ullius pecci: eadem es e rao utriusque pmissionis.

Cfrat 2o: quia adhuc pvisio pecco originali, et actuali, nil phiberet, Deum pmittere impenitentiam, et carentiam remedii, aliunde quam intuitu pecci pvisi: go huiusmi pvisio per accidens sebet ad pdictam pmioem.

Pro nando ans; quoniam Deus, licet pro ut vult misereat, ideoq quibusdam det remedium originalis, quibusdam pmittat eius impedimentum, quibusdam det auxilia congrua ad penitentiam, quibusdam n: hoc n tollit, quominus his, quibus denegat, in poenam pecci denegare. Tum quia id indicat a Plo ad Romanos cap. 1o: Propter quod tradidit illos Deus in reprobum sensum. Tum quia cum ex uno capite Deus sit summe Misericors, ex alio vero peccm sit dignum poenae mali subtraoe impedimentorum remedii, et auxilii congrui

p[ro]le credit, h[ab]en[ti] aliunde, quam ex motivo pecc[at]i subtrahere.

Ad 1[u]m [con]tra[ri]or[um] resp[ondetur], [con]cedendo an[tecedens] quoad 1[am] p[ar]tem de pecc[at]o originali, p[rou]t fuit in Adamo, n[ega]ndo vero de eo p[rou]t [con]tracto ab ei[us] filiis: ut sic e[nim] [p]ræsupp[on]it peccat[um], ut in 1[o] parente, q[uo]d dignu[m] e[st] [p]ræd[i]cta p[o]en[a]. Insup[er] [con]cedo an[tecedens] quo ad 2[am] p[ar]tem loquendo de pecc[at]o actuali p[er]sonali illi[us], cui subtrahunt auxilia; n[on] vero loquendo de pecc[at]o originali, tum p[rou]t fuit in Adamo, tum p[rou]t [con]tracto ab eo, in quo p[er]mittit[ur] 1[um] peccat[um] actuale: 2[um] ra[ti]o e[st] istam p[er]missio[n]em pecc[at]i semp[er] antecessit aliud peccat[um].

Excipe 1[um] peccat[um] Adami, et Angelor[um], cui[us] p[er]missio[n]em nullu[m] antecessit peccat[um], et nega co[nsequentiam]; q[ui]a cu[m] hui[us] p[er]missio[n]e nullu[m] peccat[um] antecesserit, p[er]missio ei[us] n[on] fuit post [p]rævio[n]e[m] pecc[at]i. At vero cu[m] reliquæ p[er]missiones sint posteriores ad peccat[um] [p]ræd[i]ct[u]m, o[mn]es s[un]t post [p]rævio[n]em ei[us] abstra[ctam].

Ad 2[um] [con]tra[ri]or[um] [con]cedo an[tecedens], et n[ego] co[nsequentiam]; q[ui]a hui[us]m[od]i [p]rævisio de facto [p]ræsupponit[ur] ad p[er]missio[n]em pecc[at]i, q[uo]d sufficit, n[e] ad eam se h[ab]eat p[er] accidens: sic e[nim] q[uan]do calor de facto p[ro]venit a Sole, h[i]c n[on] se h[ab]et p[er] accidens ad calorem, quamvis calor possit ab igne, et n[on] a sole p[ro]venire. Quando ig[itu]r [p]ræsupponit[ur] peccat[um] [p]rævisum, p[er]missio peccator[um] subsequentium e[st] adeo in p[o]enam pecc[at]i [p]rævisi: tum q[ui]a peccat[um] dignu[m] e[st] tali p[er]missione: tum q[ui]a [con]stat [p]ermittere Deum pecca in p[o]enam pecc[at]i: tum q[ui]a p[er]missio pecc[at]i adeo nocet peccanti, ut nisi [con]stet, Deum p[ro]p[te]r alios fines eam ponere, ut ex motivo p[o]enitentiæ, semp[er] dicendu[m] sit, eam e[ss]e in p[o]enam pecc[at]i. Quod n[on] tollit[ur], quominus Deus alios fines sup[er]addat, ut ostensio[n]em sui amoris g[rati]a [p]rædestinos, et alia hui[us]m[od]i.=

2[a] [con]clusio: Mors temporalis [p]ræsciti in pecc[at]o n[on] e[st] effect[us] rep[ro]ba[ti]o[n]is, hoc e[st], illam n[on] infligit De[us] ex motivo illi[us] inferend[a]e mortis æt[er]n[a]e. P[ro]bat[ur]: q[ui]a 1[um] [p]ræsentem p[ro]videam De[us] nullu[m] rep[ro]bat nisi [p]rævisa imp[o]enitentia finali, ut dix[i]mus q[uæsti]o[n]e 3. sect[ione] 1[a] [con]clusio[n]e 3[a]; s[e]d imp[o]enitentia finalis n[on] e[st] ante morte[m] temporale[m]: ab eo e[nim] q[uo]d imp[o]enitentia [con]iungat[ur] cu[m] morte s[eu] fine, et denominat[ur] finalis: ig[itu]r mors temporalis n[on] e[st] effect[us] rep[ro]ba[ti]o[n]is: [con]se[quentia] pat[et], e[nim] alíq[ui]d e[ss]e effectu[m], ant[e] ad q[uo]d ra[ti]o [p]rævidet[ur] existens.

[Con]firmat[ur]: q[ui]a pecca n[on] quomodolibet, s[e]d [con]iuncta cu[m] morte temporali, sive imp[o]enitentia finalis s[un]t ca[usa] rep[ro]ba[ti]o[n]is, sive volit[ionis] infligend[a]e mortis æt[er]n[a]e: ig[itu]r eadem mors temporalis n[on] e[st] effect[us] ei[us]dem volit[ionis] infligend[a]e mortis æt[er]n[a]e: alias idem s[imu]l ei[us]dem e[ss]et ca[usa] et effect[us], q[uo]d saltem de facto repugnat. Nec licet recursus ad ordines diversos intentio[n]is, et execu[ti]o[n]is. Quia ut sepe dix[i]mus in hac [con]troversia mors æt[er]na n[on] h[ab]et ra[ti]o[n]em finis s[imu]l cor[um], quæ ad eam [con]ducunt, d[ic]o ra[ti]o[n]em effect[us] ejus. Lp

accidens inde resultantis.

Dices 1.° quia in statu innocentiæ Deus mortem æternam infligeret independenter a temporali, consequenter et vellet eam infligere: ergo et modo. = 2.°, quia aliquando Deus mortem miraculose intulit, ut patet in Datan, et Abiron, necnon in Martyrum tortoribus; dicendum erat, quia eos reprobaverat, volebatque eos morte æterna punire: ergo hæc mors effectus erat reprobationis. = 3.°, quia præsciebat Deus, eos morte æterna puniendos: ergo propter æternam voluit illis temporalem.

Respondeo concesso antecedenti, negando consequentiam; eam esse aliam providentiam, in qua mors temporalis, eum non contingeret, non esset terminus præfixus meriti, vel demeriti: aliter se habet res in hac providentia, in qua mors est terminus præfixus. = Ad 2.um concedo majorem, et nego minorem: intulit enim eam mortem temporalem in pœnam præteritorum, vel præsentium peccatorum: qua morte prævisa, voluit eos morte æterna punire; nec enim extat fundamentum cogens eos reprobare ante reprobationem, quos certe reprobant. Adde, prædictos morte miraculose puniri in aliorum correctionem, et exemplum probabilissimum videri. = Ad 3.um nego consequentiam; aliter quia Deus præscit, reprobos esse damnandos, si illis permittat peccatum, permissio peccati esset propter damnationem. Et quia Deus prævidet, dum Mundum creavit, eum interiturum, eundem propter interitum creasse.

3.° Conclusio: Substantia præsciti, ejus proprietates, et accidentia naturalia non sunt effectus reprobationis. Sic communiter Doctores P. Granado, et aliqui Thomistæ. Probatur: quia reprobatio est post prævisionem absolutam demeritorum; demeritum autem est post prævisionem absolutam substantiæ præsciti, ejusque naturalium proprietatum, et accidentium: horum enim effectus sunt demerita: ergo substantia præsciti, et cætera non sunt effectus reprobationis: nulla enim causa posterior suis effectibus. Quodsi dicas, reprobationem in exercitio esse posteriorem demeritis, non vero in intentione. Contra est: quia reprobatio, ut a nobis dictum est, quæcumque illa sit, dummodo sit ad mortem æternam, est post absolutam prævisionem demeritorum.

Dices 1.° quia ut dicitur Cap. 16. Proverbiorum: Universa propter semet ipsum operatus est Dominus, impium quoque ad diem malum; dicendum est, substantiam præsciti esse creatam in interitum, sive mortem æternam, significatum die malo: ergo substantia præsciti est effectus reprobationis. 2.° quia præscitus non est a Deo creatus in vitam æternam, aliter ~~...~~ videtur obtineret finem a se intentum, et frustraretur: ergo creatus est in mortem æternam; nec enim extat finis aliquis, in quem a Deo potuerit destinari: ergo hujusmodi destinatio, quæ est reprobatio, effectus est substantia præsciti, et cætera, quæ ad eum spectant. =

Resp. ad 1um concessa maiori, nando minorem: licet enim indies malum, non denotat creasse Deum impium, ut morte aeterna interiret; dicit Deus propter se ipsum, et propter suam gloriam universa creasse, ubi claudit impium subsita: deinde vero absolute praevisa eius impietate eum in mortem aeternam destinasse. = Ad 2um negans; destinavit ergo Deus impium ad vitam aeternam, destinatione tamen solo sufficienti, vi cuius illi paravit media, quibus si ipse uti vellet, consequeretur vitam aeternam.

Neque obstat, Deum quae providem non consequi finem a se intentum: quoniam id saepe contingit, quando providens finem non consequitur efficaciter, ut pote dum confert auxilia sufficientia ad actum salutarem: intendit enim primus finis actum salutarem, nec tamen ponit actum salutaris. Non tamen propterea frustratur providens, quia solo tunc voluntas frustratur, quando intendens efficaciter finem, illum non assequitur; quod si solum modo inefficaciter illum intendit, non frustratur, propterea quod illum non assequatur.

3a conclusio: Reprobatio est in potestate praesciti. Probatur: quia ea sequitur demerita praesciti, sequitur in quam tanquam effectus moralis suam causam moralem: ideo quia est propter demerita, et post praevisionem absolutam eorum: sed demeritatur in potestate praesciti: ita enim operatio eius liberi: ergo et reprobatio est in potestate praesciti: quoties enim aliquid est in potestate alicuius, etiam et connexum inde infallibiliter illatum est in eiusdem potestate. Unde potest reprobationem, licet certam et infallibilem, ut revera est; ut pote a efficax Dei voluntas, non tollere libertatem praesciti. Nullus enim libertatem tollit, quod est in eiusdem potestate.

Dices 1o est V: quia si reprobatio est in potestate praesciti, praescitus poterit non reprobari; sed hoc omnino est falsum: aliter praescitus posset non damnari, quod est impossibile: ergo reprobatio non est in potestate praesciti. = Dices, quia si in potestate praesciti esset non reprobari, etiam in eiusdem potestate esset praedestinari. 2um praescientiam enim providentiam idem praescitus est non reprobari, ac praedestinari, licet alterum infallibiliter connectuntur; sed praedestinari non est in potestate praesciti: nullius enim praedestinatio est in illius potestate: ideo quia nullus potest esse causa totius suae praedestinationis: ergo reprobatio non est in potestate praesciti.

Resp. ad 1um concessa maiori, nando minorem; praescitus enim potest potentia antecedenti non damnari, quatenus habet potentiam antecedentem ad non peccandum; et quatenus et si peccaverit, habet potentiam antecedentem ad [redacted] penitentiam finalem, quam si poneret, non damnaretur; non tamen potest potentia consequenti non damnari: quia ex suppositione peccati, et impenitentiae finalis necessario necessitate consequenti peccat, et consequenter damnatur. Necessitatem vero consequentem, sive impossibilitatem non tollere neque potestatem simpliciter, neque libertatem, saepe dictum est, et ab omnibus conceditur.

Ad 2um concedo maiorem, et distinguo minorem: praedestinari non est in potestate praesciti, praedestinatione ante praevisionem absolutam meritorum, concedo: praedestinatione consequenti praevisionem absolutam meritorum, nego minorem; licet enim in nullius potestate sit praedestinari, vel praedestinatione, in omnium tamen potestate est praedestinari: vel, ut inquam, in omnium potestate ante, quatenus omnibus Deus confert gratiam sufficientem ad salutem, qua si omnes bene uterentur, ut revera possunt bene uti, omnes post praevisionem absolutam meritorum praedestinarentur. Non tamen est in potestate consequenti praescitorum praedestinari adhuc 2o hac praedestinatione; quod ex suppositione quod providerit Deus per scientiam mediam eos gratia sufficienti non bene usuros, licet quidem illis tales gratiam, non possunt impossibile consequenti ea bene operari, consequenterque nec salvari, nec praedestinari.

Nec obstat, nullum posse esse causam totius suae praedestinationis, quia id verum est quatenus praedestinatio claudit etiam voluntatem conferendi primam gratiam, non vero quatenus praedestinatio solum versatur circa gloriam: ideoque Gabriel, et alii, qui totam praedestinationem ponunt in electione ad gloriam, eamque collocant post absolutam praevisionem meritorum, docent, praedestinatum esse causam totius suae praedestinationis. Quando in praesenti dicimus praedestinationem esse in potestate praesciti, loquimur praecise de praedestinatione prout versatur circa gloriam ex suppositione gratiae sufficientis in ordine ad consequutionem gloriae.

Sectio Quarta.

Conclusiones corollariae totius Tractatus, collatioque praedestinationis cum reprobatione.

1a Conclusio: Tota series praedestinationis, et reprobationis triplici signo, sive instanti rationis comprehenditur. In primo intelligit Deus per scientiam simplicis intelligentiae cognoscens possibilitatem omnium creaturarum, praesertim Angelorum, et hominum, nec non gratiae, et gloriae. Insuper in eodem intelligit cognoscens per scientiam mediam merita gratiae, quibus possit infallibiliter perducere quos voluerit in gloriam.

In 2o intelligit eligens efficaciter ad gloriam praedestinatos per merita, si adulti sint, quod si parvuli sint, sine eorum meritis; ideoque illis volens gloriam per modum coronae, istis vero solum per modum haereditatis. In quo etiam signo intelligitur etiam volens quantum est ex se, licet non omnibus effectam in gloriam omnibus praedestinatis, adultis per modum coronae, parvulisque per modum haereditatis, et utrisque parans media sufficientia ad consequutionem gloriae. Cum omnia vult, et parat tam praedestinatis, quam praescitis per merita propria, quae in hoc signo intelliguntur absolute futura.

In 3o intelligit, haec omnia exequens pro tempore destinatam, eorumque

na exigit; ideo q. sic extra eas ponens. In quo sgo intelligit volens volte executivam 9ferre pdestinis adultis post eorum merita absolute pvisa, gloriam pmium coronae, et parvulis pmium hereditatis post pvisam absolute eorum mortem in gratia. Intelligit quoq. in eodem sgo Deus post pvisionem absolutam impoenitentem finalem ... citorum adultorum, eos volens punire morte aeterna, in ostensionem suae Iustitiae, et pot. Qua morte aeterna vult etiam punire parvulos post pvisionem absolutam eorum mortis in peccato originali.

Tota diffa huius 9clusionis 9stat ex dictis in toto hoc Tractatu. Circa quam doctrinam noto claritatis gratia, totam seriem pdestinationis triplici hoc sgo 9pgendisse, ne multitudine sgorum auditorum mentes 9funderem: q. n tollit in eodem sgo alia esse aliis priora, ideoq. esse sub sgo, ut ita dicam, sive sga inadequate ratione dista. Ut in 1° sgo priora sunt simplicis intelligentiae sua medium. In 2° priora sunt merita ptis pdestinatione: prior intentio gle, quam electio mediorum grae. In 3° prior est sua villiorum meritorum, l demeritorum quam pdestinatio executiva, l reprobatio, et sic de aliis.

2a 9clusio: loquendo de collectione omnium hominum, qui ab initio Mundi fuerunt, modo sunt, et erunt in fine longe maior numerus reproborum, quam pdestinatorum. 9clusio est certissima, et pbatur ex Matheo Cap. 7: Intrate per angustam portam, quia lata porta, et spatiosa via est, quae ducit ad perditionem, et multi sunt, qui intrant per eam; quam angusta porta, et arcta via est, quae ducit ad vitam, et pauci sunt, qui inveniunt eam. 9stat ex eodem Matheo Cap. 20: Multi sunt vocati, pauci vero electi; atqui hic agit de pdestinatione, et reprobatione, ut consert interpretum expositio: g° maior numerus reproborum, quam pdestinatorum.

Pbatur 2°: quia soli illi, qui in fide Catholica moriuntur salvificantur, et sunt pdestinati, reliqui vero pereunt, et sunt psciti: extra fidem enim, et Catholicam Ecclesiam nulla est salus, ut certum est apud omnes Catholicos; d longe maior est numerus eorum, qui moriuntur extra Ecclesiam Catholicam, quam eorum, qui intra eam moriuntur. Catholici enim paucissimi sunt, si 9parentur cum Gentilibus, cum Iudaeis, cum Mahometanis, et Hereticis: g° maior reproborum, quam pdestinatorum numerus. Neq. obstat, maiorem esse ppensionem Dei ad miserendum, quam ad puniendum; quia hanc maiorem ppensionem satis 9mendat, Deum quantum est ex se velle omnes salvos fieri: omnibus 9ferre auxilia et media sufficientia ad salutem:

neq. ullũ damnare, l reprobare, nisi post demerita ab ipso prævisa.

Si verò loquamur de collectione fidelium, qui usq. ad mortem in fide Catholica perseverant, vero cum Eximio Doctore et alijs, majorem esse numerum prædestinatorum, quam reproborum. Probatur: quia quicumq. ponunt media efficatia, et conducentia in vitam æternam, et salvant, et prædestinati sunt; alias efficatia media non ponerent; sed major pars eorum, qui usq. ad mortem in fide Catholica perseverant ponit media efficaciter conducentia in vitam æternam: suscipit enim Sacrum Pœnitentiæ, quod efficaciter conducit in vitam æternam: confertur enim ritè susceptum gratiam, ut de fide est, quæ si perseveret usq. ad mortem efficaciter conducit in vitam æternam, ut etiam de fide est: ergo major pars &c.

Præterea, plures Sacrum fictè suscipere, et plures eorum, qui ritè illud suscipiunt, deinde peccant. = Nego consequentiam: quia licet hoc sit possibile, et de facto probabiliter possit de uno, l altero præsumi, ratione alicujus externi signi, l fictionis, l delapsus, de singulis, et de majori parte singulorum non sine ingenti temeritate præsumeret: ergo non plures Sacrum fictè suscipiunt, nec plures post susceptum relabuntur in pecca. = Consequentia est, quia nemo præsumitur malus, nisi probet; sed de majori parte prædictorum nequeat probari, quod sint mali fictione Sacri, l relapsu: ergo ex neutro capite præsumuntur mali, sed boni isti suscipientes Sacrum, et deinceps non relapsi.

Confirmatur ex insigni Damasceni testimonio in oratione de fidelibus defunctis, ubi cum ostendisset, non ita difficilem ingressum in Cœlum, sic objicit: At dicet Adversarius, si res ita se habet, omnes salutem consequuntur, nec quisquam erit, qui ab ea aberret. Ad quod respondet: Rectè sanè, atq. utinam ita contingat, hocce ipsum et sitit, et vult Dominus. Loquitur enim ibi aptè de fidelibus, qui curam salutis æternæ omnino non neglexerunt, quales præcludimus esse, qui in fide Catholica, et Sacris susceptis moriuntur: major ergo est numerus prædestinatorum in hac collectione, quam reproborum.

Objicies tamen Primò, quod in pluribus Scripturæ testimonijs, tum per verba, tum per figuras exprimitur paucitas salvandorum. Secundò, quia Chrisostomus affirmat, ex mille civibus Anthiochenis vix centum salvandos, et de his se dubitare. Tertiò, quia qua die obijt S. Bernardus ex triginta millibus solus Bernardus, et Sanctus quidam Eremita salvi facti sunt; duo in purgatorium missi, reliqui verò in Infernum damnati. Quartò: quia ut B. Nilus aliquando dixit, suis tem-

poribq ex decem millibq vix una aia salva fiebat.

Rp ad 1m, ea testimonia exprimere paucitatem prædestinatorum comparatione reproborum, non vero fidelium; quorum prædestinatorum multitudo exprimitur Cap. 7. Apocalypsis, ubi dicta dicit Evangelium: Post hæc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat. Et insuper Matthæi Cap. 22; ubi ex tot invitatis ad nuptias evangelicas, ideo q. adversus fidem, unus tamen invenitur sine veste nuptiali qui propterea reprobatur.

Ad 2m dicet, S. Chrisostomus in prædicta hyperbole, sive exageratione egregium se concionatorem ostendisse, ad Dei timorem suis ovibus incutiendum; non tamen stricte, et in rigore Scholastico locutus, quod frequens est, tum Scripturis, tum Patribus, præsertim cum ad populum concionant. Ad 3m dicet, id, ita potuisse contingere ea die, aliis vero diebus salvos fuisse, et fuisse esse quam plurimos. Ad 4m dicet, ea tempora Sancti Nili potuisse esse ita infelicia, extitisse tamen, et extitura tempora feliciora, in quibus plures animæ salvæ fient, et futuræ sint. Adde ut plurimum in eo sæculo fuerit tantam fuisse infidelium Heretheicorum, et Paganorum multitudinem, ut vix cela pro decem millibus horum unus Catholicus numeraret: ex quo nihil contra nos, qui loquimur de his qui Eccl. Catholicæ liminibus continentur.

Sectio Ultima.

Aliis Conclusionibus absolvitur Controversia.

3a Conclusio: Numerus prædestinorum, et reproborum est certus ita ut neuter sit augendus, vel minuendus. Probat: quod prædestinatio, et reprobatio sunt æque certissimæ Dei intellectus, voluntatis, utriusque scil.; dum quæ agit circa determinatum numerum; nam Deus infinitos prædestinavit, neque indeterminate hos, vel illos: tum quia hic numerus in particulari, et determinate salvat, et alios in particulari, et determinate damnat: tum etiam quia illos, quos prædestinat determinate, et specialiter amat, eisdemque determinate, et specialiter benefacit; e contra vero eos, quos reprobat, determinate odit specialiter, et determinate punit: ergo numerus prædestinatorum, et reproborum est certus: respectu ejus intellectus, voluntatis esse certum, obtutu vero illius incertum.

Unde patet, neutrum numerum augendum, vel minuendum; aliter prædestinatio, et reprobatio non essent certæ: non enim est certus quoad intellectus, quia obtutu aliter se haberet ac per cognitionem exprimitur: neque quoad voluntatis, quia eius obtutu aliter se haberet, ac efficaciter per eum amat: aliter se haberet obtutus prædestinationis, et reprobationis, si numerus talis obtu

augeret, l minueret: ng.o ē augendg, l minuendg.

R 2o. dices: q.a n 1o ē 9o certitudinē aq, q.d obtig aliq scheat, d etiā q.d posit aliq schere, d numerg pdestinatorū, et reprobotū, quāvis n sit augendg, l minuendg, pt tm augeri, l minui: g.o numerg nē certg, neq. ag circa numerū. Pbat mir: q.a si aliquis reprobotū salvaret, numerg pdestinotū augeret, et si idē dicatur pdestinq damnaret, d reprobg pt salvari, libere ej n salvant: g.o numerg pdestinotū pt augeri, et idē de numero reprobotū.

Rp 9cessa mari, disquendo minē: pt tm augeri &c. absté, et nullā factā supposioē, 9do; ex supposioē reprobaoīs, nominē; hūj ej supposi nenē pt augerī, l minui. Ad pbaoē 9do marē, et disquo minē: reprobī possunt salvari pōa anti, et absté, 9do: pōa coenti, et ex supposioē, nominē; q.d sufficit, ut pdestinao, et reprobao sit certa: q.a neutra bet aḡ eo anti ad usū liberū pdestini, l reprobi: pdestinao n suppit usū liberū sub 9diōe pravē p sua media, reprobao vero usū liberū furū absté pvisū p sua viōis. Quod g reprobg libere n salvet, ro ħc, illū pōa anti, et absté posse salvarī, n vero pōa coenti, et ex supposioē.

9o. 9cluo: l tsi pdestinao sit certa, et reprobao, nec nō et numerg pdestinotū, et reprobotū; nullg tm dū in hāc mortali vitā vivit, [illegible] a D. 9 revelaoē pt certo scire, se ēē den. pdestinotū, aut reprobotū. 9cluo ē de fide definita quantū ad incertitudinē pdestinaoīs in Tridentino Sessione 6a. Can. 16. Pbat q. ex illo Ecclesiastici. Cap. 9: Nescit homo utrum amore, an odio dignus sit, sed oia in furū servant incerta; d reprobaoē odiū, amor vero pdestinao: g.o nullg pt certo scire, se ēē den. pdestinotū, aut reprobotū.

9firat: q.a nemo pt scire, se ēē pdestinū, nisi certo sciat se decessurū in grā: dependet ej pdestinao ab hujmi decessu; d nemo extra revelaoē pt scire, se decessurū in grā: hic ej decessg n.h. et 1a. grā 9servaē quā nemo scit, Deus collaturū: Deg ej p libito suo 9fert, l n 9fert illā. Dependet insup a libero arbitrio, q.d in instanti quoquovisg vertit: g.o nullg dū in hāc mortali vitā &c.

R 2o. dices 1o: q.a cap. 11. Marci, dr: Quæcumq. orantes petitis, credite quia accipietis: g.o si quis orans petat suā pdestinaoē certo pt credere suā pdestinaoē, seq. ēē den. pdestinotū. = 2o, q.a ut Apostolg dicebat ad Romanos Cap. 8: Certus sum, q.a neq. mors, neq. vita, neq. Angeli &c. separabunt me a Charitate Xti; d hujmi separaoī 9nexa ē pdestinao: g.o Apostolg certg erat de suā

prædestinatione: probatur quod aliquis certo scire, se esse prædestinatum.

Respondeo ad primum concedendo antecedens, et distinguendo consequens: Si quis orans sicut oportet, concedo: aliter quam oportet, nego consequentiam; cum quo nemo scire possit certo, an, ut oportet, oret, inde est, nec certum posse esse de sua prædestinatione: certissimum esse, plerumque nos non orare, ut oportet, siquidem constante fideli causa Christi promissione, plerumque non exaudimur. = Ad secundum concedo majorem, et minorem, et [redacted] consequens primum concedo, distinguo quoque secundum consequens: probatur quod aliquis sicut per revelationem, concedo: citra illam, nego consequentiam; Apostolus per revelationem sciebat, se esse prædestinatum: inquit enim 2.ª ad Thimotheum Cap.º 4: Reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus Judex. Conclusio autem nostra procedit de certitudine citra revelationem.

Citra quam, et si non omnino certe aliqualiter tamen potest aliquis scire se esse de numero prædestinatorum, id quod est se probabiliter judicare, si videlicet in se prædestinationis signa cognoscat. Quorum signa multa a multis ponuntur, inter quæ præcipuè videntur insigniora. Primum, præceptorum divinorum observantia. Secundum, consiliorum Evangelicorum custodia. Tertium, verè pœnitere, seu verè [redacted] peccatorum. His accedit quarto Beatæ Virginis Mariæ devotio: inquit enim Anselmus: Cui concessum fuerit, sæpe dulci studio posse cogitare de illa, magnum promerendæ salutis indicium esse, conscientia.

5.ª et ultima conclusio: Et si prædestinatio, et liber vitæ in Deo sint idem, secundum rationem nostram distinguntur. Probatur: quia prædestinatio est destinatio efficax in vitam æternam; liber autem vitæ est, Scientia Dei, ut firmiter in memoria sua retinet nomina eorum, qui sunt de numero prædestinatorum; hæc enim est secundum Sanctum Thomam communis acceptio libri vitæ; ergo destinatio secundum rationem nostram distinguitur a scientia: hæc enim spectat ad intellectum, illa ad voluntatem; ergo prædestinatio, et liber vitæ secundum distinguntur.

Dices primo contra dicta: quia numerus prædestinatorum nec minuitur, nec augetur, et idem est de scientia, qua Deus tales nos agnoscit; ergo nomina eorum, qui sunt scripti in libro vitæ, ut habetur Exodo. 32: Qui peccaverit mihi, delebo eum de libro vitæ. Et rursus Ps. 68: Deleantur de libro viventium. Denique Apocalypsis 22: Si quis diminuerit verbum Prophetiæ hujus, auferet Deus partem ejus de libro vitæ: quod liber vitæ non est scientia numeri prædestinatorum.

Respondeo dices: quia si scientia Dei, ut retinet firmiter no-

mina eorum, qui sunt de numero praedestinatorum, est liber vitae, eadem ut retinet firmiter nomina eorum, qui sunt de numero reproborum, erit liber mortis: eadem esse utriusque ratio; dum extat liber mortis: reprobi esse sunt reiecti, praedestinati vero electi; licet esse extet liber electorum, non tamen extat liber reiectorum, ut patet in militia, in qua extat liber electorum ad pugnam, non vero reiectorum: ergo praedicta scientia non est liber vitae.

Respondeo ad Numerum 1 concessa maiori, distinguendo minorem: nomina eorum, qui sunt scripti in libro vitae Concedo minorem, Concedo; in libro vitae Nego, nomine non; extat esse duplex liber vitae, unus gratiae, et gloriae, de quo nullius nomen unquam delet: cum numerus scriptorum in eo, qualis est praedestinatorum nec augeatur, nec minuatur. Extat et alius liber vitae, gratiae scilicet, qui continet nomina eorum, qui in hoc saeculo sunt in gratia, quorum numerus, cum quotidie augeatur, et minuatur, etiam nomina eorum et scribunt in libro vitae, et deco delent mutatione facta in ipsis; non in libro vitae. De quo libro intelligendi sunt deleri, quot quot in Scriptura dicunt deleri de libro vitae.

Ad 2um rationem, concessa maiori, negando minorem; licet esse reiectorum, qui positive reiecti sunt, non extent libri; reiectorum tamen, qui sunt reiecti, et damnati sunt extant libri, ut patet in libris damnatorum ad carceres, triremes, et fustes: reprobi a nobis reiecti sunt a gloria, verum etiam damnati ab aeterno ad carceres, igneaque tormenta: extabit ergo eorum liber in memoria aeterna, licet pro iniquitate eorum attenta digni sint execratione illa Ieremiae Cap. 17: Recedentes a te in terra scribent: attenta tamen immensitate, et infinitate libri Dei existentis in Deo sua, in libro Dei scribunt, per illud Ps. 138: In libro tuo omnes scribentur.

Haec, qualia fuerint in honorem Dei Optimi
Maximi, Immaculatae Virginis Mariae,
necnon et Ignatii P. N. ac
Sancti Francisci
Xaverii ce-
dant.
Finis.

Index totius materiae.

de Praedestinatione